

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/02-01/42

Urbroj: 613-01-01-02-1

Zagreb, 4. travnja 2002.

REPUBLIKA HRVATSKA	
HRVATSKI SABOR	
ZAGREB, Trg St. Marka	
Datum: 05-04-2002	
021-12/02-09/09 6111	
Pril.	Vrij.
5803-02-01	-

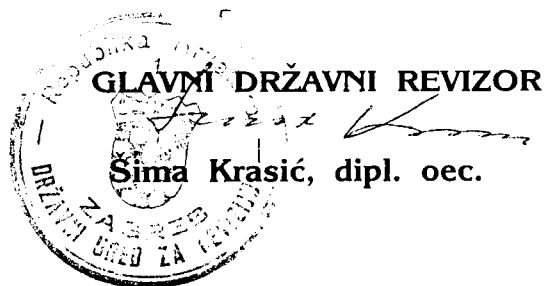
PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

**PREDMET: Izvješće o radu na provedbi revizije pretvorbe i privatizacije
i Izvješća o obavljenim revizijama pretvorbe i privatizacije**

U skladu s odredbama članka 11. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) i odredbom članka 10. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije (Narodne novine 44/01), u prilogu dostavljamo Izvješće o radu na provedbi revizije pretvorbe i privatizacije i Izvješća o obavljenim revizijama pretvorbe i privatizacije.

Izjestitelj na sjednici Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, bit će gospođa Šima Krasić, glavni državni revizor.

Privitak: kao u dopisu

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

I Z V J E Š Ć E
O RADU NA PROVEDBI REVIZIJE
PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

Zagreb, travanj 2002.

S A D R Ź A J

strana

1.	Uvod	1
2.	Metodološki postupci za provedbu revizije	2
2.1.	Priprema podataka za provedbu revizije	5
2.2.	Provedba postupaka revizije	7
3.	Revizija pretvorbe i privatizacije	9
3.1.	Kuponska privatizacija	9
3.2.	Revizija po zahtjevima	18
4.	Zaključak	216

I Z V J E Š Ć E

O RADU NA PROVEDBI REVIZIJE

PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

1. Uvod

Hrvatski sabor je na sjednici od 3. svibnja 2001., donio Zakon o reviziji pretvorbe i privatizacije (Narodne novine 44/01), koji se primjenjuje od 24. svibnja iste godine. Istodobno, donio je i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj reviziji, čime su odredbe toga Zakona usklađene sa Zakonom o reviziji pretvorbe i privatizacije.

U članku 3. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije, navedeni su propisi u skladu s kojima se provodi revizija pretvorbe i privatizacije. Propisano je i u kojim slučajevima se revizija ne provodi. Tako je propisano, da se ne provodi revizija u društvima kapitala pretvorenim po knjigovodstvenoj vrijednosti, koja nisu procijenjena i privatizirana i čije dionice ili udjele u stopostotnom vlasništvu na dan stupanja na snagu ovoga Zakona drži Hrvatski fond za privatizaciju (članak 4.). Također, propisano je da se revizija provodi na zahtjev ovlaštenika iz članka 11. Zakona, kojim je ukazano na postojanje činjenica zbog kojih bi trebalo provesti reviziju pretvorbe i privatizacije (članak 5., točka 1. do 15. Zakona). Pored toga, člancima 6. i 7. Zakona propisano je u kojim se slučajevima revizija provodi po službenoj dužnosti. Državni ured za reviziju je obvezan pokrenuti reviziju u pravnim osobama koje je Vlada Republike Hrvatske sanirala jednom ili više puta, koje se financiraju javnim sredstvima, koje su koristile kredite javnih sredstava, kod kojih je provedena kuponska privatizacija, izvršena zamjena dionica i davanje dionica na upravljanje, te kod kojih je izvršeno otpisivanje potraživanja na temelju dužničko-vjerovničkih odnosa u prometu i upravljanju dioničkim kapitalom ili na temelju neplaćenih poreza i doprinosa.

Zakonom je propisano, da Državni ured za reviziju nakon provedenog postupka revizije sastavlja izvješće. Izvješće se dostavlja Hrvatskom saboru, Vladi Republike Hrvatske, Hrvatskom fondu za privatizaciju, nadležnom tijelu državne uprave, državnom odvjetništvu i podnositelju zahtjeva (članak 16.).

Izješće se sastoji od ocjene o tome je li pretvorba i privatizacija provedena u skladu s odredbama članaka 1. i 8. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije, odnosno jesu li pretvorbom i privatizacijom kod pojedinih pravnih osoba postignuti ciljevi propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji. U slučajevima kada se revizijom utvrdi da je pretvorba i privatizacija provedena u skladu sa zakonskim propisima odnosno kada nije došlo do povrede odredbi iz članaka 1. i 8. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije, Državni ured za reviziju izdaje posebno mišljenje kojim se potvrđuje ispravnost provedbe pretvorbe i privatizacije.

U razdoblju od početka primjene Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije do 31. siječnja 2002., Državni ured za reviziju je u propisanom roku zaprimao zahtjeve za provedbu revizije pretvorbe i privatizacije, izvršio sve pripreme za provedbu revizija (izrada metodologije rada, izobrazba državnih revizora, priprema podataka i dokumenata za izradu baze podataka o subjektima revizije i drugo) te započeo s revizijama.

2. Metodološki postupci za provedbu revizije

S ciljem utvrđivanja zakonitosti postupaka pretvorbe i privatizacije, revizija pretvorbe i privatizacije pojedinog poduzeća započinje provjerom svih dokumenata o pretvorbi i privatizaciji, što su ih društvena poduzeća bila dužna podnijeti Agenciji uz odluku o pretvorbi, u skladu s člankom 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Na temelju navedenih dokumenata, utvrđuje se model pretvorbe izabran programom pretvorbe, knjigovodstvena vrijednost društvenog poduzeća na dan procjene, potvrđuje vjerodostojnost iskazanih bilančnih pozicija koje služe kao podloga za procjenu vrijednosti. Naime, neto knjigovodstvena vrijednost poduzeća, koja se u pravilu temelji na Izvještaju o kontroli godišnjeg obračuna što ga je sastavljala Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske, predstavlja polaznu veličinu za izračunavanje prepravljene (korigirane) knjigovodstvene vrijednosti poduzeća, odnosno tržišne vrijednosti poduzeća kod statičkog pristupa procjeni. Nadalje, usporedbom knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti poduzeća i na temelju ostale raspoložive dokumentacije, ocjenjuje se realnost procijenjene vrijednosti društvenog kapitala iz priloženog elaborata o procjeni. Provjerava se, je li izrada elaborata povjerena ovlaštenoj fizičkoj ili pravnoj osobi.

Elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća treba sadržavati sve značajne podatke na temelju kojih je provedena procjena. Uz elaborat o procjeni trebaju biti priloženi dokazi, u kojima su obrazloženi osnovni elementi koji utječu na vrijednost poduzeća. Određivanje objektivne vrijednosti poduzeća, odnosno društvenog kapitala, osim što je određeno različitim metodama vrednovanja, otežana je i inflatornim kretanjima koja su u vrijeme donošenja Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća bila vrlo izražena.

Stoga se u postupku revizije, provjerava ispravnost primjene tečaja njemačke marke (DEM) prema domaćoj valuti, u elaboratu i u rješenju Fonda. Vrijednost poduzeća utvrđuje se na određeni datum. Međutim, od dana procjene do dana predaje potpune dokumentacije, najčešće je proteklo određeno vremensko razdoblje u kojem je zbog spomenute inflacije došlo do smanjenja vrijednosti (gubitka) društvenog kapitala. Osim toga, od predaje dokumentacije do izdavanja suglasnosti odnosno rješenja Agencije, proteklo je također određeno vremensko razdoblje, a treba napomenuti i to da je određeno razdoblje proteklo i do konačne uplate od strane kupaca dionica ili udjela. Kako bi se održala vrijednost društvenog kapitala u uvjetima inflacije, procjena vrijednosti društvenog kapitala vezala se uz njemačku marku ili se revalorizirala prema porastu kretanja cijena na malo ili industrijskih proizvoda, odnosno prema koeficijentu revalorizacije. Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća nije generalno odredio na koji se način obavlja usklađivanje vrijednosti poduzeća. Odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, definirano je usklađivanje vrijednosti društvenog kapitala u dijelu koji se odnosi na prodaju zaposlenim i ranije zaposlenim iz članka 5., ali ne regulira se usklađivanje vrijednosti za ostale segmente pretvorbe, kao što je prodaja drugim kupcima ili kod ulaganja. Međutim, s obzirom da je zakonom određeno usklađivanje vezujući se za tečaj njemačke marke, logično je da se isti princip primjeni i na ostala usklađivanja. Revalorizacija vrijednosti u skladu s porastom cijena navodi se samo u neotkupljenom dijelu dionica. Prema odredbama osnovnog Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, poduzeće je bilo dužno obaviti pretvorbu najkasnije do 30. lipnja 1992., odnosno do toga roka dostaviti Agenciji odluku o pretvorbi s propisanom dokumentacijom. Ako poduzeće nije donijelo odluku o pretvorbi do toga roka, odluku je trebala donijeti Agencija. Na temelju priložene dokumentacije, Agencija (kasnije Fond) izdaje Rješenje u roku 60 dana od dana primitka odluke i propisane dokumentacije. U postupku revizije redovito se provjerava je li rješenje o pretvorbi doneseno na temelju pravovaljane, vjerodostojne i cjelovite dokumentacije.

Prema odredbama članka 13. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, za poduzeća koja imaju procijenjenu vrijednost do 5 milijuna DEM (prema obračunu po srednjem tečaju na dan kada se odluka o pretvorbi i propisana dokumentacija dostavi Agenciji), nije potrebno rješenje Agencije, već ako Agencija u roku od 60 dana ne obavijesti poduzeće o tome da je namjeravana pretvorba protivna Zakonu, smatra se da nema primjedbi, odnosno da se pretvorba može provesti onako kako je predloženo Agenciji. Izmjenama i dopunama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, određeno je da direktor Agencije zbog izvanrednih okolnosti, odnosno za poduzeća koja su se potpuno ili djelomično nalazila na ratom zahvaćenim područjima, može odobriti produženje roka za podnošenje potrebne dokumentacije, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog ministarstva. Poduzeća koja nisu sama donijela odluku u propisanom roku ili kojima nije odobreno produljenje roka, bila su dužna do 31. prosinca 1992. nadležnom sudu podnijeti zahtjev za upis dioničkog društva s osnivačkom glavnicom po knjigovodstvenoj vrijednosti i sve dionice prenijeti državnim fondovima (Fondu za privatizaciju i mirovinskim fondovima). Privatizacija se u ovom slučaju obavlja po procijenjenoj vrijednosti.

Prema članku 6. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, poduzeće se može pretvoriti u dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću na sljedeće načine:

- prodajom poduzeća ili idealnog dijela poduzeća,
- ulaganjem kapitala u poduzeće,
- pretvaranjem potraživanja u ulog, te
- prijenosom fondovima.

Prema odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, poduzeća su ovlaštena samostalno odabrati model pretvorbe, mogu koristiti istodobno više načina pretvorbe, a odabrani model obvezno se treba predvidjeti programom. Kod modela prodaje poduzeća ili idealnog dijela poduzeća, revizijom se provjerava način prodaje (javna dražba, javno prikupljanje ponuda, neposredna pogodba), te ocjenjuje zakonitost postupka prodaje. Također, provjeravaju se osnovni elementi ugovora o prodaji i to: nominalni iznos dionica ili udjela, prodajna cijena, način plaćanja i dinamika otplate te instrumenti osiguranja plaćanja. Nadalje, provjerava se ispravnost tečaja primijenjenog u ugovoru o prodaji, ispravnost obračuna popusta kod jednokratnih i prijevremenih uplata, te plaćanje obveznicama. Revizijom se provjeravaju i druge odredbe ugovora, posebno urednost izvršenja plaćanja, te ispravnost obračuna revalorizacije prodajne cijene dionica ili udjela u slučaju obročnog plaćanja.

Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća predviđen je i model pretvorbe poduzeća ulaganjem kapitala u poduzeće (članak 22., 23. i 24.). U pravilu, poduzeće koje je predvidjelo ovakav način pretvorbe, obavlja i izbor pravne ili fizičke osobe koja će ta ulaganja obaviti. Prihvaćanjem takvog modela pretvorbe od strane Fonda, poduzeće zaključuje ugovor o ulaganju kapitala. Sredstva prikupljena na ovaj način trebala su se koristiti za ostvarivanje razvojnog programa, koji čini sastavni dio programa pretvorbe poduzeća. Odredbama istog Zakona (članak 23.) određeno je da zaposlenici poduzeća (sadašnji i prijašnji) imaju pravo na temelju ulaganja kapitala ostvariti i popust, odnosno dodatne dionice u visini popusta koji se primjenjuje na kupnju dionica uz popust do 20.000,- DEM (20% osnovnog popusta i 1% za svaku godinu staža). Izmjenama i dopunama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća u veljači 1993., dotadašnje prioritarno pravo kupnje poduzeća od strane zaposlenih i ranije zaposlenih te zaposlenih u javnim službama, ograničeno je na najviše 50% procijenjene vrijednosti društvenog kapitala (članak 19. i 21.b Zakona). Neprodani dio društvenog kapitala, kojeg nisu kupile navedene kategorije kupaca i drugih, 50% vrijednosti prodaju se u cijelosti putem Fonda, javnim prikupljanjem ponuda. Jedan od elemenata vrednovanja ponude uz ponuđenu cijenu i način plaćanja, je i visina predviđenih ulaganja kapitala u poduzeće. S obzirom da je zakonitost spomenutih dokapitalizacija trebao ocijeniti Ustavni sud, od studenoga 1994. više se ne ugovaraju na ovakav način. Dokapitalizacija se nakon tog razdoblja trebala obavljati prema odlukama skupštine dioničkog društva, a ne po rješenju o pretvorbi.

U ovim slučajevima, revizijom se provjerava je li obavljena dokapitalizacija u skladu s važećim propisima. Kod dokapitalizacija koje su predviđene odlukom o pretvorbi, provjerava se izvršenje dokapitalizacije u financijskom aspektu. Za dokapitalizacije obavljene novčanim uplatama tijekom 1992. i 1993. u uvjetima inflacije, revizijom se utvrđuje koji je tečaj primijenjen (iz Rješenja o pretvorbi ili na dan uplate). Primjenom tečaja iz Rješenja o pretvorbi, ulaganje se obezvrjeđivalo jer je taj tečaj bio niži od tečaja na dan uplate, a korištena su prava kao da je izvršena dokapitalizacija u ugovorenom realnom iznosu. Revizijom se provjeravaju odredbe i primjena zaključenih ugovora, posebno dinamika i urednost plaćanja i utvrđivanje sankcija za neispunjenje ugovora. Kod pretvorbe i privatizacije po modelu pretvaranja potraživanja u ulog, revizijom se provjerava vjerodostojnost i utemeljenost iskazanih potraživanja. Dioničko društvo odnosno društvo s ograničenom odgovornošću nastaje upisom u sudski registar i tako nastalo društvo pravni je slijednik poduzeća koje je pretvorbom prestalo poslovati. U postupku revizije, provjerava se je li upis obavljen u skladu s rješenjem Agencije, odnosno odgovaraju li upisani podaci u sudskom registru podacima iz rješenja Agencije.

U slučaju kada su dionice na temelju zakonskih propisa, u cijelosti ili djelomično prenesene Fondu, Hrvatskom mirovinskom osiguranju ili Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, revizijom se provjerava način prodaje i svi značajni elementi ugovora o prodaji dionica ili udjela. Odredbama članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, utvrđeno je da poduzeće u pretvorbi ne smije kreditirati kupnju dionica odnosno udjela, niti jamčiti za kredite koji se uzimaju u tu svrhu. U slučaju plaćanja dionica bez popusta uz utvrđivanje tijeka i načina plaćanja, u postupku revizije traži se od Ureda za sprječavanje pranja novca nalaz o tome. Ukoliko su dionice ili udjeli otplaćeni zajmovima banaka ili drugih financijskih institucija, revizijom se provjerava je li za dobivanje zajma korišten zalog imovine društva koje se kupuje te otplaćuje li se zajam iz poslovnih sredstava kupljenog društva. U slučaju davanja u zalog osobne imovine kao sredstva osiguranja zajma, utvrđuje se vrijednost založene imovine u odnosu na pozajmljena novčana sredstva. Provjerava se urednost otplate dionica, te eventualni poslovni odnos kupca dionica ili udjela s društvom koje se kupuje.

2.1. Priprema podataka za provedbu revizije

U postupku pretvorbe i privatizacije, osim poduzeća koja su bila predmet pretvorbe i privatizacije, izravno ili neizravno, sudjelovale su brojne pravne i fizičke osobe, te tijela državne uprave, kao i osobe s javnim ovlastima. Prema odredbama Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije, svi subjekti su dužni na zahtjev Državnog ureda za reviziju, pribaviti i dostaviti potrebne podatke i dokumente, te dati potrebna obrazloženja za provođenje revizije. U postupku revizije, najveći dio podataka i dokumenata pribavljen je od Hrvatskog fonda za privatizaciju i od trgovačkih društava čija je pretvorba i privatizacija bila predmet revizije.

Bez obzira na specifičnosti procesa pretvorbe i privatizacije svakoga pojedinog trgovačkog društva, odabrani model ili vremensko razdoblje trajanja procesa, za potrebe izrade konačnog izvješća o provedenoj reviziji pretvorbe i privatizacije i davanja ocjene o tome je li pretvorba i privatizacija provedena u skladu sa zakonskim propisima, odnosno za izradu mišljenja o ispravnosti provedenog postupka pretvorbe i privatizacije, svako trgovačko društvo koje je obuhvaćeno postupcima revizije pretvorbe i privatizacije mora osigurati Državnom uredu za reviziju podatke o tim procesima.

U nastavku se daje popis najvažnijih podataka i dokumenata što ih trgovačko društvo mora pripremiti za provedbu revizije.

1. Dokumentacija o pretvorbi:
  - odluka organa upravljanja o pretvorbi sa svim obveznim priložima navedenim u članku 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća,
  - rješenje ili suglasnost Agencije (Fonda),
2. Zapisnik s osnivačke skupštine,
3. Statut (sa svim izmjenama i dopunama, s datumima važenja izmjena i dopuna),
4. Rješenja sudskog registra Trgovačkog suda,
5. Podaci o dionicama (broj, nominalna vrijednost, serija, vrsta, rod) ili udjelima,
6. Ugovori o kupnji dionica, odnosno udjela na temelju kojih je izvršen upis u knjigu dionica (udjela),
7. Podaci o stjecanju vlastitih dionica (odluke skupštine, ugovori, ili drugi dokumenti na temelju kojih su stečene vlastite dionice),
8. Ugovori o prijenosu dionica, odnosno udjela na temelju kojih su evidentirane promjene u knjizi dionica (udjela),
9. Dokumentacija o dokapitalizaciji (ugovori, odluke skupštine, virmanski nalozi, procjena vrijednosti imovine koja se unosi),
10. Dokumentacija o pretvaranju potraživanja u udjel (odluka, pravno utemeljenje potraživanja),
11. Knjiga dionica (udjela) sa svim promjenama,

12. Popis svih članova uprave, upravnog i nadzornih odbora, s datumima imenovanja i razrješenja,
13. Ugovori o prodaji nekretnina, zajedno s odlukama nadležnih tijela,
14. Podaci o eventualnim zahtjevima ranijih vlasnika za povrat imovine koja se nalazi u imovini društva,
15. Izvješća revizorske tvrtke i interne revizije,
16. Temeljni financijski izvještaji za posljednju poslovnu godinu,
17. Analitička evidencija dugotrajne imovine (po godinama), uključujući podatke o smanjenju vrijednosti i amortizaciji,
18. Analitička evidencija kupaca i dobavljača za sve godine od pretvorbe,
19. Popis trgovačkih društava u kojima društvo nastalo pretvorbom ili većinski vlasnik ima vlasnički ili suvlasnički udjel,
20. Dokumenti, evidencije i financijski izvještaji potrebni za provedbu revizije osnivanja i revizije poslovanja (za sva trgovačka društva s popisa iz točke 19).

2.2. Provedba postupaka revizije

Operativno, revizija pretvorbe i privatizacije provodi se u tri koraka (faze).

U prvoj fazi revizije, utvrđuju se sve značajne činjenice vezane uz pretvorbu društvenog poduzeća. Postupak revizije najvećim dijelom odnosi se na provjeru obvezne dokumentacije uz Odluku o pretvorbi, prikupljene u Fondu. U ovoj fazi, obavlja se provjera zakonitosti provedenog postupka pretvorbe društvenog poduzeća. Sljedeća faza revizije obuhvaća provjeru postupaka privatizacije. Privatizacija može biti obavljena istodobno s pretvorbom, no češći je slučaj da nakon donošenja odluke o pretvorbi, proces privatizacije traje duže vremensko razdoblje, do konačnog utvrđivanja poznatog vlasnika. Provjera zakonitosti postupaka privatizacije obavlja se putem dokaza prikupljenih u Fondu (ugovori, otplate, popusti, revalorizacije). Uz ovu dokumentaciju, koristi se i dokumentacija pribavljena izravno od društva koje je nastalo pretvorbom ili u slučaju statusnih promjena, od njegovih pravnih slijednika, te drugih subjekata (Zavod za platni promet, Komisija za vrijednosne papire, Državna agencija za sanaciju banaka i osiguranje štednih uloga i drugi) koji raspolažu dokumentacijom i informacijama u vezi pretvorbe i privatizacije pojedinog društva.

U trećoj fazi postupka revizije pretvorbe i privatizacije, izrađuje se izvješće. Metodološki, sva izvješća su koncipirana na istovjetan način. To znači da bez obzira na različitost postupaka pretvorbe i privatizacije svakog pojedinog poduzeća, izvješće o reviziji pretvorbe i privatizacije sadrži:

1. osnovne podatke o društvenom poduzeću (djelatnost, broj zaposlenih, veličina),
2. opis postupaka revizije odluke o pretvorbi, u kojem se navode:
  - osnovni elementi odluke, imena i prezimena članova organa upravljanja koji je donio odluku o pretvorbi, ime i prezime osobe ovlaštene za zastupanje u vrijeme donošenja odluke o pretvorbi,
  - prilozi odluke o pretvorbi, propisani člankom 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i Uputama, i to:
    - program pretvorbe,
    - izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske je li godišnji obračun za proteklu godinu iskazan u skladu s propisima i računovodstvenim standardima,
    - podaci o proizvodnim, tehnološko-tehničkim, kadrovskim i organizacijskim mogućnostima, tržišnom položaju i ocjeni boniteta poduzeća,
    - razvojni program poduzeća,
    - podaci i dokazi o pravu korištenja nekretnina,
    - izvod iz sudskog registra,
    - elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća,
3. opis postupaka revizije rješenja Agencije,
4. opis postupaka revizije provedbe pretvorbe,
5. opis postupaka revizije svih aktivnosti nakon obavljene pretvorbe,
  - upis u sudski registar,
  - privatizacija portfelja prenesenog fondovima, i

- otplata dionica,
- 6. podatke o vlasničkoj strukturi u vrijeme obavljanja revizije te o financijskom položaju društva (broj zaposlenih na dan izrade izvješća, osnovni podaci iz temeljnih financijskih izvještaja za posljednju poslovnu godinu), te
- 7. ocjenu provedbe postupaka pretvorbe i privatizacije.

3. Revizija pretvorbe i privatizacije

Pri utvrđivanju prioriteta za obavljanje revizije osnovni kriteriji su bili broj podnesenih zahtjeva za određeno društvo i procjena njihove opravdanosti. Do 4. travnja 2002. obavljena je priprema za reviziju 326 društava, od čega je u 181 društvu započela revizija, a u 100 društava je završena. Obavljena je i revizija procesa kuponske privatizacije u kojoj je sudjelovalo 471 društvo.

3.1. Kuponska privatizacija

- Ocjena provedbe procesa kuponske privatizacije

Obavljena je revizija procesa kuponske privatizacije. Revizijom su obuhvaćeni dokumenti, odluke, operativne evidencije, ugovori i akti na temelju kojih je obavljena kuponska privatizacija radi provjere je li provedena u skladu s planiranim ciljevima i odredbama Zakona o privatizaciji, Zakona o privatizacijskim investicijskim fondovima i drugih posebnih propisa. Postupci revizije procesa privatizacije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI.

Proces kuponske privatizacije nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o dodjeli dionica bez naplate i Zakona o privatizacijskim investicijskim fondovima. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Program dodjele dionica bez naplate nije donesen i objavljen na propisani način. U skladu s odredbama članka 12. Pravilnika o dodjeli dionica bez naplate, Ministarstvo privatizacije bilo je obvezno utvrditi Program dodjele dionica bez naplate kojim se određuju dionička društva čije dionice će biti predmet dodjele ovlaštenim sudionicima. Propisana je obveza objavljivanja popisa dioničkih društava iz Programa putem dnevnog tiska, pri čemu popis, uz naziv trgovačkog društva, mora sadržavati ukupnu nominalnu vrijednost, postotak nominalne vrijednosti u portfelju Hrvatskoga fonda za privatizaciju, postotak nominalne vrijednosti koji se nudi u okviru Programa, nominalnu vrijednost svake dionice, ukupni prihod u 1995. i broj zaposlenih.

Zapisnici zajedničkog kolegija Ministarstva privatizacije i Hrvatskoga fonda za privatizaciju te zapisnici Upravnoga odbora Hrvatskoga fonda za privatizaciju na kojima je u više navrata raspravljano o listi trgovačkih društava predviđenih za sudjelovanje u procesu kuponske privatizacije ne sadrže konačni prijedlog liste, odnosno otežano je nedvojbeno utvrditi koja trgovačka društva su obuhvaćena Programom dodjele dionica bez naplate. Prema obrazloženju odgovornih osoba, pod Programom treba podrazumijevati popis ponuđenih trgovačkih društava objavljen u dnevnom tisku 23. svibnja 1998. Spomenuti popis trgovačkih društava uvrštenih u prvi krug kuponske privatizacije sadržavao je 487 trgovačkih društava ponuđenih za kuponsku privatizaciju ukupne vrijednosti temeljnog kapitala 3.487.931.529,43 DEM u protuvrijednosti 12.477.726.253,39 kn. Popis je sadržavao uz naziv trgovačkog društva, ukupnu nominalnu vrijednost, postotak nominalne vrijednosti u portfelju Hrvatskoga fonda za privatizaciju, postotak nominalne vrijednosti koji se nudi u okviru Programa, nominalnu vrijednost svake dionice i broj investicijskih bodova. Nije sadržavao ukupni prihod u 1995. i broj zaposlenih, što je obvezno trebao sadržavati.

Prema popisu trgovačkih društava uvrštenih u prvi krug kuponske privatizacije koji je sadržavao 487 trgovačkih društava ponuđenih za kuponsku privatizaciju, ukupna vrijednost ponuđenog temeljnog kapitala iskazana je u iznosu 3.487.931.529,43 DEM. Ponovnim zbrajanjem ponuđenog temeljnog kapitala utvrđeno je da vrijednost nije pravilno iskazana i stvarna ukupna vrijednost iznosila je 3.483.901.631,35 DEM, što je za 4.029.898,08 DEM manje od iskazane.

- Cijeli portfelj Hrvatskoga fonda za privatizaciju nije bio prezentiran javnosti, a zbog neusklađenosti operativnih i knjigovodstvenih evidencija te objavljenih popisa i drugih podataka prezentiranih javnosti, otežano je provjeriti jesu li u proces kuponske privatizacije uključene dionice svih trgovačkih društava koje su trebale biti uključene. Utvrđeno je nesuglasje ukupnog broja trgovačkih društava te ukupne vrijednosti raspoloživoga i ponuđenoga temeljnog kapitala na dan 1. siječnja 1998.

Tako prema operativnim evidencijama Hrvatskoga fonda za privatizaciju (baza podataka) stanje portfelja na dan 1. siječnja 1998. obuhvaćalo je dionice i udjele u 1 283 trgovačka društva u iznosu 4.116.531.419,58 DEM, odnosno 15.488.981.750,91 kn.

Prema knjigovodstvenim evidencijama stanje portfelja na dan 1. siječnja 1998. obuhvaćalo je dionice i udjele u 1 357 trgovačkih društava u iznosu 5.139.691.731,- DEM, odnosno 18.060.874.235,00 kn.

Prema popisu trgovačkih društava s njihovom insolventnošću, temeljnim kapitalom, postotkom udjela Hrvatskoga fonda za privatizaciju u vlasništvu, rezultatima poslovanja u 1996. i prvom polugodištu 1997. objavljenom u siječnju 1998. ukupna vrijednost temeljnoga kapitala Hrvatskoga fonda za privatizaciju u 1 166 trgovačkih društava iskazana je sa stanjem na dan 1. siječnja 1998. u iznosu 4.063.961.017,- DEM. U popisu su posebno označena trgovačka društva čije su dionice namijenjene kuponskoj privatizaciji. Popis sadrži podatke o 1 166 trgovačkih društava, u što su uključena dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću, pri čemu nazivi društava nisu prezentirani na način kojim bi bio omogućen uvid i nedvojbeno određivanje radi li se o dioničkom društvu ili društvu s ograničenom odgovornošću. Prema spomenutom popisu, za kuponsku privatizaciju bile su predviđene dionice 447 trgovačkih društava.

- Nisu poštovane odredbe članka 12. Pravilnika o dodjeli dionica bez naplate kojima je propisano da se Programom dodjele dionica bez naplate mogu utvrditi isključivo solventna i profitabilna dionička društva. Iznimno, mogu se utvrditi i nesolventna dionička društva ako se nudi njihov većinski dio i ako je javnost obaviještena o tome da je društvo nesolventno, te ako dioničari koji stječu dionice spomenutog društva, stječu i pravo na prodaju zemljišta i druge imovine društva. Iz publiciranih podataka proizlazi da je bilo dovoljno profitabilnih i solventnih trgovačkih društava čije su dionice trebale biti predviđene za proces kuponske privatizacije. Iz rezultata poslovanja prezentiranih trgovačkih društava vidljivo je da je od ukupno 1 166 trgovačkih društava, prema rezultatima poslovanja u prvom polugodištu 1997., njih 451 (što je 38,7% od ukupnog broja trgovačkih društava) poslovalo pozitivno, odnosno ostvarilo dobit, a 715 (što je 61,3% od ukupnog broja trgovačkih društava) negativno, odnosno zabilježilo je gubitak. Od ukupnog broja trgovačkih društava predviđenih za kuponsku privatizaciju, prema rezultatima poslovanja u prvom polugodištu 1997., njih 142 poslovala su pozitivno, odnosno ostvarila dobit (što je 31,5% od ukupnog broja trgovačkih društava koja su poslovala pozitivno, a predviđena su za kuponsku privatizaciju). Također, iz objavljenog popisa trgovačkih društava vidljivo je da je od ukupno 1 166 trgovačkih društava, tijekom 1997. njih 839 (što je 72,0% od ukupnog broja trgovačkih društava) bilo solventno, a 327 (što je 28,0% od ukupnog broja trgovačkih društava) nije bilo solventno, odnosno platežno sposobno raspoloživim novčanim sredstvima podmiriti sve svoje dospjele obveze u rokovima njihova dospijeca. Od ukupnog broja trgovačkih društava predviđenih za kuponsku privatizaciju, njih 143 bilo je tijekom 1997. insolventno (što je 32,0% od ukupnog broja trgovačkih društava predviđenih za kuponsku privatizaciju), od čega je 19 trgovačkih društava bilo nesolventno do 30 dana, 10 trgovačkih društava od 30 do 60 dana, a 114 trgovačkih društava bilo je tijekom 1997. nesolventno preko 60 dana.

- Usporedbom rezultata dražbovanja s objavljenim popisom trgovačkih društava namijenjenih procesu kuponske privatizacije, vidljivo je da u postupku dražbovanja nisu sudjelovala sva trgovačka društva čije je sudjelovanje bilo predviđeno, pojedina su sudjelovala s manjom ili većom vrijednošću temeljnog kapitala od objavljene, a sudjelovala su i trgovačka društva čije sudjelovanje nije objavljeno. Time nije postupljeno u skladu s odredbama članka 13. Pravilnika o dodjeli dionica bez naplate kojima je dopušteno povećanje broja dionica u Programu isključivo do početka prvog kruga nadmetanja na dražbi, a zabranjeno je isključivanje dionica iz Programa prije okončanja postupka dražbe.

U postupku dražbovanja nije sudjelovalo 21 trgovačko društvo čije sudjelovanje je bilo predviđeno u procesu kuponske privatizacije s 57.161.287,95 DEM temeljnog kapitala. Sudjelovalo je 10 trgovačkih društava s manjim iznosom temeljnog kapitala nego što je bilo objavljeno. Za spomenuta trgovačka društva bilo je predviđeno sudjelovanje s 57.240.223,88 DEM temeljnog kapitala, a prema rezultatima provedene kuponske privatizacije sudjelovala su s 26.685.358,- DEM, što je za 30.554.865,88 DEM manje od objavljenog. Sudjelovalo je 13 trgovačkih društava s većom vrijednošću temeljnog kapitala nego što je bilo objavljeno. Spomenuta trgovačka društva sudjelovala su u procesu kuponske privatizacije sa 739.112.515,- DEM temeljnog kapitala, a objavljeno je da će sudjelovati s 547.144.048,39 DEM temeljnog kapitala, čime je dražbovano 191.968.466,61 DEM više nego što je objavljeno u dnevnom tisku. Sudjelovalo je 5 trgovačkih društava čije sudjelovanje u procesu kuponske privatizacije nije bilo objavljeno. Spomenuta trgovačka društva sudjelovala su u procesu kuponske privatizacije s 5.503.816,- DEM temeljnog kapitala.

- Hrvatski fond za privatizaciju prenio je na privatizacijske investicijske fondove dionice i udjele u trgovačkim društvima koja su društva za upravljanje fondovima dražbovala u procesu kuponske privatizacije. Izjave su bile skupne, tj. jednom izjavom prenesene su sve dražbovane dionice i udjeli na pojedini privatizacijski investicijski fond. Iz izjava nije vidljiva ukupna nominalna vrijednost prenesenih dionica i udjela. Usporedbom prikaza rezultata dražbe po pojedinom privatizacijskom investicijskom fondu, kojeg je ovjerilo Ministarstvo privatizacije i izjava kojima Hrvatski fond za privatizaciju prenosi na privatizacijske investicijske fondove dionice i udjele, utvrđena su nesuglasja u pogledu dražbovanih i stvarno prenesenih dionica i udjela. Prema spomenutim prikazima, privatizacijski investicijski fondovi stekli su dionice i udjele u vrijednosti 3.429.546.732,16 DEM a prema izjavama u vrijednosti 3.439.704.030,83 DEM, što je više za 10.157.298,67 DEM. S obzirom da se privatizacijski investicijski fondovi nisu mogli upisati kao vlasnici u knjige dionica i udjela na temelju skupnih izjava, pojedinačnim izjavama prenesene su im dražbovane dionice i udjeli. Izjavama je preneseno udjela u 9 društava s ograničenom odgovornošću ukupne nominalne vrijednosti 410.577.763,- DEM, čime nije postupljeno u skladu s odredbama članka 412. stavka 3. Zakona o trgovačkim društvima, kojima je propisano da se udjeli prenose ugovorom u obliku javnobilježničke isprave.

Uz to, izjavama je na privatizacijske investicijske fondove preneseno udjela nominalne vrijednosti za 7.560.479,- DEM više nego što je dražbovano u kuponskoj privatizaciji, što je vidljivo iz prikaza rezultata kuponske privatizacije kojeg je ovjerilo Ministarstvo privatizacije i prema kojem je dražbovano 403.017.284,- DEM.

- Prvi ugovor o zamjeni zaključen je na zahtjev Hrvatskoga fonda za privatizaciju i njime su u portfelj vraćene dionice Tvornice šećera Virovitica d.d. Virovitica (dalje u tekstu: Šećerana), a u zamjenu su dane druge dionice. Na temelju ovlaštenja Vlade Republike Hrvatske, ministar privatizacije potpisao je ugovor na temelju kojega bi privatizacijski investicijski fondovi vratili dionice Šećerane Hrvatskom fondu za privatizaciju nominalne vrijednosti 33.826.500,- DEM, što je prema tečaju Hrvatske narodne banke na dan zamjene iznosilo 126.511.110,00 kn. U zamjenu je trebalo dati dionice trgovačkog društva Riviera Holding d.d. Poreč, koje kotira na tržištu kapitala, nominalne vrijednosti 243.550.800,00 kn ili platiti razliku u novcu. Vrijednost danih dionica veća je za 117.039.690,00 kn ili za 92,5% od primljenih. Hrvatski fond za privatizaciju bio je dužan obvezu ispuniti do polovine 1999., što nije učinjeno te nije ostvaren popust od 40,0% na uplaćenu razliku u iznosu 6.560.500,- DEM, čime je propuštena ušteda 2.624.200,- DEM.

Prema rezultatima dražbe, za Šećeranu su privatizacijski investicijski fondovi utrošili 18 437 472 bodova, što je 54,5% nominalne vrijednosti, a za 811 836 dionica trgovačkog društva Riviera Holding d.d. Poreč utrošili bi 65 571 994 bodova, što je više za 47 134 521 bodova, odnosno 255,7%.

Ministarstvo privatizacije i upravljanja imovinom, Hrvatski fond za privatizaciju, privatizacijski investicijski fondovi Dom Fond i Velebit i većinski vlasnik Šećerane nisu smjeli zaključiti ugovor o zamjeni dok privatizacijski investicijski fondovi nisu bili upisani u sudski registar i dok nisu uvrstili dionice na uređeno javno tržište. Nakon upisa u sudski registar i uvrštenja dionica privatizacijskih investicijskih fondova na uređeno javno tržište, Hrvatski fond za privatizaciju mogao je kupiti dionice po tržišnoj cijeni, koja bi mogla biti povoljnija od ugovorene. Umjesto dionica dio je plaćen u novcu, što je ova dva privatizacijska investicijska fonda stavilo u povoljniji položaj u odnosu na ostale sudionike kuponske privatizacije. Uz to, sve je obavljeno izvan uređenog javnog tržišta, a što je kasnije imalo za posljedicu i druge zamjene dionica koje su obavljane između privatizacijskih investicijskih fondova i Hrvatskoga fonda za privatizaciju.

- Ugovori o nadoknadi dionica u programu kuponske privatizacije zaključeni su između Hrvatskoga fonda za privatizaciju i privatizacijskih investicijskih fondova u travnju 1999., što je bilo 8 mjeseci nakon završetka procesa kuponske privatizacije. Na temelju ugovora obavljana je zamjena dionica, jer je nad jednim dijelom trgovačkih društava bio otvoren stečajni postupak, za veći broj trgovačkih društava stečeni su uvjeti za otvaranje stečaja, pojedina trgovačka društava nisu poslovala godinama, a uz to se naknadno pokazalo da dionice pojedinih trgovačkih društava predviđenih za kuponsku privatizaciju i kojima je dražbovano, nisu bile u portfelju Hrvatskoga fonda za privatizaciju.

Hrvatski fond za privatizaciju je u razdoblju 1998. - 2000. sa svih 7 privatizacijskih investicijskih fondova zaključivao ugovore i dodatke ugovorima o nadoknadi dionica u programu kuponske privatizacije te je obavljana zamjena dionica. Rok za nadoknadu dionica bio je određen od 60 dana, međutim dodatkom ugovoru ta odredba je brisana, tako da je ostavljena mogućnost zamjene dionica na neodređeno vrijeme. Privatizacijski investicijski fondovi vraćali su i dionice trgovačkih društava koja nisu u stečaju, ali u kojima imaju manji udjel u temeljnom kapitalu. U programu kuponske privatizacije dražbovalo se dionicama trgovačkih društava koja nisu bila solventna i profitabilna, čime nije bilo postupljeno u skladu s odredbama Pravilnika o dodjeli dionica bez naplate. Od ukupno 471 trgovačkog društva koje je sudjelovalo u programu kuponske privatizacije, 281 društvo nije ispunjavalo uvjet solventnosti i profitabilnosti.

Zamjena dionica s privatizacijskim investicijskim fondovima nije obavljana u skladu s Pravilnikom o uvjetima i načinu zamjene dionica ili udjela, odnosno nisu ispunjene pretpostavke za zamjenu dionica. Prema odredbama navedenog Pravilnika, zamjene su se mogle obavljati: radi pribavljanja odgovarajućeg broja dionica ili udjela u društvima čije su dionice ili udjeli na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske izuzeti od prodaje, a u cilju kvalitetnijeg i učinkovitijeg gospodarenja, stvaranja povoljnijih uvjeta u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, u cilju kvalitetnijeg i učinkovitijeg gospodarenja i stvaranja povoljnijih uvjeta i okolnosti za prodaju dionica ili udjela iz portfelja Hrvatskoga fonda za privatizaciju, koji se nisu mogli prodati na javnoj dražbi ili prikupljanjem ponuda. Zamjena se nije mogla obaviti neposrednom pogodbom. Nije poštivano načelo da se ne umanjuje realna vrijednost kapitala kojim raspolaže Hrvatski fond za privatizaciju, a privatizacijski investicijski fondovi su vraćali dionice trgovačkih društava koja su u stečaju, gdje zapravo više i nema dionica. Nadalje, svi sudionici kuponske privatizacije nisu bili stavljeni u jednak položaj, jer privatizacijskim investicijskim fondovima omogućene su zamjene, a pojedincima nisu. Privatizacijski investicijski fondovi su u trećem dražbovnom krugu dražbovali dionice za koje nije bilo zanimanja drugih sudionika te su ih dobili vrlo povoljno, a onda su te dionice razmjenjivali s Hrvatskim fondom za privatizaciju u omjeru 1:1. Kolegij Hrvatskoga fonda za privatizaciju nije utvrđivao vrijednost zamijenjenih dionica, što je bio obavezan učiniti. Odluke o zamjenama dionica trebao je donijeti Upravni odbor na prijedlog Kolegija. Potpisnik svih ugovora bio je predsjednik Hrvatskoga fonda za privatizaciju, osim jednoga kojega je potpisala zamjenica predsjednika. Od 471 trgovačkog društva, privatizacijski investicijski fondovi vratili su 248 trgovačkih društava, a Hrvatski fond za privatizaciju prenio je 162 trgovačka društva.

Prema evidenciji Hrvatskoga fonda za privatizaciju, privatizacijski investicijski fondovi vratili su ukupno 749.700.929,- DEM, što je 21,9% od 3.429.546.732,16 DEM dražbovanih dionica. Hrvatski fond za privatizaciju je u zamjenu prenio dionica nominalne vrijednosti 455.571.903,- DEM te je ostao dug u iznosu 294.129.026,- DEM ili 39,2% od ukupno vraćenih dionica.

Prema evidenciji privatizacijskih investicijskih fondova, dug Hrvatskoga fonda za privatizaciju prema navedenim ugovorima je 339.974.318,89 DEM i veći je od duga iskazanog u evidencijama Hrvatskoga fonda za privatizaciju za 45.845.292,89 DEM ili 15,6%. Nije obavljeno usklađivanje potraživanja i obveza između Hrvatskoga fonda za privatizaciju i privatizacijskih investicijskih fondova. U odnosu na stečenu vrijednost, najmanje je vratio Privatizacijski investicijski fond Dom Fond, koji je vratio 192.039.724,- DEM ili 18,5% stečene vrijednosti, a najviše je vratio Privatizacijski investicijski fond Sunce, koji je vratio 108.389.733,- DEM ili 34,4% stečene vrijednosti. Iz ovih podataka može se zaključiti da nisu određena jednaka pravila za sve privatizacijske investicijske fondove, odnosno nije određeno koliko je dionica u odnosu na stečene mogao vratiti pojedini privatizacijski investicijski fond. Tako se dogodilo, da je jedan privatizacijski investicijski vratio više od trećine dražbovanih dionica uglavnom manje uspješnih trgovačkih društava, za koja je u zamjenu primio dionice uspješnijih trgovačkih društava, što je izravno narušilo rezultate dražbovanja i uspješnost pojedinog privatizacijskog investicijskog fonda.

Ukoliko se uzme dražbovana vrijednost dionica, privatizacijski investicijski fondovi su ukupno vratili dionice koje su u postupku dražbovanja plaćene 182 884 941 bodova. U zamjenu su dane dionice koje bi u postupku dražbovanja bili plaćene 186 598 449 bodova, odnosno dano je više za 3 713 508 bodova.

Iako privatizacijski investicijski fondovi potražuju od Hrvatskoga fonda za privatizaciju dionice nominalne vrijednosti 339.974.318,89 DEM, u odnosu na dražbovanu vrijednost, Hrvatski fond za privatizaciju prenio je više za 3 713 508 bodova te dionice 35 trgovačkih društava nominalne vrijednosti 72.687.643,- DEM koja nisu sudjelovala u kuponskoj privatizaciji. Privatizacijski investicijski fondovi Dom Fond i Velebit, kojima Hrvatski fond za privatizaciju prema zaključenim ugovorima duguje dionice nominalne vrijednosti 76.542.792,- DEM, u odnosu na dražbovanu vrijednost primili su više 21 879 289 bodova i dionice 12 trgovačkih društava nominalne vrijednosti 32.741.335,- DEM, koja nisu sudjelovala u procesu kuponske privatizacije. Drugih 5 privatizacijskih investicijskih fondova, kojima Hrvatski fond za privatizaciju duguje dionice nominalne vrijednosti 263.431.526,89 DEM, u odnosu na dražbovanu vrijednost duguje im 18 165 781 bodova. Primili su i dionice 23 trgovačka društava nominalne vrijednosti 39.946.308,- DEM, koje nisu sudjelovale u procesu kuponske privatizacije. U zamjenu su dane dionice društava koje kotiraju na tržištu kapitala, koja ostvaruju dobit i u kojima Hrvatski fond za privatizaciju ima veći udjel u temeljnom kapitalu. Privatizacijski investicijski fondovi nisu stavljeni u jednak položaj, čime su narušeni rezultati postignuti na dražbi. Prijenosom zamjenskih dionica koje su u kuponskoj dražbi postigle višu cijenu, pojedini privatizacijski investicijski fondovi stavljeni su u povoljniji položaj. Tako je privatizacijski investicijski fond Dom Fond primio dionice kojima je dražbovana vrijednost za 19 933 747 bodova ili 30,1% veća od vraćene dražbovane vrijednosti.

Hrvatski fond za privatizaciju trebao je odrediti kriterije za nadoknadu dionica u postupku kuponske privatizacije. Trebalo je uključiti sve sudionike i omogućiti im novo dražbovanje dionica, kako bi se naknadila šteta zbog uključivanja nesolventnih i neprofitabilnih trgovačkih društava u proces kuponske privatizacije. Obavljene zamjene trebalo je obavljati na temelju dražbovane vrijednosti dionica, a ne u omjeru 1:1 (nominalna vrijednost za nominalnu vrijednost). Dionice trgovačkih društava koje nisu sudjelovale u procesu kuponske privatizacije, a koja ne kotiraju na tržištu kapitala, prije zamjene trebalo je procijeniti, što je propušteno učiniti. Potrebno je okončati postupke prijenosa dionica na privatizacijske investicijske fondove, pri čemu zamjene treba obaviti u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu zamjene dionica ili udjela, odnosno uz suglasnost Upravnoga odbora.

Utvrđena odstupanja rezultat su neažurnog evidentiranja portfelja. Broj dionica i nominalna vrijednost mnogih trgovačkih društava iz kuponske liste nisu odgovarale broju i nominalnoj vrijednosti dionica u vrijeme dražbovanja. Hrvatski fond za privatizaciju nakon 3 godine od provedene kuponske privatizacije, a 2,5 godine od zaključenja prvih ugovora o nadoknadi dionica nije utvrdio stvarno stanje obveza prema privatizacijskim investicijskim fondovima. Hrvatski fond za privatizaciju bio je obvezan poduzeti radnje za međusobno usklađivanje obveza prema ugovorima o nadoknadi dionica u programu kuponske privatizacije i vraćene dionice evidentirati u portfelju i u knjizi dionica, što nije u cijelosti učinjeno.

Od ukupno vraćenih dionica nominalne vrijednosti 767.780.864,- DEM, u bazi podataka evidentirano je 658.630.174,- DEM, dok je i dalje u evidenciji privatizacijskih investicijskih fondova 109.150.690,- DEM ili 14,2% od ukupno vraćenog. Tako se događa da privatizacijski investicijski fondovi dionice koje su vratili i za koje traže nadoknadu, a koje bi trebale biti u vlasništvu Hrvatskog fonda za privatizaciju, prodaju i naplate. Jednako tako je postupao i Hrvatski fond za privatizaciju. Kako Hrvatski fond za privatizaciju nije nakon 2 godine u svim slučajevima dao rješenja o poništenju izjava, dio vraćenih dionica i dalje je ostao evidentiran kao stvarno vlasništvo privatizacijskih investicijskih fondova. Zbog navedenog propusta, Hrvatski fond za privatizaciju nije imao točno iskazan portfelj, pri čemu je u uvjetima obavljanja ubrzane prodaje bilo moguće da nisu prodavane sve dionice trgovačkih društava, primljene prema ugovorima o nadoknadi dionica, koje su mogle biti prodane. Tako je PIF Sunce dionice trgovačkog društva Ljudevit Posavski Sisak, koje je prema dodatku ugovoru vratio Hrvatskom fondu za privatizaciju, nominalne vrijednosti 2.595.500,- DEM prodao, jer Hrvatski fond za privatizacije nije bio upisan kao vlasnik u knjigu dionica.

Hrvatski fond za privatizaciju mijenjao je dionice trgovačkoga društva Panonija Osijek nominalne vrijednosti 2.746.320,- DEM, koje su vraćene dodatkom ugovoru, a kojih je prema knjizi dionica vlasnik PIF Sunce (znači, mijenjao je dionice koje nisu njegove). Dionice trgovačkoga društva Zagrebplast Zagreb, nominalne vrijednosti 7.974.267,- DEM, koje je vratio Dom Fond, nisu bile evidentirane u portfelju. Dom Fond prodao ih je na burzi početkom listopada 2001. i u knjigu dionica upisan je novi vlasnik. Stoga je potrebno uskladiti obveze i potraživanja koja su nastala na temelju ugovora o nadoknadi između Hrvatskoga fonda za privatizaciju i Dom Fonda. Za potraživanja, temeljem navedenih ugovora, Dom Fond je podnio zahtjev za naknadu štete i arbitražu pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, u koji je uključen i spomenuti iznos.

Prema popisu trgovačkih društava uvrštenih u prvi krug kuponske privatizacije koji je sadržavao 487 trgovačkih društava ponuđenih za kuponsku privatizaciju, ukupna vrijednost ponuđenog temeljnog kapitala iznosila je 3.483.901.631,35 DEM, a prema konačnim rezultatima kuponske privatizacije sudjelovalo je 471 trgovačko društvo s 3.668.440.618,- DEM vrijednosti temeljnoga kapitala.

Ocjenjuje se da proces kuponske privatizacije nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o dodjeli dionica bez naplate i Zakona o privatizacijskim investicijskim fondovima, jer:

- program dodjele dionica bez naplate nije donesen i objavljen na način propisan Pravilnikom o dodjeli dionica bez naplate,
- cijeli portfelj nije bio prezentiran javnosti,
- zbog neusklađenosti operativnih i knjigovodstvenih evidencija i drugih podataka prezentiranih javnosti, bila je otežana provjera jesu li u proces kuponske privatizacije uključena sva trgovačka društva koja su trebala biti uključena,
- u postupku dražbovanja nisu sudjelovala sva trgovačka društva čije je sudjelovanje bilo predviđeno te su uključivane i isključivane dionice pojedinih trgovačkih društava pod uvjetima koji nisu bili dopušteni odredbama Pravilnika o dodjeli dionica bez naplate,
- su utvrđena nesuglasja u pogledu dražbovanih i stvarno prenesenih dionica,
- u procesu nisu sudjelovala isključivo solventna i profitabilna trgovačka društva, kako je bilo određeno odredbama Pravilnika o dodjeli dionica bez naplate,
- u kasnijim postupcima nije pružena odgovarajuća nadoknada svim sudionicima kojima je trebala biti pružena,
- nadoknade nisu obavljene u skladu s propisima i jasno određenim kriterijima pri čemu svi sudionici kuponske privatizacije nisu bili stavljeni u jednak položaj,
- privatizacijskim investicijskim fondovima omogućena je zamjena dionica, dok pojedincima nije,

- zaključivanjem ugovora sa svakim privatizacijskim investicijskim fondom pojedinačno, pojedini privatizacijski investicijski fondovi stavljeni su u povoljniji položaj dobivanjem dionica veće tržišne vrijednosti, čime je narušena već postignuta uspješnost dražbovanja.

3.2. Revizija po zahtjevima

U nastavku se daje pregled pojedinačnih ocjena o provedenim postupcima pretvorbe i privatizacije u sljedećim trgovačkim društvima:

1. ASTRA TURIZAM, TUHELJSKE TOPLICE

- Ocjena postupka pretvorbe

Rješenjem Fonda, utvrđena je vrijednost društvenog kapitala na dan 31. prosinca 1991. u iznosu 89.754.424,- HRD odnosno u protuvrijednosti 23.732.000,- DEM. Na temelju odluke skupštine Društva, u 1996. obavljena je nova procjena. U istoj godini, knjigovodstvena vrijednost Društva iznosila je 71.221.834,00 kn ili 19.993.777,- DEM. Procjena je obavljena po statičkoj i dinamičkoj metodi. Prema procjeni statičkom metodom, vrijednost Društva je iznosila 40.376.049,00 kn ili 11.334.582,- DEM, a prema dinamičkoj metodi (na temelju očekivanih prihoda i rashoda u sljedećih 5 godina) 18.899.913,00 kn ili 5.305.686,- DEM. Istodobno, iste nekretnine koje čine najznačajniji dio vrijednosti Društva, procijenjene su na dan 31. prosinca 1991. u protuvrijednosti 18.934.156,- DEM (uzimajući u obzir ratne štete), u prosincu 1996. procijenjene su u protuvrijednosti 13.340.107,- DEM. Početkom 1999., nekretnine društva procijenjene su u iznosu 20.922.302,- DEM.

Bivši vlasnici nekretnina u katastarskoj općini Črešnjevec pokrenuli su upravni spor u veljači 2000. radi toga što nisu imali mogućnost sudjelovanja u postupku koji je prethodio donošenju pobijanog rješenja Fonda o suglasnosti na provođenje namjeravane pretvorbe iz 1994. U vrijeme obavljanja revizije sudski postupak nije okončan.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim propisima osim što nije ispunjen ugovor o dokapitalizaciji, odnosno povećanje temeljnog kapitala nije provedeno kako je ugovoreno.

Na skupštini Društva u listopadu 1996., prihvaćen je prijedlog odluke o dokapitalizaciji i o utvrđivanju nove vrijednosti Društva. Ugovorom o dokapitalizaciji određeno je da će ulagatelji unijeti u Društvo 5.000.000,- DEM u sljedećih 5 godina, odnosno po 1.000.000,- DEM godišnje. Dokapitalizacija je planirana sa svrhom modernizacije hotelskog prostora u vrijednosti 1.500.000,- DEM, bazenskog sustava u vrijednosti 500.000,- DEM, te za mjere za ozdravljenja Društva 3.000.000,- DEM. Ulagatelji su se obvezali preuzeti sve dotadašnje obveze Društva i u odnosu na Društvo imaju položaj dužnika. Iznosi obveza koje podmire, priznaju im se kao ulog u Društvo. Obveza ulaganja traje do 31. prosinca 2001. uz obvezu tromjesečnog izvješćivanja nadzornog odbora i godišnjeg izvješćivanja skupštine Društva o obavljenim ulaganjima. Na temelju i u skladu s dinamikom ulaganja, ulagatelji stječu nominalni iznos dionica Društva u vrijednosti ulaganja, a time imovinska i upravljačka prava razmjerno broju dionica. Dokapitalizacija je provedena 23. lipnja 1998. zaključenjem više ugovora o prijeboju i ustupanju potraživanja čime su ulagatelji stekli 60 000 dionica vrijednosti 6.000.000,00 kn, odnosno 24,3% vlasništva.

U prosincu 1998. pretvoreno je u ulog potraživanje za kamate na pozajmice čime su ulagatelji još po 2 500 dionica. Vrijednost temeljnog kapitala utvrđena je u iznosu 24.950.000,00 kn, odnosno 249 500 dionica po 100,00 kn. Opisano povećanje nije upisano u sudski registar.

Dokapitalizacija nije provedena u skladu s ugovorom, jer je ugovor samo djelomično ispunjen. Uložena sredstva utrošena su za redovno poslovanje. Razvojna sanacija Društva putem ulaganja u smislu modernizacije i proširenja asortimana usluga nije ostvarena, odnosno nije ostvarena svrha njegova zaključivanja. Nema pisanih dokaza o poduzimanju mjera prema obveznicima dokapitalizacije radi neispunjenja ugovora planiranom dinamikom.

U razdoblju od 1997. do 1999. društva u vlasništvu jednog ulagatelja bili su značajniji dobavljači robe široke potrošnje. Uz ulazne račune ovih dobavljača priložene su primke. Kartice materijalnog knjigovodstva nisu uredno vođene, te ne omogućuju uvid u stanje i kretanje zaliha. Osim toga, ustrojene su samo po vrsti zaliha, bez razrade po obliku i tipu.

U 1997. prodana su 2 restorana u Kumrovcu uz cijenu u protuvrijednosti 320.000,- DEM (1 581,26 m² po 202,37 DEM) što je za 596.728,- DEM manje od njihove procijenjene vrijednosti prema elaboratu iz 1996.

Ugovor o kreditu broj HR/250 zaključen je u travnju 1998. s Landes-und-Hypotekenbank AG iz Klagenfurta u iznosu 12.300.000,- DEM uz kamatnu stopu u visini 7% godišnje. Kredit je odobren na 10 godina od čega 2 godine poček uz tromjesečno plaćanje kamata počevši od 1. srpnja 1998. Na osnovi programa sanacije i razvoja Društva, a radi osiguranja plaćanja, pribavljeno je jamstvo Republike Hrvatske.

Odobreni kredit, umanjen za proviziju i troškove, u iznosu 12.067.062,- DEM, doznačen je u travnju 1998. Od spomenutog, 5.750.937,- DEM utrošeno za ugovorom određene namjene, odnosno za adaptaciju postojećih objekata, dok je 6.316.125,- DEM utrošeno za obrtna sredstva, oročavanje kod poslovnih banaka i odobravanje pozajmica, što nije bilo predviđeno ugovorom.

Sredstva su oročavana u poslovnim bankama uz kamatnu stopu u rasponu od 10% do 12% godišnje. Dio sredstava iskorišten je kao jamstvo za ispunjenje obveza po kreditima koje su poslovne banke odobrile pravnim osobama u vlasništvu jednog od dioničara Društva.

U razdoblju od 1998. do 2000. odobravane su pozajmice pravnim osobama u većinskom vlasništvu fizičkih osoba, koje su istodobno bili i članovi uprave Društva i to pod povoljnijim uvjetima od onih na Tržištu novca i kratkoročnih vrijednosnica. Pozajmice su odobravane uz kamatnu stopu u visini 11,5% godišnje dok se kamatna stopa na Tržištu novca i vrijednosnica kretala u 1998. u rasponu od 14,5% do 17,6%, a u 1999. od 11,6% do 16,1%. Pozajmice su odobravane na rok i do 690 dana. Na dan 31. kolovoza 2001. potraživanja za dane pozajmice iskazana su u iznosu 2.795.862,10 kn.

Iz sredstava kredita, do lipnja 2000. financirana je nabava roba i radova za adaptaciju postojećih objekata u protuvrijednosti 5.750.937,- DEM. Za nabavu roba, usluga i izvođenje radova koji se plaćaju sredstvima kredita za koje je jamstvo dala Vlada Republike Hrvatske propisana je primjena odredbi Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova.

Odredbe spomenutog Zakona nisu primjenjivane jer nisu provedeni izbori dobavljača iako su trebali biti ili nisu provedeni u skladu sa zakonskim postupkom. Nadalje, zaključivani su dodaci kojima je povećavana vrijednost radova za 101,8% ili 172,7% u odnosu na osnovni ugovor, za što nije pribavljena suglasnost Ministarstva financija.

Radi načina korištenja kredita nisu ostvareni ciljevi sanacijskog programa na temelju kojeg je Vlada Republike Hrvatske izdala jamstvo za povrat kreditnih sredstava. Umjesto ulaganja u izgradnju i adaptaciju poslovnih objekata, sredstva kredita oročavana su kod poslovnih banaka i pozajmljivana drugim pravnim osobama, te utrošena za podmirenje obveza iz redovnog poslovanja.

S obzirom na činjenicu da je ugovor o dokapitalizaciji samo djelomično ispunjen, da dio sredstava kredita nije utrošen za ugovorom određene namjene, da je broj zaposlenika u proteklih 10 godina smanjen s 209 na 69, te da su nelikvidnost i insolventnost uzrokovale otvaranje stečajnog postupka nad Društvom, nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

3. BADEL 1862, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Badel 1862 d.o.o. obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Elaborat o procijenjenoj vrijednosti ne sadrži procjenu vrijednosti nekretnine koja se odnosi na građevinsko zemljište u Rijeci. Uvidom u zemljišno knjižni izvadak broj 341, k.o. Škrljevo od 4. studenoga 1993. i Rješenje Općinskog suda u Rijeci, broj Z 3293/73 od 2. listopada 1973., utvrđeno je da se radi o pašnjaku i građevinskom zemljištu, ukupne površine 8 502 m². Iz dokumenata nije razvidno koji dio površine se odnosi na građevinsko zemljište. Cjelokupna nekretnina nije evidentirana u poslovnim knjigama.

Kod procjene vrijednosti nekretnina na z.k. ul. broj 420 k.o. Potočani k.č. broj 1354/2 uzeta je površina od 549 m² umjesto 549 hvati, te je iz tog razloga procijenjena vrijednost navedene nekretnine i procijenjena vrijednost Poduzeća manja za 28.440,- DEM.

- Razvojni program Poduzeća ne sadrži neke od podataka određenih Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, odnosno organizacijska i razvojna rješenja, ocjenu izvodljivosti, rješenja za zaštitu čovjekove okoline i financijske pokazatelje.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljani u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- U razdoblju od 12. svibnja 1994. do 29. lipnja 1999., Društvo je za 696 zaposlenika kreditiralo kupnju dionica u ukupnom iznosu 23.741.466,18 kn, što nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Kreditiranje je obavljeno na način da je Društvo umjesto zaposlenika, otplaćivalo kredit Zagrebačkoj banci s kojom su zaposlenici zaključili ugovore o kreditu 9. ožujka 1994.

Za otplatu duga prema Društvu, sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o kreditu 2. svibnja 1995. kojima je određeno da će se konačan obračun kredita obaviti 15. lipnja 1999. prema kamatnoj stopi poslovne banke u sjedištu Društva. Konačan obračun sastavljen je 25. veljače 2000. ili osam mjeseci nakon ugovorenog roka. Iznos duga zaposlenika prema Društvu ne sadrži obračunanu kamatu. Ni nakon obračuna, zaposlenici nisu počeli vraćati kredit, već su u rujnu 2001. potpisali sporazum, kojim je određeno da će za iznos duga prenijeti dionice na Društvo.

- Fond je prodaju 170 057 dionica po nominalnoj vrijednosti u iznosu 17.005.700,- DEM objavio u listopadu 1996. Ponudu su podnijela dva ponuditelja, oba nudeći istu cijenu u iznosu 17.005.700,- DEM. Fond nije izabrao povoljnijeg koji je nudio kraći otplatni rok i za 21,0% veći iznos za uplatu prvog obroka. Upravni odbor Fonda u siječnju 1997. donio je mišljenje da se izabere ponuditelj Frane Matulić kao zajednički ponuditelj jedne pravne i sedam fizičkih osoba. To je mišljenje putem Ministarstva privatizacije dostavljeno Vladi Republike Hrvatske, koja je 30. siječnja 1997. donijela odluku o izboru predloženog ponuditelja. Ugovor o prodaji 170 057 dionica u iznosu 17.005.700,- DEM zaključen je 18. veljače 1997., a na temelju ugovora o zajedničkoj kupnji kojim je određeno da će kupci: pravna osoba Badel-Bobita kupiti 50,0% dionica, a sedam menadžera Društva preostalih 50,0%. Zaključivanjem izmjena ugovora o zajedničkoj kupnji, kao i ugovora o prodaji otplaćenih i prijenosu neotplaćenih dionica u razdoblju od 19. veljače 1997. do 8 srpnja 1998. između ugovornih strana, Badel-Bobita je stekla 166 768 dionica čime je postala vlasnikom 22,2% temeljnog kapitala. Fond je 30. rujna 1998. donio odluku o raskidu ugovora, a nakon izvješća Fonda, jednaku odluku donijela je i Vlada Republike Hrvatske. U doba donošenja odluke Vlade Republike Hrvatske od 19. studenoga 1998. o raskidu ugovora o prodaji 170 057 dionica, kupci nisu otplatili 115 639 dionica. S njima je raspolagao Fond iako su, prema knjizi dionica još uvijek dionice bile upisane na društvo Badel-Bobita. Kako Društvo nije izvršilo upis dionica na ime Fonda, Fond je podnio Trgovačkom sudu tužbu protiv Društva i kupaca 12. studenoga 1998., sa zahtjevom da se poništi ugovor o prodaji 170 057 dionica. Tužba je odbijena, a nakon žalbe Fonda, Visoki Trgovački sud je 18. siječnja 2000. vratio predmet Trgovačkom sudu na ponovno rješavanje. U razdoblju od 12. listopada 1999. do 7. siječnja 2000., Fond je u skladu sa Zakonom o privatizaciji i Zakonom o privatizacijskim investicijskim fondovima, bez naknade prenio na PIF Expandia 150 302 dionice, iako od tih dionica na 115 639 dionica nije imao vlasništvo. Društvo Badel-Bobita na koje su bile upisane dionice, dalo je 5. siječnja 2000. nalog da se 150 302 dionice prenesu na Fond. Fond je izvršio prijenos dionica na PIF Expandia na temelju dva ugovora. Upravni odbor Fonda nije donio odluku o prijenosu dionica na PIF Expandia, što nije u skladu s odredbom članka 7. Zakona o izmjenama i dopunama Hrvatskom fondu za privatizaciju, kojom je određeno da Upravni odbor ima nadležnost da nadgleda poslovanje i upravljanje imovinom, te u vezi s navedenim donosi odluke. PIF Expandia je putem dva ugovora od 29. listopada 1999. i 25. siječnja 2000. prodao putem Zagrebačke burze vrijednosnicama, Badel-Bobiti 150 302 dionice, od čega su 32 933 prodane po cijeni 58,50 kn a 117 369 po 59,00 kn po dionici. Raskidom ugovora o prodaji dionica, u doba kada je o njihovu vlasništvu odlučivao Visoki trgovački sud, Fond je 115 639 dionica čija je nominalna, ali i ugovorom određena prodajna cijena iznosila 100,- DEM po dionici odnosno ukupno 11.563.900,- DEM, bez naknade, dodijelio PIF Expandia, koji ih je prodao Badel-Bobiti po 59,00 kn ili za 6.822.701,00 kn.

- U razdoblju od 1. lipnja 1994. do 21. siječnja 1997. Društvo je steklo 113 390 vlastitih dionica, što čini 15,06% temeljnog kapitala. Prema knjizi dionica, 79 624 dionice, što iznosi 10,59% temeljnog kapitala kupljene su od Croatia banke, 29 766 dionica od zaposlenika, a 4 000 od HMO. Dionice su od Croatia banke kupljene putem dva kredita po godišnjoj kamatnoj stopi od 18,0%. Odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima, određeno je između ostaloga da društvo može stjecati vlastite dionice u slučaju teške štete koja predstoji i ako ih treba ponuditi da ih steknu zaposleni u društvu ili povezanom društvu. Nominalni iznos vlastitih dionica u tim slučajevima ne može prijeći 10,0% temeljnog kapitala.

- Osim po navedenim ugovorima, Badel-Bobita je stekla dionice Društva i kupnjom dionica od drugih, te je uvidom u knjigu dionica, utvrđeno da na dan 24. svibnja 1999. posjeduje 265 842 dionice ili 35,35% temeljnog kapitala, a na dan 4. travnja 2000. posjeduje 329 196 dionica ili 43,77% temeljnog kapitala. Badel-Bobita nije obavijestila Društvo i Komisiju za vrijednosne papire da broj glasova u glavnoj skupštini prelazi 1/3 ukupnog broja glasova, a izdavatelj nije objavio u dnevnom tisku da je Badel-Bobita stjecatelj dionica s brojem glasova preko 1/3. Prema odredbi članka 3. Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava, pravna ili fizička osoba koja stekne dionice jednog izdavatelja i time prijeđe 25,0% od ukupnog broja glasova u glavnoj skupštini, obvezna je odmah obavijestiti Komisiju za vrijednosne papire, te u roku sedam dana objaviti ponudu za preuzimanje društva. Prema odredbama članaka 74. i 76. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima, kada fizička ili pravna osoba pribavi glasačka prava, a time broj glasova kojima raspolaže nadmaši 10%, 20%, 1/3, 50%, 2/3, ili 75% dužna je obavijestiti izdavatelja i Komisiju za vrijednosne papire u roku sedam dana, dok izdavatelj mora obavijest objaviti u dnevnom tisku.

- Uvidom u dokumentaciju Fonda utvrđeno je da za 1993., 1994. i 1996. Društvo nije platilo dividendu u iznosu 6.507.266,04 kn, što s kamatama u kolovozu 1998. iznosi 9.254.712,41 kn. Za isto razdoblje prema knjigovodstvenim podacima Društva nepodmirena dividenda bez kamate iznosi 4.393.688,00 kn. U tijeku je usklađenje iznosa na ime nepodmirene dividende između Društva i Fonda. U svibnju 1998. Fond je prvi put uputio Društvu poziv da podmiri obvezu, iako je na sjednicama skupštine imao svog predstavnika. Odredbama članaka 20. i 35. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, te članaka 11. i 12. Zakona o privatizaciji, određeno je da je društvo obvezno u roku sedam dana po odluci skupštine o isplati dividende, prenijeti dividendu Fondu. Sredstva ostvarena iz dividende, prihod su državnog proračuna ili ih Fond može ulagati u društvo. Društvo i Fond nisu postupili u skladu s navedenim odredbama.

S obzirom da je Društvo u razdoblju od 1993. do 1999. poslovalo s dobiti, a da je za 1999. ostvarilo gubitak koji je do konca 2000. pokriven samo manjim dijelom, te s obzirom da Društvo u vrijeme revizije posjeduje 266 564 vlastitih dionica, što čini 35,44% temeljnog kapitala, ocjenjuje se da ciljevi privatizacije određeni člankom 1. Zakona o privatizaciji, nisu u cijelosti ispunjeni.

4. BANIJA, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Banija s p.o., Zagreb, nije obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom je utvrđeno da:

- Odlukom o pretvorbi poduzeća od 12. listopada 1993. nije utvrđen način pretvorbe Poduzeća, što nije u skladu s odredbama članaka 6. i 7. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Navedenim odredbama utvrđeno je da se poduzeće može prodati cjelokupno ili u idealnom dijelu, ulaganjem kapitala u poduzeće, pretvaranjem ulaganja na ugovornoj osnovi u poduzeće i potraživanja prema poduzeću u ulog, te prijenosom svih dionica odnosno udjela fondovima bez naknade. Poduzeće samo bira način pretvorbe. Također odlukom nije utvrđeno koji dio temeljnog kapitala i koliki broj dionica će se prodati uz popust.

- Kod podjele bivšeg društvenog poduzeća Banija, koncem 1989. na tri poduzeća, a na temelju provedenog referenduma i odluke radničkog savjeta, nije izvršeno imovinsko-pravno razgraničenje zajedničkih nekretnina. Izvještajem o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1991. koji je izradila Služba društvenog knjigovodstva, utvrđena je neispravnost u pogledu iskazivanja nekretnina. Navedeno je da kod diobe zajedničke imovine bivšeg društvenog poduzeća Banija u 1990., zemljište nije obuhvaćeno diobom jer nije ni bilo evidentirano u knjigovodstvu poduzeća. Prema izvatku iz zemljišnih knjiga broj 15 560 društveno poduzeće Banija upisano je kao korisnik zemljišta ukupne površine 5 379 m². Od te površine 424 m² pripada tvornici RIZ, što je regulirano ugovorom o diobi od 8. siječnja 1992., a drugih 4 955 m² slijednicima bivšeg društvenog poduzeća Banija. Procjena cjelokupnog poduzeća može se obaviti nakon evidencije dijela zemljišta koje pripada Poduzeću. Agencija Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj 27. kolovoza 1992., te Fond 23. srpnja i 5. listopada 1993., zatražili su rješavanje imovinsko-pravnih odnosa s druga dva slijednika bivšeg društvenog poduzeća Banija, te upis u zemljišne knjige. Prema ugovoru o diobi od 8. siječnja 1992., zaključenog između tri slijednika bivšeg društvenog poduzeća Banija i tvornice RIZ u stečaju (u stečaju od srpnja 1990.), utvrđeno je da tvornici RIZ pripada 1 153 m² objekta i 1 004 m² zemljišta. Navedene nekretnine tvornica RIZ u stečaju prodala je društvu Croatia Osiguranje d.d., na temelju ugovora o prodaji od 7. listopada 1991., odnosno tri mjeseca prije nego što ih je stekla na temelju ugovora o diobi. Dodatkom ugovora o prodaji zaključenog istog dana kada i ugovor o diobi (8. siječnja 1992.) u odnosu na osnovni ugovor, neispravno je utvrđena površina objekta kojeg je prodala tvornica RIZ, odnosno uvećana je za 753,61 m². Podjela nekretnina između tri slijednika bivšeg društvenog poduzeća Banija izvršena je zaključivanjem ugovora o diobi, 19. srpnja 1993.

Navedenim ugovorom utvrđeno je da je bivše društveno poduzeće Banija sagradilo poslovnu zgradu, neto površine 3 705,56 m², koja nije podijeljena između poduzeća Banija, Ortopedija i Banimed po etažama, već tako da na pojedinoj etaži zgrade svakom od njih pripada određeni dio prostora. Također je utvrđeno da su poslovna zgrada i drugi objekti izgrađeni na zemljištu ukupne površine 5 379 m², od čega tvornici RIZ u stečaju pripada 1 004 m², a ostalim trima poduzećima ukupno 4 375 m². Ukupna površina poslovne zgrade, nadogradnje i dvorišnih objekata iskazana ugovorom iznosi 4 491,26 m², od čega neto površina poslovne zgrade iznosi 3 705,56 m², dvorišnih objekata 412,74 m² i prostora označenog kao nadogradnja 372,96 m². Zbrajanjem površina prostora po etažama zgrade, nadogradnje i dvorišnih objekata iskazanih u ugovoru, utvrđeno je da neto površina koja se odnosi na društvo Banija, iznosi 2 211,82 m². Izmjenama i dopunama Elaborata, utvrđeno je da je pri procjeni vrijednosti objekata obračunana neto površina 2 061,33 m², što je za 150,49 m² manje u odnosu na utvrđenu površinu ugovorom o diobi od 19. srpnja 1993. Do siječnja 2002., u zemljišnim knjigama nije provedena podjela nekretnina na način i u omjerima kako je to određeno ugovorom o diobi od 19. srpnja 1993.

- U Izmjenama i dopunama elaborata naknada troškova pripreme zemljišta i rente obračunana je po cijeni 82,- DEM/m², dok je prema podacima Gradskog zavoda za izgradnju i uređenje grada Zagreba, koncem 1991. za prvu zonu cijena iznosila 348,- DEM po m². Naknada troškova pripreme zemljišta i rente obračunana je u postupku procjene u iznosu 185.932,- DEM. Primjenom cijena nadležnog tijela, naknada troškova pripreme zemljišta i rente trebala je iznositi 789.076,- DEM, što je za 603.144,- DEM više od vrijednosti utvrđene Izmjenama i dopunama elaborata. Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, određeno je da se kod procjene vrijednosti građevinskog zemljišta treba koristiti cijenama nadležnih općinskih tijela i stvarnim usporednim tržišnim cijenama, s obzirom na lokaciju, opremljenost i atraktivnost građevinskog zemljišta.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Nakon provedenog upisa i prodaje dionica u portfelj Fonda preneseno je 8 645 dionica. U dokumentaciji Fonda ne nalaze se dokazi o javnoj prodaji navedenih dionica. U razdoblju od ožujka 1994. do siječnja 1999. Fond nije ponudio na prodaju 8 645 dionica Društva iz svog portfelja. Prema odredbama članka 31. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Fond je bio dužan sve dionice, odnosno udjele koje je stekao u društvima nastalim pretvorbom poduzeća staviti na javnu prodaju, osim ako Vlada Republike Hrvatske ili Upravni odbor Fonda ne odluče drugačije.

- Uvidom u knjigu dionica i dokumentaciju Društva, utvrđeno je da je u razdoblju od 15. rujna 1999. do 13. ožujka 2000. društvo Dragunov ured d.o.o. bilo vlasnik 4 648 dionica ili 17,9% temeljnog kapitala Društva, Mate Pušić od 13. ožujka 2000. bio je vlasnik 5 140 dionica ili 19,8% temeljnog kapitala Društva, a Dubravko Tomljanović od 15. siječnja 1999. bio je vlasnik 4 495 dionica ili 17,3% temeljnog kapitala Društva. Prema odredbama članaka 74. i 76. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima, kada fizička ili pravna osoba pribavi glasačka prava, a time broj glasova kojima raspolaže nadmaši 10,0%, 20,0%, 1/3, 50,0%, 2/3, ili 75,0% dužna je obavijestiti izdavatelja i Komisiju za vrijednosne papire u roku sedam dana, dok izdavatelj mora obavijest objaviti u dnevnom tisku u roku od sedam dana. Dragunov ured d.o.o. i Mate Pušić obavijestili su Društvo u zakonskom roku (15. rujna 1999. i 13. ožujka 2000.), ali Komisiju za vrijednosne papire nisu obavijestili da su vlasnici preko 10,0% dionica Društva. Dubravko Tomljanović koji je postao vlasnik preko 10,0% dionica, obavijestio je Društvo u kolovozu 1999. i Komisiju za vrijednosne papire u veljači 2000., dakle sedam, odnosno 13 mjeseci nakon zakonskog roka. Društvo (izdavatelj) nije objavilo u dnevnom tisku da su Dragunov ured d.o.o., Mate Pušić i Dubravko Tomljanović, ovisno o razdoblju, postali vlasnici preko 10,0% dionica, te da su raspolagali glasačkim pravima, što nije u skladu s odredbama članaka 74. i 76. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima. U postupku pretvorbe, Poduzeće je izradilo razvojni program koji sadrži plan daljnje proizvodnje za izvoz i domaće tržište, uvođenje nove proizvodnje, razvoj maloprodaje i veletrgovine, te specifikaciju strojeva potrebnih za modernizaciju proizvodnje. Ciljevi iz razvojnog programa nisu ispunjeni kao i ciljevi predviđeni člankom 1. Zakona o privatizaciji, jer je nakon pretvorbe za 1993. i za 1994. Društvo iskazalo dobit, dok je za druge godine iskazan gubitak. Nepokriveni kumulirani gubitak do 2000. iznosi 5.718.521,35 kn, što s ostvarenim gubitkom za 2000. u iznosu 5.141.229,90 kn ukupno iznosi 10.859.751,25 kn. Ukupni iskazani gubitak veći je za 1.248.127,01 kn od upisanog kapitala, koji iznosi 9.611.624,24 kn. Na prijedlog 12 zaposlenika, od 18 travnja 2000. zbog blokade računa u trajanju od 527 dana, s posljednjim stanjem u iznosu 1.197.082,00 kn, nad Društvom je Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu od 10. srpnja 2000. otvoren stečajni postupak. Koncem 1991. Poduzeće je imalo 253 zaposlenika, a otvaranjem stečajnog postupka, u srpnju 2000., svi zaposlenici, osim jednog, su otpušteni.

5. BETONPROIZVOD, JASTREBARSKO

- Ocjena postupka pretvorbe

Za postupak pretvorbe društvenog poduzeća Betonproizvod, Jastrebarsko ne može se dati ocjena o ispravnosti provedenog postupka, jer u dokumentaciji Društva i Fonda nema podataka o objavi poziva u dnevnom tisku za prikupljanje ponuda za upis dionica u postupku pretvorbe, na temelju kojih je Agencija izdala potvrdu o suglasnosti na pretvorbu.

Odlukom i programom pretvorbe predviđeno je da se društveno poduzeće pretvara u dioničko društvo prodajom dionica koje će se ponuditi na prodaju javnim pozivom u dnevnom tisku, u roku 5 dana od dana dobivanja suglasnosti Agencije. Pravo prvokupa dionica imaju zaposleni i ranije zaposleni radnici poduzeća koji uz popust mogu kupiti najviše 50% procijenjene vrijednosti poduzeća, što iznosi 936.000,- DEM odnosno 9 360 dionica, dok preostalih 50% mogu kupiti bez popusta. Poduzeće je pretvoreno u dioničko društvo prodajom dionica. Sve dionice, osim rezerviranih, prodane su u prvom krugu sa i bez popusta zaposlenicima i prijašnjim zaposlenicima. Ivan Prepolec postao je većinski vlasnik dionica (61,11% vrijednosti temeljnog kapitala). Zbog nedostatne dokumentacije ne može se utvrditi je li stjecanje dionica omogućeno pod istim uvjetima svim osobama koje su u skladu sa Zakonom na to imale pravo.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupak privatizacije proveden je u skladu sa zakonskim odredbama, osim što Društvo nije tražilo brisanje rezervacije, zbog čega je Fondu bilo onemogućeno raspolaganje s 3 479 dionica u skladu s odredbama članka 3. Zakona o privatizaciji.

U potvrdi Agencije o suglasnosti na provođenje pretvorbe, utvrđena je rezervacija 3 479 dionica nominalne vrijednosti 347.863,- DEM koja se odnosi na vrijednost zemljišta za koje je bio u tijeku postupak utvrđivanja vlasništva. Rješenjem nadležnog tijela iz 1994. utvrđeno je vlasništvo Društva na nekretnini na koju se odnosi privremena zabrana raspolaganja. Društvo o rješenju nije obavijestilo Fond, tako da je 3 479 dionica i dalje rezervirano u Fondu. Na temelju navedenog rješenja, Društvo se u zemljišnim knjigama upisalo kao vlasnik. Po izvršenoj diobi zemljišta na koje se odnosi privremena zabrana raspolaganja, formirane su tri čestice i upisane u zemljišnim knjigama zajedno s pripadajućim objektima. Društvo je prodalo dio ovih nekretnina vlasnički povezanim društvima. Na temelju ugovora iz 1994., društvo Vigna je za 15.000,- DEM steklo i upisalo vlasništvo na nekretninama koje čine zemljište i poslovna hala izgrađena na k.č. 1056/1. U postupku utvrđivanja porezne osnovice prometna vrijednost zemljišta bez objekta procijenjena je u iznosu 61.923,75 DEM u kunsjoj protuvrijednosti, a Društvo je preuzelo i obvezu plaćanja poreza na promet nekretnina. U 1995. prodan je objekt izgrađen na k.č. 1056/3 društvu Trgovački centar za 72.000,00 kn, što iznosi 19.662,84 DEM po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan zaključenja ugovora. Društvo Trgovački centar u zemljišnim knjigama nije se upisalo kao vlasnik navedene nekretnine, a u 1996. je sa svrhom osiguranja povrata odobrene mu pozajmice u korist društva Zidar upisano založno pravo u iznosu 3.100.000,00 kn. S obzirom da je Društvo i dalje upisano kao knjižni vlasnik nekretnine, direktor Društva dao je suglasnost za upis zalogu. U studenom 1998. Društvo je prodalo istu nekretninu društvu Terra Jaska iz Jastrebarskog za 1.250.000,- DEM u kunsjoj protuvrijednosti i uz obvezu kupca da plati porez na promet nekretnina.

Društvo i povezano društvo Trgovački centar ustupili su potraživanja od kupca nekretnine (društva Terra Jaska) založnom vjerovniku društvu Zidar, na temelju čega je u zemljišnim knjigama provedeno brisanje zaloga. Na taj način Društvo je podmirilo obvezu društva Trgovački centar za odobrenu pozajmicu u iznosu 3.100.000,00 kn.

Razvojnim programom predviđeno je ulaganje u adaptaciju i opremanje poslovnog prostora sa svrhom povećanja proizvodnje i uvođenja novih proizvoda na tržište. Društvo se u razdoblju od 1994. do 1998. kontinuirano zaduživalo kod poslovnih banaka zbog investiranja u izgradnju tržnog centra u Jastrebarskom. U 1994. i 1995. prodalo je svoje proizvodne pogone povezanim društvima ispod tržišne vrijednosti, te ustupanjem potraživanja za prodanu nekretninu u 1998. podmirilo obvezu povezanog društva. Nesposobnost za plaćanje obveza i prezaduženost, uzrokovali su blokadu žiro računa od kolovoza 1995., što je u 2001. dovelo do otvaranja stečajnog postupka. U vrijeme otvaranja stečajnog postupka, u portfelju Fonda nalazi se 5 076 dionica, od čega 3 479 rezerviranih dionica i 1 597 dionica stečenih raskidom ugovora, što čini 27,12% vrijednosti temeljnog kapitala Društva. Koncem 1991. Društvo je imalo 55 zaposlenika, a od konca 1997. nema zaposlenika. S obzirom na navedeno, nisu ostvareni ciljevi privatizacije utvrđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji, ni ciljevi predviđeni razvojnim programom.

6. BILOKALNIK HOLDING, KOPRIVNICA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Bilokalnik-Holding", Koprivnica djelomično je obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Postupcima revizije utvrđene su sljedeće nepravilnosti:

- U elaboratu o procijenjenoj vrijednosti poduzeća, nekretnine su iskazane po lokacijama, a više društava je smješteno na istoj lokaciji, dok je vrijednost opreme iskazana po proizvodnim linijama. Međutim, u popisnim listama na dan 31. prosinca 1991. nekretnine i oprema iskazani su po društvima. Zbog neusklađenosti podataka nisu usporedive vrijednosti i količine u popisnim listama i elaboratu o procjeni imovine, te nije moguće utvrditi jesu li cjelokupna imovina i obveze obuhvaćeni procjenom.

- U procijenjenu vrijednost poduzeća nije bila uključena vrijednost obveznica Republike Hrvatske koje nisu bile iskazane u računovodstvenim knjigama. Prema odluci Vlade Republike Hrvatske od 24. rujna 1991., Poduzeće je bilo obvezno u temeljni kapital uključiti obveznice za restrukturiranje gospodarstva u iznosu 7.000.000 din, odnosno rezervirati dionice u vrijednosti obveznica.

Vrijednost obveznica za restrukturiranje gospodarstva procijenjena je naknadno u iznosu 40.300,- DEM ili 7.012.200,- HRD i odlukom osnivačke skupštine od 29. listopada 1992. uključena je u temeljni kapital dioničkog društva nastalog pretvorbom. Prema tečaju Narodne banke Hrvatske na dan izdavanja obveznica 1. kolovoza 1991. nominalna vrijednost obveznica u iznosu 7.000.000 din iznosila je 538.461,- DEM. Revalorizacija dobivenih sredstava nije provedena prema tečaju Narodne banke Hrvatske na dan izdavanja obveznica, a službenih naputaka oko načina revalorizacije nije bilo. Procijenjena vrijednost obveznica podcijenjena je za 498.161,- DEM u odnosu na službeni tečaj.

- Razvojnim programom planirano je proširenje asortimana proizvoda suvremenijim proizvodima, povećanjem iskorištenja i stupnja dovršenosti sirovina i proizvoda nižeg stupnja prerade uz tehnološku, organizacijsku i tehničku modernizaciju. Navedeno je da su pojedini programi razrađeni do nivoa idejnog projekta za koje je potrebno daljnje istraživanje do završnih elaborata (studije izvedivosti), te izrade svih potrebnih elemenata za predinvesticijske odluke. U razvojnom programom nisu navedeni financijski pokazatelji planiranog razvoja, te se ne može pratiti realizacija programa, što nije u skladu s odredbama Uputa o provedbi članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Također, planirana su ulaganja stranih ulagatelja, a uvjeti i način ulaganja nisu detaljno utvrđeni.

- Upravni odbor Poduzeća donio je 26. lipnja 1992. odluku o pretvorbi s dva modela pretvorbe i program pretvorbe s tri modela pretvorbe koji su dostavljeni Agenciji isti dan. Modeli iz odluke o pretvorbi i programa pretvorbe razlikuju se u vrijednosti temeljnog kapitala poduzeća u pretvorbi i načinu pretvorbe, dok vrijednost temeljnog kapitala nije točno utvrđena jer ne sadrži vrijednost obveznica za restrukturiranje gospodarstva. Točnu vrijednost temeljnog kapitala prema svim modelima odluke o pretvorbi i programa pretvorbe trebala je utvrditi osnivačka skupština dioničkog društva. Navedeno nije u skladu s odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Postupak pretvorbe proveden je u skladu s odlukom osnivačke skupštine od 29. listopada 1992., prema kojoj temeljni kapital iznosi 47.656.600,- DEM ili 8.292.248.400,- HRD, što je više za 40.300,- DEM ili 7.012.200,- HRD u odnosu na rješenje Agencije. Razlika se odnosi na obveznice Republike Hrvatske za restrukturiranje gospodarstva. Postupak pretvorbe nije proveden u skladu s rješenjem Agencije o izdanoj suglasnosti.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama.

Ulaganje je provedeno na temelju ugovora o zajedničkom ulaganju (Joint-Venture) kojega su 18. veljače 1994. zaključili Društvo, društvo Bilokalnik-IPA i strani ulagatelj, s ciljem nastavljanja i poboljšanja postojeće proizvodnje papirne ambalaže i suradnje u prodaji i ispitivanju tržišta. Ugovor o zajedničkom ulaganju sadrži dva dijela. U prvom dijelu ugovoreno je osnivanje društva Bilopak od strane društva Bilokalnik-IPA s temeljnim ulogom u iznosu 2.100.000,- DEM i ustupanje udjela stranom ulagatelju u iznosu 1.000.000,- DEM ili 47,6% temeljnog kapitala, a u drugom dijelu postupno povećanje temeljnog kapitala društva Bilopak do iznosa 21.900.000,- DEM i ustupanje udjela stranom ulagatelju u iznosu 13.140.000,- DEM ili 60,0% temeljnog kapitala, dok društvu Bilokalnik-IPA ostaje udjel u iznosu 8.760.000,- DEM ili 40,0%. Ugovoreni rok za provedbu ugovora je najkasnije do 30. siječnja 1996. Do konca siječnja 1996. stranom ulagatelju je prodan udjel u iznosu 2.000.000,- DEM ili 49,1% temeljnog kapitala, što nije u skladu s ugovorenim načinom i rokovima prodaje. Naknadno, 29. prosinca 1998. zaključen je dopunski sporazum na temelju kojega je društvo Bilokalnik-IPA prodalo stranom ulagatelju cjelokupne udjele u iznosu 53.727.800,00 kn ili 14.400.000,00 DEM, što nije u skladu s razvojnim programom.

Društvo nije ostvarilo ciljeve predviđene razvojnim programom u pogledu stranih ulaganja te proširenja asortimana i ugovorom o zajedničkom ulaganju zaključenim 18. veljače 1994., jer je jedinom stranom ulagatelju prodalo cjelokupne udjele, umjesto nastavljanja i poboljšanja postojeće proizvodnje papirne ambalaže i suradnje u prodaji i ispitivanju tržišta. Broj zaposlenika je smanjen s 2 250 prije pretvorbe (1991.) na 1 697 zaposlenika koncem 2000. Najveće smanjenje broja zaposlenika bilo je u 1999., kada je broj zaposlenika smanjen za 333 u odnosu na prethodnu godinu. Najveći dio smanjenja odnosi se na zaposlenike koji su preuzeti kod prodaje udjela društva Hartmann (212) i prodaje nekretnina društva Bilokalnik-Rapid (33 zaposlenika), a drugo smanjenje broja zaposlenika nastalo je odlaskom u mirovinu.

Društvo je ostvarilo ciljeve iz članka 1. Zakona o privatizaciji. U razdoblju od 1994. do 2000. iskazivalo je dobit, osim što je za 1999. iskazalo gubitak u iznosu 7.062.802,03 kn. Dividenda je isplaćena za 1994. u iznosu 11,00 kn po dionici, a za 1998. tijekom 1999. i 2000. u iznosu 2,00 kn po dionici na temelju odluke uprave o rokovima, načinu i redoslijedu isplate. Društvo je ulagalo u druga društva, a plaće su redovito isplaćivane.

7. BORIS KIDRIČ, ŽUPANJA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Boris Kidrič s p.o., Županja, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- U procjenu je uključena imovina (zemljište i 6 građevinskih objekata) u vrijednosti 214.825,- DEM koja je evidentirana u poslovnim knjigama na dan 31. prosinca 1991. Za navedenu imovinu nema dokaza o pravu korištenja. Kod procjene vrijednosti opreme, zbog greške u zbrajanju i primjene pogrešnog tečaja, vrijednost opreme je iskazana u većem iznosu za 37.747,- DEM, a zalihe gotovih proizvoda nisu procijenjene po tržišnim cijenama već po cijeni koštanja koja je niža od tržišne cijene, što nije u skladu s odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Programom pretvorbe nije predviđeno pretvaranje potraživanja prema poduzeću u ulog, kao jedan od modela pretvorbe, već samo prodaja dionica poduzeća. Pretvaranje potraživanja Županijske banke d.d. Županja u dionice u iznosu 2.000.000,- DEM navedeno je u Rješenju Fonda o suglasnosti na pretvorbu i izmjenama odluke o pretvorbi, koje su donesene nakon izdavanja Rješenja Fonda.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim propisima, osim što:

- Od 197 979 dionica s popustom koje su prenesene na stjecatelja društvo Hadeko d.o.o. na temelju 1 013 zaključenih ugovora, Fond je evidentirao prijenos 186 359 dionica po 953 ugovora, dok prijenos 11 620 dionica u razdoblju od 1995. do 1997. po 60 ugovora nije evidentiran u Fondu, jer stjecatelj nije dostavio Fondu primjerak ugovora, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Društvo Hadeko d.o.o. Zagreb je 186 359 dionica platilo Fondu iz kredita odobrenog od Županijske banke d.d. Županja u iznosu 6.882.108,87 DEM ili 24.484.478,71 kn na temelju ugovora o dugoročnom kreditu broj 197/1996. Ugovorom nije predviđeno učešće, vraćanje kredita nije osigurano hipotekom na nekretninama korisnika kredita čija procijenjena vrijednost iznosi najmanje 70% iznosa kredita, a kao zalog je dano 138 120 neotplaćenih dionica. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 2. i 4. Zakona o ništavosti određenih vrsta ugovora o osiguranju i ugovora o kreditu.

- Fond u razdoblju od 1994. do 1999. nije pokušavao prodati ili ustupiti bez naknade dionice Društva iz svog portfelja, što nije u skladu s odredbama članka 3. Zakona o privatizaciji. U prosincu 1999. Fond je bez odluke Upravnog odbora prenio 78 373 dionice Hrvatskom mirovinskom osiguranju, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu zamjene dionica i udjela.

- Hrvatsko mirovinsko osiguranje prodalo je 78 609 dionica u rujnu 1995. na otplatu u 59 jednakih obroka. Prema ugovoru, kupac je do 28. kolovoza 2000. trebao uplatiti cjelokupni ugovoreni iznos. Kupac je u kolovozu 1998. prestao s otplatom te je ostao dužan 3.797.553,76 kn. Hrvatsko mirovinsko osiguranje nije do vremena obavljanja revizije (studenj 2001.) poduzelo sve ugovorene i zakonske mjere u cilju izvršenja ugovora odnosno naplate prodanih dionica.

Razvojnim programom planirano je, u razdoblju od 1992. do 1995., ulaganje u tvornicu šećera u iznosu 80.800.000,- DEM (u izgradnju silosa 11.000.000,- DEM i nabavu opreme 69.800.000,- DEM) i ulaganje u tvornicu alkohola u iznosu 39.000.000,- DEM (u izgradnju tvornice organskih kiselina 30.000.000,- DEM i nabavu opreme 9.000.000,- DEM). Do početka 2002., nije izvršeno ulaganje u izgradnju silosa i izgradnju tvornice organskih kiselina, a nabavljena je oprema za tvornicu šećera u razdoblju od 1995. do 2000. u iznosu 110.282.380,00 kn ili 29.674.561,97 DEM, a za tvornicu alkohola u 1996. i 1997. nabavljena je oprema u iznosu 23.931.397,00 kn ili 6.810.300,80 DEM. Poduzeće je neposredno prije pretvorbe imalo kapacitet za preradu 360 000 tona šećerne repe, a 1991., u 74 dana kampanje prerade repe, preradilo je 295 395 tona repe, te je uz 14,44% šećera u repi proizvelo 35 022 tone šećera, 12 578 tona suhog repinog rezanca i 12 997 tona melase. U 1991. tvornica alkohola je preradom 36 095 tona melase, u 306 dana proizvela 9 593 tone rafiniranog etilnog alkohola, 763 tone tehničkog alkohola i 582 tone proteinskog praha. U 2001., nakon rekonstrukcije energane, godišnji kapacitet za preradu šećerne repe povećan je na 450 000 t, a u 60 dana prerađeno je 288 022 t šećerne repe i uz 14,31% šećera u repi, proizvedeno je 45 280 t šećera, 12 964 t repinog rezanca i 13 288 t melase.

Nakon pretvorbe Poduzeća, vlasnički povezano društvo Špiritana d.o.o., Županja je u 2001. preradom 14 848 tona melase u 128 dana proizvelo 3 995 tona rafiniranog etilnog alkohola, 453 tone tehničkog alkohola i 255 tona proteinskog praha. Koncem 1991. Poduzeće je imalo 797 zaposlenika, od čega 418 na neodređeno vrijeme i 379 na određeno vrijeme (sezonski poslovi). Na dan 30. studenoga 2001. Poduzeće ima 482 zaposlenika, od čega 289 na neodređeno vrijeme, 191 na određeno vrijeme (sezonski poslovi) i 2 vježbenika. S obzirom na činjenicu da je iznos kratkoročnih obveza veći od vrijednosti kratkotrajne imovine, da je na svu dugotrajnu materijalnu imovinu upisano založno pravo vjerovnika u vrijednosti koja je tri puta veća od vrijednosti imovine, da je nelikvidnost i nesolventnost uzrokovala pokretanje stečajnog postupka, koji je kasnije obustavljen zbog provedbe Programa financijske konsolidacije, nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

8. BRODOREMONT SPLIT, VRANJIC

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Hrvatski fond za razvoj stekao je 5 007 dionica ili 15,7% temeljnog kapitala na temelju pretvaranja potraživanja u ulog. Prema dokumentaciji, Hrvatski fond za razvoj je 19. ožujka 1991. odobrio Poduzeću pozajmicu u iznosu 131.925,90 DEM koja nije vraćena te je Upravni odbor Hrvatskog fonda za razvoj 30. srpnja 1992. donio odluku o pretvaranju potraživanja u ulog u iznosu 131.927,- DEM (1 319 dionica). Za preostalih 3 688 dionica koje su stečene pretvaranjem potraživanja u ulog, nema dokumentacije iz koje bi bio vidljiv pravni temelj pretvaranja potraživanja u ulog, stoga se ne može dati ocjena o ispravnosti tog postupka.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije Društva su obavljeni u skladu s odredbama Zakona o privatizaciji, osim što:

- Društvo Viktor Lenac d.d. je tijekom 1995. s 24 mala dioničara zaključio ugovore o kupnji i prijenosu 1 763 dionica Društva nominalne vrijednosti 176.300,- DEM. Jedan primjerak zaključenih ugovora o prijenosu neotplaćenih dionica stjecatelj (društvo Viktor Lenac d.d.) nije dostavio Hrvatskom fondu za privatizaciju, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Daljnu redovitu otplatu dionica po ugovorenim obrocima, društvo Viktor Lenac d.d. nije obavljalo, te je Fond raskinuo ugovore. Po raskidu ugovora, neotplaćeni broj dionica prenesen je Fondu.

Razvojni program sadrži podatke o razvojnim mogućnostima i sposobnosti Poduzeća, tržišnom položaju, proizvodnim, organizacijskim te tehničko-tehnološkim potencijalima. Svjetska, a posebice domaća flota je sve starija, a radi nedostatka kapitala brodari nastoje produžiti vijek brodova što znači da će se povećati opseg rada brodogradnih poduzeća. Poduzeće se prostire na cca 10 000 m² zemljišta na kojem su smještene radionice, navozi i opremna obala. Poduzeće nema mogućnosti proširenja na okolno područje. Najveću vrijednost Poduzeća predstavlja plivajući dok kapaciteta dizanja 4 500 tona, duljine 116 m i širine 21 m. Plivajući dok je izgrađen 1979. i u dobrom je stanju, ali se nalazi na privremenoj lokaciji udaljenoj od matičnog Poduzeća. Navedena dislokacija predstavlja velike teškoće u organizaciji proizvodnog procesa. Poduzeće ima tri navoza koji su stari i u funkciji je samo jedan. Oprema obala u dužini 329 m nema dizalice. Radionice Poduzeća su neplanski rađene, razbacane su i bez transportne i energetske opreme, a strojni park je zastario.

Poduzeće zapošljava 255 djelatnika od čega 50% čine kvalificirani djelatnici koji imaju veliko iskustvo u obavljanju poslova remonta brodova, ali nedostaju visokokvalificirani djelatnici. U cilju podizanja tehničko tehnološke razine bilo je potrebno odmah obnoviti i osposobiti postojeće navoze, operativnu obalu opremiti dizalicom, izvršiti premještaj plivajućeg doka i uvesti informacijski sustav u praćenju poslovanja Poduzeća. Kako je postojeća lokacija skućena, uvjeti rada su teški i nepovoljni, a nema mogućnosti širenja kapaciteta Poduzeća, planira se preseljenje Poduzeća na novu lokaciju. Za preseljenje su predviđene dvije lokacije, otočić Barbarinac i uvala Stinice, ali nisu utvrđena ni iskazana financijska sredstva za realizaciju preseljenja.

S obzirom da je Društvo u razdoblju od 1993. do 1999. imalo teškoće u poslovanju, odnosno na koncu poslovnih godina iskazivalo je financijski gubitak koji se iz godine u godinu povećavao, te su na koncu 1999. utvrđena i priznata potraživanja vjerovnika u iznosu 21.755.291,97 kn, porezi i doprinosi nisu plaćani više godina, da se Društvo prezadužilo, a visina obveza znatno je premašila vrijednost imovine Društva, te da su pokrenuta dva stečajna postupka (21. lipnja 1995. i 17. prosinca 1999.), da je u vrijeme pretvorbe, odnosno na dan 31. prosinca 1991., Društvo imalo 255 djelatnika, a u vrijeme obavljanja revizije, pravni subjekt koji je u postupku stečaja kupio imovinu Društva, preuzeo je 55 djelatnika, proizlazi da nisu ostvareni ciljevi postavljeni razvojnim programom o opsegu rada i zapošljavanju visokokvalificiranih djelatnika, kao ni ciljevi privatizacije propisani odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

9. BRODVIN, SLAVONSKI BROD

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Brodvin, Slavonski Brod, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Dio dioničara je u ožujku 1996. zaključio ugovore o preuzimanju i prijenosu dionica na stjecatelja Tomislava Draguna. Ugovori o prijenosu dionica na novog stjecatelja, nisu dostavljeni Hrvatskom fondu za privatizaciju, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Nakon objave natječaja, društvo HMO je u prosincu 1995., zaključilo ugovor o prodaji 22 623 dionica društva Brodvin d.d. (21,2% temeljnog kapitala) s društvom Prisika d.o.o. Nema dokumentacije iz koje bi se mogao utvrditi broj prijavljenih ponuditelja, a nisu poznati ni kriteriji za odabir najpovoljnijeg ponuditelja. Prema odredbama zaključenog ugovora, kupac stječe dionice nakon uplate ugovorenog iznosa u ugovorenom roku. Kupac nije ispunio ugovorene uvjete, a društvo HMO nije poduzimalo mjere naplate niti je raskinulo ugovor. Umjesto toga, društvo HMO je 28. ožujka 1996. dalo dozvolu, odnosno suglasnost društvu Prisika d.o.o. za upis u knjigu dionica. Stjecanjem tih dionica, promijenjena je vlasnička struktura društva Brodvin d.d., na temelju koje je stečeno pravo na donošenje svih odluka. Iako je ugovorom utvrđeno da kupac ne može otuđiti dionice prije nego što ih u cijelosti otplati, u veljači i svibnju 1997. prodano je 3 860 dionica društvu Dragunov ured d.o.o. po cijeni od 1.378.173,00 kn, bez suglasnosti društva HMO. Također, društvo HMO je raskinulo ugovor 2. rujna 1998., a to je trebalo učiniti koncem siječnja 1996. Ukupno uplaćena sredstva za predmetne dionice u iznosu 1.341.463,09 kn (u protuvrijednosti 367.685,14 DEM) društvo HMO u cijelosti je vratilo 31. prosinca 1998. na žiro račun kupca. Nema dokaza o povratu dionica i upisu mirovinskih fondova u knjigu dionica. Iz dokumentacije društva HMO, vidljivo je da je društvo Prisika d.o.o. raspolagalo s predmetnim dionicama i nakon povrata uplaćenih sredstava. Zbog toga je 24. ožujka 1999., Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje uputio zahtjev društvu Brodvin d.d. da u svojoj knjizi dionica izvrši upis vlasništva mirovinskih fondova, te da ispostavi isprave o vlasništvu mirovinskih fondova nad dionicama društva Brodvin d.d. Nema dokaza, do kada je društvo Prisika d.o.o. raspolagalo s dionicama u vlasništvu mirovinskih fondova. Bez obzira što nije raspolagalo dokumentom iz kojeg bi se nedvojbeno moglo potvrditi da raspolaže dionicama društva Brodvin d.d., 30. prosinca 1998. društvo HMO je izvršilo prijenos 7 000 dionica drugom trgovačkom društvu. Zbog nepravodobno raskinutog ugovora od strane društva HMO, društvo Prisika d.o.o. koristilo se upravljačkim pravima u razdoblju od 28. ožujka 1996. do 25. rujna 1998., u kojem su donesene značajne odluke na temelju kojih su izvršene izmjene statuta, imenovan je novi nadzorni odbor i novi predsjednik skupštine, osnovano je 5 trgovačkih društava, te je obavljena njihova prodaja direktoru društva Prisika d.o.o., koji je istodobno predsjednik skupštine i nadzornog odbora društva Brodvin d.d.

- Nadzorni odbor društva Brodvin d.d. donio je odluku o prodaji 5 društava (kćeri) bez natječaja društvu Prisika d.o.o. Spomenuta društva - kćeri nisu prodana u skladu s odlukom nadzornog odbora. Prodana su izravno direktoru društva Prisika d.o.o. U osnovana društva-kćeri, kao temeljni kapital unesena su zemljišta, objekti i oprema društva Brodvin d.d. ukupne vrijednosti 33.143.100,00 kn. Društvo Brodvin d.d. je prodalo dionice i udjele novoosnovanih društava u vrijednosti 25.986.067,27 kn. Plaćanje je izvršeno u iznosu 15.667.992,33 kn, a dospjeli nepodmireni dug iznosi 10.318.074,94 kn.

Istodobno, kada su na žiro račun društva Brodvin d.d. stizala sredstva na ime plaćanja za prodane udjele i dionice pojedinih društava (kćeri), društvo Brodvin d.d. je Tomislavu Dragunu (predsjedniku nadzornog odbora) i društvu Dragunov ured d.o.o., plaćalo otkup vlastitih dionica.

Na taj način je predsjednik nadzornog odbora društva Brodvin d.d. izvršio zamjenu dionica društva Brodvin d.d. za stjecanje vlasništva nad dionicama i udjelima u društvima-kćeri, odnosno nekretninama koje su u njih unesene kao temeljni kapital.

- Nakon što je Hrvatski fond za privatizaciju na temelju Zakona o sanaciji određenih poduzeća, izvršio prijenos 35 972 njegove dionice drugim društvima, društvo Brodvin d.d. je od jednog saniranog društva kupilo 7 200 vlastitih dionica po cijeni u visini 58,5% od nominalne vrijednosti, a društvo Dragunov ured d.o.o. je od tri društva kupilo 26 109 dionica (nema podataka o cijeni) i prodalo ih fizičkim osobama (direktorici i predsjedniku nadzornog odbora društva Brodvin d.d.) po cijeni od 5.092.126,30 kn. Sve dionice otkupio je Tomislav Dragun (predsjednik nadzornog odbora društva Brodvin d.d.) i prodao ih društvu Brodvin d.d. po cijeni od 9.319.070,78 kn, što je za 4.226.944,48 kn ili 83% više nego što su plaćene društvu Dragunov ured d.o.o.

- Do konca 1998. društvo je steklo 69 895 vlastitih dionica na temelju odluke skupštine o smanjenju temeljnog kapitala, povlačenjem vlastitih dionica. U sudski registar nije podnesen zahtjev za upis smanjenja temeljnog kapitala, što nije u skladu s odredbama članka 347. Zakona o trgovačkim društvima. Stjecanje vlastitih dionica nije obavljeno u skladu s razlozima navedenim u članku 233. Zakona o trgovačkim društvima. Prodajom 40 000 dionica društvu Dragunov ured d.o.o., u prosincu 1998., bez suglasnosti nadzornog odbora, društvu Brodvin d.d. je ostalo 29 895 vlastitih dionica ili 29,5% temeljnog kapitala. Nakon naknadne kupnje 7 000 dionica od društva Staklo d.d., društvo Brodvin d.d. je raspolagalo s 36 895 vlastitih dionica ili 36,4% temeljnog kapitala. Plaćanje u iznosu 2.669.800,00 kn za 7 000 vlastitih dionica, obavljeno je putem prijeboja za prodani restoran Brođanka.

- Osim stjecanja vlastitih dionica, društvo Brodvin d.d. kupovalo je dionice i udjele drugih trgovačkih društava. Utvrđeno je, da je od društva Dragunov ured d.o.o. kupljeno i plaćeno dionica i udjela u vrijednosti 10.905.780,96 kn, te da ih je društvo Brodvin d.d. za isti iznos prodalo društvu Gospodarski ured Dragun d.o.o. i Udruzi kuponske privatizacije Dvor iz Zagreba. U postupku revizije utvrđeno je da potraživanja od kupaca za spomenute dionice i udjele nisu naplaćena. Stečajni upravitelj društva Brodvin d.d. u stečaju, uputio je 14. srpnja 2000. zahtjev kupcima u kojem se traži povrat sredstava ili pravo raspolaganja dionicama. U postupku stjecanja dionica i udjela drugih trgovačkih društava, a na temelju postojeće dokumentacije, utvrđen je način stjecanja udjela društva Finel d.o.o. iz Petrinje, koje su stekli građani od Hrvatskog fonda za privatizaciju na temelju članka 26. Pravilnika o dodjeli dionica bez naplate.

Stečene udjele građana kupio je predsjednik nadzornog odbora društva Brodvin d.d. po cijeni od 384.876,00 kn, i prodao ih društvu Dragunov ured d.o.o. po cijeni od 2.461.969,00 kn. Društvo Dragunov ured d.o.o. te je udjele prodalo po istoj cijeni društvu Brodvin d.d., koje ih je platilo u cijelosti. Kupnjom i prodajom ovih udjela, ostvarena je razlika u cijeni od 2.077.093,00 kn.

- Nakon što je društvo Brodvin d.d. u listopadu 1996., prodalo poslovni prostor izravno banci (bez javnog natječaja) po cijeni od 3.893.172,86 kn, dobivena sredstva su oročena kod iste banke u dva depozita s različitim rokovima dospelja. Oročeni depozit u iznosu 300.000,- DEM, poslužio je za osiguranje naplate kredita što ga je podiglo društvo Brodvin d.d. u istom iznosu (1.058.368,95 kn), s tim da je oročavanje izvršeno uz kamatu 7,8%, a na podignuti kredit u visini depozita ugovorena je kamata 22%. Iz sredstava realiziranog kredita, društvo Brodvin d.d. dalo je pozajmicu Štedno-kreditnoj zadruzi Novi dukat u iznosu 883.869,00 kn. Nakon toga je Zadruga zaključila ugovore o dugoročnom kreditu s predsjednikom nadzornog odbora i direktoricom društva Brodvin d.d. u iznosu 275.000,- DEM (u protuvrijednosti kuna).

S obzirom da je društvo Brodvin d.d. prestalo s obavljanjem svih poslovnih aktivnosti, nema ni zaposlenika. Zbog nelikvidnosti i nesolventnosti vodi se stečajni postupak. Nisu ostvareni ciljevi utvrđeni razvojnim programom niti ciljevi i zadaci utvrđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji. Pored toga, otvoren je stečajni postupak u društvu Brodvin-Brod d.d. i društvu Moteli Dragun d.o.o. (novi naziv društva Brodvin-Marsonia d.o.o.), a za društva Brodvin-Park d.d. i Don Leon d.d., predloženo je pokretanje stečajnog postupka.

10. CIGLANE, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. procijenjena je u iznosu 9.428.000,- DEM, a ukupna vrijednost nekretnina procijenjena je u iznosu 8.197.112,- DEM. Naveden iznos uključuje vrijednosti proizvodnog kompleksa u Zagrebu 7.662.259,- DEM, odmarališta u Ninu 186.630,- DEM, odmarališta u Crikvenici 160.223,- DEM i stanova u Zagrebu 188.000,- DEM. U elaboratu o procjeni, tržišna vrijednost građevinskog zemljišta proizvodnog kompleksa u Zagrebu površine 104 349 m² utvrđena je u iznosu 19,50 DEM/m² ili ukupno 2.034.805,- DEM. U izračunu je primijenjena jedinična cijena po m² za treće gradsko područje koju je dao Gradski sekretarijat za financije - Područni odjel Črnomerec, odnosno povjerenstvo za procjenu tržišne vrijednosti zemljišta. Prema objavi Gradskog sekretarijata za financije, tržišna vrijednost građevinskog zemljišta u trećem području na dan 31. prosinca 1991. iznosila je 31,- DEM/m² ili 11,50 DEM više od primijenjene.

U zapisniku o procjeni, povjerenstvo je navelo da je utvrdilo cijenu prema podacima kojima je raspolagalo, a nije navelo razloge zašto je utvrđena cijena zemljišta niža od gradske odluke. Kad bi se primijenila cijena od 31,- DEM/m², ukupna vrijednost zemljišta iznosila bi 3.234.819,- DEM ili za 1.200.014,- DEM viša od procijenjene. S obzirom da ne postoji dokumentacija o opravdanosti smanjenja cijene, ne može se dati ocjena o ispravnosti provedenog postupka.

U rješenju Fonda kojim se daje suglasnost na provedbu pretvorbe, vrijednost rezervacije za prijašnje vlasnike pogrešno je uvećana za 16.175,- DEM s naslova vrijednosti 396 m² zemljišta odmarališta u Crikvenici. Za navedeno zemljište nije naznačena rezervacija dionica niti je predmet potraživanja prijašnjih vlasnika. U procjenu i rezervaciju uključeno je i zemljište k.č. 378 veličine 1 787 m² koje je 1990. prodano stambenoj zadruzi Stanograd. Prodane nekretnine bile su evidentirane u poslovnim knjigama iz razloga što kupac nije u cijelosti podmirio svoju obvezu. Vjerodostojna dokumentacija o navedenom potraživanju ne postoji. Prijašnji vlasnici zatražili su povrat nekretnina i pred Upravnim sudom Republike Hrvatske pokrenuli upravni spor za ponovnu procjenu vrijednosti Poduzeća. Do okončanja sudskog postupka (koji je u tijeku), ne može se dati konačna ocjena o ispravnosti postupka pretvorbe.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije provedeni su u skladu sa zakonskim odredbama, uz napomenu da rezervirane dionice nisu prenesene prijašnjim vlasnicima jer je postupak u tijeku.

U razdoblju od pretvorbe do dana obavljanja revizije Društvo je poslovalo s dobitkom. Redovito je podmirivalo zakonske obveze i isplaćivalo plaće. Društvo je tehnološki unaprijedilo proizvodnju i očuvalo produktivnu zaposlenost u skladu s razvojnim programom.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

11. ČAKOVEČKI MLINOVI, ČAKOVEC

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog kapitala poduzeća Čakovečki mlinovi, Čakovec, proveden je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- U Elaboratu, prije procjene nije provjerena niti je uspoređena dokumentacija o vlasništvu ili pravu korištenja sa stvarnim stanjem. Nadalje, Elaboratu nije priložen ugovor o kupnji trgovine kruhom u Čakovcu. U procjeni infrastrukture za komunalne priključke nisu iskazani stvarni podaci o cijenama priključaka, već je vrijednost utvrđena kao umnožak sadašnje vrijednosti građevinskih objekata na pojedinoj lokaciji i postotka koji se kreće u rasponu od 2% do 6%, što nije u skladu s odredbom članka 3. alineja 4. i 6. Uputstva o načinu utvrđivanja građevinske vrijednosti ekspropiriranih objekata.

Ukupna procijenjena vrijednost infrastrukture iznosi 33.402.046 din ili 607.310,- DEM, a u rekapitulaciji vrijednosti nekretnina, koja je ujedno i temelj statičke procjene, iskazana je u iznosu 460.417,- DEM. Rekapitulacija se odnosi na vrijednost industrijskog kolosijeka, dvorišnih površina te ograda u iznosu 346.350,- DEM i komunalnih priključaka u iznosu 114.067,- DEM, što je za 146.893,- DEM manje od procijenjene vrijednosti iskazane u pojedinačnoj procjeni vrijednosti građevinskih objekata, infrastrukture i zemljišta. U Elaboratu je procijenjeno 1 057,80 m² zemljišta na lokacijama u Čakovcu i Oroslavju više nego za što su priloženi dokumenti, što po cijenama iz Elaborata iznosi 11.937,27 DEM. U Čakovcu, Murskom Središću i Konjšćini procijenjeno je 5 185,13 m² manje zemljišta od površina iskazanih u priloženim dokumentima, što po cijenama iz Elaborata iznosi ukupno 48.267,72 DEM.

- U Rješenju o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu, vrijednost Poduzeća iznosi 10.500.000,- DEM, a iz Elaborata i Rješenja nije razvidno kako je utvrđena konačna vrijednost Poduzeća. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i točke VIII. Uputa za provedbu tog članka, prema kojima su stručne osobe obvezne izraditi procjenu odgovorno i brižljivo bez ispuštanja bilo kojeg elementa procjene od značajnijeg utjecaja na konačnu procijenjenu vrijednost Poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupak privatizacije dioničkog društva Čakovečki mlinovi, obavljen je u skladu sa zakonskim odredbama, osim:

- Prema dokumentaciji Hrvatskog fonda za privatizaciju, do 31. prosinca 1992. otplaćeno je 95 240 dionica ili 90,7% temeljnog kapitala, a preostalih 9 760 dionica ili 9,3% temeljnog kapitala otplaćeno je do 26. veljače 1999. Dioničari su za otplatu dionica u 1992. koristili kredite Međimurske banke, Čakovec. U razdoblju od 1993. do 1998., Društvo je iz obračunane dividende po kreditnim obvezama za 5 dioničara Međimurskoj banci uplatilo 20.901.365,60 kn, a za 226 dioničara 1.449.705,40 kn, odnosno ukupno je uplaćeno 22.351.071,00 kn ili 6.255.843,- DEM. U postupku revizije, Međimurska banka, Čakovec nije omogućila uvid u dokumentaciju o kreditima odobrenim za otplatu dionica, obrazlažući to obvezom čuvanja poslovne tajne, koja je propisana odredbama članka 97. Zakona o bankama. S obzirom da nije omogućen uvid u navedene dokumente, ne može se dati ocjena ispravnosti postupka kreditiranja otplate dionica.

Društvo je ostvarilo ciljeve predviđene razvojnim programom i odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji. To je postignuto proširenjem proizvodnog programa, ulaganjem u suvremenu tehnologiju i ulaganjem u druga trgovačka društva. Broj zaposlenih smanjen je umirovljenjem, a plaće se redovito isplaćuju. Nakon pretvorbe, Društvo ostvaruje pozitivne financijske rezultate, te od 1993. obračunava i isplaćuje dividendu.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

12. ČAZMATRANS, ČAZMA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Čazmatrans", Čazma obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Agencija za restrukturiranje i razvoj u rješenju o davanju suglasnosti na provedbu pretvorbe i privatizacije nije navela činjenice i dokaze na temelju kojih je vrijednost poduzeća utvrđena u iznosu većem za 10.176.907,- DEM od vrijednosti predložene elaboratom, niti o tome postoji dokumentacija u elaboratu.

- Uz Odluku o pretvorbi, Agenciji nije dostavljen razvojni program poduzeća, što nije u skladu s odredbom članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim propisima, osim što je tijekom 1994. Društvo kreditiralo kupnju dionica s popustom i na obročnu otplatu u iznosu od 24.936.988,43 kn, što nije u skladu s odredbom članka 8. stavka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- U razdoblju od 1992. do 2001., Društvo je osnovalo 16 trgovačkih društava u zemlji i inozemstvu, te kupilo udjele i dionice 20 drugih trgovačkih društava. Također, tijekom 1999., 2000. i 2001., davalo je kratkoročne pozajmice povezanim društvima na temelju okvirnih ugovora i ugovora o oročenom depozitu. Poslovanje Društva s povezanim društvima, od kojih je dio u likvidaciji ili je prestao s poslovanjem, kao i značajna ulaganja u dionice ili udjele drugih trgovačkih društava (od kojih je veći dio u stečaju), negativno se odrazilo na ukupno poslovanje Društva.

Na temelju analize financijskih izvještaja i drugih pokazatelja o poslovanju za razdoblje od pretvorbe do obavljanja revizije, ocjenjuje se da Društvo nije ostvarilo ciljeve privatizacije, utvrđene odredbom članka 1. Zakona o privatizaciji. Žiro račun Društva je u višegodišnjoj blokadi, a skupština Društva je 3. prosinca 1999. donijela odluku o smanjenju temeljnog kapitala za iznos 89.097.851,00 kn i na taj način pokrila gubitke nastale u poslovanju tijekom 1997. i 1998. Temeljni kapital Društva nakon smanjenja iznosi 34.228.900,00 kn.

13. DALIT, DARUVAR

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Dalit, Daruvar, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim propisima.

- U razdoblju od 1993. do 2000. na poslovanje Društva utjecalo je stanje preuzetih obveza, koje su pri pretvorbi iznosile 12.782.536,- DEM, te smanjenje proizvodnje zbog rata i rada u UNPA zoni. Tijekom 1993. Društvo je koristilo 20-30% proizvodnih kapaciteta, a tijekom 1994. oko 50% proizvodnih kapaciteta. Prije pretvorbe, Društvo je imalo 876 zaposlenika, a koncem rujna 2001. ima 336 zaposlenika. U razdoblju od 1993. do 2000., Društvo je poslovalo s gubitkom te nije ostvarilo ciljeve razvojnog programa.

Tijekom 2000. donesen je novi plan poslovanja za razdoblje 2001. - 2005. koji se temelji na novoj organizaciji rada i tehnologiji, stranom ulaganju i dugoročnom partnerstvu. U ožujku 2000. s inozemnim partnerom zaključen je ugovor za proizvodnju dijelova kočnica za automobile. Ugovorena vrijednost isporučenih proizvoda iznosi 14.300.000,- DEM godišnje. Ugovor je zaključen za razdoblje od 2001. do 2005., uz mogućnost daljnjeg produljenja. Za proizvodnju ugovorenih dijelova osnovano je društvo s ograničenom odgovornošću DALIT - CT, Daruvar. Na temelju odluke nadzornog odbora od 1. lipnja 2000. Društvo je izvršilo dokapitalizaciju društva DALIT - CT d.o.o., Daruvar u iznosu 17.170.000,00 kn. U tijeku je ispitivanje probne serije odljevaka dijelova za kočnice. U ožujku 2002. planirano je pokretanje proizvodnje i zapošljavanje novih 120 zaposlenika. Ukupni prihodi u prvih šest mjeseci 2001. ostvareni su u iznosu 28.617.494,00 kn te, dobit u iznosu 1.203.660,00 kn. Iz navedenog proizlazi da se ciljevi privatizacije, određeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji i ciljevi novog plana poslovanja postupno ostvaruju.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

14. DEKOR, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe Poduzeća obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim:

- Agencija je rezervirala dionice u protuvrijednosti 953.000,- DEM zbog nedostatka dokaza o vlasništvu. U dodatku odluci o pretvorbi navedeno je da vrijednost nekretnina za koje nema dokaza o vlasništvu iznosi 798.520,- DEM. Nije obrazloženo niti je iz postojeće dokumentacije vidljivo zbog čega se razlikuju vrijednosti nekretnina za koje nema dokaza o vlasništvu.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupak privatizacije obavljen je u skladu sa zakonskim propisima.

Prema odredbama Zakona o privatizaciji, ciljevi privatizacije su: ostvarivanje bržeg gospodarskog rasta u uvjetima tržišnog gospodarstva, očuvanje produktivne zaposlenosti uz poželjno stvaranje novih radnih mjesta i tehnološka modernizacija gospodarstva.

Nadalje, razvojnim programom Poduzeća predviđena je promjena proizvodnog asortimana i dopuna novim, rješavanje prostornih problema odnosno rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih proizvodnih pogona.

S obzirom da je Društvo u razdoblju od 1997. do 2000. kontinuirano poslovalo s gubitkom, da se od 1996. ukupni prihodi smanjuju, te da je broj zaposlenika u razdoblju od 1991. do 2001. smanjen s 209 na 37, nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji, niti ciljevi predviđeni razvojnim programom Poduzeća.

15. DUBROVAČKO PRIMORJE, s p.o., SLANO, DUBROVNIK

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Dubrovačko primorje s p.o. Slano - Dubrovnik, nije obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Elaborat o procijenjenoj vrijednosti u dijelu procjene nekretnina izradilo je Poduzeće za inženjering i konzalting HTP - Inženjering d.o.o., Dubrovnik, a da pri tom nije priložilo ovlaštenje za obavljanje ove djelatnosti, što nije u skladu s odredbama članka 11. stavak 3. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prema kojim elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća može izraditi samo poduzeće ili njegovu izradu povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi koja je ovlaštena za obavljanje poslova iz te djelatnosti.
- Poduzeće nije dostavilo i dalo na uvid godišnji popis imovine, obveza i potraživanja na dan 31. prosinca 1992., kako bi se moglo utvrditi da li je u procijenjenu vrijednost uključena sva imovina, prava i obveze, što nije u skladu s odredbama Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prema kojima postupak procjene polazi od knjigovodstvenih evidencija.
- Procijenjena vrijednost građevinskog zemljišta u osnovnom Elaboratu iznosi 8.372.671,- DEM, a ukupna površina zemljišta je 609 145 m². Na zahtjev Fonda, Poduzeće je izradilo dopunu procjene vrijednosti zemljišta u listopada 1994. Procijenjena vrijednost iznosi 9.230.989,50 DEM, a površina procijenjenog zemljišta je 122 189 m² što je za 486 956 m² manje od površine u osnovnom Elaboratu.

Razlike proizlaze jer su iz procjene izuzeta poljoprivredna zemljišta površine 163 123 m² na temelju Potvrde o namjeni katastarskih čestica koju je izdao Županijski ured za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša Dubrovačko-neretvanske županije na zahtjev Poduzeća, zatim čestice građevinskog zemljišta površine 285 921 m² u vrijednosti 20.281.632,- DEM, koje su trebale biti prenesene gradu Dubrovniku na temelju Rješenja javnog pravobranitelja Republike Hrvatske iz prosinca 1994., kojim se daje suglasnost Poduzeću da s gradom zaključi ugovor o ustupanju prava vlasništva odnosno korištenja bez naknade nekretnina navedenih u Rješenju. Ugovor o ustupanju prava vlasništva odnosno korištenje bez naknade nekretnina između Grada i Poduzeća, nije zaključen te zemljište nije preneseno gradu Dubrovniku, niti je uključeno u procjenu vrijednosti Poduzeća. Iz procjene su izuzeta i građevinska zemljišta površine 39 608 m² u vrijednosti 3.189.086,50 DEM. U Fondu i u Društvo nema dokumenata na temelju kojih se može utvrditi zašto su navedena zemljišta izuzeta iz procjene. Drugom dopunom procjene iz siječnja 1995., vrijednost zemljišta procijenjena je u iznosu 9.461.369,- DEM, a procijenjena je površina zemljišta od 123 534 m². Na temelju dokumentacije Fonda iz ožujka 1995., utvrđeno je da je Fond zaključio da dopuna procjene nekretnina nije dostatna niti po formi izrade niti u vrijednosti procjene, te je samostalno izradio konačnu procjenu vrijednosti zemljišta. Procijenjena vrijednost iznosi 10.453.741,- DEM, što je za 2.081.070,- DEM ili 24,9% više od procijenjene vrijednosti zemljišta u osnovnom Elaboratu. Prema rješenju Fonda o iskazu nekretnina koje su uključene u procjenu vrijednosti Poduzeća, iz svibnja 1996., procijenjena je površina zemljišta od 123 534 m². Vrijednost zemljišta nije realno iskazana, jer u procjenu vrijednosti Poduzeća nije uključeno građevinsko zemljište površine 325 529 m², što prema odluci općine Dubrovnik iz kolovoza 1992. iznosi 23.470.718,50 DEM bez pripadajuće rente i pripreme zemljišta. Prema izjavi financijskog direktora, Fond nije dostavio Poduzeću procjenu vrijednosti po česticama zemljišta u pisanom obliku, već putem telefona, te je Poduzeće na temelju tih podataka otvorilo početna stanja vrijednosti zemljišta u poslovnim knjigama. Iz dokumentacije Fonda ne može se utvrditi koje su cijene korištene pri izračunu procjene vrijednosti zemljišta, jesu li u cijenu uključene priprema zemljišta i renta te kolika je procijenjena vrijednost po česticama zemljišta, što nije u skladu s odredbama Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Vrijednost građevinskih objekata u knjigovodstvenim evidencijama sa stanjem na dan 31. prosinca 1992. iznosi 21.124.588.000,- HRD ili 42.675.935,- DEM, a procijenjena vrijednost građevinskih objekata u osnovnom Elaboratu iznosi 6.166.021.000,- HRD ili 12.456.608,- DEM, što je za 70,8% manje od knjigovodstvene vrijednosti. Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na raspolaganje nekretninama Društva, utvrđeno je da u procijenjenu vrijednost objekata nisu uključeni građevinski objekti u Žuljani, Trsteniku, te montažni objekt (drvena baraka) broj 207/1 k.o. Gruž, a prodani su nakon 31. prosinca 1992. što nije u skladu s odredbama Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Procijenjenu vrijednost građevinskih objekata Fond nije prihvatio, te je isti procjenitelj kao i za osnovni Elaborat, izradio u listopadu 1994. i siječnju 1995. dopunu procjene vrijednosti građevinskih objekata prema kojoj su građevinski objekti procijenjeni u vrijednosti 10.961.702,- DEM, što je za 12% manje od procijenjene vrijednosti građevinskih objekata u osnovnom Elaboratu. U ožujku 1995., Fond je obavijestio Poduzeće da dopuna procjene nekretnina nije dostatna niti po formi izrade niti po vrijednosti procjene, te je samostalno izradio procjenu građevinskih objekata u iznosu 23.661.644,- DEM, što je za 90% više od procijenjene vrijednosti građevinskih objekata u osnovnom Elaboratu, odnosno 115,9% više od vrijednosti građevinskih objekata iskazanoj u posljednjoj dopuni Elaborata. Iz dokumentacije Fonda ne može se utvrditi koje su cijene korištene pri izračunu procijenjene vrijednosti objekata, kako je procijenjeno vanjsko uređenje, niti kolika je procijenjena vrijednost po pojedinim objektima, što nije u skladu s odredbama Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Knjigovodstvena vrijednost materijalnih ulaganja u pripremi iznosi 297.968.000,- HRD ili 601.955,- DEM, a odnosi se na ulaganja u vodovodnu mrežu Orašac - Zaton. Ova ulaganja su isknižena iz poslovnih knjiga i nisu uključena u procjenu vrijednosti Poduzeća. Iz raspoložive dokumentacije i priloženih elaborata o procjeni građevinskih objekata i zemljišta, utvrđeno je da objekti vodovodne i kanalizacijske mreže s pripadajućim zemljištem nisu procijenjeni niti uneseni u procijenjenu vrijednost Poduzeća, što nije u skladu s odredbama Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Prema dokumentaciji Poduzeća i Fonda, utvrđeno je da je Poduzeće vodilo razgovore s gradom Dubrovnikom o preuzimanju objekata vodovodne i kanalizacijske mreže.

Do vremena obavljanja revizije (rujan 2001.), objekti nisu preneseni gradu Dubrovniku, niti je postupljeno prema odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji, prema kojim se dionice, udjeli, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednost društvenog kapitala pravne osobe na temelju Zakona o pretvorbi, prenose Fondu, ako ne postoje razlozi za obnovu postupaka, odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu.

- Revizijom pretvaranja potraživanja Dubrovačke banke d.d. u dionički ulog Društva, utvrđeno je da su potraživanja Dubrovačke banke d.d. prema Društvu po osnovi dugoročnih i kratkoročnih kredita u računovodstvenim evidencijama iznosila 3.634.870,- DEM, te da je zaključen ugovor 28. prosinca 1992. između Dubrovačke banke d.d. i Društva, na temelju kojeg je izvršena revalorizacija kredita, prema kojim revalorizirani krediti iznose 12.316.258,- DEM, što je za 8.681.388,- DEM, ili 238,8% više od knjigovodstvenog stanja duga prema Dubrovačkoj banci d.d. U prilogu ugovora nema izračuna revalorizacije po svakom kreditu, a iz priložene specifikacije revaloriziranih kredita ne vidi se početak korištenja kredita, kamatna stope, iznos otplaćenih rata i otplaćenih kamata, te stanje kredita prije revalorizacije i iznos revalorizacije po svakom kreditu.

Uvidom u dokumentaciju i bilancu stanja Poduzeća, utvrđeno je da je revalorizacija kredita u iznosu 8.681.389,- DEM evidentirana u poslovnim knjigama i uključena u knjigovodstvenu vrijednost poduzeća na dan 31. prosinca 1992., te potvrđena od Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske. Naknadno, 28. rujna 1994., zaključen je dodatak osnovnom ugovoru, kojim ugovorne strane sporazumno i suglasno utvrđuju da je u osnovnom ugovoru, zaključenom 28. prosinca 1992., izostavljeno 12 kreditnih partija dugoročnih kredita. Sve kreditne partije utvrđene dodatkom ugovora revalorizirane su na isti način kako je to utvrđeno u osnovnom ugovoru. Revalorizirani iznos ovih kredita iznosi 5.183.176,- DEM, što zajedno s revaloriziranim kreditima iz osnovnog ugovora iznosi 17.499.434,- DEM, što je za 13.864.564,- DEM ili 381,4% više od duga evidentiranog u poslovnim knjigama. Cjelokupni iznos potraživanja Dubrovačke banke d.d., pretvoren je u dionički ulog Društva. Iz priloga dodatku ugovora ne može se utvrditi kada su zaključeni ugovori o kreditima, kada su krediti stavljeni u korištenje, iznosi odobrenih kredita, uvjeti pod kojim su odobreni krediti i za koje namjene, iznosi otplaćenih obroka i otplaćenih kamata te stanje duga prije revalorizacije. Uvidom u bilancu stanja Poduzeća, utvrđeno je da krediti sadržani u dodatku ugovora te revalorizacija kredita nije evidentirana u poslovnim knjigama i nisu uključeni u knjigovodstvenu vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1992. Fond je zatražio mišljenje neovisnog revizora kako bi mogao potvrditi realnost i objektivnost pretvaranja potraživanja Dubrovačke banke d.d. u dionički ulog Društva u iznosu 17.499.434,- DEM. Na zahtjev Dubrovačke banke d.d. i Društva, u listopadu 1994. revizorska tvrtka Effect d.o.o., izvršila je reviziju metode, računovodstvene, logičke i formalne ispravnosti, te ekonomske i pravne utemeljenosti revalorizacije kredita Dubrovačke banke d.d. Prema mišljenju revizorske tvrtke, revalorizacija potraživanja Dubrovačke banke d.d. prema Društvu, ocjenjuje se realnom i objektivnom.

Upravni odbor je na sjednici održanoj 28. listopada 1994. jednoglasno prihvatio izvješće revizorske tvrtke i dodatak ugovoru između Društva i Dubrovačke banke d.d., zaključenog 28. rujna 1994. Revalorizaciju potraživanja Dubrovačke banke d.d. prema Društvu u cjelokupnom iznosu prihvatio je i Fond, koji je 28. ožujka 1995. izdao Rješenje o pretvorbi poduzeća, u kojem dionički ulog Dubrovačke banke d.d. iznosi 17.494.434,- DEM i čini 49,4% dioničkog kapitala Društva. U postupku revizije pretvorbe, zatražena je od Društva i Dubrovačke banke d.d. dokumentacija u vezi pretvaranja potraživanja banke u dionički ulog Društva. Društvo nije dostavilo traženu dokumentaciju, a Dubrovačka banka d.d. je od 46 kreditnih partija dostavila ugovore za 5 partija dugoročnih kredita, bez dodataka ugovorima zaključenim u 1992. Za drugih 10 dugoročnih kredita i 19 kratkoročnih kredita koji su predmet osnovnog ugovora o pretvaranju potraživanja Dubrovačke banke d.d. u dionički ulog od 28. prosinca 1992., te za svih 12 partija dugoročnih kredita koji su predmet dodatka osnovnom ugovoru od 28. rujna 1994., dokumentacija nije dostavljena.

Dubrovačka banka d.d. je dopisima od 8. i 22. listopada 2001. izvijestila Državni ured za reviziju kako poslovnu dokumentaciju o dužniku s analitikom svih kreditnih partija i podacima o korištenju, otplati i revalorizaciji te druge priloge nije u mogućnosti dostaviti jer ih nema u evidenciji, te da pregledom poslovne dokumentacije nisu pronađeni preostali ugovori o kreditima koji su bili predmet pretvaranja potraživanja u dionički ulog. Utvrđeno je da su osnovnim ugovorom, a posebno dodatkom ugovora, revalorizirane i partije kredita koje su već otplaćene, te kao takve nisu bile evidentirane u poslovnim knjigama i nisu iskazane u bilanci stanja na dan procjene. Utvrđivanje visine potraživanja prema banci i pretvaranje u dionički ulog, nije u skladu s Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prema kojima postupak procjene polazi od knjigovodstvenih evidencija. Revalorizacija kredita, provedena dodatkom ugovora u 1994., nije utemeljena na vjerodostojnoj dokumentaciji. Ugovorenim načinom obračuna revalorizacije, a posebno naknadnom revalorizacijom u 1994., došlo je do neosnovanog povećanja obveza u iznosu 13.864.564,- DEM, a time u istom iznosu i do umanjenja i nerealnog iskazivanja vrijednosti društvenog kapitala, kao i do neosnovanog i nerealnog povećanja dioničkog kapitala. Umanjenjem društvenog kapitala, umanjena su prava osobama i fondovima iz članka 5. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, a Dubrovačka banka d.d. je neosnovano stekla vlasnički udjel u visini 49,4% dioničkog kapitala Društva.

- Revizijom pretvaranja potraživanja društva Lavčević d.d. u dionički ulog Društva, utvrđeno je da su potraživanja društva Lavčević d.d. prema Društvu po osnovi dugoročnih robnih kredita, revalorizirana na temelju zaključenog ugovora 30. studenoga 1992., kojim se utvrđuje da će se svi krediti i obračunane kamate revalorizirati prema njihovoj stvarnoj vrijednosti izraženoj u DEM na dan 31. listopada 1992., što iznosi 1.570.999,- DEM, te pretvoriti u dionički ulog društva Lavčević d.d. u Društvu. Iz priložene specifikacije kredita, utvrđeno je da su krediti odobreni u iznosu 548.000.000,- HRD i to u razdoblju od 29. kolovoza 1986. do 29. prosinca 1987., ali se ne može utvrditi namjena, rok otplate, visina kamata, početak korištenja kredita, iznos otplaćenih obroka i otplaćenih kamata. Uvidom u dokumentaciju i bilancu stanja, utvrđeno je da su krediti i dospjele obveze evidentirani i uključeni u knjigovodstvenu vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1992. u iznosu 1.570.999,- DEM, što je i potvrđeno od Službe društvenog knjigovodstva. Naknadno, u svibnju 1993., zaključen je dodatak osnovnom ugovoru, kojim se utvrđuje revalorizacija kredita prema stanju kredita na dan 30. rujna 1991. Na taj način revalorizacija potraživanja društva Lavčević d.d. utvrđena je u iznosu 2.218.987,- DEM, što je za 647.988,- DEM ili 41,3% više od duga evidentiranog u bilanci, koju je potvrdila Služba društvenog knjigovodstva. Cjelokupni iznos potraživanja društva Lavčević d.d. je pretvoren u dionički ulog u Društvu. Revalorizacija kredita izvršena prema dodatku ugovora nije evidentirana u poslovnim knjigama i uključena u knjigovodstvenu vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1992. Revalorizaciju potraživanja društva Lavčević d.d. prema Društvu u cjelokupnom iznosu prihvatio je i Fond, koji je 28. ožujka 1995. izdao rješenje o pretvorbi poduzeća, gdje dionički ulog društva Lavčević iznosi 2.218.988,- DEM i čini 6,3% dioničkog kapitala Društva.

Utvrđivanje visine potraživanja društva Lavčević d.d. i pretvaranje u dionički ulog nije u skladu s Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prema kojima postupak procjene polazi od knjigovodstvenih evidencija. Ugovorenim načinom obračuna naknadne revalorizacije u 1993., došlo je do neosnovanog povećanja obveza u iznosu 647.988,- DEM, a time u istom iznosu i do umanjenja i nerealnog iskazivanja vrijednosti društvenog kapitala, kao i do neosnovanog i nerealnog povećanja dioničkog kapitala. Umanjenjem društvenog kapitala, osobama i fondovima iz članka 5. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, umanjena su prava, a društvo Lavčević d.d. je steklo neosnovano vlasnički udjel od 6,3% u dioničkom kapitalu Društva.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Ugovori o kupoprodaji dionica, zaključeni u prosincu 1997. između društva Rut d.o.o. MB 0285285, Dubrovnik, i 150 dioničara Dubrovačkog primorja, od kojih je otkupljeno 28 166 dionica, nisu zaključeni u skladu s odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji, prema kojim je stjecatelj koji preuzima prenositeljev dug prema Fondu iz ugovora o prodaji dionica kupljenih s popustom na obročnu otplatu do 20 godina, dužan preostali dug platiti Fondu jednokratno u roku 6 mjeseci od dana zaključenja ugovora.

Uvidom u knjigu dionica utvrđeno je da su otplaćene dionice malih dioničara u broju 11 821 s vlasništva društva Rut d.o.o. prenesene u vlasništvo Dubrovačke banke d.d. u srpnju 1998., nakon čega je Dubrovačka banka d.d., postala većinski vlasnik Društva. Neotplaćene dionice dioničara u ukupnom broju 16 345, društvo Rut d.o.o. nije otplatilo. Na temelju dokumentacije Fonda o otplati dionica dioničara, utvrđeno je da plaćanja neotplaćenih dionica nakon zaključenja ugovora o prodaji između društva Rut d.o.o. i dioničara, nije bilo. Istodobno Fond nema saznanja ni dokumentaciju o prodaji dionica malih dioničara društvu Rut d.o.o., niti o prijenosu tih dionica banci. Fond nije evidentirao promjene vlasništva nad dionicama malih dioničara.

- Tijekom 1999. Fond je raskinuo ukupno 415 ugovora s malim dioničarima. Fond je raskidao ugovore s malim dioničarima s dvije i više godina zakašnjenja. Iako je došlo do prekoračenja ugovorenog roka plaćanja dionica malih dioničara, Fond nije postupio prema odredbama Aneksa ugovoru o prodaji dionica s popustom, prema kojim ukoliko kupac ne otplati tri dospelja obroka Ugovor i Aneks se raskidaju bez prethodne opomene, a neotplaćene dionice se prenose Fondu.

- Značajne promjene u strukturi vlasništva Društva nastale su do konca 1999., kada je većinski vlasnik Društva postao James Ban iz Los Angelesa, USA, JMBG 1103938380055. Na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o sanaciji i restrukturiranju Dubrovačke banke d.d., Dubrovnik, od 16. travnja 1999. i zaključenog ugovora o prijenosu dionica zaključenog 21. lipnja 1999. između Dubrovačke banke d.d. i Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Dubrovačka banka d.d. je redovne dionice Društva, serije A, u ukupnom broju 186 968 prenijela na Agenciju. Na Agenciju je 21. lipnja 1999. preneseno 5 704 dionica Društva, koje su bile vlasništvo društva Hoteli Dubrovnik d.o.o., Dubrovnik. Društvo Hoteli Dubrovnik d.o.o. steklo je ove dionice na temelju Ugovora o kupoprodaji i prijenosu dionica zaključenog 31. listopada 1997., kojim je Dubrovačka banka d.d. na društvo Hoteli Dubrovnik d.o.o. prenijela 5 704 dionice Društva. Ovaj prijenos nije upisan u knjigu dionica u 1997., jer zahtjev za upis u knjigu dionica nije dostavljen kada je promjena nastala, već naknadno 4. svibnja 1999. Na temelju ugovora o prijenosu dionica zaključenih 21. lipnja 1999. s Dubrovačkom bankom d.d. i društvom Hoteli Dubrovnik d.o.o., Agencija je stekla u vlasništvo 192 672 dionice Društva, što je upisano u knjizi dionica u srpnju 1999. U rujnu 1999., nakon provedenog postupka javnog prikupljanja ponuda, zaključen je Ugovor o prijenosu dionica Društva, između Agencije, kao prenositelja i James, Nikole, Bana iz Los Angelesa, USA, JMBG 1103938380055, kao stjecatelja. Ugovoreno je da prenositelj, prenosi 192 672 dionica Društva i sva prava iz dionica na stjecatelja. Nominalna vrijednost jedne dionice iznosi 300,00 kn, što ukupno iznosi 57.801.600,00 kn. Ugovorne strane su suglasno utvrdile kupovnu cijenu za navedene dionice u iznosu 12.523.680,00 kn. Ugovoreno je da će se isplata izvršiti u roku 10 dana od dana potpisivanja ugovora na žiro račun prenositelja broj 30102-625-1835. Zahtjev za upis u knjigu dionica podnio je James Ban 13. listopada 1999. Priložena je i potvrda Dubrovačke banke od 12. listopada 1999. o uplaćenju obvezi po Ugovoru, kojom se potvrđuje da je klijent Dubrovačke banke d.d., James Ban iz Los Angelesa, USA Pass No 155244206, putem svog opunomoćenika, a na teret deviznog računa broj 31-90-01183-7, izvršio u cijelosti uplatu predmetne obveze u iznosu od 12.523.680,00 kn u korist žiro računa Agencije, broj 30102-625-1835. Agencija je 3. prosinca 1999. dostavila potvrdu Društvu, kojom se potvrđuje da je James Ban iz Los Angelesa, USA Pass No 155244206 izvršio u cijelosti ugovorenu obvezu, te je u prosincu 1999. obavljen upis u knjigu dionica. Iz dokumentacije o plaćanju kupoprodajne cijene, pribavljene od Agencije i Dubrovačke banke d.d., utvrđeno je da su s računa devizne štednje a vista broj 31-90-01183-7 vlasnika James Bana, putem opunomoćenika, prenesena devizna sredstva u protuvrijednosti 12.473.680,00 kn na prijelazni kunski račun banke broj 714109-30-00-99999-9. S računa kunske štednje broj 81400-10-90-16585-1, prenesena su sredstva u iznosu 50.000,00 kn. Iz sredstava prenesenih 21. rujna 1999. u iznosu 6.224.800,00 kn i dijela sredstava prenesenih 22. rujna 1999., u iznosu 971.253,90 kn, što ukupno iznosi 7.196.053,90 kn, podmirene su putem prijeboja obveze Agencije prema Dubrovačkoj banci d.d. u istom iznosu. Sastavljene su dvije izjave o prijeboju u navedenim iznosima, a potpisane od strane dužnika i vjerovnika. Na izjavama nije naveden datum sastavljanja.

Obveze Agencije prema Dubrovačkoj banci d.d., nastale su na temelju Ugovora o prodaji potraživanja, zaključenog 31. ožujka 1999., kojim Dubrovačka banka d.d. prodaje, a Agencija kupuje potraživanja banke prema društvu Mediteranska plovidba d.d., Korčula. Dana 28. prosinca 1999., na temelju izjave o prijeboju, između Dubrovačke banke d.d. i Agencije, zaključen je ugovor o oročenom depozitu, kojim Agencija kao deponent uplaćena sredstva Jamesa Bana na prijelazni račun Dubrovačke banke d.d. broj 714109-30-00-99999-9, pretvara u oročeni depozit na računu broj 83202-60-01-00178-5 kod iste banke u iznosu 5.327.626,10 kn. Sredstva se oročavaju na rok do 31. ožujka 2000. Ugovorena je kamata u visini 9% godišnje i promjenljiva je. Prvim dodatkom ugovoru iz ožujka 2000., produžen je rok oročavanja do 30. travnja 2000., a drugim dodatkom ugovoru iz svibnja 2000., produžen je rok oročavanja do 30. lipnja 2000. Sredstva depozita u iznosu 5.327.626,10 kn deponirana na depozitnom računu broj 83202-60-01-00178-5, uvećana za ugovorene kamate u iznosu 356.737,86 kn, što ukupno iznosi 5.684.363,96 kn, korištena su za kupnju potraživanja od Dubrovačke banke d.d., na temelju Ugovora o prodaji potraživanja, zaključenog 19. siječnja 2000., kojim banka prodaje a Agencija kupuje potraživanja prema 8 hotela u iznosu 33.932.529,38 kn ili u protuvrijednosti 8.695.074,- DEM. Dio ugovorenih obveza Agencije prema Dubrovačkoj banci d.d. u iznosu 5.684.363,96 kn, Agencija je podmirila iz sredstava depozita i kamata putem internog naloga o prijenosu od 14. rujna 2000., a na temelju Izjave o prijeboju od 27. srpnja 2000. Na temelju dokumentacije o plaćanju, utvrđeno je da su plaćanja putem prijeboja provedena internim nalogima banke, te da nisu provedena preko žiro računa, što nije u skladu s odredbama Zakona o platnom prometu u zemlji, prema kojim se bezgotovinska plaćanja putem računa obavljaju davanjem naloga za plaćanje u korist odnosno na teret računa koji se vodi kod ovlaštene organizacije i to najmanje jednom mjesečno. Plaćanje kupoprodajne cijene dionica nije obavljeno u roku i na način utvrđen odredbama članka 3. Ugovora o prijenosu i prodaji dionica Dubrovačkog primorja d.d., kojim je ugovoreno plaćanje u roku 10 dana od potpisivanja ugovora putem žiro računa Agencije.

S obzirom da je plaćanje dionica izvršeno gotovim novcem, u skladu s odredbama članka 14. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije, od Ureda za sprječavanje pranja novca zatražen je nalaz o provedenim novčanim transakcijama.

- Ocjena raspolaganja nekretninama

- Društvo je u skladu s Rješenjem o pretvorbi, iz ožujka 1995. i Rješenjem o iskazu nekretnina koje su ušle u procijenjenu vrijednost Poduzeća, iz svibnja 1996., evidentiralo imovinu u poslovnim knjigama. Uvidom u dokumentaciju u vezi promjene nastale na imovini, koja je ušla u procijenjenu vrijednost poduzeća, utvrđeno je da je u 1998. prodana čestica građevinskog zemljišta 617/10 k.o. Gruž površine 3 150 m² po odluci nadzornog odbora Društva iz listopada 1997. Kupoprodajni ugovor je zaključen 5. siječnja 1998. s društvom Rut d.o.o. u iznosu 27.140,- DEM.

Plaćanje je ugovoreno 8 dana od dana zaključivanja ugovora po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan uplate. Ova čestica zemljišta procijenjena je drugom dopunom procjene vrijednosti poduzeća iz siječnja 1995. u iznosu 378.000,- DEM po cijenama utvrđenim Općinskom odlukom, što je za 350.860,- DEM više od kupoprodajne cijene. U procijenjenu vrijednost nije uključena priprema zemljišta u iznosu 10,60 DEM/m² i renta 22,- DEM/m², kako je utvrđeno u Općinskoj odluci. Prema izjavi financijskog direktora Društva, Fond nije dostavio Društvu procijenjenu vrijednost zemljišta po česticama u pisanom obliku, već putem telefona, te je procijenjena vrijednost navedene čestice evidentirana u poslovnim knjigama u iznosu 27.140,- DEM (po prodajnoj cijeni). U postupku revizije pretvorbe, zatražena je dokumentacija Društva u vezi prodaje navedene nekretnine. Društvo nije dostavilo dokumentaciju, te se ne može utvrditi je li proveden javni natječaj, tko je izradio procjenu vrijednosti nekretnine, je li ugovorena cijena uplaćena na račun Društva i je li plaćen pripadajući porez, te se ne može dati ocjena ispravnosti provedenog postupka. Pored imovine koja je iskazana u bilanci, iskazana je i imovina u izvanbilančnoj evidenciji. Vrijednost imovine koja je iskazana u izvanbilančnoj evidenciji 31. prosinca 1996. iznosi 178.361.746,23 kn, a sastoji se od: ratne štete u iznosu 62.669.011,06 kn, poljoprivrednog zemljišta u iznosu 61.381.867,35 kn, građevinskog zemljišta u iznosu 24.022.616,01 kn i građevinskih objekata u iznosu 30.288.251,81 kn. Navedena imovina nije uključena u procjenu vrijednosti Poduzeća i nije prenesena Fondu, što nije u skladu s odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji, kojima je propisano da se dionice, udjeli, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednost društvenog kapitala pravne osobe na temelju Zakona o pretvorbi, prenose Fondu, ako ne postoje razlozi za obnovu postupka, odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu. Uvidom u dokumentaciju u vezi promjena na imovini iskazanoj u izvanbilančnoj evidenciji, utvrđeno je da su tijekom 1993., prije okončanja procesa pretvorbe, prodane čestice građevinskog zemljišta 540/1 k.o. Gruž, čestice građevinskog zemljišta 455, 456/4, 451, 452, 1439 sve u k.o. Zaton, te građevinski objekt u Žuljani i montažni objekt u Gružu. Građevinski objekt u Trsteniku prodan je u 1998., a Rješenje o pretvorbi doneseno je u 1995.

Javno pravobraniteljstvo Republike Hrvatske je rješenjima od 27. i 28. prosinca 1993. dalo suglasnost za prodaju navedenih nekretnina. Iz dostavljene dokumentacije utvrđeno je da je odluku o prodaji nekretnina donio upravni odbor 11. kolovoza 1993., na temelju koje je objavljeno nadmetanje u dnevnom listu Vjesnik 19. studenoga 1993. Odluku o izboru najpovoljnijih ponuditelja donio je upravni odbor 15. prosinca 1993. Tijekom 1994. i 1995. zaključeno je 12 kupoprodajnih ugovora od čega 10 ugovora o prodaji čestica zemljišta i 2 ugovora o prodaji čestica zgrade. Za sve ugovore plaćanje je ugovoreno 8 dana od dana zaključivanja ugovora, te da će kupac steći u posjed nekretnine nakon uplate ukupne kupoprodajne cijene. Sve ugovore je ovjerila Porezna uprava. Društvo nije dostavilo dokumentaciju o procjeni vrijednosti nekretnina, te dokumentaciju o uplatama kupoprodajnih cijena po zaključenim ugovorima.

Za zgradu u Trsteniku, Rješenjem javnog pravobranitelja iz prosinca 1993., utvrđena je kupoprodajna cijena u iznosu 148.000,- DEM. Kupoprodajni ugovor zaključen je u 1998. u iznosu 37.860,- DEM što je za 110.140,- DEM manje od kupoprodajne cijene iz Rješenja. Plaćanje je ugovoreno do 31. prosinca 1999., po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan uplate.

16. DUHAN, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Odluku o pretvorbi društvenog poduzeća donio je radnički savjet na sjednici održanoj 26. lipnja 1992., kada je usvojen i program pretvorbe. Zahtjev za izdavanje rješenja o suglasnosti za provođenje pretvorbe primljen je u Fondu 29. lipnja 1992. (tada Agencija za restrukturiranje i razvoj).

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Procijenjena vrijednost trgovačkog poduzeća "Duhan" s p.o. bila je manja od 5.000.000,- DEM, a Fond nije stavio primjedbe na predloženi način pretvorbe dostavljen u lipnju 1992. te se od konca kolovoza 1992. do veljače 1993. pretvorba mogla provesti prema programu pretvorbe Poduzeća, što nije učinjeno. Prema navedenom programu, zaposlenici su iskazali interes za kupnju 60% procijenjene vrijednosti Poduzeća, a za preostalih 40% dva društvena poduzeća i novinska kuća. U veljači 1993. stupila je na snagu Uredba o dopuni Zakona, iz čijih odredbi proizlazi da zaposleni i ranije zaposleni imaju pravo na kupnju 50% vrijednosti poduzeća, a 50% javnim prikupljanjem ponuda prodaje Fond. Provođenje programa pretvorbe započelo je nakon što je od Fonda primljena Potvrda o suglasnosti na provedbu pretvorbe, u prosincu 1993. Neprovođenjem pretvorbe prije stupanja na snagu Uredbe o dopuni Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, zaposlenicima Poduzeća nije omogućen upis dionica bez provođenja javnog prikupljanja ponuda koje je proveo Fond. Iako su vođeni razgovori i postojala pisma namjere za kupnju dionica Društva primljena od Tvornice duhana Rovinj, društva "Slobodna Dalmacija" iz Splita i poduzeća "Intima" iz Zagreba, nisu zaključeni ugovori o prodaji dionica.

- Knjigovodstvena vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. utvrđena je u iznosu 47.405.000,- HRD odnosno 861.909,- DEM, a procijenjena vrijednost u iznosu 211.703.000,- HRD odnosno 3.849.145,- DEM. Prema suglasnosti na provedbu pretvorbe, koju je u prosincu 1993. izdao Fond, procijenjena vrijednost iznosi 16.432.550.400,- HRD, odnosno 4.339.200,- DEM, što je za 490.055,- DEM više od elaboratom utvrđene procijenjene vrijednosti Poduzeća. Iz raspoložive dokumentacije nije vidljivo na koji način je Fond utvrdio navedenu procijenjenu vrijednost.

- Za imovinu za koju ne postoje dokazi o pravu vlasništva ili nisu riješeni drugi imovinskopravni odnosi Fond je rezervirao dionice, osim za skladište u Zagrebu, Radnička cesta, površine 651 m² procijenjene vrijednosti 393.518,- DEM. Za navedenu nekretninu ne postoji dokumentacija o pravu vlasništva, već je kupnjom, 1992. stečeno pravo korištenja. Na temelju Odluke Kotarskog suda u Zagrebu od 25. lipnja 1953. nasljednici prijašnjeg vlasnika naslijedili su ovu nekretninu i traže je u vlasništvo i posjed.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama osim što:

- Nakon provedenog prvog upisnog kruga, postupak prodaje neupisanih 21 696 dionica proveo je Fond. Za prodaju 20 781 dionica (21 696 dionica umanjeno za 915 rezerviranih dionica) provedeno je u ožujku 1994. javno nadmetanje. U natječaju je kao najniža cijena ponude naveden iznos od 2.078.100,- DEM, što odgovara nominalnoj vrijednosti dionica. Za kupnju dionica primljene su 4 ponude s cijenama od 2.100.000,- DEM do 5.216.031,- DEM, među kojima je i ponuda zaposlenika Društva na 2.793.000,- DEM. Komisija za izbor najpovoljnijeg ponuditelja predložila je prihvaćanje ponude na 5.216.031,- DEM, što je za 251% više od nominalne vrijednosti dionica. Nije prihvaćena niti jedna od spomenutih ponuda za kupnju dionica Društva, bez navođenja razloga neprihvatanja, te je 20 781 dionica Društva preneseno fondovima. U članku 27. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća navedeno je da poduzeće koje se pretvara može s fondovima ugovoriti da nakon pretvorbe zaposleni u poduzeću imaju pravo prvenstva kupnje dionica društva. Programom pretvorbe predviđeno je da neprodane dionice prodaje Fond, koji će ih ponuditi zaposlenicima Poduzeća, po povlaštenoj cijeni ili uz povlaštene uvjete, uz pravo prvenstva kupnje. Fond nije stavio primjedbe na Program pretvorbe Poduzeća, niti je zaposlenicima dano pravo prvokupa dionica Društva.

- Na temelju odluke Upravnog odbora Fonda donesene u srpnju 1999., zaključen je ugovor o zamjeni 4 036 dionica Poljoprivredno prehrambenog kombinata "Velebit" d.d. iz Gospića nominalne vrijednost 403.600,- DEM, u vlasništvu Radovana Štetića iz Zagreba za isti broj, iste nominalne vrijednosti dionica 6 društava iz portfelja Fonda. Provedenom zamjenom za 195 dionica Poljoprivredno prehrambenog kombinata "Velebit" d.d. nominalne vrijednosti 19 500,- DEM dano je 195 dionica Društva, iste nominalne vrijednosti. Kod provođenja zamjene dionica nije izvršena procjena vrijednosti dionica koje se primaju i daju. Osim toga, Odlukom skupštine trgovačkog društva Poljoprivredno prehrambenog kombinata "Velebit" d.d. iz svibnja 1999., smanjen je temeljni kapital društva za 9.115.400,00 kn povlačenjem 24 254 dionica. Povlačenje je izvršeno na temelju rješenja Fonda, prije provođenja zamjene dionica.

U ožujku 2000. Trgovački sud u Karlovcu pokrenuo je stečajni postupak nad Poljoprivredno prehrambenim kombinatom "Velebit" d.d. S obzirom na smanjenje vrijednosti kapitala tvrtke čije su dionice primljene, provedenom zamjenom nije poštovano načelo da se ne umanjuje realna vrijednost kapitala kojim raspolaže Fond. Stjecatelj dionica Radovan Štetić dionice Društva prodao je trgovačkom društvu "Minik" d.o.o. koje je u knjizi dionica Društva upisano kao vlasnik dionica.

Osnovni ciljevi utvrđeni razvojnim programom bili su povećanje ukupnog prometa po zaposlenome, povećanje udjela robe s većom stopom razlike u cijeni, a konkurentnim cijenama osigurati opstanak i poboljšanje položaja na tržištu. Iz podataka o poslovanju i stanju imovine Poduzeća u godinama nakon provedene pretvorbe i privatizacije te podatka o povećanju broja zaposlenih s 423 koncem 1991. na 626 koncem 2000., vidljivo je da su u većem dijelu ostvareni ciljevi iz razvojnog programa i Zakona o privatizaciji.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

17. ENIKON, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Pretvorba društvenog poduzeća Enikon nije u potpunosti obavljena u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Odlukom o pretvorbi i rješenjem o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu, iz travnja 1992., utvrđena je vrijednost poduzeća, na dan 31. prosinca 1990., u iznosu 8.466.300,- DEM. Procijenjena vrijednost poduzeća umanjena je za obveze u iznosu 12.300.120,- DEM koje obuhvaćaju obveze poreza na dobit u iznosu 11.100.740,- DEM, obveze za novčana sredstva Fonda zajedničke potrošnje u iznosu 310.000,- DEM i obveze za pokriće gubitaka u iznosu 889.380,- DEM. Obveze poreza na dobit u iznosu 11.100.740,- DEM odnose se na rezervacije za porez na dobit ostvarenu u Saveznoj Republici Njemačkoj za koju ne postoji dokumentacija iz koje je razvidno kada su te obveze podmirene. Obveze za novčana sredstva zajedničke potrošnje u iznosu 310.000,- DEM nisu bile evidentirane u poslovnim knjigama, a iskazane su u elaboratu o procjeni u knjigovodstvenoj i procijenjenoj vrijednosti poduzeća. Obveze za pokriće gubitaka u iznosu 889.380,- DEM odnose se na pokriće gubitaka prema povezanim poduzećima, za koje ne postoji dokumentacija da su nastale, a u 1992. uključene su u prihode.

- Nadalje, potraživanja za dane pozajmice, koja su u knjigovodstvenoj vrijednosti poduzeća, iskazana u iznosu 5.973.642,- DEM i 714.975,- USD, te potraživanja po dugoročnom kreditu Mufindi-Tanzanija u iznosu 3.291.721,15 USD, zbog neizvjesnosti naplate, procijenjena su s vrijednošću nula. Dio navedenih potraživanja u iznosu 3.348.000,- DEM ispravljen je na teret financijskog rezultata 1990. i otpisan u 1992., a preostala potraživanja u iznosu 2.625.642,- DEM i 4.006.695,15 USD otpisana su tijekom 1992. U tijeku pretvorbe, odnosno u travnju 1992. potpisane su, između Enikona i dužnika, izvansudske nagodbe i protokoli vezani za dio potraživanja za dane pozajmice. Utvrđeno je da se Enikon odriče svojih potraživanja u iznosu 3.735.385,58 DEM i 14.416,43 USD u zamjenu za potraživanja po dugoročnom kreditu Mufindi-Tanzanija u iznosu 1.458.767,95 USD i sredstva rada u Tanzaniji, koja nisu specificirana i nije utvrđena njihova vrijednost. Osim navedenoga, na temelju protokola zaključenog u srpnju 1994., Enikonu su ustupljena potraživanja po dugoročnom kreditu Mufindi-Tanzanija u iznosu 584.129,33 USD za 50% vrijednosti, odnosno 292.064,67 USD, a koja su djelomično, odnosno u iznosu 205.521,51 USD podmirena potraživanjima Enikona (koja su u tijeku pretvorbe otpisana i procijenjena s vrijednošću nula). U tijeku i nakon pretvorbe, odnosno u razdoblju od 1991. do 1998. naplaćena su potraživanja po dugoročnom kreditu Mufindi-Tanzanija, koja su procijenjena s vrijednošću nula, u iznosu 7.133.358,80 USD (obuhvaćena i preuzeta potraživanja), od čega 154.905,58 USD tijekom 1991. (prije izdavanja rješenja o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu), 1.869.396,91 USD u 1994., 1.993.950,80 USD u 1995., 576.694,43 USD u 1996., 1.161.052,07 USD u 1997. i 1.377.359,01 USD u 1998. Podmirene su obveze prema drugim sudionicima u iznosu 730.086,32 kn, te je Enikonu ostalo 6.403.272,48 USD. Osim navedenoga naplaćena su potraživanja za dane pozajmice u iznosu 630.798,09 DEM i 69.069,16 USD, od čega prije izdavanja rješenja o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu, odnosno do travnja 1992. u iznosu 248.845,80 DEM i 69.069,16 USD, te tijekom 1993. u iznosu 381.952,29 DEM. Enikon nije obavijestio Agenciju za restrukturiranje i razvoj da su naplaćena potraživanja do travnja 1992., odnosno prije izdavanja rješenja o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu u iznosu 248.845,80 DEM i 223.974,74 USD.

Također nije obnovljen postupak pretvorbe nakon što su naplaćena potraživanja, koja su procijenjena s vrijednošću nula, a naplaćena su nakon izdavanja rješenja o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu u iznosu 381.952,29 DEM i 6.248.366,90 USD.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Kod upisa dionica, omogućen je upis dionica uz popust pod istim uvjetima svim osobama iz članka 5. stavak 1. točka 1. i 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. S obzirom da je vrijednost ponuda bila veća od 50% društvenog kapitala, linearno je smanjen maksimalni iznos dionica s 20.000,- DEM na 18.000,- DEM svim ponuditeljima, odnosno zaposleni i ranije zaposleni nisu ostvarili pravo prvenstva, što nije u skladu s odredbama članka 5. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Kod prijenosa dionica koje nisu bile otplaćene, nisu zaključivani ugovori o prijenosu i dostavljani Fondu, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.
- U razdoblju od 1993. do 1996. Ratimir Andrijanić je od dioničara otkupio 8 114 dionica ili 95,8% ukupnog broja glasova u glavnoj skupštini, a kod preuzimanja dionica nije obaviještena Komisija za vrijednosne papire i u dnevnom tisku nije oglašeno preuzimanje, što nije u skladu s odredbama članaka 74. i 76. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima.
- Enikon je stekao 3 595 vlastitih dionica ili 37,7% vrijednosti temeljnog kapitala, što nije u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima, prema kojima ukupna nominalna vrijednost vlastitih dionica ne može preći 10% vrijednosti temeljnog kapitala društva. Za stjecanje vlastitih dionica formirane su rezerve, međutim, nisu ostvareni uvjeti propisani odredbama navedenog Zakona. Vlastite dionice su stečene zamjenom za dionice Zavoda za zavarivanje, ispitivanje i tehnologiju i dionice Zagrebačke banke. U 1997. s Ratimirom Andrijanić, zaključena su 2 ugovora o zamjeni dionica. Ugovoreno je da Ratimir Andrijanić zamjenjuje 3 424 dionice Enikona ukupne nominalne vrijednosti 3.424.000,- DEM za 34 246 dionica Zagrebačke banke ukupne nominalne vrijednosti 3.424.600,- DEM. Zamjena dionica obavljena je po cijeni dionica Zagrebačke banke, koja je evidentirana u poslovnim knjigama Enikona u iznosu 119,49 kn po dionici, odnosno ukupnom iznosu 4.091.712,08 kn. Koncem 2000., vlastite dionice su poništene na teret rezervi. Vrijednost upisanog temeljnog kapitala nije umanjena, te je obavljena promjena vrijednosti preostalih dionica, a Ratimir Andrijanić i nadalje je ostao većinski vlasnik i sudjeluje s 97,1% u vrijednosti temeljnog kapitala.

Iz dokumentacije i tuzemnih financijskih izvještaja razvidno je da nisu ostvareni svi poslovni rezultati utvrđeni razvojnim programom. Ostvareni financijski rezultati nakon pretvorbe znatno su smanjeni u odnosu na te rezultate ostvarene prije pretvorbe. Međutim, ovdje je potrebno naglasiti da su rezultati poslovanja u 1990. obuhvaćali poslovanje u zemlji i inozemstvu (u republikama bivše Jugoslavije), a rezultati poslovanja nakon pretvorbe obuhvaćaju samo rezultate poslovanja u zemlji. Investicijska ulaganja najvećim dijelom obavljana su u neproizvodne svrhe i povezana društva koja posluju s gubitkom.

Broj zaposlenih smanjen je sa 1 617 (prije pretvorbe) na 428 (konac 2000.), od čega je u društvima u vlasništvu Enikona zaposleno 207. S obzirom na navedeno, nisu ispunjeni svi ciljevi predviđeni razvojnim programom i člankom 1. Zakona o privatizaciji.

18. FERIMPORT, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Ferimport nije obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- U procijenjenu vrijednost Poduzeća nisu uključene nekretnine u vrijednosti 3.324.600,- DEM.
- Procijenjena vrijednost nekretnina smanjena je s 43.860.748,- DEM na 32.921.769,- DEM, a s obzirom da u dokumentaciji Fonda i Društva nema o tome podataka (nedostaju stranice iz elaborata), ne može se utvrditi razlog smanjenja.
- S obzirom da elaborat o procijenjenoj vrijednosti poduzeća ne sadrži specifikaciju vrste i količine opreme, sitnog inventara i zaliha, ne može se dati ocjena o ispravnosti njihove procjene.
- Iako nisu priloženi dokazi da nekretnine koje su društveno vlasništvo nisu izuzete od zabrane prijenosa raspolaganja, Fond nije rezervirao dionice za prijašnje vlasnike nekretnine u Martićevoj koja je procijenjena u vrijednosti 2.965.337,- DEM.
- U procijenjenu vrijednost Poduzeća nisu uključeni stanovi prema odluci radničkog savjeta, a poduzeće ih nije prenijelo Fondu stambeno komunalnog gospodarstva. Opisano nije u skladu s Uputom za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i odredbom članka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- U studenome 1994. Društvo je kupilo 32 098 vlastitih dionica vrijednosti 3.209.800,- DEM iz sredstava odobrenog kredita. Nadalje, odobrena je pozajmica grupi malih dioničara za otplatu kamata po kreditima za kupnju dionica u iznosu 119.873,71 DEM. Opisano nije u skladu s odredbom članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- S obzirom da u sudski registar nije upisano povećanje temeljnog kapitala u iznosu 3.324.600,- DEM, što je trebalo učiniti prema Rješenju Fonda iz 1997., nisu izdane i ponuđene na prodaju dionice u istoj vrijednosti, odnosno osobama iz članka 5. stavka 1. točka 1., 2. i 2a. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, nisu ponuđene na prodaju dionice u vrijednosti 1.662.300,- DEM.

Društvo je za 1993. i 1994. ostvarilo dobit i isplatilo dioničarima dividendu u ukupnom iznosu 5.273.982,81 kn. Fondu nije isplaćena dividenda za 1993. u iznosu 909.159,00 kn, a za 1994. u iznosu 1.138.171,76 kn što nije u skladu s odredbom članka 21. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja za 1993. nije isplaćeno 273.473,60 kn, a za 1994. iznos 310.677,79 kn. Kod obračuna dividende za 1994. nije uzeto u obzir 32 098 vlastitih dionica na temelju kojih Društvu ne pripadaju nikakva prava. Dividenda od vlastitih dionica isplaćena je prijašnjim vlasnicima, što nije u skladu s odredbom članka 226. Zakona o trgovačkim društvima kojom je propisano da se dioničarom (vlasnikom dionica koje glase na ime) priznaje samo osoba koja je upisana u knjigu dionica.

Društvo je prodalo 4 nekretnine u iznosu 399.515,- DEM koje nisu uključene u procijenjenu vrijednost Poduzeća po Rješenju Fonda iz 1992. Nakon obnove postupka, Fond je 1997. donio Rješenje kojim su te nekretnine uključene u vrijednost Poduzeća, odnosno kojim je temeljni kapital povećan za 3.324.600,- DEM. Osim toga, prodana je i nekretnina u Skopju u iznosu 71.200,- DEM, koja je Rješenjem Fonda iz 1997. prenesena u njegovo vlasništvo, te nije smjela biti predmet prodaje. Opisano nije u skladu s odredbom članka 47. Zakona o privatizaciji.

Društvo je u 1997. uzimalo dugoročne i kratkoročne kredite od banaka uz kamatnu stopu od 9% do 17% godišnje. Kao osiguranje podmirjenja obveza po kreditu uknjižene su hipoteke na nekretnine Društva. Istodobno, odnosno dan nakon primanja kredita, Društvo je odobravalo pozajmice drugom društvu za čije vraćanje nisu pribavljeni instrumenti osiguranja plaćanja. Nadalje, ugovorene kamate na odobrene pozajmice nisu obračunane pravodobno, pa su kamate na pozajmice odobrene u 1997. obračunane 1999. Uz to, Društvo je bilo sudužnik za kredite koje je banka odobrila drugim društvima. Radi toga što krediti nisu vraćeni, odnosno kamate nisu plaćene, banka je predložila otvaranje stečajnog postupka nad Društvom, te prijavila potraživanje u iznosu 402.722.295,40 kn.

Društvo je kupovalo dionice i udjele drugih društava, te ih prodavalo. Neki ugovori nisu bili povoljni za Društvo. Iako je bilo većinski vlasnik društva Ferimport-Promet d.o.o. (51%), Društvo je kupilo udjel suvlasnika koji je u Društvo uložio 8.942,50 kn. Nije poznato radi čega je Društvo kupilo udjel i radi čega je udjel koji je plaćen u iznosu 8.942,50 kn platilo 1.250.000,00 kn.

Društvo je kupilo 69 209 dionica društva Brodokomerc d.d., nominalne vrijednosti 6.920.900,- DEM za cijenu u iznosu 10.000.000,- DEM što je za 3.079.100,- DEM ili 44,5% više od nominalne vrijednosti. Dionice društva Brodokomerc d.d. plaćene su na sljedeći način: u ožujku 1997. Društvo je doznačilo 20.003.280,00 kn na ime predujma za robu. Kako roba nije doznačena, početkom 1998. predujam je pretvoren u pozajmicu na godinu dana. Pozajmica nije vraćena, već je obavljen prijeboj s obvezom za kupljene dionice. Na taj način podmireno je 20.003.280,00 kn, a za ostatak duga u iznosu 17.114.566,94 kn obavljen je prijeboj s potraživanjem Društva za pozajmice.

Tijekom 1998. Društvo je prodalo svoj ulog (70%) u društvu Ferimport Ljubuški u vrijednosti 2.800,- DEM i potraživanje za pozajmicu u iznosu 1.388.990,70 kn ili 365.524,- DEM, što ukupno iznosi 368.324,- DEM. Ulog i potraživanje prodani su za 170.000,- DEM, što je za 198.324,- DEM manje od troška ulaganja.

Prema razvojnom programu, Poduzeće je planiralo poduzetničku aktivnost nastaviti u trgovačkoj djelatnosti. Dobit, uz osiguranje odgovarajuće dividende dioničarima, koristit će se za daljnje ulaganje u unapređenje poslovanja. U vezi s tim sastavit će se program reorganizacije, socijalni program oko uštede radne snage, program dokapitalizacije Poduzeća, te program kompjuterizacije cjelokupnog poslovanja. Razvojno usmjerenje bilo je sljedeće:

- prilagoditi svoj poslovni proces interesima i zahtjevima novih vlasnika,
- ostvarivati dividendu koja će dioničarima jamčiti stabilnu nominalnu vrijednost njihovih dionica,
- zadržati radna mjesta zaposlenih, uz dostojne plaće i prihvatljive uvjete rada, te
- razvijati sve oblike trgovačke djelatnosti.

S obzirom na činjenicu da je djelatnost trgovine prenesena na društva osnovana u 1997., te su time smanjeni prihodi i rashodi Društva, a radi prodaje poslovnih prostora, zaduživanja i odobravanja pozajmica, te potpisivanja ugovora o sudužništvu, kao i neplaćanja obveza po preuzetim kreditima, kupnje i prodaje dionica i udjela koji nisu bili povoljni za Društvo, došlo je do blokade žiro računa te otvaranja stečajnog postupka. Poduzeće je koncem 1991. (prije pretvorbe) imalo 1 428 zaposlenika, a koncem 2001. ima 264 zaposlenika. S obzirom na navedene činjenice, nisu ostvareni ciljevi iz razvojnog programa ni ciljevi propisani odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

19. FINOMEHANIKA, OSIJEK

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Finomehanika, Osijek obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- U procijenjenoj vrijednosti Poduzeća koja iznosi 199.600,- DEM, nisu iskazana druga kratkoročna potraživanja u iznosu 345.000,- HRD ili 6.273,- DEM i obvezna dugoročna ulaganja u iznosu 225.000,- HRD ili 4.091,- DEM, niti je obrazloženo zašto su navedene knjigovodstvene stavke izostavljene iz procjene.
- Za popust u iznosu 37.692,- DEM ostvaren kod prodaje udjela zaposlenicima i za popust u iznosu 79.840,- DEM ostvaren ulaganjem kapitala nedostaje dokumentacija o radnom stažu na temelju koje su obračunani popusti.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Društvo ne vodi knjigu poslovnih udjela, što nije u skladu s odredbama članka 410. Zakona o trgovačkim društvima.
- U razdoblju od 8. studenoga 1996. do 25. veljače 1998., 12 članova Društva prodalo je udjele ukupne nominalne vrijednosti 68.961,- DEM članu Društva Zvonimiru Koiću, a stjecatelj nije jedan primjerak ugovora o prijenosu udjela dostavio Fondu, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.
- Kupcu koji je zaključio s Fondom dodatak ugovora o otplati preostalih obroka na rok od 20 godina obračunan je popust od 10%, što nije u skladu s odredbama članka 32. Zakona o privatizaciji.
- Fond nije raskinuo ugovore, iako su kupci prestali otplaćivati dospjele obroke zaključno s lipnjem 2001., što nije u skladu s odredbama članka 31. Zakona o privatizaciji.

Razvojnim programom bilo je predviđeno povećanje kapaciteta, tehničko tehnološke opremljenosti, te ulaganje u specijalizaciju zaposlenika uz povećanje opsega usluga. Za realizaciju razvojnog programa predviđena su sredstva dokapitalizacije. Ciljevi predviđeni razvojnim programom nisu ostvareni. Dio sredstava dokapitalizacije u iznosu 32.000,- DEM nije utrošen za namjene utvrđene razvojnim programom, već je pozajmljen drugim društvima. Broj zaposlenika je smanjen s 14 u vrijeme pretvorbe na 4 početkom 2002. Ciljevi privatizacije predviđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji, nisu ostvareni.

20. GEMBAROVSKI, NOVA GRADIŠKA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe Grafičkog, trgovačkog poduzeća "Gembarovski" s p.o., Nova Gradiška, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Elaborat o procijenjenoj vrijednosti poduzeća ne sadrži dokaze za pojedine postupke u proceduri procjene vrijednosti nekretnina, grafičkih strojeva i opreme, što nije u skladu s odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- U dva ugovora zaključena u ožujku 1995. kojima su, posredstvom društva Mikulovac brokerage d.o.o., prenesene na nove stjecatelje 244 otplaćene i neotplaćene dionice Društva, nije naznačen ukupan broj i nominalna vrijednost neotplaćenih dionica, te serijski i kontrolni brojevi dionica koje se prenose, a primjerak ugovora nije dostavljen Fondu, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.
- Hrvatski fond za privatizaciju je 21. svibnja 1998. s 4 kupca, koji su na temelju 65 ugovora o prijenosu stekli 2 674 dionice Društva nominalne vrijednosti 267.400,- DEM, zaključio nove Ugovore o prodaji dionica. Ugovorima je utvrđeno da su do dana obračuna osnovnih ugovora otplaćene 1 322 dionice ukupne nominalne vrijednosti 132.200,- DEM, te su ostale neotplaćene 1 352 dionice ukupne nominalne vrijednosti 135.200,- DEM. Utvrđeno je da ostatak duga po ugovorima na dan 21. svibnja 1998. iznosi 209.682,45 DEM, a otplata će se obavljati u skladu s priloženim planovima otplate, u mjesečnim anuitetima uplatom u kunama preračunato po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na dan plaćanja. Na ime osiguranja plaćanja ugovoren je zalog otplaćenih dionica i to u visini 30% ukupno stečenih dionica. Svoje obveze prema Fondu kupci nisu izvršavali u rokovima utvrđenim planovima otplate, te im je 8. prosinca 1998. upućen poziv na ispunjenje prije raskida ugovora kojim su pozvani da uplate cjelokupni preostali dio kupoprodajne cijene zajedno s kamatama u roku 15 dana od primitka poziva, a u protivnom ugovor će biti raskinut. Stjecatelji nisu postupili po pozivu Fonda, već su nastavili s neredovitom uplatom mjesečnih anuiteta, te im je 16. rujna 1999. upućen ponovni poziv na ispunjenje prije raskida ugovora. S obzirom da kupci nisu postupili po pozivu, Fond je 3. prosinca 1999. raskinuo 4 ugovora o prodaji dionica.

S danom raskida kupci gube pravo daljnje otplate kupoprodajne cijene, 878 otplaćenih dionica ostaje u vlasništvu kupaca, a 1 052 neotplaćene dionice i 830 založenih dionica preneseno je u portfelj Fonda. Od dana prvog poziva na ispunjenje obveze do raskida ugovora proteklo je godinu dana. Zbog neispunjenja obveze, Fond je trebao postupiti u skladu s odredbama ugovora i ranije raskinuti ugovore.

- Hrvatski fond za privatizaciju je na temelju ugovora o zamjeni dionica od 29. prosinca 1999. prenio 2 539 dionica Društva ukupne nominalne vrijednosti 253.900,- DEM ili 28,98% temeljnog kapitala na društvo Grad-export d.o.o. Vinkovci. Zamjena je obavljena bez odluke Upravnog odbora Fonda i bez utvrđenog razloga, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu zamjene dionica.

Razvojni program Poduzeća je općenit, ciljevi koji se trebaju postići nisu jasno određeni. Sadrži podatke o financijskom stanju Poduzeća u vrijeme pretvorbe i pravce daljnjeg razvoja. Navedeno je da u dosadašnjem radu nije bilo većih poteškoća osim uobičajenih, koji proizlaze iz djelatnosti kojom se Poduzeće bavi kao što je nedostatak i stalno povećanje vrijednosti repromaterijala, sirovina i energije. Međutim, zbog ratnih razaranja nastupile su otežavajuće okolnosti za Poduzeće uslijed razaranja i oštećenja Poduzeća, angažiranja dijela zaposlenika u ratu, nemogućnosti redovne proizvodnje i nabave repromaterijala, značajnog smanjenja narudžbi, te gubitka tržišta Bosne i Hercegovine. Iz navedenih razloga popunjenost kapaciteta bila je 50%. Kao značajan uvjet za razvoj Poduzeća navodi se pretvorba društvenog poduzeća u dioničko društvo s poznatim vlasnikom. U drugim pravcima razvoja navodi se prodaja zastarjele opreme i nabava dodatne opreme, povećanje proizvodnje, normaliziranje poslovanja s Bosnom i Hercegovinom, obrada i stjecanje novih tržišta, mogućnost razvitka popratnih djelatnosti kao što je trgovačka, efikasnija i bolja naplata, osiguravanje uvjeta za pravodobno podmirenje obveza ne dovodeći Poduzeće u situaciju financijskih poteškoća radi kašnjenja u plaćanju, nabava dodatne opreme i drugih tehničkih sredstava za efikasniji i racionalniji rad, opsežnije i kontinuirano isporučivanje proizvoda novim, većim kupcima, proširenje asortimana i broja partnera, proširenje zastupničke mreže, te orijentacija na izvoz.

Ciljevi iz razvojnog programa, koji se odnose na osiguranje povoljnijih uvjeta za rad prodajom zastarjele i nabavom nove opreme, povećanje proizvodnje uz zadržavanje postojećeg broja zaposlenih, proširenje asortimana i stjecanje novih tržišta, proširenje zastupničke mreže, razvoj popratnih djelatnosti, te osiguranje uvjeta za pravodobno podmirenje obveza, nisu realizirani.

Društvo je nakon pretvorbe iskazalo dobit samo za 1996., a u svim drugim godinama iskazan je gubitak. Koeficijent zaduženosti povećan je s 9,3% koliko je iznosio koncem 1993., na 83,2% koncem 2000. S obzirom na smanjenje broja zaposlenika sa 119 koncem 1991. na 38 zaposlenika koncem 2001., na preneseni gubitak iz prethodnih godina koji je iskazan koncem 2000. u iznosu 1.834.915,00 kn i gubitak za 2000. u iznosu 1.411.593,00 kn, te visoku zaduženost, dugotrajnu blokadu žiro računa i nemogućnost pravodobnog podmirenja dospjelih obveza, nisu ostvareni ciljevi propisani odredbom članka 1. Zakona o privatizaciji.

21. GP CESTOGRAD, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća GP Cestograd obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Pri sastavljanju dopune elaborata, Poduzeće nije postupilo u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, odnosno nisu dostavljeni potpuni podaci i dokazi o pravu vlasništva i korištenja za pojedine nekretnine. Procjenom je obuhvaćen dio nekretnina na lokaciji u Zaharovoj 7 u vrijednosti 68.448,- DEM i igralište Savica u vrijednosti 213.963,- DEM, što ukupno iznosi 282.411,- DEM. Prema dokumentaciji, navedeni dio nekretnine na lokaciji u Zaharovoj 7 odnosi se na poduzeće "Svjetlo", a za igralište Savica, Poduzeće nema dokumentacije o pravu vlasništva ili korištenja. Dio nekretnina na lokaciji Petruševac bb u vrijednosti 1.139.021,- DEM i šljunčara Trebež Samobor u vrijednosti 649.933,- DEM, što ukupno iznosi 1.788.954,- DEM nije uključen u procijenjenu vrijednost Poduzeća. Prema sporazumu o diobenoj bilanci iz 1985., Poduzeću kao pravnom slijedniku poduzeća "Cesta", dodijeljene su navedene nekretnine. Za dio nekretnina na lokaciji Petruševac bb Poduzeće nije platilo troškove komunalnog uređenja i nema izvadak iz zemljišne knjige odnosno dokumentaciju o dokazu vlasništva te je za iznos 1.139.021,- DEM trebalo rezervirati dionice. Kod procjene je društveni kapital Poduzeća utvrđen za 1.506.543,- DEM manje (od čega je trebalo rezervirati dionice u vrijednosti 1.139.021,- DEM), jer je manje utvrđena vrijednost imovine, što nije u skladu s odredbama članka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljeni su skladu sa zakonskim propisima. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Društvo nema ustrojenu knjigu dionica. Prema izjavi direktora, Društvo je knjigu dionica vodilo na elektroničkom računalu, a nakon stečaja nije se mogla više uspostaviti jer su zaposlenici koji su na tome radili dobili otkaze, a u računalu više nije bilo evidencije. U poslovnoj dokumentaciji Društva postoji knjiga dionica sa stanjem na određene dane, iz koje nije vidljiv slijed promjena na temelju kojih je nastalo to stanje.

- Kod prodaje 13 073 dionica Društva koje su imali fondovi mirovinskog i invalidskog osiguranja, a koje je kupio direktor Društva, bilo je nepravilnosti koje su mogle utjecati na konačni odabir ponuditelja i postignutu cijenu prodaje. Zbog pogrešnog oglašavanja o prodaji dionica nominalne vrijednosti 3.307.300,- DEM ili 42,2% temeljnog kapitala Društva umjesto 1.307.300,- DEM ili 16,7% temeljnog kapitala, kupci nisu točno informirani, a greške su ponovljene i kod informiranja članova nadzornog odbora koji su odlučivali o izboru ponuditelja. U roku su ponude dostavila četiri ponuditelja. Prema zapisniku sa sjednice nadzornog odbora HMO d.o.o. od 17. prosinca 1998., na kojoj je izvršen izbor ponuditelja, s obzirom da su tri ponuditelja odustala, nadzorni odbor jednoglasno je izabrao Dušana Božića za kupca dionica koji je ponudio najmanji postotak od nominalne vrijednosti (11,0% od 1.307.300,- DEM), odnosno 143.803,- DEM i plaćanje odjednom. U dokumentaciji nema pisane izjave ili dopisa za dva ponuditelja, koji su odustali od kupnje. Izabrani ponuditelj nije platio ukupni iznos u ugovorenom roku, a ugovor nije raskinut. Sredstva su uplaćena naknadno s kamatama do 30. ožujka 1999. u ukupnom iznosu 145.416,84 DEM.

- Prema zapisniku Komisije za vrijednosne papire Republike Hrvatske, direktor Društva je 1998. sa 165 malih dioničara zaključio ugovore o prodaji i prijenosu dionica na temelju kojih je stekao ukupno 19 600 dionica ili 24,9% udjela u temeljnom kapitalu Društva. Direktor Društva kao stjecatelj dionica obvezao se preuzeti dug iz ugovora na obročnu otplatu do 20 godina, koji su malih dioničara zaključili s Fondom. Ugovore o stjecanju dionica direktor Društva je dostavio Fondu 18. listopada 1999., a istog dana Fond je Društvu dostavio potvrde prema kojima je 8. listopada 1999. radi neplaćanja s malim dioničarima raskinuo 118 ugovora o prodaji dionica s popustom na obročnu otplatu. Na temelju raskida tih ugovora, 8 833 neotplaćenih dionica prenosi se u portfelj Fonda, te se zahtjeva izvršenje promjena u knjizi dionica. Društvo nije postupilo po zahtjevu, već je Fondu vratilo 84 potvrde o raskinutim ugovorima koje se odnose na 6 087 neotplaćenih dionica s obrazloženjem da se radi o ugovorima s dioničarima koji su 6. studenoga 1998. prodali svoje dionice, a za neotplaćene dionice su prava i obveze prenijeli na direktora Društva.

U knjigu dionica po ugovorima raskinutim 8. listopada 1999., upisan je Fond kao vlasnik 2 746 dionice, a Fond je zahtijevao upis 8 833 dionice. Spornih 6 087 dionica Društvo vodi kao vlasništvo direktora Društva. Kupnjom 13 073 dionice od Hrvatskog mirovinskog osiguranja d.o.o. na dan 1. veljače 1999. direktor Društva postao je vlasnik 41,6% temeljnog kapitala, dakle iznad jedne trećine, a o promjenama strukture vlasništva nije obavijestio Komisiju za vrijednosne papire Republike Hrvatske, što nije u skladu s odredbama članka 74. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima. Direktor Društva nije objavio ponudu za preuzimanje Društva, a na sjednicama glavne skupštine koje su održane 23. ožujka 1999., 28. lipnja 1999. i 19. srpnja 1999. raspolagao je s glasovima iznad praga od 25,0%, što nije u skladu s odredbama članka 6. Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava.

- Na Županijskom sudu u Zagrebu pokrenut je istražni postupak pod brojem IV-Kio-I-MP-1/2000 radi kaznenih djela iz odredbi članka 337. stavka 1. i 4. i drugih članaka Kaznenog zakona, koja se odnose na zlouporabu položaja, zaključivanje štetnih ugovora, zlouporabu ovlasti u gospodarskom poslovanju, krivotvorenje službene isprave te nesavjesno gospodarsko poslovanje. Po prijedlogu Županijskog državnog odvjetništva, 21. siječnja 2000. Županijski sud u Zagrebu donio je rješenje o izdavanju privremene mjere osiguranja zabranom otuđenja i opterećenja dionica u Društvu koje su vlasništvo direktora Društva, do okončanja kaznenog postupka u tom predmetu. U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2002.), istražni postupak nije okončan.

Razvojnim programom predviđeno je zadržati kapacitete asfalta, betonske galanterije, betona te strojeva i vozila, broj zaposlenika smanjiti za oko 150, poboljšati organizaciju i racionalnije koristiti sredstva za rad, povećati likvidnost i financijsku stabilnost, standard zaposlenih i stupanj samofinanciranja te razviti nove mogućnosti za trajnu obnovu strojnog i voznog parka. U tijeku stečajnog postupka u 2000. donesene su odluke o obustavi poslovanja Društva, o prodaji cjelokupne imovine i otkazu ugovora o radu svim zaposlenicima. Iz navedenog proizlazi da nisu postignuti ciljevi predviđeni razvojnim programom i odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

22. GRADIP, VRBOVEC

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Gradip" obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu u potpunosti obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Društvo je kreditiralo kupnju dionica uz popust i jamčilo za kredit kojim su otplaćene dionice Društva što nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je propisano da poduzeće u pretvorbi ne može kreditirati kupnju dionica, ni jamčiti za kredite koji se uzimaju u tu svrhu, te odredbama članka 2. Zakona o privatizaciji kojima je propisano da se kupnja dionica određene pravne osobe ne može plaćati, kreditirati niti jamčiti imovinom te pravne osobe. Tako je Društvo u razdoblju od 8. listopada 1993. do 3. studenoga 1995. Fondu uplatilo 23 obroka za 81 malog dioničara koji su kupili dionice uz obročnu otplatu, te su u poslovnim knjigama Društva iskazana potraživanja od zaposlenika za otplatu dionica u iznosu 244.072,77 kn. Mladen Sokolić je od malih dioničara kupovao dionice koje je u razdoblju od 1996. do 2000. plaćao i u proizvodima Društva, a što je u poslovnim knjigama iskazivano kao dani kredit. Na dan 31. listopada 2001. dani kredit Mladenu Sokoliću za kupnju dionica od malih dioničara iskazan je u iznosu 134.992,49 kn. Mladen Sokolić je 25. ožujka 1996. od Fonda kupio 3 064 dionice Društva. Dionice su po nominalnoj vrijednosti od 1.532.000,- DEM plaćene "starom deviznom štednjom", koju je Mladen Sokolić kupio od društva "Glumina" na temelju ugovora od 14. ožujka 1996. Tim ugovorom društvo "Glumina" je Mladenu Sokoliću prodalo "staru deviznu štednju" kojom su otplaćene dionice Fonda, a kupoprodajna cijena pretvorena je u zajam u iznosu 1.532.000,- DEM, koji društvo "Glumina" (zajmodavatelj) odobrava Mladenu Sokoliću (zajmoprimatelj). Ugovor je kao založni dužnik i jamac platac zaključilo i Društvo, koje se obvezalo zajmodavatelju predati bianco vlastite mjenice na ime osiguranja naplate po ovom ugovoru, te ga je ovlastilo da radi osiguranja potraživanja zasnije založno pravo na nekretninama u vlasništvu Društva. U Društvu ne postoji dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo jesu li zajmodavatelju dostavljene bianco vlastite mjenice Društva na ime osiguranja naplate po ugovoru, a u zemljišnim knjigama je 28. svibnja 1996., u korist zajmodavatelja, a za odobreni zajam zajmoprimatelju u iznosu 1.600.000,- DEM uknjiženo založno pravo na nekretninama Društva.

- Mladen Sokolić je na temelju ugovora o preuzimanju i prijenosu dionica u razdoblju od 1995. do 1998. od 64 mala dioničara (prenositelji) kupio 1 866 dionica ukupne nominalne vrijednosti 933.000,- DEM. Mladen Sokolić, stjecatelj, preuzeo je obvezu pravodobne otplate svih obroka u skladu s odredbama ugovora koji su prenositelji zaključili s Fondom, te je stekao sva prava iz tih ugovora. Odredbama članka 21.d i 21.e Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća određeno je da je jedan primjerak ugovora o prijenosu dionica stjecatelj dužan dostaviti Fondu, te da stjecatelj preuzima prenositeljev dug prema Fondu iz ugovora o prodaji dionica zaključenog s Fondom.

Primjerak ugovora nije dostavljen Fondu, a Mladen Sokolić nije otplaćivao preuzete obveze za neotplaćene dionice prema Fondu, što nije u skladu s citiranim odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Mladen Sokolić kupio je 2 892 dionice od Hrvatskog mirovinskog osiguranja po nominalnoj vrijednosti od 1.446.000,- DEM, a nije obavljao plaćanja u skladu s odredbama ugovora od 19. rujna 1995. Kupac se ugovorenu cijenu obvezao otplatiti na način da 15,0% cijene (216.900,- DEM) plati u roku 8 dana od dana zaključenja ugovora, a preostalih 85,0% (1.229.100,- DEM), uz kamatu od 8,5% godišnje, u 59 mjesečnih obroka (prvi obrok dospijevao je 27. listopada 1995.). U slučaju zakašnjenja s uplatom bilo kojeg obroka kupac je dužan platiti zateznu kamatu, a prodavatelj ima pravo raskinuti ugovor ako kupac zakasni s uplatom bilo kojeg obroka više od 15 dana. Kupac je obavljao plaćanja do 5. svibnja 1997. Plaćanja su obavljana sa zakašnjenjem te je tako prvih 15,0% cijene umjesto 27. rujna 1995. plaćen 19. listopada 1995., a ugovoreni mjesečni obroci plaćani su sa zakašnjenjem i do četiri mjeseca. Kupcu su slane opomene za plaćanje s pripadajućim zateznim kamatama, a 16. veljače 1998. kupcu je dostavljena i izjava o raskidu ugovora zbog neplaćanja, ali ugovor nije raskinut. Do 20. svibnja 1998. kupac je uplatio ukupno 627.339,67 DEM, a trebao je uplatiti 1.061.045,86 DEM. Dodatak ugovoru zaključen je 20. svibnja 1998, a njime se mijenjaju odredbe o načinu plaćanja, te se dionice trebaju otplatiti na način da je kupac dužan platiti 627.339,67 DEM do 20. svibnja 1998., a za preostali iznos od 818.660,33 DEM obvezao se ustupiti prodavatelju poslovni i garažni prostor ukupne površine 156,52 m², u poslovnom tornju "Zagrepčanka" u Zagrebu. Plaćanje dionica ustupanjem nekretnina nije u skladu s odredbama članka 16. Pravilnika o prodaji i zamjeni dionica, udjela, obveznica i prava, kojeg je u lipnju 1997. donio nadzorni odbor Hrvatskog mirovinskog osiguranja, a kojima je određeno da su sredstva plaćanja za dionice kune i obveznice.

- Društva "Inkobrod" i "Globus holding", te Ivka Plašćar nisu obavijestili Komisiju za vrijednosne papire Republike Hrvatske o promjeni vlasničke strukture, a Društvo nije u dnevnom tisku objavilo promjenu vlasničke strukture kako je to propisano odredbama članaka 74. i 76. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima.

- Mladen Sokolić i Ivka Plašćar nisu postupili u skladu s odredbama Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava, jer nisu objavili ponudu za preuzimanje dionica iako su stekli više od 25,0% dionica Društva.

Razvojnim programom Poduzeća nije predviđen nikakav razvoj i nisu utvrđeni financijski aspekti programa, te nije moguće kontrolirati i nadzirati njegovu realizaciju. U svibnju 1992. u Poduzeću je bilo 135 zaposlenika, a u rujnu 2001. ima 92 zaposlenika. U vrijeme provedbe postupaka pretvorbe financijsko i knjigovodstveno poslovanje uredno je vođeno, plaćani su propisani porezi i doprinosi, žiro račun nije bio blokiran, a solventnost je bila vrlo dobra.

Žiro računi Društva su u blokadi od veljače 1998., Društvo nije uredno i prema propisima vodilo svoje financijsko i knjigovodstveno poslovanje, te plaćalo obveze za poreze i doprinose, za koje ima značajne obveze, koncem 2000. bila je obustavljena proizvodnja, koja je nastavljena koncem svibnja 2001., za prvih šest mjeseci 2001. nisu isplaćivane plaće zaposlenicima, dok postupci privatizacije nisu u potpunosti obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama.

23. GRADITELJ, SLATINA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Graditelj, Podravska Slatina, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što se zbog nedostatka dokumentacije ne može dati ocjena o pretvaranju potraživanja u ulog.

- Na temelju ugovora zaključenog 11. svibnja 1992. potraživanje društva Jugobanka d.d., Podravska Slatina, u iznosu 13.678.500.- HRD, što je na dan izvršene procjene prema srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske za DEM u Republici Hrvatskoj iznosilo 248.700,- DEM, pretvoreno je u dionički ulog Društva. U ugovoru je utvrđeno da vjerovnik od dužnika potražuje, na temelju međusobno potpisanog obračuna, iznos 13.678.500.- HRD ili 248.700,- DEM prema srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske za DEM na dan 31. prosinca 1991. Državni ured za reviziju je 5. studenoga 2001. zatražio obračun koji je bio osnova za pretvaranje potraživanja društva Jugobanka d.d., Podravska Slatina u dionički ulog. U pisanom očitovanju od 7. studenoga 2001., Društvo je izjavilo da u svojoj dokumentaciji ne posjeduje traženi obračun. Stoga nije moguće utvrditi vjerodostojnost potraživanja koje je pretvoreno u dionički ulog.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupak privatizacije obavljen je u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Ugovori o prijenosu dionica s malih dioničara na stjecatelja Antu Šimaru ne sadrže broj pod kojim je Društvo upisano u sudski registar niti ukupan broj neotplaćenih dionica koje se prenose s naznakom ukupne nominalne vrijednosti tih dionica što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Ugovori o prijenosu dionica su ovjereni a po jedan primjerak ugovora o prijenosu dostavljen je Fondu. Ugovori o prijenosu dionica koji su zaključeni u srpnju i rujnu 1996., nakon stupanja na snagu Zakona o privatizaciji, dostavljeni su Fondu od 24. rujna 1996. do 6. ožujka 1997. Primjerak ugovora o prijenosu neotplaćenih dionica stjecatelj je trebao dostaviti Fondu po zaključenju, odnosno ovjeri ugovora. Po ugovorima o prijenosu dionica zaključenim tijekom 1996., stjecatelj Ante Šimara stekao je 947 dionica.

Stjecatelj je 10. kolovoza 1996. uplatio 2.851,66 kn po jednom ugovoru te 14. rujna 1996. iznos 1.683,08 kn po drugom ugovoru. Ukupno je otplaćeno 438 dionica. Preostale dospjele obveze stjecatelj nije izvršavao, a Fond je raskidao ugovore tek u listopadu 1998. i studenome 1999., te je neotplaćenih 509 dionica preneseno u portfelj Fonda, od toga 219 u 1998., a 290 u 1999. U veljači i ožujku 1997. ugovore o prijenosu dionica na društvo Slatinska banka d.d., Slatina, zaključilo je troje dioničara. Ugovorima o prijenosu, prenositelji prenose ukupno 432 dionice koje su kupljene s popustom na obročnu otplatu, a stjecatelj preuzima prenositeljeve dugove prema Fondu, odnosno, stupa na prenositeljevo mjesto u ugovoru o prodaji dionica s popustom te preuzima sva prava i obveze iz ugovora. Po zaključenju ugovora, primjerak ugovora dostavljen je Fondu. Slatinska banka d.d. je izvršila 17. travnja 1997. uplatu u iznosu 357,44 kn. Ukupno je otplaćeno 215 dionica. Preostale dospjele obveze stjecatelj nije uplatio. Ugovori su raskinuti u listopadu 1998. i studenome 1999., te je 217 neotplaćenih dionica preneseno u portfelj Fonda, od toga 125 u 1998., a 92 u 1999. Prema odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji, stjecatelji su bili dužni neotplaćene dionice stečene u 1996. i 1997. platiti jednokratno u roku 6 mjeseci od dana zaključenja ugovora.

- U knjizi dionica nisu upisani podaci iz kojih bi bilo vidljivo da su, nakon raskida ugovora o prodaji dionica, neotplaćene dionice prenesene s dosadašnjih vlasnika u portfelj Fonda, što nije u skladu s potvrdom Fonda niti odredbama članka 226. Zakona o trgovačkim društvima.

- Nakon obavljene pretvorbe, izvršena je dokapitalizacija Društva u iznosu 805.281,- DEM. Društvo Slatinska banka d.d., Slatina, kao pravni slijednik društva Jugobanka d.d., Podravska Slatina, i Društvo su 31. siječnja 1993. zaključili ugovor o pretvaranju potraživanja banke u dionički ulog. U ugovoru je naveden pogrešan podatak da se pretvaranje potraživanja banke u dionički ulog u iznosu 805.281,- DEM obavlja u skladu s Programom pretvorbe i Elaboratom o procjeni vrijednosti Poduzeća. U Programu pretvorbe je navedeno da se potraživanje u iznosu 248.700,- DEM pretvara u ulog, što je i učinjeno tijekom pretvorbe, dok ostatak potraživanja u iznosu 805.281,- DEM koje je, nakon izvršene pretvorbe, pretvoreno u dionički ulog nije obuhvaćeno navedenim Programom. Ugovorom je utvrđeno da banka potražuje od dužnika, na temelju međusobno potpisanog obračuna, iznos 635.549.958,- HRD ili 1.053.981,- DEM po srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan 31. siječnja 1993. Od navedenog iznosa, 248.700,- DEM pretvoreno je u ulog u postupku pretvorbe. Obračun koji je naveden u ugovoru kao osnova za pretvaranje potraživanja u ulog, u dokumentaciji Društva ne postoji, te nije moguće utvrditi vjerodostojnost potraživanja koje je pretvoreno u dionički ulog.

- Društvo Pronekinvest d.d., Slatina, nakon stjecanja 23 957 dionica ili 89,31% temeljnog kapitala Društva nije objavilo ponudu za preuzimanje Društva, što nije u skladu s odredbama članka 3. Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava. Osim toga, društvo Pronekinvest d.d., Slatina, nije nakon obavljene kupoprodaje 26. rujna 1997. obavijestilo Komisiju za vrijednosne papire Republike Hrvatske o stjecanju 11 806 dionica ili 44% glasova na temelju stečenih dionica što nije u skladu s odredbama članka 74. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima.

Nakon provedene pretvorbe, Društvo nije ostvarivalo rezultate poslovanja predviđene u razvojnom programu. U razvojnom programu je planirano tijekom deset godina održati opseg poslovanja iz 1992., odnosno ostvariti prihode u iznosu 270.000.000.- HRD, rashode u iznosu 268.300.000.- HRD i dobit u iznosu 1.700.000.- HRD. Prema financijskim izvještajima za razdoblje od 1993 do 2001., vidljivo je da se ukupni prihodi i broj zaposlenih smanjuju, a gubici u poslovanju povećavaju. U razdoblju od 1993. do 1998. iskazana je mala dobit, koja se od 1996. smanjuje, dok je u 1999. iskazan gubitak u iznosu 2.711.000,00 kn, u 2000. gubitak u iznosu 7.528.000,00 kn te u prvom polugodištu 2001. gubitak u iznosu 412.651,00 kn. Žiro račun Društva je u neprekidnoj blokadi 443 dana, a stanje evidentiranih naloga na računu za čije izvršenje nema pokrića na dan 2. studenoga 2001. iznosilo je 2.628.345,34 kn. Negativan je i trend kod broja zaposlenih. U 1991. bilo je 214 zaposlenih, a 60 u 2001.

S obzirom da Društvo nije ostvarilo gospodarski rast, niti je očuvalo produktivnu zaposlenost, a nije provelo ni tehnološku modernizaciju nego ostvaruje gubitke i nije u mogućnosti podmiriti dospelje obveze, privatizacijom nisu postignuti ciljevi predviđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

24. GRADSKI PODRUM, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Prema Elaboratu, procijenjena vrijednost poduzeća iznosi 1.698.544,- DEM, a Potvrdom Fonda o suglasnosti na pretvorbu, vrijednost poduzeća povećana je na 2.043.332,- DEM, za što ne postoji potpuna dokumentacija o opravdanosti povećanja. Osim toga, Državno županijsko odvjetništvo u Zagrebu podnijelo je zahtjev za provođenje istrage protiv odgovornih osoba za utvrđene nepravilnosti na temelju službene zabilješke Financijske policije, prema kojoj za potraživanje pretvoreno u ulog u iznosu 740.923,- DEM, nema realnog utemeljenja. Sudski postupak je u tijeku. S obzirom da je dokumentacija na temelju koje je obavljena procjena vrijednosti poduzeća nepotpuna, te da je u tijeku sudski postupak u vezi pretvaranja potraživanja prema poduzeću u ulog, do okončanja sudskog postupka ne može se dati potpuna ocjena o zakonitosti provedenog postupka pretvorbe.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što je

- Fond zaključio dodatke ugovora s malim dioničarima o jednokratnoj uplati svih neotplaćenih dionica deset mjeseci nakon propisanog roka, što nije u skladu s odredbom članka 34. Zakona o privatizaciji. Određeno je da se revalorizacija obavlja danom uplate, a utvrđeni iznos duga umanjuje se za 50%. U skladu s odredbama ugovora, dioničari su jednokratno uplatili 136.689,81 kn, za sve neotplaćene dionice.

Razvojnim programom društvenog poduzeća "Gradski podrum" predviđeno je: postizanje poslovnih rezultata koji bi motivirali zaposlene, stvaranje akumulacije, ulaganje u izgradnju ili kupnju novih objekata uz modernizaciju postojećih objekata, zadržavanje postojećih radnih mjesta, te redovita isplata dividende. S obzirom na činjenicu da je poslovanjem ostvaren negativan financijski rezultat, da je smanjen broj zaposlenih i da je Društvo prestalo s obavljanjem osnovne djelatnosti, zadaci utvrđeni razvojnim programom nisu ostvareni kao ni ciljevi privatizacije, utvrđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

25. GRAĐA, SLAVONSKI BROD

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Građa, Slavonski Brod, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama, osim:

- Prije upisa Društva u sudski registar, dioničari Ivica Marinić i Nikola Krajina zaključili su 45 ugovora o prijenosu 5 387 neotplaćenih dionica, što nije u skladu s odredbama članka 21.c Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prema kojima se neotplaćene dionice ne mogu prenositi prije upisa dioničkog društva u sudski registar.
- Sredstva dokapitalizacije u iznosu 660.000,- DEM (2.509.194,60 kn) uplaćena su 31. siječnja 1994. Prema razvojnom programu, sredstva dokapitalizacije trebala su se utrošiti za podmirenje obveza prema dobavljačima u iznosu 300.000,- DEM, nabavu trgovačke robe u iznosu 200.000,- DEM i obnovu objekata u iznosu 160.000,- DEM.

Sredstva dokapitalizacije u iznosu 1.315.128,00 kn utrošena su namjenski, dok iznos od 1.194.066,56 kn nije korišten u skladu s razvojnim programom. Na pojedinim nekretninama uknjiženo je založno pravo ili je vlasništvo preneseno na druge subjekte radi podmirenja obveza Društva. Neotpisana knjigovodstvena vrijednost opreme nabavljene 1997. u vrijeme prodaje (1999.) iznosila je 3.009.272,71 kn, a prodana je po cijeni od 1.619.000,00 kn društvu Sigma d.o.o., Slavonski Brod.

Društvo je nakon pretvorbe poslovalo s gubitkom, a broj zaposlenika u proteklih 10 godina smanjen je sa 106 na 4. Društvo se prezadužilo, a nelikvidnost i insolventnost uzrokovale su otvaranje likvidacijskog postupka nad Društvom. Uzimajući u obzir prije navedene činjenice, ciljevi privatizacije određeni člankom 1. Zakona o privatizaciji nisu ostvareni.

26. GRAĐEVINA, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe Poduzeća nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Poduzeće nije sačinilo novi popis sredstava i izvora sredstava nakon što je Služba društvenog knjigovodstva utvrdila nepravilnosti u iskazanim bilančnim pozicijama za 1991. Nepravilnosti su utvrđene u iskazivanju nedovršene proizvodnje, vrijednosti zemljišta i potraživanja za dane kredite. Odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, određeno je da se procjena vrijednosti poduzeća ne može obaviti po metodama koje se temelje na knjigovodstvenim vrijednostima kada Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske utvrdi nezakovitosti i nepravilnosti u iskazanim bilančnim pozicijama. U tim slučajevima, prije procjene tržišne vrijednosti poduzeća, potrebno je sačiniti popis sredstava i izvora sredstava i u skladu s utvrđenim stanjima ispraviti vrijednosti evidentirane u knjigovodstvu, te na toj podlozi pomoću izabranih metoda izvršiti procjenu vrijednosti poduzeća. Također, u postupku procjene vrijednosti zemljišta nisu dana obrazloženja za izvršene izračune, što je prema odredbama navedenih Uputa trebalo učiniti.
- Elaboratom o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća, iskazana je vrijednost Poduzeća u iznosu 39.493.000.- HRD ili 718.053.- DEM. Uvidom u Elaborat o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća utvrđena je nepravilnost kod iskazivanja vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje. Procijenjena vrijednost nedovršene proizvodnje koja se odnosi na objekat u Dubravi, iskazana je prema knjigovodstvenoj vrijednosti u iznosu 5.137.000.- HRD ili 93.400.- DEM. Navedena vrijednost odnosi se na materijal izrade u iznosu 3.475.364.- HRD ili 63.188.- DEM i bruto osobne dohotke izrade u iznosu 1.661.636.- HRD ili 30.211.- DEM.

Uvidom u glavnu knjigu za 1990. utvrđeno je da su troškovi materijala i proizvodnih usluga na objektu u Dubravi iskazani u iznosu 7.542.726,50 HRD. Troškovi materijala i proizvodnih usluga u 1990. nisu evidentirani kao zaliha nedovršene proizvodnje, već su evidentirani kao rashod poslovanja. Navedene troškove trebalo je u 1990. i 1991. evidentirati kao zaliha nedovršene proizvodnje, te je vrijednost nedovršene proizvodnje na dan 31. prosinca 1991. u poslovnim knjigama trebala biti iskazana u iznosu 12.679.726,50 HRD, od čega se na vrijednost nedovršene proizvodnje za 1990. odnosi 7.542.726,50 HRD, a na vrijednost nedovršene proizvodnje za 1991. odnosi 5.137.000.-HRD. Prema odredbama članka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, društveni kapital je trebalo utvrditi kao razliku između vrijednosti sredstava poduzeća i vrijednosti obveza poduzeća. S obzirom da u vrijednosti imovine nije iskazana cjelokupna zaliha nedovršene proizvodnje, društveni kapital nije utvrđen u skladu s odredbama članka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Procijenjena vrijednost nedovršene proizvodnje utvrđena je prema knjigovodstvenoj vrijednosti umjesto prema stvarnoj vrijednosti izvedenih radova. Zbog nedostatka dokumentacije na temelju koje su provedene poslovne promjene i neobavljenog popisa nedovršene proizvodnje ne može se dati ocjena o ispravnosti provedenog postupka procjene.

- Ocjena postupka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama.

Razvojnim programom je predviđeno ulaganje u proizvodno-poslovne pogone, povećanje proizvodnje i novo zapošljavanje. S obzirom da u proteklom razdoblju nisu obavljena ulaganja u proizvodnju, nije ni došlo do povećanja proizvodnje, novog zapošljavanja i očuvanja broja zaposlenih, koji je s 55 smanjen na 28. Kako su u posljednjim poslovnim godinama (1998., 1999. i 2000.) ostvareni negativni poslovni rezultati, nisu u potpunosti ostvareni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

27. GRAĐEVINSKO PODUZEĆE DOM, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe nije u potpunosti proveden u skladu sa Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- U tijeku pretvorbe, Agenciji nije dostavljena cjelovita dokumentacija propisana odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, odnosno Elaborat o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća ne sadrži dokumentaciju o procjeni cjelokupne imovine i obveza Poduzeća, a za dio nekretnina koje su uključene u procjenu vrijednosti Poduzeća ne postoje podaci i dokazi o pravu vlasništva i korištenju nekretnina, pa je rješenje Agencije o suglasnosti na predloženu pretvorbu doneseno bez dijela potrebne dokumentacije i na temelju nepotpune dokumentacije.

- Dio nekretnina na kojima je Poduzeće imalo pravo korištenja, nije u postupku pretvorbe procijenjen i uključen u procjenu vrijednosti Poduzeća, što nije u skladu s odredbama članka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Nadalje, dio nekretnina koje nisu obuhvaćene pretvorbom, unesen je kao osnivački ulog u novoosnovano društvo, a dio je prodan, što nije u skladu s odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji.

- Društvo nije ustrojilo poslovne knjige niti sastavilo financijske izvještaje za razdoblje od pretvorbe do 2001., koje je u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu trebalo sastaviti za svaku poslovnu godinu.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama.

Poduzeće je započelo pretvorbu na temelju sanacijskog programa. Predložene su mjere za saniranje gubitaka i povećanje likvidnosti. Sanacijski program nije proveden, žiro račun Društva bio je blokiran neprekidno 2 738 dana. U studenom 2000. pokrenut je stečajni postupak. Društvo je 1994. osnovalo društvo Vinkuran d.o.o., putem kojega je obavljalo djelatnost i koje je preuzelo zaposlenike. Sredinom 1991. Društvo je imalo 778, a prije pokretanja stečaja samo jednog zaposlenika. S obzirom na navedeno, nisu postignuti ciljevi utvrđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

28. HANA, NAŠICE

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Hana obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- U procjenu vrijednosti Poduzeća nije uključena benzinska stanica i zemljište k.č. 1900/1 k.o. Našice površine 840 m², te zemljište k.č. 1460/8, 1460/9 i 1460/10 k.o. Donja Motičina, površine 2 622 m², što nije u skladu s odredbama članka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Prema cijenama koje su primijenjene pri izradi Elaborata, vrijednost benzinske stanice i zemljišta k.č. 1900/1 površine 840 m² iznosi 6.557.616.- HRD odnosno 28.024,- DEM, a vrijednost zemljišta k.č. 1460/8, 1460/9 i 1460/10 k.o. Donja Motičina površine 2 622 m² iznosi 1.472.515.- HRD odnosno 6.293,- DEM (1,- DEM = 234.- HRD), što ukupno iznosi 8.030.131.- HRD odnosno 34.317,- DEM. Za vrijednost imovine koja nije uključena u procjenu, nije podnesen prijedlog za obnovu postupka radi povećanja temeljnog kapitala. Prema odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji, dionice, udjeli, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednosti društvenog kapitala pravne osobe, prenose se Fondu, ako ne postoje razlozi za obnovu postupka, odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu. U vlasništvu Društva ostalo je zemljište površine 840 m², dok je zemljište površine 2 622 m² uneseno u temeljni kapital novoosnovanog društva Hana-MHS d.o.o.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Otplata dionica malih dioničara za prvu godinu obavljana je starom deviznom štednjom koju je u ime Društva otkupljivalo društvo C.B.B. d.o.o. Varaždin i doznavačalo Fondu. Nakon što je obavljeno plaćanje starom deviznom štednjom, Društvo je pri isplati plaća zaposlenicima dioničarima obustavljalo obroke za otplatu dionica, a drugi dioničari su uplaćivali obroke u blagajnu. Starom deviznom štednjom Fondu je otplaćeno 15 obroka, nakon čega su dioničari izravno uplaćivali obroke Fondu. Dioničari nisu u cijelosti vratili Društvu sredstva koja je ono u njihovo ime uplatilo Fondu. Mjere za naplatu potraživanja nisu poduzimane, a Upravni odbor Društva je koncem 1994. donio odluku o otpisu potraživanja za otplatu dionica u iznosu 143.127,18 kn na teret Društva, iako je Društvo u 1994. poslovalo s gubitkom koji je iznosio 23.466.847,00 kn.

- Poslovanje Društva odvija se u uvjetima neprekidne blokade od ožujka 1995. U tim uvjetima Društvo je isplaćivalo plaće preko računa društava Hana-Breznica d.o.o. i Hana-Vuka d.o.o. putem ugovora o cesiji. Zaposlenicima Društva su do konca studenoga 2001. isplaćene sve plaće te uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi.

Kupci udjela i nekretnina nisu obavljali plaćanja (u ukupnom iznosu 31.186.542,71 kn) na žiro računa Društva. Potraživanja su zatvarana putem dvostranih ili višestrukih prijeboja s društvima kćerima i drugim dobavljačima ili su ugovorima o cesiji ustupana vjerovnicima (dobavljačima i bankama), što nije u skladu s odredbama članka 21. Zakona o platnom prometu kojim je propisano da sudionik platnog prometa ne može namiriti obveze cesijom, asignacijom ili preuzimanjem duga ukoliko ima evidentirane nenamirene obveze na računu. Ovakvim načinom poslovanja u kojem se sredstva nisu uplaćivala na žiro račun nije poštivan ni redoslijed plaćanja po evidentiranim nenamirenim obvezama prema vjerovnicima. Prema odredbama članka 6. Zakona o platnom prometu u zemlji, sudionici platnog prometa dužni su novčana sredstva voditi na računima ovlaštenih organizacija i sva plaćanja obavljati preko tih računa, a to podrazumijeva poštivanje redoslijeda plaćanja obveza prema vjerovnicima. Osim navedenog, u pojedinim slučajevima novčana sredstva uplaćena su u blagajnu Društva bez naknadnog polaganja na žiro račun. Kupci udjela društva Hana-Breznica d.o.o. uplatili su 17. i 19. veljače 1998. u blagajnu Društva 374.259,80 kn. Isti dan uplaćena sredstva isplaćena su u blagajnu društva Hana-Breznica d.o.o. kao povrat pozajmice koja nije evidentirana u poslovnim knjigama i o kojoj ne postoji dokumentacija. Zbog financijskih teškoća Društvo je u ožujku 2001. izradilo Predstečajni plan u kojem je dan prijedlog mjera za financijsku konsolidaciju. Postupak o pokretanju stečaja je zaustavljen uz suglasnost Fonda koji je zadužio upravu Društva da postigne nagodbu s vjerovnicima, izuzev države i državnih institucija, te da prikupi pisana očitovanja svih vjerovnika, na temelju kojih će se donijeti konačna odluka o financijskoj konsolidaciji ili stečaju Društva. Postupak prikupljanja pisanih nagodbi s vjerovnicima je u tijeku.

- Razvojnim programom predviđena je mogućnost razvoja stočarske proizvodnje, uređenja zemljišta, promjene strukture proizvodnje i načina gospodarenja, uvođenje povrtlarskih kultura na veće površine, sjemensku proizvodnju, te podizanje višegodišnjih nasada vinograda i voćnjaka. Utvrđeni ciljevi u razvojnom programu ostvareni su proširenjem stočarskog proizvodnog programa, usvajanjem novog sustava gospodarenja u ratarskoj proizvodnji te kupnjom suvremene tehnologije. Broj zaposlenih smanjen je sa 654 koncem 1991. na 99 zaposlenih na dan 31. prosinca 2001. Na razini grupe Hana d.d., ukupno je 319 zaposlenih. Smanjenje broja zaposlenih odnosi se na odljev koji je nastao prodajom društava kćeri, prirodnim odljevom te napuštanjem Društva iz osobnih razloga.

Ciljevi privatizacije utvrđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji ostvareni su u skladu s usvojenim modelom pretvorbe i privatizacije. Ostvaren je gospodarski rast i izvršena tehnološka modernizacija (nova, moderna i učinkovita tehnologija) u gospodarenju i obradi tla. Ciljevi su izvršeni na račun nepodmirenja obveza, uz višegodišnju neprekidnu blokadu i kontinuirano povećanje duga. Stečajni postupak nije pokrenut, već je dan prijedlog za financijsku konsolidaciju koji predviđa nagodbu s nedržavnim vjerovnicima.

Postupak nagodbe je u tijeku, a najveći vjerovnik Slavenska banka d.d. dala je podršku prijedlogu mjera financijske konsolidacije te je spremna reprogramirati kredite uz povoljnije uvjete i osigurati nova financijska sredstva za tekuću proizvodnju i za financiranje novih razvojnih programa.

29. HOSPITALIJA, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Hospitalija nije obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Razvojni planovi iz Razvojnog programa Poduzeća uglavnom ne sadrže analitičko - dokumentacijsku osnovu za donošenje odluka razvojnog karaktera, što nije u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća odnosno točkom VI. Uputa za provedbu članka 11. Zakona.
- Prema dokumentaciji, Agencija je dala Poduzeću primjedbe na izvršenu procjenu nekretnina iz ožujka 1992., zbog čega je u srpnju 1992. izvršena dopuna i izmjena procjene. Međutim, Agencija je dala suglasnost za prodaju nekretnine u Heinzelovoj ulici 53 po procjeni iz ožujka 1992. (za 2.000.000,- DEM), a u Rješenju o suglasnosti na pretvorbu, vrijednost navedene nekretnine procijenjena je u iznosu 1.577.804,45 DEM.
- Revizijom je utvrđeno da je u Rješenju, procijenjena vrijednost Poduzeća iskazana manje za 423.413,85 DEM. Agencija je utvrdila procijenjenu vrijednost Poduzeća na način da je od ukupne procijenjene vrijednosti građevinskih objekata iz dopuna i izmjena iz srpnja 1992. oduzela procijenjenu vrijednost građevinskih objekata u ožujku 1992. i tome dodala ukupnu procijenjenu vrijednost Poduzeća iz Elaborata iz travnja 1992. Utvrđujući procijenjenu vrijednost kapitala na opisani način, Agencija nije uzimala u obzir pojedinačne vrijednosti građevinskih objekata kao ni odgovarajuću vrijednost skladišta u Heinzelovoj 53. Kad se uzmu u obzir pojedinačne vrijednosti građevinskih objekata iz srpnja 1992. s procijenjenom vrijednošću skladišta u Heinzelovoj 53 dobiva se procijenjena vrijednost Poduzeća u iznosu 10.184.601,85 DEM, što je za 423.413,85 DEM više od iznosa navedenog u Rješenju.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupak privatizacije obavljen je u skladu sa zakonskim propisima, osim što:

- Knjiga dionica vođena je ručno u 1992. i 1993., a od 1994. vođena je na računalu. Program ne omogućuje listanje svih promjena u vlasničkoj strukturi, već samo uvid u strukturu vlasništva na dan listanja, čime je onemogućeno praćenje vlasničke strukture. Revizija je obavljena na temelju rekonstruiranih podataka.

- U razdoblju od lipnja 1997. do lipnja 2000. Društvo je steklo 25 568 vlastitih dionica, od čega je u 1999. na druga društva prenijelo 1 375 dionica. U vrijeme obavljanja revizije Društvo je imalo 24 193 dionice ili 19,1% dionica. U razdoblju od 1997. do 2002. nominalni iznos vlastitih dionica prelazi 10,0% temeljnog kapitala. Odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima propisani su slučajevi u kojima društvo može stjecati vlastite dionice te je propisano da ukupan nominalni iznos vlastitih dionica ne može prijeći 10,0% temeljnoga kapitala društva. Odredbama članka 236. Zakona propisano je da društvo mora u roku od godine dana otuđiti vlastite dionice, koje je steklo protivno odredbama članka 233. Zakona ili ih povući protekom toga roka. Društvo nije steklo vlastite dionice u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima, nije otuđilo ukupni nominalni iznos vlastitih dionica koji prelazi 10,0% temeljnog kapitala u roku od godine dana nakon stjecanja dionica, niti ih je protekom toga roka povuklo.

Razvojnim programom za razdoblje od 1992. do 1997. predviđeno je provođenje pretvorbe poduzeća, izrada programa za dokapitalizaciju, konsolidiranje dužničko - vjerovničkih odnosa, izrada i provođenje programa proizvodnje, izrada programa zaposlenosti i iskorištenosti poslovnih resursa, proširenje poslova špedicije, utvrđivanje mogućnosti izvoza robe i usluga, prilagodba zastupničkih programa novim uvjetima, provođenje automatizacije poslovanja i izrada programa za sve oblike poslovnih ulaganja. U području pretvorbe vlasništva predviđeno je podizanje kvalitete prometa, razvoj proizvodnih mogućnosti, porast dobiti te investicijske aktivnosti. U sektorima medicinske opreme, medicinske potrošne robe, laboratorijske robe, robe široke potrošnje, zubarske robe, međunarodne trgovine i zastupstva, za razdoblje od 1992. do 1996, predviđen je rast ukupnog prometa s prosječnom godišnjom stopom rasta u visini 5,69%. Planom proizvodnje za razdoblje od 1992. do 1997. predviđene su nove djelatnosti za strane partnere: dorada proizvoda od gaze ili vate, pakiranje proizvoda, konfekcioniranje proizvoda i proizvodnja sistema (Av-linije) te je predviđeno da će na navedenim poslovima do konca 1997. raditi 50 zaposlenika. U planu dobiti za razdoblje od 1992. do 1996., s obzirom na to da je analiza poslovanja proteklog razdoblja pokazala da pojedini segmenti u poslovanju s pratećim troškovima ne pokrivaju odnosno nemaju opravdanje u dobiti, predviđen je rast razlike u cijeni s prosječnom godišnjom stopom rasta 19,16%. Planom investicija za razdoblje od 1992. do 1995. predviđena su sredstva u iznosu 124.080.000.- HRD ili u protuvrijednosti 1.320.000,- DEM.

Razvojni program Poduzeća, odnosno razvojni planovi, u većini slučajeva ne sadrže analitičko - dokumentacijsku osnovu za donošenje odluka razvojnog karaktera, te nije moguće pratiti realizaciju razvojnog programa. Razvojni program ne sadrži ocjenu izvodljivosti, što nije u skladu s odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. S obzirom da do 2000. Društvo nije ostvarilo brži gospodarski rast, da je u razdoblju od 1991. do 2000. broj zaposlenih smanjen s 422 na 153, te da je u 1995. i 2000. ostvaren gubitak, a u 1999. financijski rezultat nije realno iskazan, odnosno Društvo bi ostvarilo gubitak da nije povećalo prihode na temelju nove procjene dijela nekretnina iz 1998., nisu ostvareni ciljevi privatizacije određeni člankom 1. Zakona o privatizaciji, ni planovi predviđeni razvojnim programom.

30. HOTEL BELLEVUE, DUBROVNIK

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Hotel Bellevue s p.o., Dubrovnik nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Utvrđene su sljedeće nepravilnosti:

- Procijenjena vrijednost građevinskih objekata u Elaboratu iznosila je 63.260.889.- HRD ili 1.150.198,- DEM. U tijeku 1993., na zahtjev Fonda, donesene su tri izmjene Elaborata. Prema trećoj izmjeni, procijenjena vrijednost građevinskih objekata iznosi 650.072.610.- HRD ili 1.313.278,- DEM. Procijenjenu vrijednost građevinskih objekata Fond nije prihvatio, te je samostalno izradio konačnu procjenu na temelju koje je vrijednost građevinskih objekata procijenjena u iznosu 1.662.415,- DEM, što je za 349.137,- DEM ili 26,6% više u odnosu na procijenjenu vrijednost iz zadnje izmjene Elaborata. Iz dokumentacije Fonda nije vidljivo koji su podaci korišteni pri povećanju procijenjene vrijednosti građevinskih objekata, niti su priloženi dokazi za povećanje procijenjene vrijednosti. Navedeno nije u skladu s odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojim je propisano da elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća treba sadržavati dokaze za pojedine postupke u proceduri procjene ili poziv na korišteni izvor podataka.
- Programom pretvorbe i Odlukom o pretvorbi Poduzeća iz kolovoza 1992. utvrđeno je da će se potraživanja Dubrovačke banke d.d. pretvoriti u dionički ulog u iznosu 95.000,- DEM, na temelju ugovora koji će se zaključiti s bankom. U osnovnom Elaboratu o procjeni vrijednosti Poduzeća iz kolovoza 1992. navedeno je da su kratkoročne financijske obveze po osnovi kredita prema Dubrovačkoj banci d.d. revalorizirane prema kretanju tečaja DEM u dogovoru s bankom. Društvo nema pisani dokument o dogovoru s bankom. Knjigovodstvena vrijednost kratkoročnih financijskih obveza na dan 31. prosinca 1991. iznosila je 4.201.000.- HRD ili 76.382,- DEM, a procijenjena vrijednost iznosila je 5.228.000.- HRD ili 95.055,- DEM što je 24,4% više od iznosa iskazanog u knjigovodstvu.

Poduzeće je na zahtjev Agencije izvršilo izmjene procjene vrijednosti nekretnina, te je u ožujku 1993. donijelo novu Odluku, Program pretvorbe i izmjene Elaborata o procjeni vrijednosti Poduzeća. Iako Agencija nije stavila primjedbu na procijenjenu vrijednost obveza prema Dubrovačkoj banci d.d. u osnovnom Elaboratu, ovom Odlukom utvrđeno je da će se potraživanja Dubrovačke banke d.d. pretvoriti u dionički ulog u iznosu 478.500,- DEM prema ugovoru s bankom od 28. prosinca 1992., kojim se ugovorena potraživanja revaloriziraju i pretvaraju u dionički ulog budućeg Društva. U izmjenama Elaborata kratkoročne financijske obveze po osnovi kredita prema Dubrovačkoj banci d.d. procijenjene su u iznosu 26.317.115,- HRD ili 478.493,- DEM, što je za 402.111,- DEM ili 526,4% više od iznosa iskazanog u knjigovodstvu na dan 31. prosinca 1991, odnosno 383.438,- DEM ili 403,7% više od procijenjene vrijednosti u osnovnom Elaboratu. Fond je u svibnju 1993. stavio primjedbe Poduzeću na neosnovano povećanje procijenjene vrijednosti obveza prema Dubrovačkoj banci d.d., jer te obveze nisu bile knjigovodstveno evidentirane na dan 31. prosinca 1991., niti potvrđene Izvještajem Službe društvenog knjigovodstva, te se kao takve ne mogu pretvoriti u dionički ulog. Poduzeće je u srpnju 1993. dostavilo Fondu Elaborat i nove izmjene Programa pretvorbe i Odluke o pretvorbi kojom je određen dan procjene 31. prosinac 1992. umjesto 31. prosinca 1991. Ovim izmjenama Odluke također je utvrđeno da će se potraživanja Dubrovačke banke d.d. pretvoriti u dionički ulog u iznosu 236.854.000,- HRD ili 478.500,- DEM na temelju ugovora o pretvaranju potraživanja Dubrovačke banke d.d. u dionički ulog Društva, zaključenog 28. prosinca 1992. s bankom. Odredbama ugovora, pored ostalog, utvrđeno je da se danom pretvorbe smatra 31. prosinca 1992.

Izmjenom Odluke o pretvorbi, kojom je utvrđen dan pretvorbe 31. prosinac 1992. umjesto 31. prosinca 1991., omogućeno je da se revalorizacija kredita u iznosu 292.920,- DEM pretvori u dionički ulog čime je Dubrovačka banka d.d. nerealno stekla vlasnički udjel 9,8% u temeljnom kapitalu, a za isti iznos je nerealno umanjena vrijednost društvenog kapitala. Osim toga, Upravni odbor Poduzeća donio je dva mjeseca nakon zaključivanja ugovora, odluku kojom je odobreno zaključivanje ugovora između Dubrovačke banke d.d. i Poduzeća.

Uvidom u bilancu stanja Poduzeća na dan 31. prosinca 1992. utvrđeno je da je revalorizacija kredita u iznosu 292.920,- DEM evidentirana u računovodstvenim evidencijama i uključena u knjigovodstvenu vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1992. Fond je Potvrdom o pretvorbi od 31. prosinca 1993. prihvatio u cijelosti pretvaranje potraživanja Dubrovačke banke d.d. u dionički ulog u iznosu 478.500,- DEM, što čini 16,0% temeljnog kapitala Poduzeća.

U postupku revizije pretvorbe zatražena je dokumentacija Društva i Dubrovačke banke d.d. o pretvaranju potraživanja banke u dionički ulog. Društvo je dostavilo godišnji popis obveza, bilancu stanja za 1992., te izračun revalorizacije za 11 kratkoročnih kredita koje je izradila Dubrovačka banka d.d., a koji su predmet ugovora zaključenog s bankom. Za dva dugoročna kredita i jedan kratkoročni kredit, izračuni nisu dostavljeni.

Iz podataka bilance stanja Poduzeća za 1992. utvrđeno je da je Poduzeće Dubrovačkoj banci po osnovi kredita bez revalorizacije dugovalo 185.573,- DEM, a dug se sastojao od dospjelih obveza iz 1991. u iznosu 94.600,- DEM, te dospjelih obveza iz 1992. u iznosu 90.973,- DEM. Ugovorom od 28. prosinca 1992. ova potraživanja su revalorizirana i pretvorena u dionički ulog Poduzeća u iznosu 478.493,- DEM, što je za 292.920,- DEM ili 157,8% više od duga bez revalorizacije. Dospjele obveze po kreditima evidentirane su u ukupnom iznosu, a ne po pojedinim kreditima, te nema podataka o iznosu odobrenih kredita, početku korištenja kredita, iznosu otplaćenih rata i kamata, stanju kredita prije revalorizacije i iznosu revalorizacije po svakom kreditu. Dubrovačka banka d.d. je od 14 kredita, dostavila ugovore za dva dugoročna kredita, te ugovore za 11 kratkoročnih kredita, dok za jedan kratkoročni kredit nije dostavljen ugovor. Dubrovačka banka d.d. je dopisom od 6. studenoga 2001. izvijestila Državni ured za reviziju da poslovnu dokumentaciju o dužniku s analitikom svih kreditnih partija koje uključuju podatke o korištenju, otplati i revalorizaciji, te druge priloge nije u mogućnosti dostaviti.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Ugovori o kupoprodaji dionica, zaključeni u kolovozu 1997. između Dubrovačke banke d.d. i 5 malih dioničara Hotela Bellevue, od kojih je otkupljeno 1 000 dionica, nisu dostavljeni Fondu, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Promjene vlasništva temeljem ovih ugovora upisane su u knjigu dionica u studenom 1997. Iz dokumentacije Fonda o otplati dionica malih dioničara utvrđeno je da su plaćanja neotplaćenih dionica na temelju zaključenih ugovora obavljana do konca ožujka 1998., što nije u skladu s odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji, prema kojima je stjecatelj bio obavezan neotplaćene dionice platiti Fondu jednokratno u roku 6 mjeseci.

Društvo je ispunilo ciljeve programa razvoja. U petogodišnjem razdoblju nakon pretvorbe izvršilo je nova ulaganja, uvedena je suvremenija organizacija rada i management kao način rukovođenja, te uveden marketinški pristup i informatizacija u sve djelatnosti i poslovne funkcije.

Društvo je u svim godinama od pretvorbe do 31. prosinca 2000. poslovalo s gubicima koji su u cijelosti pokriveni iz sredstava pričuve u iznosu 4.900.135,92 kn i smanjenjem temeljnog kapitala u iznosu 1.871.733,77 kn. U razdoblju od pretvorbe do 1997., objekti Društva korišteni su za zbrinjavanje prognanika i izbjeglica. Najznačajnije prihode u 2000. Društvo je ostvarilo obavljanjem osnovne djelatnosti, odnosno pružanjem ugostiteljsko turističkih usluga. Tijekom 2000. ostvareno je 6 890 noćenja, što je za 91,55% više u odnosu na prethodnu godinu.

U postupku pretvorbe utvrđena je tržišna vrijednost Poduzeća u iznosu 2.511.900,- DEM koja je uvećana za vrijednost potraživanja pretvorenih u dionički ulog u iznosu 478.500,- DEM, te temeljni kapital nakon završene pretvorbe iznosi 2.990.500,- DEM. Na dan 31. prosinca 2000. neto knjigovodstvena vrijednost Društva iznosi 13.563.104,38 kn ili 3.491.177,- DEM. Pokazatelji likvidnosti i zaduženosti Društva na koncu 2000. su povoljniji u odnosu na granične norme i u odnosu na prethodne godine. Društvo je koncem 1992. imalo 17 zaposlenika, a tijekom 2000. imalo je 14 stalnih, te 4 sezonska zaposlenika.

S obzirom na navedene činjenice, djelomično su ostvareni ciljevi privatizacije, utvrđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji, koji se odnose na tehnološku modernizaciju, primjenu novih metoda managementa, te očuvanje zaposlenosti.

31. HOTEL LAGUNA, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Utvrđene su sljedeće određene nepravilnosti:

- Obračun revalorizacije udruženih sredstava (obveze nisu iskazane u godišnjem obračunu za 1991.) na temelju samoupravnog sporazuma iz lipnja 1980., naknadno je izvršen u postupku procjene vrijednosti poduzeća. Revalorizacijom udruženih sredstava koja su vraćena u ugovorenom dinarskom iznosu, utvrđeno je potraživanje društva INA u iznosu 2.505.000,- DEM i pretvoreno u ulog. S obzirom na odredbe sporazuma i dodataka sporazumu, međusobna potraživanja i obveze su kroz zajednički interes izmirene, pa revalorizacija nije utemeljena. U ugovoru o pretvaranju potraživanja u osnivački ulog nisu navedeni iznosi odobrenih i vraćenih udruženih sredstava u dinarskom iznosu te nisu priloženi obračuni odnosno postupci utvrđivanja potraživanja. Revizija potraživanja društva INA izvršena je naknadno u prosincu 1993., iako je odluka o pretvorbi dostavljena Agenciji u lipnju 1992.

- Vrijednost poduzeća, a time i osnovna glavnica utvrđena rješenjem o pretvorbi veća je za 545.000,- DEM od iznosa iz izmjene odluke o pretvorbi. Ne postoji vjerodostojna i cjelovita dokumentacija iz koje bi bili razvidni razlozi navedenog odstupanja.

- Odluka o pretvorbi dostavljena je Agenciji u lipnju 1992., a izmjene odluke o pretvorbi u rujnu 1993. Agencija je trebala u skladu s odredbama članka 12. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, donijeti rješenje o pretvorbi u roku 60 dana od primitka odluke o pretvorbi s obzirom da nadopuna dokumentacije nije tražena. Fond je u veljači 1994. donio rješenje o pretvorbi.

Cjelovita i vjerodostojna dokumentacija o razlozima kašnjenja u donošenju rješenja o pretvorbi u pisanom obliku, ne postoji.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Upravni odbor je u siječnju 1996. odobrio prijenos dionica malih dioničara bez provođenja prava prvokupa društvu Likro investment d.d., Lovinac, u skladu s odredbama statuta iz listopada 1994. Društvo Likro investment je putem opunomoćenika zaključilo 240 ugovora o prijenosu 4 674 dionica, nominalne vrijednosti 4.674.000,- DEM s malim dioničarima od kojih 235 ugovora s dioničarima koji su kupili dionice uz popust i na obročnu otplatu. Ugovori o prijenosu su zaključeni bez datuma, a potpisi prenositelja ovjereni su kod javnog bilježnika u svibnju 1996. U ugovorima nije naveden broj dionica ni nominalna vrijednost otplaćenih odnosno neotplaćenih dionica koje se prenose te serijski i kontrolni broj, što nije u skladu s odredbama članka 21.c Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Primjerak ugovora o prijenosu nije dostavljen Fondu, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Društvo Likro investment je iskoristilo pravo dioničara koji su kupili dionice uz popust i obročnu otplatu utvrđeno odredbama članka 34. Zakona o privatizaciji, a ne iz ugovora o prijenosu, te jednokratno u ime malih dioničara isplatilo ostatak duga umanjen 50%. Plaćanje je obavljeno u rujnu 1996. putem naloga Croatia banke d.d. o prijenosu potraživanja od Slavonske banke d.d. na Fond u iznosu 1.180.362,- DEM, a na temelju ugovora o ustupanju potraživanja. Prema odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji, stjecatelj je bio dužan prenositeljev dug platiti jednokratno u roku od 6 mjeseci od dana zaključenja ugovora.

Direktor Hotela je tijekom 1997. i 1998. odobrio pozajmice društvu Likro investment u iznosu 2.154.134,69 kn, u vrijeme kada je društvo Likro investment bilo vlasnik 48,1% dionica Hotela. Pozajmice u iznosu 1.654.134,69 kn nisu vraćene, iako je Hotel pokušao naplatu izvršiti akceptnim nalogima koji su dostavljeni kao osiguranje za uredni povrat pozajmice. S obzirom da je nad društvom Likro investment ostvaren stečaj, Hotel je u stečajnu masu prijavio potraživanje za danu pozajmicu uvećanu za kamate u iznosu 2.250.019,41 kn.

- Tijekom 1997., Hotel je kupio 16 682 dionica Croatia banke d.d. i to 15 182 dionica od društva Posion d.o.o. iz Zagreba za 500.000,- USD i 1 500 dionica od Josipa Pavičića (jednog od dioničara društva Likro investment) za 300.000,00 kn. Dionice su plaćene po nominalnoj vrijednosti, a vrijednost dionica na tržištu iznosila je 135,00 kn, za što je plaćeno 1.084.330,00 kn više od tržišne vrijednosti. Odlukom o sanaciji i restrukturiranju banke, dionice kupljene od Josipa Pavičića i društva Posion iz Zagreba su povučene i poništene, a Hotel je na teret rashoda isknjižio dionice Croatia banke u iznosu 3.336.400,00 kn.

Razvojnim programom predložena dokapitalizacija u iznosu 4.685.327,- DEM nije realizirana. Smanjenjem naknada za boravak prognanika u 1998. te smanjenjem broja prognanika i visokim rashodima, kumuliran je gubitak od 1998. do 2000. u iznosu 17.962.275,00 kn. Smanjenje broja prognanika nije nadomješteno redovnim gostima. Iskorištenost kapaciteta u 2000. je bila 51%, a od iskorištenih kapaciteta na prognanike se odnosilo 75%. Broj zaposlenih smanjen je sa 154 u 1991. na 146 u 2000. S obzirom na navedeno, nisu postignuti ciljevi privatizacije utvrđeni odredbom članka 1. Zakona o privatizaciji.

32. HTP BELVEDERE, DUBROVNIK

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Belvedere" s p.o., Dubrovnik, nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Utvrđene su sljedeće nepravilnosti:

- U Elaboratu o procjeni vrijednosti poduzeća građevinsko zemljište je procijenjeno u iznosu 8.191.170,- DEM. Fond je istu površinu zemljišta procijenio u iznosu 6.382.063,- DEM. U vrijeme pretvorbe, Poduzeće nije u zemljišnim knjigama imalo upisano pravo korištenja čestica zemlje koje su joj pripale kao pravnom slijedniku Hotelsko turističkog poduzeća "Dubrovnik", na temelju Ugovora o razgraničenju imovinsko-pravnih odnosa i drugih prava i obveza nastalih zajedničkim poslovanjem. Kao dokaz o pravu korištenja zemljišta, Elaboratu je priložen popis zemljišta iz svibnja 1992. i dozvola za korištenje objekta iz lipnja 1988.

Revizijom je utvrđeno da brojevi čestica u popisu zemljišta, dozvoli za korištenje objekta i zemljišnoknjižnom izvatku nisu identični. Samo čestica zemlje broj 1877/4 upisana je u sva tri prethodno navedena dokumenta. Prema zemljišnoknjižnom izvatku Općinskog suda u Dubrovniku od 25. svibnja 2001., u zemljišnim knjigama je upisano pravo korištenja na česticama 1837, 1838, 1839/1, 1839/2, 1840, 1854/2, 1855/1, 1856/1, 2455, 1855/2, 1856/2, 1875/6, 1875/8, 1877/5, 1875/4, 1877/2, 1877/8, 1877/9, 1877/4, 1877/6, 1872/3, 1872/15 i 2459 u korist pravnog prednika Poduzeća. Upis je obavljen 7. listopada 1982. na temelju rješenja Skupštine općine Dubrovnik od 5. studenoga 1971. kojim se pravnom predniku Poduzeća daju na korištenje navedene nacionalizirane čestice građevinskog zemljišta. S obzirom da nisu usklađeni podaci u zemljišnim knjigama i katastarskim evidencijama, ne može se utvrditi jesu li sve čestice zemlje uključene u procijenjenu vrijednost Poduzeća.

- Zgrada hotela s priključcima i vanjskim uređenjem, prema dopunama Elaborata, je procijenjena u iznosu 17.867.793,- DEM, a dio upravne zgrade koji je po diobenoj bilanci Hotelsko turističkog poduzeća "Dubrovnik" pripao Poduzeću, procijenjen je u iznosu 104.000,- DEM. Fond je procijenio vrijednost zgrade hotela s priključcima i vanjskim uređenjem u iznosu 17.403.582,- DEM. U procjenu nije uključio dio vrijednosti upravne zgrade u iznosu 104.000,- DEM koji je po diobenoj bilanci Hotelsko turističkog poduzeća "Dubrovnik" pripao Poduzeću. Procijenjena vrijednost Poduzeća manja je za navedeni iznos.
- Knjigovodstvena vrijednost zaliha na dan 31. prosinca 1992. iznosila je 7.457,- DEM, a procijenjena vrijednost 204.008,- DEM. Društvo nema popis zaliha na koncu 1992., a Služba društvenog knjigovodstva nije obavila kontrolu popisa zaliha sa stanjem na dan 31. prosinca 1992., te se ne može dati ocjena o realnosti procjene vrijednosti zaliha.
- Potraživanja Dubrovačke banke d.d. prema Poduzeću na temelju komercijalnih zapisa te kratkoročnih i dugoročnih kredita, u knjigovodstvenim evidencijama 31. prosinca 1992. iznosila su 336.151.594,- HRD ili 680.000,- DEM. Na temelju ugovora zaključenog 28. prosinca 1992. između Poduzeća i Dubrovačke banke d.d., potraživanja su revalorizirana u iznosu 1.755.533,- DEM, što je za 1.075.533,- DEM ili 158% više od knjigovodstvenog stanja. U prilogu ugovora nema izračuna revalorizacije po svakom kreditu, a u priloženoj specifikaciji revaloriziranih kredita nisu navedeni datumi početka korištenja kredita, kamatne stope, iznosi otplaćenih obroka i kamata, stanje kredita prije revalorizacije ni iznos revalorizacije po svakom kreditu. Fond je zatražio mišljenje neovisnog revizora kako bi mogao potvrditi realnost i objektivnost pretvaranja potraživanja u ulog Društva. Izvješće o obavljenoj reviziji dugoročnih i kratkoročnih kredita Dubrovačke banke d.d., 1. siječnja 1993. izradila je tvrtka "A. S. Revizor" d.o.o., Zagreb. U izvješću je navedeno da ugovor s Dubrovačkom bankom d.d. od 28. prosinca 1992. nije proveden u poslovnim knjigama Poduzeća u 1992., već su knjiženja provedena 1. siječnja 1993. i da su obveze iskazane pravilno u skladu sa svim relevantnim elementima koji proizlaze iz predmetnog ugovora. Fond je u Rješenju o davanju suglasnosti na pretvorbu od 6. travnja 1994. i 8. veljače 1995., prihvatio pretvaranje potraživanja Dubrovačke banke d.d. u ulog u iznosu 1.755.000,- DEM te je Dubrovačka banka d.d. stekla 17 550 dionica Društva. Državni ured za reviziju je zatražio od Dubrovačke banke d.d. da dostavi ugovore za 18 kreditnih partija navedenih u ugovoru od 28. prosinca 1992., analitike kreditnih partija s podacima o korištenju kredita, otplati glavnice i kamata, stanju kredita prije revalorizacije te obračun revalorizacije po svakoj kreditnoj partiji. Banka je dostavila ugovore za 7 partija dugoročnih kredita i dopisom izvijestila Državni ured za reviziju da se ugovori o kratkoročnim kreditima ne nalaze u raspoloživoj dokumentaciji te da poslovnu dokumentaciju o dužniku s analitikom svih kreditnih partija s podacima o korištenju, otplati i revalorizaciji te druge priloge nema u evidenciji.

Revizijom je utvrđeno da način pretvaranja potraživanja Dubrovačke banke d.d. u ulog nije proveden u skladu s Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prema kojima postupak procjene polazi od knjigovodstvenih evidencija, te da je revalorizacijom kredita u iznosu 1.755.533,- DEM i pretvaranjem u ulog Dubrovačka banka d.d. stekla vlasnički udjel od 7,4% u temeljnom kapitalu Društva.

- Revizijom je utvrđeno da u knjigovodstvu Poduzeća 31. prosinca 1992. nisu bile evidentirane obveze prema društvu INA Industriji nafte d.d., te da one nisu bile predmetom procjene u Elaboratu. Potraživanja su pretvorena u ulog na temelju Ugovora o pretvorbi potraživanja u ulog zaključenog 29. studenoga 1992. između Poduzeća i INA Industrija nafte s p.o. Ugovorom je utvrđeno da INA ima pravovaljana potraživanja prema Društvu na temelju samoupravnog sporazuma od 18. rujna 1981. u protuvrijednosti 5.826.625,- DEM, ugovora o kreditu (I) od 18. rujna 1981. u protuvrijednosti 4.387.175,- DEM i ugovora o kreditu (II) od 18. rujna 1981. u protuvrijednosti 5.695.814,- DEM. Samoupravni sporazum o udruživanju rada i sredstava i ugovori o kreditu zaključeni su između Hotelsko turističkog poduzeća "Dubrovnik", kao pravnog prednika Poduzeća i INA-Naftaplin s p.o., kao pravnog prednika društva INA Industrija nafte d.d. Na zahtjev Fonda, društvo INA Industrija nafte d.d. je zatražilo mišljenje neovisnog revizora o realnosti potraživanja INE koja se pretvaraju u ulog. Izvješće je 27. prosinca 1993. izradilo poduzeće za reviziju "Matrex" s p.o., Zagreb. U izvješću je navedeno da se dokumentacija za reviziju potraživanja temelji na Samoupravnom sporazumu o udruživanju rada i sredstava, Ugovoru o kreditu (I) i Ugovoru o kreditu (II) svi od 18. rujna 1981. Navedeno je da je na temelju samoupravnog sporazuma i ugovora, INA uplaćivala sredstva, a Hotelsko turističko poduzeće "Dubrovnik" vraćalo sredstva prema svojim mogućnostima, da su sve doznake i povrati sredstava preračunani u DEM po tečaju na dan uplate odnosno povrata sredstava, te da ukupna potraživanja INE iznose 15.909.614,- DEM. U postupku revizije pretvorbe, utvrđeno je da ugovori i Samoupravni sporazum ne sadrže valutnu klauzulu i da su krediti u cijelosti otplaćeni, te da nije bilo osnove za preračunavanje dinarskih iznosa u DEM i na taj način stvaranje potraživanja prema Poduzeću. Fond je u Rješenju od 6. travnja 1994. prihvatio pretvaranje potraživanja društva INA Industrija nafte d.d. u ulog u iznosu 7.954.000,- DEM. Državni ured za reviziju je dopisom od 24. listopada 2001. od Fonda zatražio da dostavi dokumentaciju na temelju koje je utvrđen iznos potraživanja INE koji se pretvara u ulog. Fond nema traženu dokumentaciju. Društvo INA Industrija nafte d.d. i društvo INA Turizam d.d. su 17. svibnja 1994. zaključili Ugovor o ustupanju dionica Društva, kojim društvo INA Industrija nafte d.d. ustupa društvu INA Turizam d.d. dionice Društva u vrijednosti 12.142.000,- DEM. Upravni odbor Poduzeća je 23. siječnja 1995. donio odluku da se zaključi ugovor o pretvaranju potraživanja u ulog, kojim se društvu INA Turizam d.d. priznaje ulog u Društvu u iznosu 12.142.000,- DEM.

Ugovorne strane su se suglasile da društvo INA Turizam d.d. ima pravovaljana potraživanja prema Poduzeću na temelju Samoupravnog sporazuma, Ugovora o kreditu (I) i Ugovora o kreditu (II) koji su zaključeni 18. rujna 1981. te da ukupni iznos potraživanja relevantan za ovaj ugovor iznosi 12.142.000,- DEM. Upravni odbor uz odluku nije dao obrazloženje kako je utvrđen iznos potraživanja koji se pretvara u ulog. Ugovori o ustupanju dionica Društva zaključeni su prije upisa Društva u sudski registar, što nije u skladu s odredbama članka 11. Zakona o sudskom registru, kojima je propisano da upis u sudski registar ima pravni učinak prema subjektu upisa i prema trećima sljedećeg dana od dana upisa u registar, ako zakonom nije drukčije propisano. Fond je u Rješenju od 8. veljače 1995., kojim je izmijenjeno Rješenje od 6. travnja 1994., prihvatio pretvaranje potraživanja društva INA Turizam d.d. u ulog u iznosu 12.142.000,- DEM, što čini 51% temeljnog kapitala Društva. Društvo INA Turizam d.d. steklo je 121 420 dionica. Državni ured za reviziju je dopisom od 24. listopada 2001. od Fonda zatražio da dostavi dokumentaciju na temelju koje je utvrđen iznos potraživanja INE koji se pretvara u ulog. Fond nema traženu dokumentaciju.

Pretvaranje potraživanja u ulog, koja nisu bila evidentirana u knjigovodstvu, nije u skladu s Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prema kojima postupak procjene polazi od knjigovodstvenih evidencija. Priznavanjem potraživanja društvu INA Turizam d.d. u iznosu 12.142.000,- DEM došlo je do neosnovanog povećanja obveza i umanjenja vrijednosti društvenog kapitala u navedenom iznosu. Umanjenjem društvenog kapitala, umanjena su prava osobama i Fondovima iz članka 5. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, a INA je stekla vlasnički udjel od 51,0% u temeljnom kapitalu Društva.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Utvrđene su sljedeće nepravilnosti:

- Glavna skupština Društva je 13. srpnja 1996. donijela Odluku da se temeljni kapital poveća za 11.100.000,- DEM, što odgovara protuvrijednosti 39.986.640,00 kn, te da se na ime društva INA Turizam d.d. izda 111 000 redovnih dionica serije B. U odluci je navedeno i to da je društvo INA Turizam d.d. od 1993. do 1996. u Društvo uložila 11.100.000,- DEM, na temelju Ugovora o dokapitalizaciji od 29. studenoga 1992. INA Industrija nafte s p.o. i Poduzeće zaključili su 17. listopada 1994. Dodatak ugovoru o dokapitalizaciji, kojim je utvrđeno da, umjesto dokapitalizacije uplatom u protuvrijednosti od 15.800.000,- DEM, društvo INA Turizam d.d. ustupa Poduzeću, a Poduzeće prihvaća prava i potraživanja društva INA Turizam d.d. na isporuku materijala i opreme ukupne vrijednosti 15.800.000,- DEM prema Privrednoj banci d.d. i Bayerische Vereinsbank, Muenchen na osnovi ugovora o deviznom kreditu za plaćanje uvoza opreme broj 1558/94 i 1559/94 zaključenih 13. srpnja 1994. između Privredne banke d.d. i INA Turizam d.d.

Ovi ugovori su zaključeni na temelju ugovora o kreditnoj liniji između Privredne banke i Bayerische Vereinsbank Aktiengesellschaft od 30. kolovoza 1994. Društvo INA Turizam d.d. zadržava pravo da prethodno odobrava zaključivanje svih ugovora, koji će se financirati iz predmetnog kredita. Trgovački sud u Splitu je 16. travnja 1997. donio Rješenje o provođenju revizije povećanja temeljnog kapitala i odredio revizorsku tvrtku "Mal-Revizor" d.o.o., Split da uz sudjelovanje sudskog vještaka tvrtke Sisgoreo Consult d.o.o., Solin provjeri sljedeće: točnost i potpunost povećanja temeljnog kapitala Društva, u čemu se povećanje sastoji, vrijednost stvari kojima se povećava temeljni kapital, da li je prema Međunarodnim računovodstvenim standardima dopušteno povećanje temeljnog kapitala adaptacijskim i rekonstrukcijskim ulaganjem u nekretnine, te da li je to ulaganje stvarno izvršeno. U izvješću tvrtke Mal-Revizor d.o.o. utvrđeno je da se povećanje temeljnog kapitala u iznosu 39.986.640,00 kn ili 11.100.000,- DEM odnosi na: ulaganja u rekonstrukciju i dogradnju zgrade hotela Belvedere u iznosu 20.619.57,02 kn ili 5.723.843,- DEM, plaćanje troškova HERMES-a (Njemački zavod za osiguranje kredita), troškova mobilizacije i demobilizacije gradilišta te ugovorenih troškova financiranja u iznosu 3.952.956,76 kn ili 1.097.312,- DEM, plaćanje troškova po kreditu broj 1558/94 od 13. srpnja 1994. (kamate, provizije, drugi troškovi) u iznosu 1.914.010,09 kn ili 531.315,26 DEM, otplatu kredita broj 791244 od 15. studenoga 1994. Zagrebačke banke d.d. u iznosu 5.902.443,67 kn ili 1.638.475,37 DEM, po kojemu je INA Industrija nafte d.d. bila sudužnik, izravne uplate u korist žiro računa Društva od 11. siječnja 1993. do 31. listopada 1996. u iznosu 7.597.657,46 kn ili 2.109.054,37 DEM. Prema izvješću revizorske tvrtke, pri utvrđivanju realnosti i objektivnosti ulaganja korištena je sljedeća dokumentacija: Ugovor o ulaganju kapitala-dokapitalizaciji u iznosu 15.800.000,- DEM od 29. studenoga 1992. između Poduzeća i INA Industrija nafte s p.o., Ugovor o izvođenju radova na sanaciji i rekonstrukciji hotela Belvedere u Dubrovniku od 17. veljače 1995. između društva INA Turizam d.d. i društva Montmontaža d.d., Zagreb i dodatak ovom ugovoru od 30. ožujka 1995., Ugovore o deviznom kreditu za plaćanje uvozne opreme broj 1558/94 i 1559/94 od 13. srpnja 1994. između Privredne banke d.d. i društva INA Industrija nafte d.d. za društvo INA Turizam d.d., Ugovore o kreditu broj 9 i 10 od 30. kolovoza 1994. između Privredne banke d.d. i Bayerische Vereinsbank Aktiengesellschaft, Ugovor o kratkoročnom kreditu od 15. studenoga 1994. između Zagrebačke banke d.d. i Poduzeća po kojemu je društvo INA Industrija nafte d.d. sudužnik, Okončanu situaciju društva Montmontaža d.d. od 26. studenoga 1996. u iznosu 5.723.843,- DEM. U izvješću je također utvrđeno da ukupna ulaganja na građevinskom objektu iznose 7.352.470,26 DEM, a odnose se na rekonstrukciju i dogradnju zgrade hotela u iznosu 5.723.843,- DEM, plaćene troškove Hermes-u, troškove mobilizacije i demobilizacije gradilišta, te ugovorene troškove financiranja u iznosu 1.097.312,- DEM i troškove po kreditu broj 1558/94 (kamate, provizije, troškovi osiguranja i drugi troškovi) u iznosu 531.315,26 DEM.

Tvrtka Sisgoreo Consult d.o.o., Split obavila je procjenu izvedenih radova na rekonstrukciji i dogradnji zgrade hotela u iznosu 5.723.843,- DEM i utvrdila da nema odstupanja između procijenjenih radova i radova obračunanih po okončanoj situaciji od 26. studenoga 1996. Revizijom je utvrđeno da od dokumentacije navedene u revizorskom izvješću, Društvo nema ugovore o deviznom kreditu za plaćanje uvozne opreme broj 1558/94 i broj 1559/94, koji su zaključeni 13. srpnja 1994., nema dokumentaciju o troškovima Hermes-a, troškovima mobilizacije i demobilizacije gradilišta, troškovima financiranja te troškovima kamata, provizije, osiguranja i drugih troškova po kreditu broj 1558/94 te se ne može dati ocjena o ispravnosti povećanja temeljnog kapitala.

- Revizijom pretvorbe i privatizacije utvrđeno je da je u 2000. na nekretninama koje su uključene u procjenu vrijednosti poduzeća uknjiženo pravo vlasništva u korist Dom Fonda d.d. Nadzorni odbor je 6. srpnja 2000. zbog teške financijske situacije u Društvu i nemogućnosti dobivanja kredita donio odluku o davanju suglasnost upravi Društva za izdavanje komercijalnog zapisa do najvećeg ukupnog iznosa od 3.000.000,- DEM za ispunjenje obveza prema INI, za angažiranje agenta izdanja komercijalnog zapisa, te potpisivanje sporazuma o prijenosu vlasništva na temelju komercijalnog zapisa. U odluci nije navedeno koje osobe će sudjelovati u privatnom izdanju ni visina iznosa njihova sudjelovanja, što nije u skladu s odredbama članka 5. Pravilnika o sadržaju skraćenog prospekta i o uvjetima izdavanja vrijednosnih papira privatnim izdanjem, kojima je propisano da nadležno tijelo izdavatelja vrijednosnih papira u odluci mora izričito i nedvosmisleno identificirati osobe koje će sudjelovati u privatnom izdanju te navesti oblik i visinu iznosa njihova sudjelovanja. Na temelju odluke nadzornog odbora, uprava Društva je donijela odluku o izdavanju komercijalnog zapisa privatnim izdanjem s elementima utvrđenim Pravilnikom o sadržaju skraćenog prospekta i o uvjetima izdavanja vrijednosnih papira privatnim izdanjem. Društvo je 10. srpnja 2000. izdalo komercijalni zapis na ime Dom Fonda d.d., s oznakom serije A i kontrolnim brojem 001, nominalne vrijednosti 10.500.000,00 kn ili 1.377.630,77 EUR i dospijećem 11. travnja 2001. Dana 11. srpnja 2000., I.C.F. INVEST d.o.o., Zagreb kao agent izdanja ponudio je Dom Fondu d.d. upis i uplatu komercijalnog zapisa. Dom Fond d.d. je istog dana iskupio komercijalni zapis po cijeni od 9.766.819,57 kn, što odgovara diskontnoj cijeni uz godišnji prinos od 10%. Uplata je obavljena na žiro račun Društva, a Društvo je primljenim sredstvima podmirilo obveze prema INI Industriji nafte d.d. u iznosu 8.487.985,34 kn. Preostala sredstava u iznosu 1.288.834,23 kn Društvo je zadržalo na žiro računu za tekuće poslovanje, što nije u skladu s odredbama članka 23. Pravilnika o sadržaju skraćenog prospekta i o uvjetima izdavanja vrijednosnih papira privatnim izdanjem, kojima je propisano da izdavatelj ne smije naplatiti bilo kakvu proviziju ili naknadu u svezi s privatnim izdanjem i prodajom vrijednosnih papira ni izravno niti neizravno.

Revizijom je utvrđeno da Društvo nije sačinilo niti je Komisiji za vrijednosne papire Republike Hrvatske na odobrenje podnijelo skraćeni prospekt o izdavanju vrijednosnog papira, što nije u skladu s odredbama članka 26. Pravilnika o sadržaju skraćenog prospekta i o uvjetima izdavanja vrijednosnih papira privatnim izdanjem, kojima je propisana obveza podnošenja skraćenog prospekta o izdavanju vrijednosnih papira privatnim izdanjem ako vrijednost cjelokupnog privatnog izdanja prelazi 2.000.000,00 kn. Također je utvrđeno da su Dom Fond d.d. i Društvo 12. srpnja 2000., zaključili Sporazum radi osiguranja novčane tražbine Dom Fonda prijenosom vlasništva na nekretnini Društva. Sporazum je istog dana potvrđen po javnom bilježniku i time je stekao snagu ovršnog javnobilježničkog akta. Sporazumom je utvrđeno da Društvo duguje Dom Fondu iznos od 10.500.000,00 kn, koji dospijeva na naplatu 11. travnja 2001. Naplata se osigurava prijenosom vlasništva na nekretninama Društva označenim u zemljišnim knjigama kao čestice zemlje 1859/1, 1859/2, 1859/3, 1859/4, 1860/1, 1874/4, 2457 i čestice zgrade 3032, 3052, 3196, 3197, 3198, 3199 i 3200 upisane u z.k.ul. 1357 k.o. Dubrovnik kod Općinskog suda u Dubrovniku. Na temelju zemljišnoknjižnog izvotka od 24. rujna 2001., revizijom je utvrđeno da je u z.k. ul. 1357 kod Općinskog suda u Dubrovniku uknjiženo pravo vlasništva na ime Dom Fond d.d. nad prethodno navedenim česticama, uz zabilježbu da je prijenos obavljen radi osiguranja tražbine u iznosu 10.500.000,00 kn.

Razvojnim programom bilo je predviđeno rentabilno poslovanje već u 1997., uz ulaganja INE u preprojektiranje i obnovu ratom uništenog hotela i smanjenje broja zaposlenih. Nakon pretvorbe hotel nije obnovljen, već je obavljena sanacija i konzerviranje objekta da se zaustavi daljnje propadanje, te je Društvo svake godine ostvarivalo gubitak u poslovanju. Odlukom Glavne skupštine od 8. prosinca 2000., ostvareni gubitak u razdoblju od 1995. do 1998. i dio gubitka iz 1999. u ukupnom iznosu 20.944.800,00 kn pokriven je smanjenjem temeljnog kapitala. Na koncu 2000. ukupni gubitak iznosi 12.293.305,91 kn. U vrijeme donošenja Odluke o pretvorbi knjigovodstvena vrijednost Poduzeća iznosila je 18.548.000,- DEM. U postupku pretvorbe utvrđena je procijenjena vrijednost Poduzeća u iznosu 9.911.000,- DEM koja je uvećana za vrijednost potraživanja pretvorenih u ulog u iznosu 13.897.000,- DEM, pa temeljni kapital nakon završene pretvorbe iznosi 23.808.000,- DEM. Koncem 1992. Poduzeće je imalo 142 zaposlenika. Broj zaposlenih se postupno smanjivao, tako da je u vrijeme obavljanja revizije u Društvu bilo 19 zaposlenih. Iz navedenog proizlazi da nisu ispunjeni ciljevi iz razvojnog programa i ciljevi zacrtani odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

33. HTP BRELA, BRELA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća HTP "Brela", Brela nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća sa stanjem na dan 31. prosinca 1991. nije primijenjen. Korišten je elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća sa stanjem na dan 31. prosinca 1993. U razdoblju od konca 1991. do konca 1993., povećale su se obveze društvenog poduzeća Hoteli "Brela" prema bankama. Iz tih razloga je procijenjena vrijednost društvenog poduzeća manja u odnosu na procijenjenu vrijednost poduzeća utvrđenu elaboratom o procjeni sa stanjem na dan 31. prosinca 1991. Prema elaboratu, u procijenjenu vrijednosti poduzeća sa stanjem na dan 31. prosinca 1993., pored redovnih obveza koje su bile iskazane u poslovnim knjigama, uključene su i obveze u iznosu od 13.784.229,- DEM nastale na temelju revalorizacije kredita. Time je procijenjena vrijednost poduzeća utvrđena u iznosu 41.855.000,- DEM, umanjena za iznos obveza nastalih na temelju revalorizacije kredita u iznosu 13.784.229,- DEM i iznosila je 28.070.771,- DEM. Navedeno nije u skladu s odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i odredbama članka 2. istog Zakona. Obveze u iznosu 13.784.229,- DEM odnose se na potraživanja Splitske banke. Prema postojećoj dokumentaciji, navedena potraživanja nisu nastala na temelju stvarno dospjelih potraživanja već na temelju revalorizacije kredita, koji su u vrijeme pretvorbe bili u cijelosti otplaćeni. Također, navedena potraživanja nisu bila iskazana u poslovnim knjigama koncem prosinca 1993.
- Agencija za restrukturiranje i razvoj nije u zakonskom roku dala društvenom poduzeću Hoteli "Brela" suglasnost na namjeravanu pretvorbu. U skladu s odredbama članka 12. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Agencija je bila dužna u roku od 60 dana od dana dostave odluke o pretvorbi i propisane dokumentacije donijeti rješenje o pretvorbi društvenog poduzeća. Rješenje kojim se daje suglasnost na namjeravanu pretvorbu, donio je Hrvatski fond za privatizaciju 10. lipnja 1994., umjesto najkasnije do konca kolovoza 1992.
- Prema Rješenju Hrvatskog fonda za privatizaciju, procijenjena vrijednost poduzeća iznosi 33.403.000,- DEM, što je u odnosu na procijenjenu vrijednost poduzeća utvrđenu elaboratom o procjeni više za 5.332.229,- DEM. Iz dokumentacije nije vidljivo iz kojih je razloga Fond promijenio procijenjenu vrijednost poduzeća.

- Rješenjem Hrvatskog fonda za privatizaciju nije navedena pojedinačna vrijednost zemljišta i objekata za koje je izvršena rezervacija dionica zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa, a za jedan dio čestica zemljišta nedostaju brojevi zemljišno knjižnog uloška i površina. U procjenu vrijednosti poduzeća nije uključena čestica zemljišta broj 867/7, z.u. 1643, k.o. Brela, površine 3 784 m², iako postoji valjana dokumentacija kao dokaz prava vlasništva i korištenja, što nije u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije dioničkog društva Hoteli "Brela", Brela, obavljani su u skladu s odredbama Zakona o privatizaciji, osim u dijelu koji se odnosi na prijenos dionica.

- Privatizacija dioničkog društva obavljana je prijenosom dionica između Hrvatskog fonda za privatizaciju i drugih stjecatelja, odnosno prijenosom dionica između različitih prenositelja i stjecatelja. Zbog nedostatka dokumentacije, nije moguće dati ocjenu opravdanosti o prijenosu dionica i to: za 178 592 dionice koje je Zagrebačka banka prenijela Hrvatskom fondu za privatizaciju, za 55 140 dionica koje je Splitska banka prenijela Hrvatskom fondu za privatizaciju, za 370 000 dionica koje su mirovinski fondovi prenijeli Hrvatskom fondu za privatizaciju (Fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika prenio je 267 732 dionice, a Fond mirovinskog i invalidskog osiguranja poljoprivrednika 102 268 dionica). Izjavom Hrvatskog fonda za privatizaciju od 5. siječnja 2000. o prijenosu 63 132 dionice i izjavom od 26. siječnja 2000. o prijenosu 32 030 dionica, obavljen je prijenos dionica na Privatizacijsko investicijski fond "Sunce". Osnova za izdavanje izjave je poziv na ugovor o nadoknadi dionica u programu kuponske privatizacije, bez naznake broja i datuma zaključivanja ugovora. Iz postojeće dokumentacije nije moguće potvrditi valjanost i opravdanost prijenosa dionica iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju u portfelj Privatizacijsko investicijskog fonda "Sunce".

34. HTP IMPERIJAL, RAB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe Poduzeća obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- U procjenu vrijednosti Poduzeća nisu uključeni: objekt i dvorište Loža površine 206 m², 1/3 vrijednosti frizerskog salona te katastarske čestice ukupne površine 1 502 m², što nije u skladu s odredbama članka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Zemljište je procijenjeno u vrijednostima za koje ne postoji uporište u cijenama o vrijednosti građevinskih zemljišta koje koristi Porezna uprava (prosječne cijene građevinskog zemljišta tijekom 1992. kretale su se u rasponu od 60,- do 100,- DEM, što je više od cijena obračunanih elaboratom). Zbog primjene nižih cijena građevinskog zemljišta u odnosu na prometne vrijednosti u 1992., elaboratom je zemljište procijenjeno manje za 9.277.861,- DEM. Elaboratom o procijeni vrijednosti Poduzeća, cijene zemljišta su se kretale u rasponu od 40,40 DEM do 70,70 DEM odnosno prosječno 56,50 DEM.

- Uz elaborat i dopune koji su dostavljeni Fondu, nema dokumentacije o vlasništvu ili pravu korištenja za sljedeće objekte: Villa Mira u Loparu, caffè-bar Arba u Rabu, restoran Banjol, restoran Jadran-Škver, kavana Rab, hotel Riva, slastičarna Biser, hotel Miramar i Barbat, procijenjene ukupne vrijednosti 2.598.143,- DEM. Dokaz za uključenje dijela katastarskih čestica u procjenu za hotel Padova, bila je lista katastarskog plana broj 12-13, što nije u skladu s odredbama točke VII Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojim su propisani dokazi koji mogu biti temelj za procjenu vrijednosti (zemljišnoknjižni izvaci, odluke suda, rješenja organa uprave i ugovori).

- Prema Uputi Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i stambeno komunalne djelatnosti od 26. kolovoza 1992. od procjene su izuzeti autokampovi te se u zemljišnim knjigama i nadalje vode kao društveno vlasništvo s pravom korištenja u korist Društva. Slijedom toga, nije procijenjeno zemljište na kojem se nalaze autokampovi Rajska plaža i Padova III, zemljište na kojem se nalazi nudistička plaža i bungalovi na području Suhe punte ukupne površine 238 395 m². Zbog nepostojanja izričitih zakonskih propisa i zbog neusklađenosti pravnih propisa koji reguliraju postupak pretvorbe i privatizacije te pravni status zemljišta na kojem se nalaze autokampovi, ne može se dati ocjena o izostavljanju spomenutih nekretnina iz procjene.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Tijekom 1999. prodana je imovina koja nije bila uključena u procijenjenu vrijednost Poduzeća - dva zemljišta fizičkim osobama, prijašnjem zakupcu i odvjetniku, zemljište uz objekt nudističke plaže te objekt Loža izravnom pogodbom bez suglasnosti Fonda. Prodaja imovine koja nije bila uključena u procijenjenu vrijednost, nije u skladu s odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji.

Prema programu dugotrajnog restrukturiranja, te uz suglasnost nadzornog odbora, Društvo je osnovalo 22 društva s ograničenom odgovornošću - ovisnih društava, u koje su kao osnivački ulog, osim u društvo Imperial Tours, unesene nekretnine. Društvo Imperial Tours je od prosinca 2000. u likvidaciji, četiri društva nisu samostalno poslovala već su njihove nekretnine dane u zakup, za šest društava prodani su udjeli, a jedno društvo nije poslovalo.

Pozitivne rezultate poslovanja za 2000. ostvarila su samo tri veća društva i to: autokampovi San Marino i Padova III te hotel Padova, a tijekom 2001. hotelu Imperial pripojilo se dvanaest ovisnih društava, tako da su koncem studenoga 2001. od ukupnog broja društava poslovala još samo tri. Ostvareni rezultati poslovanja nisu opravdali osnivanje velikog broja ovisnih društava. Prodajom poslovnih udjela u 6 trgovačkih društava, ostvarena je prodajna cijena u iznosu 5.235.374,- DEM, od čega je naplaćeno 3.271.371,- DEM ili 62,4%. Jedan poslovni udjel prodan je po cijeni od 346.607,- DEM kupcu koji je dugovao za zakup drugog poslovnog prostora. Kupcu koji je kupio udjele u dva ovisna društva, odobren je dugoročni kredit u iznosu 1.754.905,- DEM uz kamatu 5% godišnje, dok je kupac odobrio Društvu kratkoročni kredit u iznosu 1.200.000,- DEM uz mjesečnu kamatu 3%, što je bilo nepovoljno za Društvo.

Razvojnim programom predviđeno je stalno ulaganje u obnovu smještajnih kapaciteta te širenje asortimana usluga za zadovoljavanje potreba turista više kupovne moći. Umjesto planiranog rasta, u razdoblju od 1992. do 2000., Društvo ostvarilo gubitak u poslovanju. Negativni rezultat poslovanja dijelom je posljedica ratnih događanja, zbrinjavanja prognanika te tržišnih uvjeta poslovanja (financiranje pripreme turističke sezone bankarskim kreditima uz visoke kamatne stope).

S obzirom na činjenicu da je u vladajućem i ovisnim društvima broj zaposlenika smanjen sa 795 na 369, da su prodane nekretnine u protuvrijednosti 9.606.969,- DEM, da je žiro račun Društva blokiran od 5. kolovoza 1995., da je ostvaren je gubitak u iznosu 208.207.479,95 kn odnosno 44% vrijednosti temeljnog kapitala, uz nemogućnost podmirenja dospjelih kreditnih obveza te da su gotovo sve nekretnine pod hipotekom, nisu ostvareni ciljevi propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

35. HTP PRIMOŠTEN, PRIMOŠTEN

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupci pretvorbe obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama.

Elaboratom o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća obuhvaćeno je građevinsko zemljište površine 380 686 m² u vrijednosti 22.749.177,- DEM. Na temelju Plana parcelizacije i analize postojećeg stanja, kojeg je izradio Zavod za urbanizam u Zadru, u prosincu 1992., Agencija je izvršila korekciju elaborata, prema kojoj je u procjenu uključeno građevinsko zemljište površine 98 184 m² u vrijednosti 6.155.360,- DEM koje se odnosi samo na čestice zemljišta koje pripadaju izgrađenim objektima.

Navedeno je u skladu sa Zaključkom Ministarstva turizma iz lipnja 1992. i Mišljenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i stambeno komunalne djelatnosti iz kolovoza 1992. prema kojima se iz procjene izuzimalo zemljište na područjima autokampova, osim postojećih legalno izgrađenih objekata unutar namjene, ukoliko su prostorno planskom dokumentacijom definirane njima pripadajuće građevinske parcele.

Hrvatski fond za privatizaciju donio je, 20. ožujka 2000., u skladu s odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji, Zaključak (Klasa: UP/I-943-01/00-01/8, Urbroj: 563-03-0301/02-2000-1), kojim po službenoj dužnosti obnavlja postupak u davanju suglasnosti na namjeravanu pretvorbu.

Društvo je 9. studenoga 2001. podnijelo Fondu pisani prijedlog za obnovu postupka pretvorbe radi povećanja temeljnog kapitala procjenom i unošenjem u kapital građevinskog zemljišta koje nije ušlo u procjenu.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Šestorica zaposlenika Poduzeća realizirali su svoje pravo kupnje dionica putem ugovora o načinu plaćanja ustupljenog potraživanja po oročenom deviznom depozitu (ugovori o kreditu za kupnju dionica) koje im je odobrila Privredna banka Zagreb. Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske donio je 1. srpnja 1993. Zaključke o načinu postupanja u određenim slučajevima kod pretvorbe poduzeća po kojima se, pored ostalog, postojeći ugovori o kreditima za kupnju dionica moraju u roku 60 dana uskladiti s donesenim kriterijima ili raskinuti. Banka je raskinula ugovore o načinu plaćanja ustupljenog potraživanja po oročenom deviznom depozitu u kolovoza 1993. s četvoricom djelatnika, a dvojici je u lipnju 1994. uputila pisane obavijesti o raskidu, jer nisu bili u mogućnosti platiti kamate iz ugovora. Pravomoćnim i ovršnim presudama Općinskog suda u Zagrebu iz 1995., 1996., 1997. i 1998., utvrđeni su ništavnima ugovori o načinu plaćanja ustupljenog potraživanja po oročenom deviznom depozitu zaključeni između Privredne banke Zagreb i šestorice zaposlenika. Fond je, tijekom rujna, listopada i prosinca 1998., obavijestio dioničare - korisnike kredita za kupnju dionica da su, kao pravna posljedica utvrđivanja ništavosti navedenih ugovora, ništavi i ugovori o prodaji dionica koje su u siječnju 1993. zaključeni između Fonda i spomenutih dioničara, a dionice su prenesene u portfelj Fonda.

Razvojnim programom predviđeno je da će se Društvo baviti ugostiteljstvom, turizmom, trgovinom na veliko i malo te uslugama u vanjskotrgovinskom prometu. Koncept razvoja temelji se na rekonstrukciji i adaptaciji restorana i hotela Raduča, proširenju i kompletiranju Marine Kremik i autokampa Adriatic te na izgradnji novih objekata - hotela Adriana, hotelsko-apartmansko i ugostiteljskog kompleksa Mara III i centralnog skladišta. Prema programu je predviđeno investicijska ulaganja realizirati prestankom rata u Hrvatskoj. S obzirom da je smanjen broj zaposlenika s 511 u 1991., na 295 u rujnu 2001., da su hoteli Marina Lučica i Raduča devastirani zbog dugogodišnjeg boravka prognanika i izbjeglica u njima, te da predviđena investicijska ulaganja nisu ostvarena, nisu ostvareni ciljevi predviđeni razvojnim programom i ciljevi predviđeni člankom 1. Zakona o privatizaciji.

36. HUP KORANA, KARLOVAC

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća HUP Korana s p.o., obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Prema elaboratu procijenjena vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. iznosi 18.090.400,- DEM, a sastoji se od procjena nekretnina, obrtnih sredstava ostale aktive i obveza. Procjena vrijednosti nekretnina obuhvaća 12 lokacija. Trinaesta lokacija je motel Vojnić na privremeno nedostupnom području koji je u procjenu vrijednosti Poduzeća uključen po knjigovodstvenoj vrijednosti. U elaboratu o procjeni vrijednosti nekretnina nisu uključeni vrijednost zemljišta i objekta gostionice Turanj k.č. broj 17/9 k.o. Turanj, kojeg je Poduzeće steklo temeljem ugovora o kupnji a nije provelo u zemljišnim knjigama, što nije u skladu s odredbama članka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Početkom 1998. prodane su nekretnine gostionice Turanj odnosno zemljište i objekt na k.č. broj 17/9 k.o. Turanj. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji, kojima je propisano da se dionice, udjeli, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednosti društvenog kapitala pravne osobe na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prenose Fondu, ako ne postoje razlozi za obnovu postupka, odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu. Nakon predaje elaborata o procjeni vrijednosti Poduzeća 29. lipnja 1992., na procijenjenoj vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata Agencija za restrukturiranje i razvoj izvršila je izmjene. Pored toga, u procjenu vrijednosti Poduzeća naknadno je uključena procijenjena vrijednost hotela Park u iznosu 108.600,- DEM. Navedena nekretnina upisana je kao društveno vlasništvo dano na korištenje općini Karlovac te su dionice koje odgovaraju procijenjenoj vrijednosti stavljene u rezervaciju. Prema izvršenim izmjenama elaborata, procijenjena vrijednost Poduzeća iznosi 19.185.000,- DEM.

Za navedene postupke izmjena elaborata o procjeni vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata nema dokaza, a za opravdanost uvećanja vrijednosti Poduzeća s osnova uključivanja procijenjene vrijednosti hotela Park nema vjerodostojne dokumentacije.

- Rješenjem Općinskog suda od 18. lipnja 1996., grad Karlovac kao pravni slijednik općine Karlovac postaje vlasnikom hotela Park. Na skupštini Društva održanoj 22. studenoga 1996. donesena je odluka o pokretanju postupka skidanja hotela Park s pripadajućim zemljištem iz rezervacije i temeljnog kapitala Društva. Odluka nije provedena već je navedena imovina isknižena iz materijalne imovine te je nastao gubitak koji se pokriva iz kapitala.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Osnovna orijentacija razvojnog programa je sanacija ratnih šteta na objektima te normalizacija poslovanja. U razdoblju od 1. siječnja 1993. do 31. prosinca 2000., Društvo je ostvarilo gubitak iz redovnih i izvanrednih aktivnosti. Odlukom skupštine pokriven je iz pričuva u iznosu 33.068.524,00 kn i na teret kapitala u iznosu 14.552.483,00 kn. Također je došlo do smanjenja materijalne i financijske imovine, a posebno tijekom 1997. i 1999. kao rezultat izvanrednih aktivnosti koje se odnose na prodaju hotela Marin Selce i gostionice Plavo nebo, unošenje hotela Korana kao temeljnog kapitala u društvo Korana-Nova d.o.o. te prijenos hotela Park gradu Karlovcu. Knjigovodstvena vrijednost navedene materijalne imovine prije provedenih aktivnosti iznosila je 47.224.549,58 kn. Prodajom po vrijednosti manjoj od knjigovodstvene, pretvaranjem materijalne imovine u udjel po procijenjenoj vrijednosti manjoj od knjigovodstvene i prijenosom bez naknade, ostvaren je gubitak za 1997. u iznosu 18.263.246,58 kn. Ukupni gubitak u poslovanju za 1997. iznosio je 22.093.532,00 kn. Prijenosom hotela Park gradu Karlovcu temeljem sudskog rješenja o vlasništvu, hotel Park isknižen je iz materijalne imovine na teret izvanrednih rashoda te je tako stvoren gubitak od 559.744,00 kn koji je pokriven na teret kapitala. Navedeno nije u skladu s odlukom skupštine od 22. studenoga 1996. prema kojoj je Društvo trebalo pokrenuti postupak skidanja iz rezervacije odnosno tražiti smanjenje temeljnog kapitala u obnovi postupka.

Broj zaposlenih u razdoblju od pretvorbe do 31. prosinca 2000. smanjio se s 281 na 53. Nakon neuspjelog pokušaja sanacije hotela Korana kroz osnivanje društva Korana-Nova d.o.o., nekretnine navedenog hotela vraćene su u imovinu Društva u 1999. po procijenjenoj vrijednosti iz 1997. Hotel do vremena obavljanja revizije nije obnovljen i ne koristi se za obavljanje osnovnih djelatnosti.

Iz ranije navedenog, proizlazi da u procesu privatizacije nisu ostvareni osnovni ciljevi razvoja Društva jer je značajni dio imovine izvan uporabe ili prodan te nije postignuta normalizacija poslovanja. Društvo je ostvarilo gubitak u poslovanju, a broj zaposlenih je smanjen.

37. IGM KAMING, LJUBEŠĆICA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Kaming, Ljubešćica, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Procijenjena vrijednost Poduzeća iznosi 2.902.228,- DEM i podijeljena je na 29 022 dionice nominalne vrijednosti 100,- DEM. Prodaja dionica obavljena je u rujnu 1992. na način da je 14 511 dionica ili 50% prodano dioničarima uz popust, a preostalih 50% dionica prodano je zaposlenima i osobama zaposlenim u pravnim osobama koje rade sredstvima u društvenom vlasništvu (13 061 dionica) i Fondu radnika (1 450 dionica). Ugovor o kupnji 1 450 dionica bez popusta, zaključen je 21. rujna 1992. između Fonda radnika i Hrvatskog fonda za privatizaciju. Prvi obrok kupac je platio 129 dana poslije ugovorenog roka. Do ožujka 1994. za dionice je plaćeno 5 obroka, nakon čega otplata prestaje. Prema odredbama članka 6. ugovora Fond je mogao raskinuti ugovor zbog neredovitog plaćanja, što nije učinjeno. Do srpnja 1996. otplaćene su 42 dionice, kada je zaključen ugovor između Fonda radnika i Ane Suhanek o prijenosu 1 450 dionica, od čega 1 408 dionica nije otplaćeno. Ugovor nije javno ovjeren, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je utvrđeno da se neotplaćene dionice prenose ugovorom u obliku javno ovjerene isprave. Prijenos 1 450 dionica upisan je 19. srpnja 1996. u knjigu dionica, a Fond je prijenos evidentirao 26. rujna 1996. Stjecateljica je 31. srpnja 1996. uplatila Fondu 366.099,14 kn ili 102.914,89 DEM i zatražila prijevremeni obračun za neotplaćene dionice 25. listopada 1996., prema kojem dugovanje iznosi 174.504,86 kn ili 49.018,22 DEM s rokom plaćanja do 1. studenoga 1996. Dug je plaćen 31. listopada 1996. sredstvima kredita Varaždinske banke. Fond je u tijeku kontrole postupka pretvorbe Društva 3. svibnja 1996. donio Zaključak o obustavi svih pravnih radnji u svezi mogućeg prijenosa dionica Društva do 5. lipnja 1997. Prijenos dionica iz portfelja Fonda radnika na stjecateljicu Anu Suhanek obavljan je u navedenom razdoblju. Udruga malih dioničara je od 2. veljače do 8. svibnja 1996. s dioničarima kao prodavateljima, zaključila 71 ugovor o prodaji i prijenosu 7 958 otplaćenih i neotplaćenih dionica, kupljenih na obročnu otplatu.

Ugovori su javno ovjereni i potpisani, međutim nisu dostavljeni Fondu, niti je prijenos dionica upisan u knjigu dionica. Na temelju odredbi članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, jedan primjerak zaključenog ugovora o prijenosu neotplaćenih dionica, stjecatelj je dužan dostaviti Fondu. U razdoblju od 10. veljače 1996. do 1. lipnja 1996., Udruga je prodavateljima platila 1.377.142,00 kn. Društvo je 19. rujna 1996. uputilo Fondu u ime dioničara zahtjev za produljenje roka otplate do 20 godina i jednokratnu otplatu, te zaključivanje dopuna ugovorima uz 115 priloženih zahtjeva koji su potpisani od dioničara. Uz zahtjev, priložen je popis dioničara (njih 71), koji su Udruzi prodali otplaćene i prenijeli neotplaćene dionice u razdoblju od 2. veljače do 8. svibnja 1996. S obzirom da su neotplaćene dionice već bile prenesene na novog stjecatelja, dioničari koji su prenijeli dionice nisu imali pravo podnijeti zahtjeve za produženje roka otplate odnosno za jednokratnu otplatu. Na temelju navedenih zahtjeva, Fond je 23. lipnja 1997. sastavio obračun duga za neotplaćene dionice, te zaključio sa 111 dioničara dopune ugovorima. Prema odredbama dopune ugovora, u slučaju prijenosa dionica, stjecatelj nema pravo na popust niti na popust u slučaju prijevremene otplate. S 94 dioničara zaključene su dopune ugovoru za jednokratnu otplatu do 23. srpnja 1997. i odobren je popust od 50%, a sa 17 dioničara zaključene su dopune ugovoru na rok od 5, 10 i 20 godina.

Ciljeve predviđene razvojnim programom, Društvo je ostvarilo proširenjem proizvodnog programa te uvođenjem novih proizvoda, kupnjom suvremene tehnologije, izgradnjom građevinskih objekata i proširenjem eksploatacijskih polja. Broj zaposlenih smanjen je umirovljenjem, a plaće su redovno isplaćivane. U razdoblju od 1992. do 2001., Društvo je bilo likvidno a prema temeljnim financijskim izvještajima, u svim godinama nakon pretvorbe ostvaruje pozitivan financijski rezultat te od 1995. isplaćuje dividendu.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

38. IKOM - Industrija i kovnica obojenih metala, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "IKOM" - Industrija i kovnica obojenih metala s p.o., Zagreb, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije provedeni su u skladu sa zakonskim propisima, osim što:

- Nakon stjecanja dionica od malih dioničara i dionica iz portfelja Fonda, stjecatelji Stipe Vukasović, Tihomir Tolj, Lidija Hudetz i Marijan Hudetz nisu obavještavali Komisiju za vrijednosne papire Republike Hrvatske (kod stjecanja više od 10% odnosno 20% ukupne vrijednosti dionica Društva), što nije u skladu s odredbama članka 74. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima.
- Društvo je u 1996. kupnjom od Hrvatskog mirovinskog osiguranja steklo 7 288 vlastitih dionica odnosno 10% temeljnog kapitala. Stjecanje dionica nadzorni odbor je obrazložio namjerom malih dioničari da postanu većinski vlasnici. Društvo je bilo obvezno stečene vlastite dionice ponuditi zaposlenima na otkup u roku godine dana od stjecanja, a do dana obavljanja revizije (22. studenoga 2001.) to nije učinjeno, što nije u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima. Koncem 2000., Društvo je kao zamjenu za financijsku tražbinu, steklo dodatnih 2 286 vlastitih dionica koje čine 3,14% temeljnog kapitala. Dionice nisu stečene u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima te su trebale biti otuđene u roku od godine dana od stjecanja, a do dana obavljanja revizije to nije učinjeno, što nije u skladu s odredbama članka 236. Zakona o trgovačkim društvima.

Razvojnim programom planirano je ulaganje u zamjenu opreme i iznalaženje novih tržišta, a broj zaposlenih je planiran na istoj razini. U razdoblju od 1993. do konca studenoga 2001. nije izvršeno ulaganje u nove tehnologije, nisu ponuđeni novi proizvodi koji bi nadomjestili gubitak tržišta, a broj zaposlenih je smanjen za 64,7%. Ciljevi privatizacije opisani u članku 1. Zakona o privatizaciji, nisu postignuti.

39. IKOM - Industrija komunalne opreme i mjerila, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "IKOM" Industrija komunalne opreme i mjerila s p.o., Zagreb, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Rješenje o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu, Agencija Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj nije donijela u roku 60 dana, što nije u skladu s odredbom članka 12. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Rješenje je Hrvatski fond za privatizaciju donio 14. lipnja 1993., a cjelokupna dokumentacija je dostavljena u srpnju 1992.

- Elaboratom o procjeni, vrijednost poduzeća procijenjena je u iznosu 5.921.666,- DEM, odlukom radničkog savjeta vrijednost poduzeća smanjena je za 93.266,- DEM i utvrđena je u iznosu 5.828.400,- DEM, dok je Rješenjem Hrvatskog fonda za privatizaciju, procijenjena vrijednost poduzeća utvrđena u iznosu 5.766.900,- DEM, što je za 154.766,- DEM manje od procjene u elaboratu i 61.500,- DEM manje od vrijednosti utvrđene odlukom radničkog savjeta. Za navedena smanjenja procijenjene vrijednosti poduzeća ne postoji vjerodostojna i cjelovita dokumentacija i ne može se dati ocjena o ispravnosti utvrđene vrijednosti poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, a u postupku dokapitalizacije utvrđene su sljedeće nepravilnosti:

- Ugovorom o zajedničkom ulaganju s trgovačkim društvom "Eurocijev" (vlasnik Stjepan Poštek) zaključenim 22. studenoga 1994. trgovačko društvo "Eurocijev" je trebalo svojim sredstvima izgraditi novu poslovnu zgradu, a za vrijednost izgradnje je trebalo dobiti u vlasništvo nekretnine na lokaciji u Ilici 220 i zemljište u Jankomiru u ugovorenom iznosu 1.052.566,- DEM. Za više izvedene radove od ugovorene vrijednosti nekretnina, trgovačko društvo "Eurocijev" je trebalo steći dionice, a što se utvrđuje kao dokapitalizacija. Vrijednost objekta nije utvrđena ugovorom. Ugovoreno je da će nakon postavljanja vanjske građevinske konstrukcije objekta biti dopuštena uknjižba prava vlasništva. Prije nego što je izgrađena vanjska građevinska konstrukcija objekta zaključena su, u kolovozu 1995., dva ugovora o prijenosu prava vlasništva na nekretninama opisanim u ugovoru o zajedničkom ulaganju, po kojima je ukupna vrijednost nekretnina utvrđena u iznosu 1.052.566,- DEM. Vrijednost nekretnina na lokaciji u Ilici 220, utvrđena je ugovorom o prijenosu prava vlasništva u iznosu 965.000,- DEM, elaboratom je procijenjena u iznosu 947.418,- DEM dok je Porezna uprava pri razrezu poreza na promet nekretnina predmetnu nekretninu procijenila u visini 1.351.784,- DEM odnosno 40,08% više od ugovorene. Vrijednost zemljišta u Jankomiru površine 15 000 m² utvrđena je u iznosu 87.566,- DEM odnosno 5,84 DEM/m² dok je u elaboratu o procijenjenoj vrijednosti društvenog poduzeća, vrijednost zemljišta utvrđena u iznosu 558.000,- DEM odnosno 37,20 DEM/m², a procjena Porezne uprave pri razrezu poreza na promet nekretnina iznosi 471.000,- DEM odnosno 31,40 DEM/m². Na prijedlog Upravnog odbora, skupština je 17. studenoga 1995., donijela Odluku o povećanju temeljnog kapitala društva (dokapitalizacija) u iznosu 1.500.000,- DEM. Dokapitalizacija se odnosi na vrijednost ulaganja u izgradnju nove zgrade u Jankomiru, koje obavlja trgovačko društvo "Eurocijev". Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu, u sudski registar je 21. prosinca 1995. upisano povećanje temeljnog kapitala trgovačkog društva "IKOM" za 1.500.000,- DEM te je temeljni kapital povećan na 7.814.200,- DEM. Osim navedenih ugovora, zaključen je 12. veljače 1997. i ugovor o prijenosu prava vlasništva još jednog dijela zemljišta u Jankomiru, površine 13 775 m².

Zemljište se prenosi u vlasništvo trgovačkog društva "Eurocijev" za planiranu vrijednost radova dovršenja izgradnje poslovne zgrade. Ugovorom nije utvrđena planirana vrijednost i rok završetka radova koje će izvesti trgovačko društvo "Eurocijev". Porezna uprava je, 11. ožujka 1997. pri razrezu poreza na promet nekretnina utvrdila vrijednost zemljišta u iznosu 501.568,50 DEM. Sudski vještak je u travnju 1997. utvrdio vrijednost ulaganja trgovačkog društva "Eurocijev" u iznosu 2.552.566,- DEM. Za navedeni iznos trgovačko društvo "Eurocijev" je s 1.500.000,- DEM dokapitaliziralo društvo, a za preostali dio u iznosu 1.052.566,- DEM preneseno je pravo vlasništva nad nekretninama na lokaciji u Ilici 220 i zemljištem u Jankomiru površine 15 000 m² te nije vidljivo iz kojeg razloga je zaključen ugovor o prijenosu prava vlasništva u veljači 1997., osobito stoga što navedenim ugovorom nije utvrđena vrijednost zemljišta koje se prenosi, kao ni vrijednost radova što ih treba izvesti trgovačko društvo "Eurocijev".

Razvojnim programom poduzeća planirano je rješenje problema dislociranosti proizvodnje izgradnjom nove poslovne zgrade, povećanje proizvodnje, usvajanje novih tehnologija i povećanje broja zaposlenih. U razdoblju od 1993. do listopada 2001., izgrađena je nova poslovna zgrada, tijekom 2001. započela je proizvodnja nekoliko novih vrsta proizvoda, no broj zaposlenih smanjen je uz provedene programe zbrinjavanja viška zaposlenih, čime su u većem dijelu ispunjeni ciljevi utvrđeni razvojnim programom i odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

40. ILIRIJA, BIOGRAD NA MORU

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Ilirija", Biograd na moru, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Za 168 ugovora, od ukupno 312 ugovora o prijenosu dionica zaključenih u razdoblju od listopada 1994. do studenoga 2000., primjerak ugovora stjecatelj nije dostavio Hrvatskom fondu za privatizaciju, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Za 32 ugovora o prijenosu zaključena u srpnju, kolovozu i rujnu 1996. te u studenome 1997., primjerak ugovora o stjecanju dionica dostavljen je Fondu, ali stjecatelji nisu podnijeli zahtjev za produljenjem roka otplate preostalog duga.

Stoga su, u skladu s odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji, preostali dug trebali otplatiti u roku šest mjeseci od dana zaključenja ugovora, što nisu učinili.

Razvojnim programom koji je donesen u ratnim okolnostima, kada se nije mogla obavljati osnovna djelatnost pružanja turističkih usluga zbog izostanka turističkih sezona 1991. i 1992., što je uvjetovalo zatvaranje kapaciteta, osim onih koji su korišteni za smještaj prognanika i pripremu hrane za ratne potrebe, predviđeno je korištenje kapaciteta ispod praga ekonomičnosti te poslovanje s gubitkom. Nakon normalizacije domaće turističke ponude, predviđen je porast iskorištenosti kapaciteta do razine ostvarene prije ratnih događanja, a što se postupno počelo ostvarivati od 2000. S obzirom na činjenicu da Društvo u 2000. i 2001. posluje s dobitkom, da se broj zaposlenih nije značajno smanjio u odnosu na ranije razdoblje (Poduzeće je imalo 192 zaposlenika u vrijeme pretvorbe, a u 2001. ima 186 zaposlenika), da se plaće redovito isplaćuju te da je došlo do uključivanja poduzetnika iz iseljene Hrvatske, privatizacijom su realizirani ciljevi predviđeni razvojnim programom, te odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

41. INSTITUT GRAĐEVINARSTVA HRVATSKE, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe proveden je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- U procijenjenu vrijednost Instituta nisu uključena nematerijalna ulaganja iskazana u bilanci u iznosu 1.031.218,- DEM koja se odnose na ulaganja u tehničku dokumentaciju za izgradnju novog građevinskog fakulteta na lokaciji Slobodina u Zagrebu. Prema obrazloženju Instituta nematerijalna ulaganja nisu uključena u procijenjenu vrijednost jer se odustalo od izgradnje fakulteta. U studenom 1998. Poglavarstvo Grada Zagreba donijelo je zaključak u kojem je navedeno da je Institut na ime troškova pripreme građevinskog zemljišta za izgradnju građevinskog fakulteta u Slobodini uplatio u razdoblju od 1977. do 1980., ukupno 29.311.550 dinara što pretvoreno u DEM na dan uplate iznosi 2.758.179,07 DEM, da priprema zemljišta nije izvršena, te da zemljište nije dodijeljeno Institutu. Navedenim zaključkom Grad Zagreb se obvezao vratiti Institutu uplaćena sredstva u iznosu 2.758.179,07 DEM davanjem u vlasništvo zemljišta za izgradnju dva objekta na lokaciji Baštijanov-Selska bruto razvijene površine 10 861 m² o čemu je zaključen ugovor.

U ugovoru o zamjeni novčane obveze davanjem zemljišta u vlasništvo navedeno je da je vrijednost danog zemljišta 3.584.130,- DEM što je 13.310.384,00 kn te da Institut nije obvezan platiti razliku između duga i vrijednosti zemljišta uz uvjet da se odrekne kamata na utvrđeno dugovanje. U poslovnim knjigama Instituta u 1999. povećana je vrijednost dugotrajne imovine za 7.986.230,00 kn što je 60% vrijednosti dobivenog zemljišta. Razlika 5.324.153,60 kn ili 40% ukupne vrijednosti zemljišta iskazana je na obvezi prema Građevinskom fakultetu u Zagrebu koji je zajedno s Institutom pravni slijednik bivšeg Građevinskog instituta Zagreb. Zemljište za izgradnju površine 5 201 m² prodano je u travnju 2001. Industrogradnji za 7.056.845,27 kn. Prema pisanom očitovanju Fonda ulaganje u pripremu zemljišta za izgradnju fakulteta u Slobostini nije uključeno u procijenjenu vrijednost Instituta. Prema odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji, dionice, udjeli, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednosti društvenog kapitala pravne osobe na temelju Zakona o pretvorbi prenose se Fondu, ako ne postoje opravdani razlozi za obnovu postupka, odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu. Kod procijene vrijednosti zemljišta na lokaciji u Dubrovniku k.o. Cibača, površine 6 852 m² koja je iskazana u elaboratu u iznosu 69.636,- DEM što je 10,16 DEM po m², nije korištena cijena od 54,50 DEM iz odluke općinskog organa uprave nego je procijenjena vrijednost zemljišta izračunana je na temelju podataka iz kupoprodajnog ugovora iz 1981. Primjenom cijene iz odluke općinskog organa uprave procijenjena vrijednost zemljišta bila bi 373.434,- DEM. Zemljište je prodano nakon pretvorbe odnosno nakon prihvaćanja diobene bilance za 206.188,- DEM od čega je Institutu pripalo 103.094,- DEM, a Građevinskom fakultetu Split 103.094,- DEM. S obzirom da je navedeno zemljište procijenjeno po nižoj cijeni od cijena iz odluka općinskih organa uprave nije postupljeno u skladu s Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije provedeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Kod kupnje dionica s popustom za 79 290 dionica ili 50,0% procijenjene vrijednosti Instituta, nakon obračuna osobnih i popusta za jednokratnu uplatu u prvoj godini, utvrđena je obveza u ukupnom iznosu 11.546.946,36 kn. Dioničari su u ugovorenom roku jednokratno otplatili 11.084.042,34 kn, a razlika je plaćana na obročnu otplatu. Dionice su otplaćene iz kredita dobivenog iz stare devizne štednje od Zagrebačke banke. Iz kredita Zagrebačke banke dionice je jednokratno otplatilo 897 dioničara u iznosu 10.966.481,45 kn uz fiksnu kamatnu stopu 9,0% godišnje i rokom otplate tri godine s počekom od godinu dana. U travnju 1995. Institut je donio odluku o odobrenju pozajmice zaposlenima i ranije zaposlenima za otplatu kredita odobrenog od Zagrebačke banke za kupnju dionica u iznosu 5.880.632,77 kn, te za otplatu dionica Fondu u iznosu 172.322,81 kn, što ukupno iznosi 6.052.955,58 kn. U 1997. odobrena je pozajmica u iznosu 3.288.682,04 kn, što je ukupno 9.341.637,62 kn. Pozajmice su odobrene s rokom otplate pet godina i kamatnom stopom 1,0% godišnje.

Institut je u travnju i svibnju 1995. Zagrebačkoj banci platio u ime dioničara dva obroka u ukupnom iznosu 5.884.335,09 kn, te zadnji obrok u iznosu 3.288.682,04 kn u 1997. Dioničari su s vraćanjem pozajmice Institutu započeli u 1996. odnosno nakon godinu dana iz sredstava dividendi. S obzirom da je Institut dao pozajmice zaposlenicima po kamatnoj stopi 1,0% godišnje, u poreznoj bilanci za 1996., 1997. i 1998. povećana je osnovica za obračun poreza na dobit za iznos preniskih vjerovničkih kamata u ukupnom iznosu 920.297,95 kn, a trebalo je obračunati doprinose i poreze na plaću.

- U postupku pretvorbe u srpnju 1994. Fondu je preneseno 79 290 dionica ili 50,0% procijenjene vrijednosti Instituta. U navedeni broj dionica uključeno je 46 400 dionica nominalne vrijednosti 4.600.000,- DEM za koje je izvršena rezervacija. Za nekretnine za koje je izvršena rezervacija 46 400 dionica, Institut je naknadno u razdoblju od 1995. do travnja 1999. dostavio Fondu dodatnu vlasničku dokumentaciju, te razriješio vlasničke odnose nad nekretninama, nakon čega je u lipnju 1999. Fond donio rješenje o ukidanju rezervacije dionica. Vlada Republike Hrvatske donijela je odluku i zaključak o dodijeli 79 290 dionica Instituta Ministarstvu razvitka i obnove za podmirenje radova na obnovi, a najniža cijena dionice utvrđena je u visini 40,0% od nominalne vrijednosti. Ministarstvo razvitka i obnove provelo je dva postupka javnog nadmetanja za kupnju dionica Instituta i to za 32 890 dionica u siječnju 1997. i za 46 400 dionica u svibnju 1997.

Nakon provedenih postupaka javnog nadmetanja, društvu Gradnja plaćeni su radovi u vrijednosti 1.476.359,10 DEM, s 32 890 dionica Instituta nominalne vrijednosti 3.289.000,- DEM, te radovi u vrijednosti 738.000,- DEM sa 16 400 dionica nominalne vrijednosti 1.640.000,- DEM. Društvu Projektgradnja plaćeni su radovi u vrijednosti 1.350.000,- DEM s 30 000 dionica nominalne vrijednosti 3.000.000,- DEM. Na temelju izjava kojima je potvrđeno da su navedena društva kao izvoditelji radova na obnovi u cijelosti izvršili obveze koje se plaćaju dionicama, Fond je u lipnju 1997. zaključio ugovore o prijenosu 49 290 dionica društvu Gradnja što je 31,8% temeljnog kapitala Instituta, te 30 000 dionica društvu Projektgradnja što je 18,9% temeljnog kapitala Instituta.

S obzirom na broj stečenih dionica društva Gradnja i Projektgradnja trebala su dostaviti obavijest Komisiji za vrijednosne papire o pribavljanju navedenog broja dionica što je propisano odredbama članka 74. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima što prema pisanom obrazloženju Komisije za vrijednosne papire nije učinjeno. Navedenim odredbama propisano je da pravna ili fizička osoba koja izravno ili putem posrednika, pribavljanjem ili otpuštanjem vrijednosnih papira pribavi ili izgubi glasačka prava na sjednici skupštine, a kada nakon pribavljanja ili otpuštanja broj glasova kojima raspolaže nadmaši ili padne ispod jednog od propisanih pragova a najmanje 10% obvezna je obavijestiti osim izdavatelja i Komisiju za vrijednosne papire u roku 7 dana. Izdavatelj vrijednosnih papira obvezan je propisanu obavijest o stjecanju dionica objaviti u dnevnom tisku što je obveza propisana odredbama članka 76. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima.

- Nakon okončanog postupka pretvorbe i privatizacije odnosno prijenosa dionica iz portfelja Fonda društvima koja su izvodila radove na obnovi, dioničari Instituta kupili su od društva Gradnja 49 290 dionica nominalne vrijednosti 4.929.000,- DEM za 2.168.760,- DEM. Od navedenog iznosa 19 dioničara kupilo je 16 400 dionica nominalne vrijednosti 1.640.000,- DEM, a daljnjih 32 890 dionica nominalne vrijednosti 3.289.000,- DEM kupilo je 90 dioničara Instituta. Institut je u lipnju 1997. odobrio pozajmicu 19 dioničara u iznosu 721.600,- DEM s rokom otplate 5 godina i kamatnom stopom u visini koju odobrava Zagrebačka banka za iste namjene. Dioničari su podmirili obveze iz dividende ostvarene u razdoblju od 1997. do 2000. odnosno prije ugovorenog roka. Institut je odobrio 1999. pozajmicu u iznosu 431.778,58 kn za podmirenje ostatka duga po kreditu Zagrebačke banke za kupnju 32 890 dionica koji je također vraćen iz dividende. Pozajmica je odobrena 90 dioničara uz kamatnu stopu u visini koju odobrava Zagrebačka banka na kredite za iste namjene. Društvo Projektgradnja prodalo je 10 000 dionica nominalne vrijednosti 1.000.000,- DEM jednom dioničaru Instituta koji je u prosincu 1997. prodao 4 000 dionica četvorici dioničara Instituta.

- U razdoblju od pretvorbe do 2000. Institut je ostvarivao dobit iz poslovanja, koja je u 1994. iznosila 1.493.783,41 kn, a u 2000. iznosila je 18.451.101,00 kn. Ostvarena dobit za 1994. korištena je za pokriće prenesenog gubitka iz 1993., za zakonske pričuve i zadržanu dobit. U drugim godinama navedenog razdoblja, ostvarena dobit raspodijeljena je u zakonske pričuve, zadržanu dobit i dividende, izuzev dobiti za 1999. koja je raspodijeljena u zakonske pričuve, pričuve za vlastite dionice i dividende.

Za 79 290 dionica koje su u postupku pretvorbe prenesene na Fond, obračunana je dividenda za 1995. u iznosu 2.304.623,00 kn, koja nije prenesena Hrvatskoj banci za obnovu i razvoj, što je bila obveza propisana odredbama članka 11. Zakona o privatizaciji koje su primjenjivane u vrijeme kada je donesena odluka o upotrebi dobiti. U vrijeme obavljanja revizije dividenda je iskazana u poslovnim knjigama Instituta na obvezama prema Fondu. Za sredstva dividende u iznosu 2.304.623,00 kn, Institut je podnio 1996. zahtjev Fondu za odobravanje kredita za reinvestiranje odnosno za otklanjanje ratnih šteta i proširenje kapaciteta u Osijeku, Dubrovniku i Sisku.

Do konca 2001. pisana suglasnost od Fonda nije dobivena, a dividenda nije uplaćena u državni proračun što je obveza propisana izmijenjenim odredbama članka 11. Zakona o privatizaciji koje su u primjeni od srpnja 1997., a kojima je propisano da se sredstva ostvarena iz dobiti u pravnim osobama u kojima Fond ima dionice uplaćuju u državni proračun Republike Hrvatske.

- U razdoblju od pretvorbe do 2000. vrijednost dugotrajne i kratkotrajne imovine stalno je povećavana. Institut je investirao 108.050.000,00 kn za nabavu laboratorijske, računalne, uredske i druge opreme, te u izgradnju novih poslovnih prostora. U navedenom razdoblju izgrađeni su ili nadograđeni poslovni prostori i laboratoriji u Rijeci, Osijeku, Sisku, Splitu, Dubrovniku, te kupljeno zemljište u Zagrebu i Dubrovniku.

U razvojnom programu navedeno je da Institut ima organizacijske jedinice u Rijeci, Splitu i Osijeku, te da postojeći poslovni prostor zadovoljava po veličini i po standardu. Kvalifikacijska struktura zaposlenih također je zadovoljavajuća, a u budućnosti je planirano zapošljavanje mladih stručnjaka i smanjenje ukupnog broja zaposlenika sa 709 na 650. U srednjoročnom razdoblju predviđeno je ulaganje u opremu u iznosu 3.300.000,- DEM i to u informatičku opremu 300.000,- DEM, nabavu specijalnih vozila opremljenih mjernim instrumentima potrebnim za provođenje terenskih ispitivanja u iznosu 500.000,- DEM, te nabavu laboratorijske opreme 2.500.000,- DEM. Investicijsko ulaganje planirano je iz vlastitih sredstava.

Nakon pretvorbe, u razdoblju od 1994. do 2000.:

- izvršena su značajna ulaganja u proširenje materijalne osnove poslovanja i to kroz izgradnju poslovnog prostora i laboratorija, nabavu laboratorijske, računalne, softverske i druge specijalističke opreme,
- ostvaren je stabilan rast poslovanja i svake godine iskazana dobit u poslovanju,
- sredstva su izdvojena u pričuve, a zadržana dobit i dobit tekuće godine koncem 2000. iznose 57.886.624,00 kn, upisani kapital u toku pretvorbe iznosi 58.833.180,00 kn, te
- u vrijeme pretvorbe (srpanj 1994.) Institut je imao 709 zaposlenika, na koncu 1999. imao je 752 zaposlenika, a u vrijeme obavljanja revizije (koncem 2001.) imao je 705 zaposlenika. Do smanjenja broja zaposlenika došlo je jer su tijekom 1999. iz Instituta izdvojena dva zavoda i osnovana društva - kćeri koja su preuzela zaposlenike.

Iz navedenog proizlazi da su ostvareni ciljevi iz razvojnog programa i ciljevi predviđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

42. JADERA, ZADAR

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Jadera, Zadar obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Elaboratom je procijenjena vrijednost Poduzeća u iznosu 4.280.745,- DEM. U procijenjenu vrijednost zemljišta uključena je čestica zemlje 4835 upisana u z.k. ul. E 185 k.o. Zadar procijenjene vrijednosti 1.190.640,- HRD ili 21.648,- DEM prema tečaju 1,- DEM = 55,- HRD. Nema dokaza da je navedena zemljišna čestica, koja ima status pomorskog dobra, u vlasništvu Poduzeća, te vrijednost navedenog zemljišta nije trebalo uključiti u procijenjenu vrijednost Poduzeća.

- Nakon izdavanja potvrde Agencije, u rujnu 1992. objavljena je prodaja 9 418 dionica. Ponude su dostavile 184 zainteresirane osobe iz članka 5. stavak 1. točka 1., 2. i 2.a, za kupnju 7 130 dionica s popustom i 28 170 dionica bez popusta. S obzirom na veliki broj zainteresiranih osoba, pravo korištenja popusta proporcionalno je smanjeno sa zakonom propisanih maksimalnih 20.000,- DEM na 13.500,- DEM po dioničaru. U rujnu 1992. zaključena su 163 ugovora sa zaposlenima i 11 ugovora s ranije zaposlenima. Navedenim osobama prodano je ukupno 4 709 dionica s popustom ili 50,0% temeljnog kapitala i 2 141 dionica bez popusta ili 22,7% temeljnog kapitala, odnosno ukupno 6 850 dionica ili 72,7% temeljnog kapitala. Preostale dionice nisu prodane ponuditeljima, što nije u skladu s Programom pretvorbe i odredbama članka 5. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, već su prenesene fondovima. Prema dokumentaciji Društva, Fond nije dopustio upis preostalog dijela dionica jer se očekivalo donošenje izmjena Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Iz sredstava Poduzeća plaćen je dio prvog obroka za dionice zaposlenika u iznosu 15.294,73 DEM što nije u skladu s odredbama članka 8. stavka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Do vremena obavljanja revizije (veljača 2002.) zaposlenici nisu vratili iznos koji je uplaćen iz sredstava Poduzeća. Agencija je 3. studenoga 1992. obavijestila Poduzeće da obustavi sve radnje u vezi pretvorbe zbog provođenja kontrole pretvorbe. Nakon obavljene kontrole, Agencija je utvrdila da je 90,0% ukupno uplaćenih sredstava za prvi obrok za otplatu dionica zaposlenika plaćeno iz sredstava Poduzeća, te je predložila da Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske obavi kontrolu navedene otplate. Služba društvenog knjigovodstva je obavila kontrolu i utvrdila iste nepravilnosti pri otplati dionica kao i Agencija.

Na temelju provedenih kontrola, Agencija je 22. veljače 1993. donijela Rješenje kojim se postupak davanja suglasnosti na namjeravanu pretvorbu obnavlja po službenoj dužnosti, ukida se potvrda Agencije od 4. rujna 1992. i poništavaju se sve radnje koje je Poduzeće provelo na temelju navedene potvrde. Poduzeće je u ožujku 1993. podnijelo tužbu Upravnom sudu radi poništenja Rješenja Agencije. Sud je u listopadu 1993. poništio navedeno rješenje Agencije, a u obrazloženju navodi da je bilo preuranjeno ukidanje potvrde bez prethodnog utvrđivanja roka u kojem bi Poduzeće otklonilo uočene nepravilnosti. Nakon donesene presude održana je 18. veljače 1994. osnivačka skupština, a 13. travnja 1994. izvršen je upis u sudski registar u skladu s potvrdom Agencije od 4. rujna 1992.

- Fond i društvo Epic Invest d.o.o., koji je osnivač privatizacijsko investicijskog fonda Dom-fond, zaključili su 29. travnja 1999. ugovor o nadoknadi dionica u programu kuponske privatizacije. U postupku kuponske privatizacije Epic Invest je za račun društva Dom-fond stekao pravo na dionice raznih dioničkih društava nominalne vrijednosti 1.039.411.617,- DEM. Zbog stečaja nekih društava dio dionica zamijenjen je dionicama drugih dioničkih društava u okviru kojih su se nalazile i dionice Društva nominalne vrijednosti 564.450,- DEM. Zamjena dionica s privatizacijskim investicijskim fondovima nije u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu zamjene dionica ili udjela jer nisu zadovoljeni uvjeti za zamjenu dionica utvrđeni navedenim Pravilnikom. Odredbama Pravilnika određeno je da se dionice mogu zamijeniti radi pribavljanja određenog broja dionica ili udjela u društvima čije su dionice ili udjeli temeljem odluke Vlade Republike Hrvatske izuzete od prodaje, stvaranja povoljnijih uvjeta u mirovinskim fondovima ili stvaranja povoljnijih uvjeta i okolnosti za prodaju dionica iz portfelja Fonda koje se nisu mogle prodati na javnoj dražbi.

Razvojnim programom za razdoblje od 1991. do 1995. predviđena su investicijska ulaganja za uređenje prostora i nabavu opreme. Zbog ratnih šteta koje je trebalo sanirati, ulaganja predviđena razvojnim programom nisu izvršena u cijelosti. U razdoblju od pretvorbe do obavljanja revizije, Društvo je iskazivalo dobit. Broj zaposlenih smanjen je sa 197 u lipnju 1992. na 61 u vrijeme obavljanja revizije. Novoosnovano društvo Milo d.o.o. preuzelo je 11 zaposlenika. S obzirom na navedeno, ciljevi utvrđeni razvojnim programom i odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji, djelomično su ostvareni.

43. JADRAN, FILM

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Jadran film" obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što se zbog nevjerodostojne dokumentacije Hrvatskog fonda za privatizaciju ne može dati ocjena o ispravnosti i opravdanosti smanjenja vrijednosti temeljnog kapitala koju je obavio Hrvatski fond za privatizaciju. Prema elaboratu o procjeni, vrijednost temeljnog kapitala, utvrđena statičkom metodom, iznosi 21.949.509,- DEM, prema odluci o pretvorbi 16.396.385,- DEM, a Rješenjem Hrvatskog fonda za privatizaciju smanjena je na 16.347.000,- DEM, što je za 5.602.509,- DEM manje u odnosu na elaborat i 49.385,- DEM manje u odnosu na odluku o pretvorbi.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama osim što:

- Trgovačko društvo "Nova produkcija" d.o.o. preuzelo je od malih dioničara otplatu 19 750 dionica, za što je Hrvatskom fondu za privatizaciju trebalo jednokratno platiti 1.059.564,- DEM u roku 6 mjeseci od zaključenja ugovora. Nakon isteka roka za otplatu, Upravni odbor fonda odobrio je popust u visini 15% na utvrđenu obvezu i odredio novi rok za podmirenje obveze, što nije u skladu s odredbom članka 36. Zakona o privatizaciji. Na temelju navedenog ugovora, plaćeno je 860.710,04 DEM umjesto 900.629,93 DEM, sa zakašnjenjem od 42 do 81 dan. Raskidom ugovora, 5 mjeseci nakon utvrđenog roka plaćanja, Hrvatski fond za privatizaciju vratio je 3 558 neotplaćenih dionica u svoj portfelj.

- Na temelju ugovora o nadoknadi dionica u programu kuponske privatizacije od 1. lipnja 1999. i dodatka ugovoru od 28. prosinca 1999., trgovačkom društvu "Sunceinvest" d.o.o. za upravljanje investicijskim fondovima, između ostalih, iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju preneseno je 48 308 dionica trgovačkog društva "Jadran film" d.d. nominalne vrijednosti 4.830.800,- DEM ili 29,55% temeljnog kapitala. Dionice trgovačkog društva "Jadran film" d.d. nisu bile predviđene za kuponsku privatizaciju. Postupci zamjene dionica s privatizacijskim investicijskim fondovima nisu provedeni u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu zamjene dionica ili udjela, jer nisu zadovoljeni uvjeti za zamjenu dionica utvrđeni navedenim Pravilnikom.

- S obzirom na činjenicu da je broj zaposlenih smanjen sa 172 na 103 djelatnika, da su smanjeni prihodi i ostvareni negativni poslovni rezultati, ciljevi privatizacije određeni odredbama članaka 1. Zakona o privatizaciji nisu ispunjeni.

44. JADRAN, GOSPIĆ

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Jadran s p.o., Gospić, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Uz Odluku o pretvorbi, Agenciji za restrukturiranje i razvoj nije dostavljen razvojni program i Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva da je godišnji obračun za 1992. iskazan u skladu s propisima i računovodstvenim standardima, što nije u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.
- Društvo je prodalo 4 stana u razdoblju 1994. do 1996., iako njihova vrijednost nije uključena u procijenjenu vrijednost Poduzeća.
- Poduzeće je u svibnju 1991. prodalo nekretninu po cijeni 417.000 din odnosno u protuvrijednosti 32.077,- DEM bez pribavljene suglasnosti Agencije za restrukturiranje i razvoj, što nije u skladu s odredbama članka 41. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Devet ugovora o prijenosu 592 dionice zaključenih u kolovozu 1997. između malih dioničara i stjecatelja nisu dostavljeni Fondu, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.
- Stjecatelj dionica (po prethodno navedenih devet ugovora) nije podmirio dug prema Fondu u roku 6 mjeseci od dana zaključivanja ugovora, što nije u skladu s odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji.

U procesu pretvorbe nije izrađen razvojni program kojim bi se utvrdile razvojne mogućnosti i sposobnosti Poduzeća. S obzirom na činjenicu da je broj zaposlenika smanjen s 84 u 1993. na 5 zaposlenika u 2001., da Društvo od 1996. posluje s gubitkom, da je smanjena vrijednost imovine, te da je žiro-račun blokiran od ožujka 1998., privatizacijom nisu postignuti ciljevi predviđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

45. JASKA, JASTREBARSKO

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Jaska, Jastrebarsko, nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Razvojnim programom nisu obuhvaćeni podaci i informacije o analizi razvojnih mogućnosti i sposobnosti Poduzeća, analizi tržišta, podaci o organizacijskim i lokacijskim razvojnim rješenjima i ocjena izvodljivosti, što nije u skladu s odredbama Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je određeno da Razvojni program treba, pored navedenog, sadržavati i financijske vrijednosti, rješenja za zaštitu čovjekove okoline, te sažetak tehnološko-tehničkih razvojnih mogućnosti.
- Prema Elaboratu, procijenjena vrijednost Poduzeća iznosi 135.453.442.- HRD, odnosno 2.462.790,- DEM (prema tečaju 55.- HRD za 1,- DEM). U procijenjenu vrijednost Poduzeća nije uključeno zemljište površine 316 116 m² procijenjene vrijednosti 23.651.425.- HRD ili 430.026,- DEM, s obrazloženjem da se radi o poljoprivrednom zemljištu. Nakon obavljene pretvorbe, na temelju Rješenja Gradskog vijeća Grada Jastrebarsko od 23. siječnja 1996., na većem dijelu zemljišta, koje je isključeno iz procjene, površine 303 978 m² (zemljišno knjižni uložak broj 1 910 i 2 497), upisano je pravo vlasništva Grada Jastrebarsko. Koncem siječnja 1996. Gradsko vijeće Grada Jastrebarsko donijelo je Rješenje kojim je utvrđen prestanak prava korištenja građevinskog zemljišta od strane Društva, te predaja zemljišta u posjed Grada Jastrebarsko, jer Društvo (korisnik građevinskog zemljišta) nije u određenom roku izgradilo predviđene objekte, niti je započelo s izgradnjom. Navedeno je, da će se međusobna prava i obveze, koja proizlaze iz gubitka prava korištenja zemljišta utvrditi posebnim sporazumom. Društvo i Grad Jastrebarsko su 20. ožujka 1996. zaključili dva sporazuma o naknadi za prestanak prava korištenja neizgrađenoga građevinskog zemljišta. Prvim sporazumom, određena je naknada za neizgrađeno građevinsko zemljište u iznosu 555.000,00 kn, a drugim sporazumom, za naknadu je dan poslovni prostor u Jastrebarskom, ulica Zrinski Frankopana 1, površine 92,71 m². Tijekom 1996. Grad Jastrebarsko je na ime naknade doznačio Društvu 555.000,00 kn i prenio poslovni prostor, kako je i ugovoreno. U studenom 1998. između Društva i Borisa Šeperića iz Jastrebarskog, te Maria Brnabića iz Jastrebarskog (kupci), zaključen je ugovor o prodaji navedenoga poslovnog prostora, površine 92,71 m², za 362.964,00 kn, ili 97.000,- DEM, a sredstva su doznačena na žiro račun Društva.

Iz navedenog proizlazi, da je Društvo, na ime naknade za prestanak prava korištenja neizgrađenoga građevinskog zemljišta, koje je isključeno iz procjene, primilo novčana sredstva u iznosu 555.000,00 kn i poslovni prostor u vrijednosti 362.964,00 kn, što ukupno iznosi 917.964,00 kn. S obzirom da je zemljište isključeno iz procjene, prema odredbama članka 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, pripada državi i društvo ga nije smjelo prodati.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije društvenog poduzeća Jaska, Jastrebarsko, nisu u potpunosti obavljeni u skladu s odredbama Zakona o privatizaciji i drugih posebnih propisa. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Poziv na podnošenje ponuda za kupnju dionica objavljen je 12. listopada 1996. u dnevnim novinama. Hrvatski fond za privatizaciju izradio je ponudbenu dokumentaciju za kupnju dionica u kojoj su dane upute ponuditeljima. Objavljena je prodaja 1 547 dionica nominalne vrijednosti 773.500,- DEM, što čini 31,4% vrijednosti temeljnog kapitala. U natječaju je navedeno da je minimalni uvjet prodaja po nominalnoj vrijednost dionica. Objavljena je i djelatnost poduzeća, broj zaposlenih, rok za podnošenje ponuda, te popis nekretnina. Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da su u Fond pristigle dvije ponude, od kojih je na sjednici Kolegija Fonda od 22. siječnja 1997. bez rasprave prihvaćena ponuda društva Gramat-Loris. Navedeno društvo ponudilo je za kupnju dionica 773.500,- DEM (kolika je bila i nominalna vrijednost dionica) od čega 30% ponuđene cijene ili 232.050,- DEM u roku 7 dana po zaključenju ugovora, a ostatak u iznosu 541.450,- DEM u roku 10 godina i to u 20 polugodišnjih obroka. Kao sredstvo osiguranja plaćanja ponuđena je garancija banke. Također je ponuđeno zadržavanje svih zaposlenih, te prema potrebi dodatno školovanje, poboljšanje uvjeta rada kroz dodatno ulaganje sredstava u opremu i uređenje objekata i isplata plaća u skladu s rezultatima rada. U razvojnom programu, priloženom uz ponudu, predviđena je dokapitalizacija u iznosu 600.000,- DEM za obnovu hotela Jaska i objekta Vidikovac, te u II. fazi razvojnog programa renoviranje I. i II. kata hotela za što je potrebno 2.000.000,- DEM do 2.500.000,- DEM. Dodatna ulaganja nisu zahtijevana u pozivu za podnošenje ponuda, te nisu trebala utjecati na odabir najpovoljnije ponude. Drugi ponuditelj, Društvo Autoturist d.o.o. iz Samobora, čija ponuda nije prihvaćena, ponudilo je za navedene dionice 780.000,- DEM (6.500,- DEM više od prihvaćene ponude), od čega bi 280.800,- DEM ili 36% ponuđene cijene platili u roku 7 dana od dana zaključenja ugovora, a ostatak u iznosu 499.200,- DEM ili 64% u roku 2 godine i to u 24 mjesečna obroka. Kao sredstvo osiguranja plaćanja ponuđena je garancija banke. Ponuđeno je zadržati sve zaposlene uz provođenje dodatnog školovanja, otvaranje novih radnih mjesta, poboljšanje uvjeta rada, te povećanje plaća. S obzirom da su objekti u vlasništvu Društva u dosta zapuštenom stanju, ponuđeno je obnavljanje važnijih objekata u prvom polugodištu 1997. Ugovor s izabranim ponuditeljem zaključen je 5. veljače 1997. u iznosu 773.500,- DEM.

Način plaćanja ugovoren je kao u ponudi, te je po zaključenju ugovora plaćeno je 827.931,20 kn ili 222.050,- DEM, a za ostatak je dostavljena garancija Dalmatinske banke na iznos 1.931.839,45 kn, čime je društvo Gramat-Loris postao vlasnik 31,4% dionica. Iako je odabrano društvo, u razvojnom programu priloženom uz ponudu, predlagalo dodatna ulaganja u iznosu 3.000.000,- DEM, ulaganja nisu izvršena. Od 7 objekata kojima je društvo raspolagalo u vrijeme pretvorbe do konca 2000. prodano je 5 objekata.

S obzirom na činjenicu da pretvorba i privatizacija nisu obavljene u potpunosti na način određen programom pretvorbe, da nije obavljena predviđena dokapitalizacija za renoviranje objekata, da je broj zaposlenika smanjen sa 102 koncem 1991. na 39 koncem 2001., da su iz godine u godinu smanjivani prihodi i ostvareni negativni poslovni rezultati, da je prodan dio dugotrajne imovine uz porast obveza, nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

46. KARBON, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Karbon nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- U razvojnom programu nije navedeno razdoblje na koje se program odnosi, nedostaju financijski aspekti programa, te nije vidljiva potreba za dokapitalizacijom, što nije u skladu s odredbama Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je određeno da razvojni program u pravilu treba sadržavati, između ostalog, i ocjenu izvodljivosti, financijske aspekte programa i druge elemente.

- Agencija nije dala suglasnost na namjeravanu pretvorbu u zakonskom roku. Suglasnost je izdana 7. siječnja 1993. umjesto koncem kolovoza 1992., što nije u skladu s odredbama članka 12. navedenog Zakona, kojima je određeno da je Agencija dužna u roku od 60 dana od dana primitka Odluke o pretvorbi i druge zakonom propisane dokumentacije, dati suglasnost Poduzeću na namjeravanu pretvorbu. Poduzeće je dostavilo Agenciji Odluku o pretvorbi i drugu zakonom propisanu dokumentaciju 23. lipnja 1992., te je Agencija bila dužna dati suglasnost na namjeravanu pretvorbu do 23. kolovoza 1992. Iz postojeće dokumentacije, nije vidljivo iz kojih je razloga suglasnost izdana sa zakašnjenjem od 142 dana. Također, utvrđen je formalni propust u izdavanju Rješenja o suglasnosti. Na Rješenju i drugoj priloženoj dokumentaciji naveden je datum izdavanja 7. siječnja 1992. umjesto 7. siječnja 1993.

- Procijenjena vrijednost Poduzeća prema Elaboratu iznosila je 10.454.000,- DEM, a prema Rješenju Agencije 10.496.000,- DEM, što je za 42.000,- DEM više u odnosu na Elaboratom utvrđenu procijenjenu vrijednost Poduzeća. Iz dokumentacije Fonda nije vidljivo iz kojih je razloga povećana procijenjena vrijednost Poduzeća. Procijenjena vrijednost imovine iskazana je za 337.419,- DEM manje iz razloga što je kod procjene građevinskog zemljišta obračun obavljen za neto razvijenu površinu objekta umjesto za bruto razvijenu površinu. Vrijednost građevinskog zemljišta na lokaciji u Zagrebu, procijenjena je 1.032.160,- DEM za 1 332 m² neto razvijene površine, umjesto u iznosu 1.369.579,- DEM za 1 772 m² bruto razvijene površine. Elaboratom nije obuhvaćena procjena ukupnih potraživanja iz popisa na dan 31. prosinca 1991. Vrijednost ukupnih potraživanja prema popisu iznosila je 184.350.501,- HRD ili 3.351.827,- DEM, a procjenom su obuhvaćena potraživanja u vrijednosti 63.434.000,- HRD ili 1.153.345,- DEM, odnosno 34,0% vrijednosti ukupnih potraživanja. Procjenom nisu obuhvaćena potraživanja u iznosu 120.916.501,- HRD ili 2.198.482,- DEM, a odnose se na potraživanja u Hrvatskoj u iznosu 59.396.911,- HRD ili 1.079.944,- DEM i potraživanja u Srbiji u iznosu 61.519.590,- HRD ili 1.118.538,- DEM. Navedena potraživanja su iskazana kao ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 1991. Uz Elaborat nije priložena dokumentacija na temelju koje je obavljena procjena potraživanja i dokumentacija iz koje bi se mogla utvrditi opravdanost umanjenja vrijednosti potraživanja za ispravak vrijednosti u iznosu 2.198.482,- DEM. Potraživanja od inozemnih kupaca nisu popisana u valuti u kojoj su nastala i nije bilo moguće utvrditi realnost procijenjene vrijednosti primjenom tečaja, a procjena je obavljena po knjigovodstvenoj vrijednosti. Procjenu vrijednosti zaliha sirovine, materijala i pričuvnih dijelova Poduzeće je obavilo prema knjigovodstvenoj vrijednosti na dan 31. prosinca 1991. Navedene zalihe bile su iskazane po stvarnim cijenama nabave. Procjena nedovršene proizvodnje obavljena je prema knjigovodstvenoj vrijednosti na dan 31. prosinca 1991. na temelju popisa zaliha. Zalihe nedovršene proizvodnje u poslovnim knjigama bile su iskazane po cijeni koštanja ili neto prodajnoj cijeni ovisno o tome koja je cijena bila niža. Zalihe gotovih proizvoda odnosno trgovačke robe popisane su 31. prosinca 1991. Pri procjeni zaliha isključen je obračunani porez na promet i obračunani troškovi prodaje, odnosno razlika u cijeni. Zalihe su procijenjene na temelju knjigovodstvene vrijednosti i iznosile su 454.654,- DEM. Zalihe su se u poslovnim knjigama iskazivale po cijeni koštanja ili neto prodajnoj cijeni ovisno o tome koja je cijena bila niža. Prema navedenom, zalihe su procijenjene po knjigovodstvenoj vrijednosti. Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća koje je donio direktor Agencije određeno je da procijenjenu vrijednost zaliha treba, u svim slučajevima kada je to moguće, utvrđivati prema stvarnim tržišnim cijenama i mogućnostima prodaje. Elaboratom je utvrđen način procjene cjelokupne imovine, primjenom metode procjene tržišne vrijednosti imovine poduzeća i primjenom metode knjigovodstvene vrijednosti poduzeća. Kod procjene vrijednosti svih oblika zaliha primijenjena je metoda procjene na temelju knjigovodstvene vrijednosti. Iz dokumentacije nije moguće utvrditi zašto se odstupilo od primjene odredbi članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (usporedbom sa stvarnim tržišnim cijenama i mogućnostima prodaje).

Zbog nedostatka podataka o vrsti, količini, prodajnoj cijeni, mogućnostima prodaje vlastitih proizvoda i trgovačke robe na zalihi 31. prosinca 1991. ne može se utvrditi koliki bi iznos razlike u cijeni trebalo uključiti u procijenjenu vrijednost zaliha vlastitih proizvoda i trgovačke robe. Kod procjene vrijednosti obveza prema dobavljačima nije primijenjeno načelo dosljednosti, odnosno nisu izuzete obveze koje su se odnosile na dobavljače iz Srbije i drugih ratom zahvaćenih područja.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu u potpunosti obavljani u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su određene sljedeće nepravilnosti:

- Iz dokumentacije Društva nije moguće utvrditi koliki su broj dionica s popustom željeli kupiti zaposleni, ranije zaposleni i umirovljenici, pa nije moguće utvrditi je li pri upisu dionica proporcionalno smanjeno pravo svakog zainteresiranog u odnosu na zakonsku granicu od 20.000,- DEM.

- Dioničarima, koji su otplate dionica uz popust ugovorili na rok od 5 godina odnosno 60 obroka i plaćanje ugovorene cijene u iznosu 5,0% u prvoj godini, 10,0% u drugoj godini, 20,0% u trećoj godini, 30,0% u četvrtoj godini i 35,0% u petoj godini, Fond je naknadno odobrio plaćanje u iznosu 5,0% godišnje, odnosno 20,0% od ukupno ugovorene cijene u prve četiri godine, a u petoj godini ostatak, odnosno 80,0% ukupno ugovorene cijene, što nije u skladu s odredbama ugovora. Dodaci ugovorima o prodaji dionica nisu bili zaključivani.

- Kod prodaje dionica bez popusta uz obročnu otplatu bilo je ugovoreno da kupac prvim obrokom otplaćuje 10,0% ugovorene vrijednosti dionica. Ugovorena je primjena srednjeg tečaja Narodne banke Hrvatske na dan izdavanja Rješenja Agencije ako se plaćanje obavi u roku od 30 dana od dana izdavanja Rješenja, a ako se plaćanje obavi nakon 30-og dana od dana izdavanja Rješenja ugovorena je primjena srednjeg tečaja Narodne banke Hrvatske na dan plaćanja. Obveza za plaćanje prvog obroka iznosila je ukupno 20.500,- DEM. Uplata je obavljena 10. i 11. veljače 1993. i primjenom tečaja na dan uplate od 635.- HRD za 1,- DEM trebalo je biti uplaćeno 13.017.500.- HRD, a uplaćeno je 10.352.501.- HRD, što je za 2.664.999.- HRD ili 4.196,85 DEM manje u odnosu na ugovorenu obvezu.

- Zaposlenici koji su zaključili ugovore o prodaji dionica uz obročnu otplatu podmirivali su mjesečne obroke na način da je Društvo putem obustave plaće, obavljalo uplate u korist Fonda. Uvidom u dokumentaciju Fonda utvrđeno je da su se mjesečne uplate obavljale u skladu s odredbama ugovora do listopada 1996. Nakon toga, uplate na račun Fonda Društvo nije obavljalo uredno iako je mjesečno obustavljalo dio plaće zaposlenicima.

- Zaposleni i ranije zaposleni u Društvu, koji su kupili dionice na obročnu otplatu, zaključili su koncem kolovoza 1994. s Minitoursom jedan ugovor o prijenosu 400 dionica bez popusta, a tijekom 1995. i 1996. zaključili su 236 ugovora o prijenosu 5 309 dionica s popustom. Od toga je, nakon stupanja na snagu Zakona o privatizaciji, na temelju sedam ugovora Minitours stekao 159 dionica nominalne vrijednosti 79.500,- DEM, koje je u skladu s odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji trebao platiti Fondu u roku 6 mjeseci od dana zaključivanja ugovora o prijenosu odnosno najkasnije do 3. lipnja 1997., što nije učinjeno. Minitours je stekao 5 709 dionica u vrijednosti 2.854.500,- DEM, što je činilo 27,2% temeljnog kapitala Društva. Uvidom u dokumentaciju Fonda utvrđeno je da je Minitours kao novi stjecatelj dostavio Fondu 227 ugovora o prijenosu 5 458 dionica nominalne vrijednosti 2.729.000,- DEM umjesto 237 ugovora o prijenosu 5 709 dionica nominalne vrijednosti 2.854.500,- DEM. Stjecatelj nije dostavio Fondu 10 ugovora za prijenos 251 dionice nominalne vrijednosti 125.500,- DEM, te iz tog razloga u Fondu nije evidentiran njihov prijenos na novog stjecatelja. Stjecatelj je bio obvezan sve ugovore o prijenosu dionica dostaviti Fondu u skladu s odredbama članka 21 d. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Iz dokumentacije Fonda utvrđeno je da stjecatelj Minitours nije podmirivao obveze za otplatu dionica u skladu s odredbama ugovora o prijenosu neotplaćenih dionica. Uvjeti za raskid ugovora nastupili su već koncem 1995. ali ugovori nisu raskinuti. Prema dokumentaciji Fonda utvrđeno je da je sektor za financije Fonda 5. svibnja 1997. uputio sektoru prodaje i odnosa s investitorima zahtjev za raskid ugovora iz kojeg je vidljivo da su opomene za neplaćanje dionica poslane 22. siječnja 1997. Ugovori nisu raskinuti, a Minitours je uplatu zaostalih obroka obavio 11. rujna 1997. i 19. lipnja 1998. Uvidom u dokumentaciju Društva utvrđeno je da je Minitours 18. ožujka 1997. zaključio s Mirjanom Šparada Ugovor o prijenosu 5 709 dionica nominalne vrijednosti 2.854.500,- DEM, koje u vrijeme zaključivanja ugovora nisu bile u cijelosti otplaćene. Mirjana Šparada je preuzela obveze koje je Minitours imao prema Fondu. Ova promjena nije evidentirana u Fondu jer stjecatelj Mirjana Šparada nije dostavila Fondu jedan primjerak ugovora što nije u skladu s odredbama članka 21d. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća kojim je određeno da je stjecatelj dužan dostaviti Fondu jedan primjerak ugovora o prijenosu dionica. Ugovorena je kupoprodajna cijena u iznosu 1.203.487,50 DEM u protuvrijednosti u kunama prema srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan plaćanja. Prema ugovoru kupac se obvezao platiti Minitoursu cijenu u 216 jednakih mjesečnih obroka s tim da prvi dospijeva 10. travnja 1999., a zadnji 10. travnja 2017.

- Početkom 1993. Fond je imao u vlasništvu 6 277 dionica nominalne vrijednosti 3.138.500,- DEM ili 29,9% temeljnog kapitala Društva. Početkom rujna 1994. Fond je prodao Minitoursu 6 200 dionica nominalne vrijednosti 3.100.000,- DEM.

U ugovoru je navedeno da su dionice prodane na javnom nadmetanju. Fond nema dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo tko je donio odluku o prodaji i je li prodaja obavljena putem javnog nadmetanja. U ugovoru je navedeno da su dionice prodane po cijeni postignutoj na javnom nadmetanju u iznosu od 3.190.000,- DEM, odnosno u protuvrijednosti kuna na dan plaćanja. Kupac se obvezao ugovoreni iznos uplatiti u roku 7 dana od dana kada je provedeno javno nadmetanje. Plaćanje je obavljeno 29. rujna 1994. u iznosu od 2.000.000,- DEM ili 7.368.800,00 kn i 3. listopada 1994. u iznosu od 1.190.000,- DEM ili 4.396.812,00 kn preračunano prema srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan uplate. Iz dokumentacije nije vidljiv dan provođenja javnog nadmetanja i nije moguće utvrditi koliko je dana kupac kasnio s plaćanjem.

- Na temelju ugovora o prodaji, 18. ožujka 1997. Minitours je prodao Mirjani Šparada 6 200 dionica nominalne vrijednosti 3.100.000,- DEM. Ugovorena je kupoprodajna cijena u iznosu 2.170.000,- DEM u protuvrijednosti u kunama prema srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan uplate. Kupac se obvezao ugovorenu cijenu platiti Minitoursu u 216 jednakih obroka od kojih prvi dospijeva na plaćanje 10. travnja 1999. a zadnji 10. travnja 2017. Također je, prodavatelj ovlastio kupca da se na temelju ugovora, bez svakog daljnjeg pitanja ili odobrenja od strane prodavatelja upiše u knjigu dionica Društva. Kako je Minitours istog dana, odnosno 18. ožujka 1997. zaključio s Mirjanom Šparada dva ugovora o prodaji dionica i to ugovor o prodaji 6 200 dionica koje je Minitours kupio od Fonda i ugovor o prijenosu 5 709 koje je Minitours stekao od zaposlenih i ranije zaposlenih u Društvu, obavljena je promjena vlasništva u knjizi dionica, te je Mirjana Šparada upisana kao vlasnica 11 909 dionica Društva nominalne vrijednosti 5.954.500,- DEM, što je činilo 56,7% temeljnog kapitala Društva. Mjesečna obveza Mirjane Šparada prema oba ugovora iznosila je 15.618,- DEM, a ukupna obveza do konca 2017. iznosila je 3.373.487,50 DEM. Kupac je također trebao uz mjesečni iznos glavnice platiti kamatu obračunanu prema eskontnoj stopi Narodne banke Hrvatske. U dokumentaciji Društva nema podataka o tome podmiruje li Mirjana Šparada obveze prema Minitoursu za kupljene dionice u skladu s odredbama oba ugovora.

- Ugovorom o ustupanju dionica zaključenom 25. svibnja 1999. Mirjana Šparada je prodala i prenijela 4 200 dionica na Snježanu Cukrov-Belak kao stjecatelja. Ugovorena je kupoprodajna cijena u iznosu 1.470.000,- DEM s rokom otplate 90 dana od dana zaključivanja ugovora odnosno najkasnije do 25. kolovoza 1999. Ova promjena je upisana u knjigu dionica tako da je Mirjana Šparada bila vlasnik 7 709 dionica nominalne vrijednosti 3.854.500,- DEM što je činilo 36,7% temeljnog kapitala Društva, a Snježana Cukrov-Belak 4 200 dionica nominalne vrijednosti 2.100.000,- DEM ili 20,0% temeljnog kapitala. Uvidom u dokumentaciju Društva utvrđeno je da su Mirjana Šparada i Snježana Cukrov-Belak zaključile 12. veljače 2000. ugovor o raskidu ugovora o kupnji 4 200 dionica jer kupac nije podmirio obveze u ugovorenom roku. Mirjana Šparada je zatražila da se na temelju ugovora o raskidu ugovora o kupnji dionica obavi brisanje upisa vlasništva Snježane Cukrov-Belak, te da se dionice prenesu u njeno vlasništvo.

U knjizi dionica ova promjena nije provedena.

- Na Skupštini Društva održanoj 4. lipnja 1994. donesena je Odluka o isplati dividende iz ostvarene dobiti, te da dividenda po jednoj dionici iznosi 16,50 DEM. Utvrđeno je da Fondu na temelju prenesenih i neotplaćenih dionica za 1993. godinu pripada dividenda u iznosu od 207.549,- DEM. Društvo se obratilo Fondu sa zahtjevom da se dividenda u iznosu 207.500,- DEM koja pripada Fondu reinvestira u objekte zaštite voda, odnosno uređaj za recirkulaciju rashladnih voda, uz povećanje temeljnog kapitala Društva u korist Fonda. Fond je prihvatio navedeni prijedlog i zadužio Upravni odbor da prati realizaciju programa reinvestiranja. Iz dokumentacije Društva i Fonda nije moguće utvrditi jesu li sredstva dokapitalizacije utrošena namjenski u skladu s odlukom Skupštine. Prema podacima Društva uređaj za recirkulaciju rashladnih voda nije nabavljen. Uvidom u knjigu dionica utvrđeno je da su dionice na ime dokapitalizacije upisane u vlasništvo Fonda. Uvidom u dokumentaciju Fonda utvrđeno je da portfelj Fonda nije povećan za broj dionica stečenih dokapitalizacijom odnosno da evidencija Fonda nije usklađena s podacima iz knjige dionica Društva.

- Tijekom 1996. Društvo je s društvima u kojima je većinski vlasnik Društva imao udjele ili dionice zaključilo ugovore o zajmu u ukupnom iznosu od 10.943.541,24 kn. Društvo je odobravalo zajmove iz kredita na način da se zaduživalo kod tri banke na temelju ugovora o kreditu u ukupnom iznosu 6.194.977,78 kn i iz vlastitih izvora. Sredstva po odobrenim kreditima banke nisu doznacavale na račun Društva, već su na temelju ugovora o cesiji, kompenzaciji i asignaciji doznacavana u korist društava u kojima su većinski vlasnik Društva ili članovi njegove obitelji imali udjele ili dionice. Društvo je podmirilo sve obveze prema bankama u skladu s odredbama ugovora, a potraživanja od navedenih društava nije naplatilo do siječnja 2002. Društvo je u postupku stečaja tijekom 2000. i 2001. poduzelo mjere za naplatu potraživanja putem suda. Analiza poslovanja s navedenim društvima pokazuje da je Društvo u razdoblju od 1995. do 2000. financiralo navedena društva, što je imalo negativan utjecaj na poslovni rezultat i likvidnost, te pokretanje stečajnog postupka nad Društvom. Koncem 1998. iskazana su potraživanja od navedenih društava u iznosu 36.347.775,38 kn, a obveze prema tim istim društvima u iznosu 3.830.713,68 kn. Koncem 1999. iskazana su potraživanja u iznosu 40.689.844,99 kn i obveze u iznosu 7.843.269,43 kn, a koncem 2000. potraživanja su iznosila 36.793.494,65 kn i obveze u iznosu 6.286.733,30 kn.

S obzirom na činjenicu da tijekom proteklog razdoblja, u kojem je provedena pretvorba i privatizacija Društva, nisu ostvareni ciljevi određeni Razvojnim programom, da je broj zaposlenih smanjen s 569 na 19, te da je zbog velike zaduženosti i nelikvidnosti nad Društvom otvoren stečajni postupak, nisu ostvareni ni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

47. KATRAN, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Katran", proizvodnja cestograđevnih, izolacijskih i antikoroziivnih materijala s p.o., Zagreb obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama.

Prema podacima o tehnološkim, tržišnim, kadrovskim i organizacijskim mogućnostima poduzeća nije planirana promjena proizvodnog programa jer je Društvo jedini proizvođač izolacijskih i antikoroziivnih materijala za građevinarstvo i cestogradnju u Republici Hrvatskoj. Planirano je povećanje proizvodnje jer je bilo korišteno 30% proizvodnih kapaciteta. Na koncu 1991. Društvo je imalo 217 zaposlenika, nakon provedene pretvorbe (na koncu 1994.) imalo je 195 zaposlenika, a na koncu 2000. broj zaposlenih smanjen je na 158. U razdoblju od provedenog postupka pretvorbe, proizvodnja i prodaja znatno je povećana, a osim povećane proizvodnje u Republici Hrvatskoj, proizvodnja i prodaja dijela proizvodnog programa obavlja se u Bosni i Hercegovini, čime je prošireno tržište. U promatranom razdoblju od provedenog postupka pretvorbe, osim u 1995., Društvo je ostvarivalo veće prihode od prihoda ostvarenih u 1994., a također je u svim godinama ostvarivalo dobit koja nije isplaćivana putem dividende. Zadržana dobit na koncu 2000. iznosi 12.848.177,85 kn. Iz navedenog proizlazi da su postignuti ciljevi privatizacije opisani u članku 1. Zakona o privatizaciji.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

48. KEMIJSKO GRAĐEVINSKA INDUSTRIJA, KARLOVAC

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Kemijsko građevinska industrija s p.o., Karlovac, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što se ne može dati ocjena ispravnosti:

- za postupak procjene vrijednosti poduzeća s obzirom da nema cjelovite dokumentacije koja je korištena pri procjeni, a podaci pribavljeni od nadležnih tijela nisu usporedivi s elementima primijenjenim u elaboratu pri izračunu vrijednosti zemljišta, priključaka i vanjskog uređenja,

- te o sadržaju odluke upravnog odbora poduzeća o pretvorbi od 11. svibnja 1993. u dijelu koji se odnosi na pretvaranje potraživanja društva Finvest d.o.o., Prezid u ulog u vrijednosti 22.400,- DEM, jer nema vjerodostojne i nedvojbene dokumentacije o točnom sadržaju odluke upravnog odbora poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što se ne može dati ocjena o postupku prijenosa 49 565 dionica Društva (48,77%) fondovima u 1993., te o postupku javnog nadmetanja za prodaju 29 343 dionica Društva iz portfelja Fonda (28,87%) objavljenog u dnevnom glasilu 11. svibnja 1996., jer nema cjelovite i vjerodostojne dokumentacije.

Društvo nije ostvarilo ciljeve predviđene razvojnim programom i programom restrukturiranja, koji se odnose na ostvarenje proizvodnje i investicijska ulaganja, te ciljeve iz članka 1. Zakona o privatizaciji. Razvojnim programom planirano je ostvariti u 1992. proizvodnju od 10 000 tona minimalno odnosno 18 000 tona maksimalno, u 1995. proizvodnju od 22 000 tona i u 1997. proizvodnju od 29 000 tona. Programom restrukturiranja planirano je ostvariti u 1998. proizvodnju od 6 700 tona, u 1999. proizvodnju od 8 000 tona, te u 2000. proizvodnju od 9 500 tona. Društvo je u 1992. proizvelo 27,6% od minimalno planirane količine odnosno 15,3% od maksimalno planirane količine, u 1995. proizvelo je 21,8%, u 1998. proizvelo je 60,7%, u 1999. proizvelo je 39,6%, dok je u 2000. proizvelo 17,9% planirane količine. Programom restrukturiranja planirana su investicijska ulaganja u vrijednosti 1.912.283,00 kn koja nisu realizirana, nego su od 1998. do otvaranja stečaja (studen 2000.) obavljana nužna održavanja zgrada i postrojenja. Prema podacima iz temeljnih financijskih izvještaja Društva, od 1998. sve veći dio glavnice i dugoročnih obveza korišten je za financiranje dugotrajne imovine, a u 2000. glavnica i dugoročne obveze nisu bile dovoljne za financiranje dugotrajne imovine, te se ona većim dijelom financirala iz kratkoročnih obveza što je utjecalo na značajnije smanjenje likvidnosti i financijske stabilnosti. Od 1995. do 2000. Društvo je poslovalo s gubitkom, a u 2000. pokrenut je stečajni postupak. Koncem 1991. Društvo je imalo 287 zaposlenika, a u studenom 2000. (u vrijeme otvaranja stečajnog postupka), 124 zaposlenika.

49. KLAS, KRIŽ

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Klas" d.o.o., Križ obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što se ocjena o procijenjenoj vrijednosti poduzeća ne može dati jer ne postoji cjelovita i vjerodostojna dokumentacija iz koje bi se moglo utvrditi zbog čega je u dopuni elaborata procijenjena vrijednost poduzeća povećana s 1.264.945,- DEM na 1.306.600,- DEM.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Stjecatelj 6 533 dionica koji je dionice stekao u 1994. i 1995. od malih dioničara prema odredbama članka 21c. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, te kupci dionica koji su 1997. kupili dionice od stjecatelja, nisu uplaćivali dospjele obroke u skladu sa zaključenim ugovorima. Hrvatski fond za privatizaciju nije raskidao ugovore zbog nepravodobnog podmirenja obveza, već je stjecatelju i kupcima upućivao opomene. Nakon opomena kupci (Radoš) podmirivali su svoje obveze s pripadajućim kamatama.

S obzirom na održanu razinu proizvodnje, na broj zaposlenih i način rješavanja tehnološkog viška, te na činjenicu da u provedbi postupaka privatizacije nije bilo značajnih povreda zakonskih odredbi, može se ocijeniti da su privatizacijom postignuti ciljevi određeni člankom 1. Zakona o privatizaciji.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

50. KLIMAOPREMA, SAMOBOR

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Klimaoprema, Samobor obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije društvenog poduzeća Klimaoprema Samobor nisu u potpunosti obavljani u skladu sa zakonskim odredbama. Postupcima revizije utvrđene su sljedeće nepravilnosti:

- U prvoj godini otplate dionica s popustom i bez popusta utvrđena je obveza za uplatu u iznosu 41.641.884.- HRD, od čega za dionice s popustom u iznosu 5.673.897.- HRD, a za dionice bez popusta u iznosu 35.967.987.- HRD. Fondu je uplaćeno je 41.642.954.- HRD, od čega za dionice s popustom 5.674.967.- HRD, a za dionice bez popusta 35.967.987.- HRD, što je za 1.070.- HRD više od utvrđene obveze. Iz sredstava Društva plaćeno je 37.474.160.- HRD, od čega za dionice s popustom u iznosu 5.210.770.- HRD, a za dionice bez popusta u iznosu 32.263.390.- HRD. Dioničari koji su sami otplaćivali dionice uplatili su u prvoj godini 4.159.794.- HRD, od čega za dionice s popustom u iznosu 455.197.- HRD, a za dionice bez popusta u iznosu 3.704.597.- HRD. Iz dokumentacije nije vidljivo da su dioničari vratili Društvu uplaćena sredstva za otplatu dionica. Koncem 1993. zatražen je obračun obveze za prijevremenu, konačnu otplatu 680 dionica, od čega 352 dionice s popustom i 328 dionica bez popusta ili 64,6% ukupnog broja dionica Društva. Obveza za uplatu utvrđena je u iznosu 671.943.970,- HRD ili 177.315,08 DEM, od čega za dionice s popustom u iznosu 310.518.243.- HRD ili 81.940,70 DEM, te za dionice bez popusta u iznosu 361.425.727.- HRD ili 95.374,37 DEM. Plaćanje dionica obavljeno je po nalogu društva CBB d.o.o. iz Varaždina, s računa Splitske banke d.d. Split, otkupom potraživanja oročenih deviznih depozita građana odnosno starom deviznom štednjom. Iz dokumentacije nije vidljivo, tko je osigurao sredstva za otkup stare devizne štednje kod Splitske banke d.d. Split. Otplata dionica iz sredstava Društva nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je određeno da se kupnja dionica ne može obavljati sredstvima Društva (niti jamčiti za kredite koji se uzimaju u tu svrhu).

- Stjepan Mogulić zaključio je 30. prosinca 1993. s drugim dioničarima, 96 ugovora o kupnji 646 dionica, nominalne vrijednosti 323.000,- DEM, od čega 57 ugovora o kupnji 334 dionice s popustom, te 39 ugovora za kupnju 312 dionica bez popusta. Dva ugovora o kupnji 14 neotplaćenih dionica nisu ovjereni ni dostavljeni Fondu, čime nije postupljeno u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Podatke o izvorima sredstava za plaćanje kupljenih dionica Stjepan Mogulić nije predočio. Stjepan Mogulić je 3. travnja 1998. prodao 708 dionica za 695.800,- DEM četvorici kupaca. Ugovorena je prosječna tržišna cijena jedne dionice u iznosu 983,- DEM ili 96,6% više od nominalne vrijednosti. Utvrđeno je da je Stjepan Mogulić prodao 62 dionice više od broja dionica koje je imao. Jedan od kupaca (Dubravko Grubišić iz Zagreba) kupnjom je stekao 236 dionica ili 22,4% ukupnog broja dionica, a drugi (društvo Pro - klima d.o.o., Zagreb) stekao je 219 dionica ili 20,8% ukupnog broja dionica.

Radi zaštite dioničara, Stjepan Mogulić, koji je imao 61,4% ukupnog broja dionica Društva, te stjecatelji koji su pribavili više od 20%, ukupnog broja dionica Društva bili su dužni o promjeni vlasničke strukture, u roku od 7 dana, obavijesti izdavatelja odnosno Društvo i Komisiju za vrijednosne papire Republike Hrvatske, što nije učinjeno. Društvo je u roku od 7 dana od dana primitka obavijesti o promjeni vlasničke strukture trebalo izvijestiti javnost putem dnevnog tiska, što također nije učinjeno, čime nije postupljeno u skladu s odredbama članka 74. i 76. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima.

- Razvojnim programom iz 1992. bio je predviđen porast prodaje, ostvarenje dobiti u poslovanju Društva, te povećanje broja visokostručnih zaposlenika. Proizvodnja i prodaja odvija se na razini nižoj od one predviđene razvojnim programom, smanjen je broj zaposlenih s 96 koncem 1991., na 59 koncem 2000. U razdoblju od 1996. do 2000. Društvo je često bilo nelikvidno, te se moralo zaduživati i preuzelo je i značajne obveze s osnova zaduživanja, te su iskazani gubici u poslovanju.

Plaće zaposlenima nisu isplaćivane redovito. U 2001. isplaćuju se zaostale plaće za 1999. i 2000. Dividenda dioničarima nije isplaćivana. Iz navedenog proizlazi da Društvo nije ostvarilo ciljeve predviđene razvojnim programom i odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

51. KONKURENT, SINJ

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Konkurent" s p.o. Sinj obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- U izradi elaborata o procjeni građevinskih objekata sudjelovao je vanjski konzultant s kojim nije zaključen ugovor, što nije u skladu s odredbama Uputa za provedbu odredaba članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća prema kojima se s pravnom ili fizičkom osobom registriranom za poslove procjene zaključuje ugovor za korištenje konzultantskih usluga,

- Agencija nije u zakonskom roku dala Poduzeću suglasnost na namjeravanu pretvorbu. U skladu s odredbama članka 13. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća Agencija je bila dužna u roku od 60 dana od dana dostave Odluke o pretvorbi i propisane dokumentacije dati suglasnost na namjeravanu pretvorbu. Potvrdu kojom se daje suglasnost na namjeravanu pretvorbu donijela je Agencija 24. veljače 1993. umjesto najkasnije do konca kolovoza 1992.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu s zakonskim odredbama.

S obzirom na činjenicu da je pretvorba i privatizacija obavljena na način određen Programom pretvorbe, da je broj zaposlenih povećan s 337 na 823, da su iz godine u godinu povećavani prihodi i ostvarena dobit iz poslovanja, da su obavljena značajna ulaganja u proširenje kapaciteta izgradnjom robne kuće u Zagrebu (12 000 m²), trgovinskog centra u Sinju (1 800 m²) i skladišta u Sinju i Splitu (2 000 m²), te da je prošireno tržište otvaranjem novih maloprodajnih mjesta na području Dalmacije, ostvareni su ciljevi propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

52. LABUD, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Labud, Zagreb, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama.

U razdoblju od pretvorbe do dana obavljanja revizije, Društvo je poslovalo s dobitkom i redovito je podmirivalo zakonske obveze i plaće. Dividenda nije isplaćivana, jer je dobit zadržana u Društvu, u skladu s odlukama skupštine. Društvo je tehnološki unaprijedilo proizvodnju i očuvalo produktivnu zaposlenost u skladu s razvojnim programom.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

53. MARDEŠIĆ, SALI

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Mardešić", Sali, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

U vrijeme obavljanja revizije (listopad 2001.), u portfelju Fonda nalazi se 41 097 dionica, što čini 78,42% temeljnog kapitala Društva. U razdoblju od 1996. do 1999., Fond je sedam puta pokušavao prodati dionice Društva iz svog portfelja. Nije prihvaćena niti jedna od prispjelih ponuda.

S obzirom na činjenicu da Društvo posluje s gubitkom uz visoki stupanj zaduženosti, da je broj zaposlenih smanjen u odnosu na ranije razdoblje, da se plaće neredovito isplaćuju, te da je podnesen prijedlog o otvaranju stečajnog postupka nad imovinom Društva, nisu realizirani ciljevi utvrđeni razvojnim programom.

54. MIKA BABIĆ, SLAVONSKI BROD

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Mika Babić" s p.o., Slavonski Brod, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Elaboratom o procjeni, vrijednost zemljišta umanjena je za procijenjene troškove sanacije rupa nastalih vađenjem gline u iznosu 84.311.980.- HRD, odnosno 1.532.945,- DEM. Za spomenuto umanjenoje vrijednosti zemljišta, elaboratu o procjeni nije priložena vjerodostojna i cjelovita dokumentacija na temelju koje bi se mogla utvrditi opravdanost umanjenja. Također, nisu priloženi dokumentirani dokazi s obrazloženjem jediničnih cijena primijenjenih kod utvrđivanja procijenjene vrijednosti objekata.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije društva (dalje u tekstu: Ciglana), obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama.

- Analizom financijskih izvještaja o poslovanju Ciglane nakon pretvorbe, ocjenjuje se da nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani odredbom članka 1. Zakona o privatizaciji, iako su s obzirom na djelatnost društva, postojali uvjeti za realizaciju razvojnog programa.

- Rješenjem Trgovačkog suda u Slavonskom Brodu od 16. siječnja 1997., upisano je u sudski registar osnivanje trgovačkog društva Gramat d.o.o. za proizvodnju i promet građevinskog materijala i građevinarstvo, sa sjedištem u Slavonskom Brodu, čiji su osnivači Stanislav Karlović, Josip Zubčić, Pejo Bilić, Ivan Boras, te Željko Ravlić. Osnivači društva Gramat d.o.o. bili su u vrijeme osnivanja, te u određenim razdobljima tijekom daljnjeg poslovanja istodobno registrirane odgovorne osobe, odnosno bili su raspoređeni na rukovodna radna mjesta u Ciglani i društvu Gramat d.o.o. Iz zapisnika sa sjednice nadzornog odbora Ciglane održane 15. listopada 1996. i zapisnika sa sastanka dioničara Ciglane održanog 26. siječnja 1997., vidljivo je da je društvo Gramat d.o.o. osnovano radi kupnje dionica Ciglane. Nadzorni odbor Ciglane dao je suglasnost da uprava i suradnici mogu osnovati društvo čija će se djelatnost poklapati s dijelom djelatnosti Ciglane, da u tom novom društvu direktor Ciglane može biti u nadzornom odboru, da se cijeli poslovni prostor Ciglane u kojem se obavlja proizvodnja i uskladištenje fert gredica i prometna funkcija daje u zakup novom društvu na duži rok, da uprava Ciglane može zaključivati sve ugovore o međusobnom poslovanju i odnosima s novim društvom, te da Ciglana u cijelosti prenese poslove prodaje svojih proizvoda na novo društvo. U vrijeme obavljanja revizije (listopad 2001.), društvo Gramat d.o.o. ima u vlasništvu 11 754 dionica Ciglane i u vlasničkoj strukturi sudjeluje s 48,83%. Ciglana kao zakupodavatelj i društvo Gramat d.o.o. kao zakupoprimalatelj zaključili su 31. prosinca 1996. ugovor o zakupu pogona za proizvodnju i uskladištenje fert gredica, te zemljišta, poslovnog prostora i opreme za obavljanje poslova prodaje na rok od 10 godina uz zakupninu u kunsnoj protuvrijednosti 14.400,- DEM godišnje. Ciglana kao zakupodavatelj se suglasila da, ukoliko bude prodavala nekretnine koje su predmet ovog ugovora, prednost u kupnji ima zakupoprimalatelj po cijeni koja ne može biti veća od procijenjene vrijednosti tih nekretnina u pretvorbi Poduzeća, umanjeno za 10% koje je rezervirano za bivše vlasnike. Iz zaključenih ugovora o zakupu i ugovora o poslovnoj suradnji, proizlazi da se Ciglana u korist društva Gramat d.o.o. odrekla prihoda od proizvodnje i prodaje fert gredica tijekom 1997. i 1998. i dijela prihoda koji se odnosi na razliku između rabata odobrenog društvu Gramat d.o.o. i rabata koji je ono odobravallo svojim kupcima kod prodaje proizvoda Ciglane u razdoblju od 1997. do vremena obavljanja revizije (listopad 2001.). Uvidom u poslovne knjige Ciglane za razdoblje od 1997. do 2000., utvrđeno je da je tijekom navedenog razdoblja iskazan ukupan promet s kupcima u iznosu 40.272.067,93 kn, od čega se na promet s društvom Gramat d.o.o. odnosi 35.943.427,23 kn ili 89,25%. U istom razdoblju društvo Gramat d.o.o. je iskazalo ostvarene prihode od prodaje proizvoda i trgovačke robe u iznosu 43.799.263,53 kn. Troškovi prodaje proizvoda i trgovačke robe iskazani su u iznosu 36.609.242,78 kn i čine 83,58% prihoda od prodaje, a razlika ostvarenih prihoda od prodaje od 16,42% ili 7.190.020,75 kn čini bruto maržu koja ostaje društvu Gramat d.o.o. za pokriće rashoda poslovanja i dobit. Ciglana je osim poslovno rizičnih ugovora s društvom Gramat d.o.o., bila sudužnik i založni dužnik tom društvu za kratkoročno zaduživanje kod Privredne banke d.d., Zagreb. Zaduženost društva Gramat d.o.o. visoka je i stalno se povećava.

Koncem 1997. ukupne kratkoročne obveze društva Gramat d.o.o. iznose 4.772.981,82 kn, a koncem 2000. ukupno iskazane kratkoročne obveze iznose 6.257.252,30 kn. Već u prvoj godini poslovanja stupanj zaduženosti je 88,8%, a koncem 2000. stupanj zaduženosti je povećan za 4,3% i iznosi 93,1%. Visoki udio duga u ukupnoj financijskoj strukturi društva Gramat d.o.o., ukazuje na činjenicu da postoji veliki rizik nemogućnosti vraćanja sredstava kreditorima, te se na taj način Ciglena dovodi u situaciju povećanog rizika vraćanja sredstava kreditorima u svojstvu sudužnika i založnog dužnika.

55. MIRNA, ROVINJ

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Mirne obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Društveno poduzeće Mirna dostavilo je Odluku o pretvorbi i drugu zakonom određenu dokumentaciju koncem lipnja 1992., te je prema odredbi članka 12. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Agencija trebala do konca kolovoza 1992. dati suglasnost na namjeravanu pretvorbu. Iz postojeće dokumentacije nije vidljivo da li je zatraženo dodatno obrazloženje. Rješenje o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu Agencija Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj donijela je 1. veljače 1993. u roku dužem od 60 dana od primitka Odluke o pretvorbi, što nije u skladu s odredbama članka 12. Zakona o pretvorbi.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu u potpunosti obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Nakon obavljene kontrole, Hrvatski fond za privatizaciju je 6. veljače 1996. donio rješenje kojim se poništavaju uplate za petnaest obroka u iznosu 108.039,23 DEM za dionice kupljene uz popust na obročnu otplatu dioničara zaposlenika i uplata u iznosu 341.021,15 DEM za plaćanje dionica bez popusta. Rješenjem je naloženo kupcima da u roku 30 dana od dana dostave rješenja, pod prijetnjom raskida ugovora, izvrše novu uplatu dionica na temelju zaključenih ugovora. U obrazloženju rješenja navedeno je da je Financijska policija u postupku kontrole pretvorbe utvrdila da pri kupnji dionica Društva, nije postupljeno u skladu s odredbama članka 8. stavka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, jer je Društvo izvršilo uplate iz vlastitih sredstava. Rješenjem Fonda poništena je i jednokratna uplata dionica bez popusta iako Financijska policija nije utvrdila nepravilnosti za jednokratnu uplatu dionica bez popusta.

Nakon poništenja uplata, direktor društva Žarko Šarar uputio je 6. ožujka 1996. svim dioničarima - zaposlenicima informaciju o stanju u Društvu i ponudio određena rješenja. Jedno od predloženih rješenja je da svi otplate svoje dionice, a novac za otplatu nudi društvo Globus holding d.o.o. kao pozajmicu svakom zaposleniku, koju će zaposlenici vratiti kroz plaće. Drugo rješenje je da svi dioničari - zaposlenici prodaju dionice, a kupac uplati sve obroke. U ovom slučaju trebaju svi dioničari potpisati predugovor o prodaji i punomoć o ovlaštenju u zastupanju.

S obzirom da je Hrvatski fond za privatizaciju poništio uplate za 15 obroka uplaćenih prema ugovoru o kupnji dionica s popustom za zaposlenike, dioničari nisu mogli raspolagati s dionicama u visini ostvarenog osobnog popusta, jer nisu imali uplaćeni iznos u visini 5% ugovorene kupovne cijene dionica. Društvo Globus holding d.o.o. je obveznicama Republike Hrvatske uplatilo 26. ožujka 1996. Hrvatskom fondu za privatizaciju za 448 zaposlenih dioničara 520.084,49 kn na temelju dostavljene specifikacije iz Društva, iako ugovor o prijenosu i prodaji dionica sa zaposlenicima u to vrijeme nije bio zaključen. Po rješenju Fonda, 8 dioničara koji su kupili dionice bez popusta i 44 dioničara koji su kupili dionice s popustom nisu izvršili uplatu u skladu s rješenjem. Fond je 6. veljače 1996. i 23. srpnja 1996. s ovim dioničarima raskinuo ugovore i u svoj portfelj prenio 13 055 dionica. Nakon raskida ugovora, Fond je izvršio povrat uplaćenih sredstava i povrat obveznica Društvu po ugovorima za dionice s popustom u iznosu 108.039,23 DEM, a nalogom od 27. veljače 1996. i dopunom naloga od 6. srpnja 1999. zatražio od Istarske banke da stornira nalog o prijenosu potraživanja po oročenom deviznom depozitu na iznos 341.021,15 DEM. Banka je nalog provela 23. srpnja 1999. Na temelju punomoći od 11. ožujka do 15. ožujka 1996., dioničari su opunomoćili Žarka Šarara da u njihovo ime i za njihov račun glasuje na skupštinama i zaključi ugovor o prodaji i prijenosu dionica. Do promjena vlasničke strukture došlo je na temelju javno ovjerenog ugovora o prijenosu i prodaji dionica zaključenog 28. listopada 1996. između 486 malih dioničara, koje zastupa Žarko Šarar iz Pule, i društva Partner invest trade d.o.o. iz Zagreba, čiji je jedini osnivač društvo Globus holding d.o.o. Ugovorom je određeno da mali dioničari prenose stjecatelju 67 994 dionica s popustom nominalne vrijednosti 100,- DEM, od čega su 24 902 dionice otplaćene ili stečene na temelju osobnih popusta, a 43 092 dionice su neotplaćene dionice kupljene na obročnu otplatu. Ugovorom je određeno da stjecatelj preuzima ukupni dug malih dioničara prema Hrvatskom fondu za privatizaciju. Dodatkom ugovoru od 28. studenoga 1996. o prijenosu i prodaji dionica, stjecatelj se obvezao malim dioničarima na ime kupoprodajne cijene isplatiti 755.000,- DEM u kunama prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja. Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da je 16. travnja 1996. na štedne knjižice 507 malih dioničara isplaćena naknada u ukupnom iznosu 754.838,- DEM. Za 501 malog dioničara uplaćeno je po 1.500,- DEM, za dva dioničara po 531,- DEM, za dva dioničara po 755,- DEM, a za dva dioničara po 383,- DEM. Isplata naknade izvršena je po odobrenju društva Diona d.d. iz sredstava kredita odobrenog Društvu.

Istarska banka d.d. odobrila je Društvu 16. travnja 1996. kratkoročni kredit u iznosu 2.781.578,03 kn. Kredit je istog dana uplaćen na žiro račun društva Diona d.d., koje je putem štednih knjižica i tekućih računa malih dioničara isplatila 754.838,- DEM ili 2.781.578,03 kn. Iz dokumentacije Društva i Hrvatskog fonda za privatizaciju nije vidljivo iz kojih je razloga društvo Diona d.d. isplatilo naknadu malim dioničarima. U ožujku 1997. na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske, Fond je prenio dionice društva Arenaturist d.d. u vrijednosti 2.865.025,23 kn na Istarsku banku d.d., te je na taj način podmirio dugovanje Društva prema banci. U knjizi dionica je 6. studenoga 1996. upisano društvo Partner invest trade d.o.o. kao vlasnik 67 994 dionice Društva. Ugovori o prijenosu dionica društvu Partner invest trade d.o.o. dostavljeni su Hrvatskom fondu za privatizaciju 10. veljače 1998., odnosno 15 mjeseci nakon zaključenja ugovora o prijenosu, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. U skladu s odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji, stjecatelj je bio obvezan podmiriti dug prema Hrvatskom fondu za privatizaciju za stečene dionice od malih dioničara u roku od šest mjeseci od dana zaključivanja ugovora odnosno najkasnije do konca travnja 1997. Stjecatelj nije plaćao obroke te mu je Fond u studenom 1998. dostavio konačni obračun. S obzirom da stjecatelj nije po konačnom obračunu uplatio sredstva, Fond je 19. siječnja 1999. raskinuo ugovore i u svoj portfelj prenio 42 428 neotplaćenih dionica, a stjecatelju je ostalo u vlasništvu 25 566 otplaćenih dionica. Upravni sud je 10. rujna 1998. nakon pokrenuta tri upravna spora donio tri presude kojima je poništeno rješenje Hrvatskog fonda za privatizaciju uz obrazloženje da se poništenje radnji u postupku pretvorbe može odnositi na postupovne radnje, a ne na ispunjenje ugovorne obveze.

- Dana 12. lipnja 1997. održana je skupština na kojoj je donesena odluka o povećanju temeljnog kapitala za iznos od 20.000.000,00 kn pretvaranjem potraživanja društva Diona d.d. u ulog. Nakon toga temeljni kapital Društva iznosi 36.804.000,00 kn i podijeljen je na 368 040 dionica. Komisija za vrijednosne papire nije obaviještena o promjeni strukture vlasništva, što nije u skladu s odredbama članka 74. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima.

- U razdoblju od pretvorbe do 2001., Društvo je izradilo više sanacijskih programa. Od pretvorbe do sanacije u 1997., Društvo je ostvarivalo gubitke i zaduživalo se uz kamatne stope veće od stopa na tržištu novca i kapitala. Nisu poduzimane mjere za održavanje financijske ravnoteže poslovanja. U Društvu je u vrijeme pretvorbe bilo 585 zaposlenika, a tijekom obavljanja revizije 268 zaposlenika. Nakon obavljene sanacije i financijske konsolidacije od Vlade Republike Hrvatske u ožujku 1997., izvršeni troškovi reklama, odobreni rabati, dane pozajmice i kupnja nekretnina u ukupnom iznosu 38.132.748,87 kn uzrokovali su smanjenje obrtnih sredstava. Društvo je opterećeno nerazriješenim sudskim postupcima. Od 1999. iz razloga blokade žiro računa Društvo je obavljalo financijsko poslovanje putem društva Mirna Ribolov d.o.o. koje je u potpunom vlasništvu Društva.

U listopadu 2001., Trgovačkom sudu u Rijeci dostavljen je prijedlog za pokretanje stečajnog postupka Društva od društva Fides d.o.o. Nakon sanacije od 1997. do 2001. Društvo je pozitivno poslovalo. Ulažu se napor i za održavanje dugogodišnje tradicije proizvodnje i prerade ribe.

S obzirom na ranije navedene činjenice, pretvorbom i privatizacijom Društva nisu ostvareni ciljevi propisani odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

56. MLADOST, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Mladost" nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Pretvorba nije provedena prema Odluci o pretvorbi donesenoj 29. lipnja 1992., nego na temelju Odluke o izmjenama i dopunama odluke o pretvorbi donesene 20. listopada 1992. kojom je promijenjen model pretvorbe. Poduzeće nije postupilo u skladu s odredbama članka 9. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je određeno da je poduzeće dužno obaviti pretvorbu najkasnije do 30. lipnja 1992., odnosno smatrat će se da je poduzeće postupilo u skladu s odredbama Zakona, ako do navedenog roka dostavi Agenciji odluku o pretvorbi s propisanom dokumentacijom, pod uvjetom da provede pretvorbu u skladu s tom odlukom, što nije učinjeno.
- Pretvorba nije obavljena prema Programu pretvorbe, nego prema Odluci o izmjeni i dopuni Programa pretvorbe, koju je donio Upravni odbor društvenog poduzeća "Mladost" 20. listopada 1992. Izmijenjenim programom nisu predviđeni rokovi za upis dionica i za dostavljanje ponuda za kupnju dionica. Predviđeno je da će se rokovi naknadno utvrditi u dogovoru s Hrvatskim fondom za razvoj. Iz kojih je razloga izmijenjen Program pretvorbe, nije vidljivo iz priložene dokumentacije.
- Razvojn timer programom nije predviđena dokapitalizacija, a Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o pretvorbi određuje da će se pretvorba društvenog poduzeća "Mladost", između ostaloga, obaviti i prodajom 30,0% procijenjene vrijednosti poduzeća uz obveznu dokapitalizaciju u iznosu 3.887.600,- DEM.
- Razvojni program ne sadrži analitičko dokumentacijsku osnovu za donošenje odluka razvojn timer karaktera, tako da nije moguće kontrolirati i nadzirati njegovu implementaciju. Također, nedostaju financijski aspekti programa, te nije vidljiva potreba za dodatnim ulaganjima odnosno za dokapitalizacijom.

- Agencija nije dala suglasnost na namjeravanu pretvorbu u zakonskom roku. Suglasnost je dana 11. studenoga 1992. umjesto koncem kolovoza 1992. Prema odredbama članka 9. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, direktor Agencije može uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog ministarstva, za pojedino poduzeće temeljem izvanrednih okolnosti, odnosno za poduzeća koja se potpuno ili djelomično nalaze na ratom zahvaćenom području, odobriti produženje roka za podnošenje potrebne dokumentacije. Iz priložene dokumentacije nije vidljivo koje su izvanredne okolnosti bile temelj za odobrenje produženja roka. Također, nedostaje mišljenje nadležnog ministarstva (Ministarstva turizma i trgovine), koje je trebalo pribaviti prije davanja navedenog odobrenja.

- Izmijenjenim Programom pretvorbe određeno je da će se poziv za prikupljanje ponuda za prodaju 30,0% dionica poduzeća uz uvjet dokapitalizacije objaviti nakon što Agencija izda suglasnost na namjeravanu pretvorbu. Poziv za prikupljanje ponuda za prodaju objavljen je prije nego je Agencija rješenjem dala suglasnost na namjeravani model pretvorbe. U rješenju Agencije navedeno je ime kupca ovog dijela društvenog kapitala. Proizlazi da je kupac odabran prije nego je Agencija izdala suglasnost na namjeravanu pretvorbu. Također, je rješenjem Agencije predviđena dokapitalizaciju u iznosu 3.887.600,- DEM, što nije predviđeno Razvojnim programom. Na temelju elaborata o procijenjenoj vrijednosti društvenog poduzeća "Mladost", te dodatnih korekcija, Agencija je rješenjem procijenila vrijednost poduzeća na 9.071.000,- DEM. Zbog nedostatnosti druge potrebne dokumentacije (primjerice, popis imovine na dan 31. prosinca 1991., glavna knjiga za 1991., analitička evidencija kupaca i dobavljača) ne može se dati ocjena o realnosti procijenjene vrijednosti društvenog poduzeća "Mladost".

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu u potpunosti obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Dioničarima, koji su otplate dionica uz popust, ugovorili na rok od 5 godina odnosno 60 obroka i plaćanje ugovorene cijene u visini 5% u prvoj godini, 10% u drugoj godini, 20% u trećoj godini, 30% u četvrtoj godini i 35% u petoj godini, naknadno je odobreno plaćanje u visini 5% ugovorene cijene do pete godine, odnosno u prve četiri godine dioničari su trebali otplatiti 20,0% ugovorene cijene, a u petoj godini ostatak odnosno 80% ugovorene cijene. Navedeno nije bilo u skladu s odredbama ugovora o prodaji dionica s popustom. S malim dioničarima nije zaključen dodatak ugovoru o promjeni uvjeta plaćanja. Ugovorom je određeno da će se ugovor raskinuti ako kupac ne plati dva obroka uzastopno odnosno ako u naknadnom roku od 15 dana ne uplati zaostali obrok zajedno sa zateznom kamatom. Prema evidenciji Hrvatskog fonda za privatizaciju, većina dioničara zadnje obroke uplatila je u studenome 1993. Ugovore s dioničarima trebalo je (prema odredbama ugovora) raskinuti u siječnju 1994.

Ugovori su raskinuti u veljači 1999., što nije u skladu s ugovorenim odredbama.

- Prema odredbama članka 33. Zakona o privatizaciji, osobe koje su zaključile ugovor o kupnji dionica s popustom uz obročnu otplatu, imale su pravo od travnja 1996. na izmjenu ugovora uz uvjet otplate ugovorene vrijednosti u roku do 20 godina, a dioničko društvo bilo je u obvezi obavijestiti dioničare o pravu izmjene ugovora. Iz dostavljene dokumentacije nije vidljivo je li dioničko društvo "Mladost" obavijestilo male dioničare o pravu na izmjenu odredbi ugovora, iako im je Hrvatski fond za privatizaciju uputio obavijest nekoliko puta. Dodatak ugovoru o produženju roka otplate dionica nije zaključen ni s jednim dioničarom.

- Drago Kovačević, kupac 30,0% dionica bez popusta, nije obavljao plaćanje dionica bez popusta u skladu s odredbama ugovora. Obvezao se ugovorenu cijenu za 27 213 dionica bez popusta nominalne vrijednosti 2.721.300,- DEM uplatiti u šest jednakih mjesečnih obroka. Prema odredbama članka 9. ugovora, ako kupac ne plati jedan obrok prodavatelj (Hrvatski fond za razvoj) može pisanim putem pozvati kupca da u roku od 15 dana od dana predaje poziva pošti, uplati zaostali obrok zajedno sa zateznom kamatom i o tome obavijesti prodavatelja. U slučaju da kupac ne postupi u skladu s pozivom, ugovor se smatra raskinutim posljednjeg dana petnaestodnevnog roka, a prodavatelj će svoja potraživanja naplatiti iz zadržanog pologa. Kupac nije obavio uplatu drugog i trećeg obroka u ugovorenim rokovima. Iz dokumentacije nije vidljivo je li Hrvatski fond za razvoj pozivao pisanim putem kupca da izmiri dospelje obveze. Ugovor nije raskinut, jer je Hrvatski fond za razvoj 18. veljače 1993. s kupcem zaključio dodatak ugovoru. Izmijenjene su odredbe osnovnog ugovora na način da se kupac obvezao uplatiti ostatak ugovorene cijene u iznosu 2.313.105,- DEM u dvadesetčetiri (24) jednaka mjesečna obroka u iznosu 96.379,30 DEM, s tim da prvi obrok dospijeva 10. srpnja 1993. Iz dostavljene dokumentacije nije vidljivo zašto je kupcu odgođeno plaćanje do 10. srpnja 1993. odnosno iz kojih su razloga promijenjeni uvjeti plaćanja dionica. Kupac nije podmirivao dospelje obveze niti na novougovoreni način. Od 10. srpnja do 23. prosinca 1993. nije podmireno 6 obroka. Ugovor i dodatak ugovoru nisu raskinuti ni poslije šest nepodmirenih obroka.

- Kupac, Drago Kovačević zaključio je 21. prosinca 1993., ugovor sa Zvonimirom Rilovićem, kojim su regulirana njihova međusobna prava i obveze. Ugovoreno je da će sve obveze koje je preuzeo Drago Kovačević, prema ugovoru o kupnji dionica bez popusta i ugovoru o kupnji dionica putem dokapitalizacije, podmirivati zajednički i u jednakim dijelovima, s tim da će 50,0% dionica koje je stekao, Drago Kovačević prenijeti na Zvonimira Rilovića.

Drago Kovačević nije imao pravo raspolagati i staviti u promet neotplaćene dionice kupljene na obročnu otplatu od Hrvatskog fonda za privatizaciju, jer je odredbama članka 7. točka 2. ugovora o prodaji dionica bez popusta, zaključenog između Hrvatskog fonda za privatizaciju i Drage Kovačevića, određeno da kupac ne može raspolagati dionicama koje nije otplatio, te je svako raspolaganje i stavljanje u promet dionica koje nisu otplaćene od strane kupca, ništavno. Prijenos neotplaćenih dionica kupljenih od Hrvatskog fonda za privatizaciju na obročnu otplatu određen je i člankom 21.c do 21.f Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, na način da se neotplaćene dionice prenose ugovorom koji se u obliku javno ovjerene isprave sklapa između prenositelja i stjecatelja. Ugovor treba sadržavati osnovne elemente, a jedan primjerak ugovora treba dostaviti Hrvatskom fondu za privatizaciju. Ugovor o prijenosu neotplaćenih dionica ne sadrži neke od navedenih elemenata i to: broj pod kojim je društvo upisano u sudski registar, nominalnu vrijednost neotplaćenih dionica, ukupan broj neotplaćenih dionica koje se prenose s naznakom ukupne nominalne vrijednosti tih dionica te serijske i kontrolne brojeve dionica koje se prenose. Također, iz dokumentacije nije vidljivo je li stjecatelj jedan primjerak ugovora dostavio Hrvatskom fondu za privatizaciju.

- Ugovorom o ulaganju kapitala, zaključenim između Drage Kovačevića i društvenog poduzeća "Mladost", nisu određeni uvjeti pod kojima se ugovor raskida, nisu ugovorene zatezne kamate za slučaj da ulagač ne podmiri obveze u ugovorenom roku i nije jasno određeno kada ulagač stječe pravo imenovati većinu članova u Upravnom odboru.

- Ulagrač je postao većinski vlasnik na temelju vrijednosti ugovorenih, a neotplaćenih dionica na ime dokapitalizacije, što nije u skladu s odredbama ugovora kojima je određeno da se temeljna glavnica društva s osnove dokapitalizacije treba povećavati u skladu s uplatama pojedinih obroka uloga, a u skladu s uplatama, ulagač stječe dionice u vrijednosti koja odgovara vrijednosti uplaćenih obroka.

- Drago Kovačević, ulagač dodatnog kapitala u iznosu 3.887.600,- DEM za kupnju dionica na ime dokapitalizacije nije podmirivao ugovorene obveze u skladu s ugovorom, zaključenim s društvenim poduzećem "Mladost". Ulagrač je trebao na ime dokapitalizacije do konca prosinca 1994. uplatiti 3.887.600,- DEM, a uplaćeno je 1.887.558,75 DEM, što je 2.000.041,25 DEM manje od ugovorenoga iznosa. Zajedno s ugovorom o kupnji dionica bez popusta, raskinut je i ugovor o dodatnom ulaganju. Iz tog razloga, a u skladu s člankom 1. dodatka ugovoru o kupnji dionica bez popusta, dionice stečene dokapitalizacijom prenose se u portfelj Hrvatskog fonda za privatizaciju. Uvidom u evidenciju Hrvatskog fonda za privatizaciju, utvrđeno je da dionice stečene dokapitalizacijom nisu u njegovom portfelju, što nije u skladu s odredbama dodatka ugovoru.

- Dioničko društvo "Mladost" dio uloženi novčanih sredstava na ime dokapitalizacije nije utrošilo prema dinamici i namjeni određenoj ugovorom o ulaganju dodatnog kapitala i Programom dodatnog ulaganja.

S obzirom na činjenicu da pretvorba i privatizacija nisu obavljene u potpunosti na način određen programom pretvorbe, da je ugovor o dokapitalizaciji samo djelomično ispunjen, broj zaposlenih smanjen s 1 356 na 3 djelatnika, da su iz godine u godinu smanjivani prihodi i ostvareni negativni poslovni rezultati, uz porast obveza koje su koncem 2000. bile veće od imovine, te da je zbog nelikvidnosti i insolventnosti otvoren stečajni postupak nad dioničkim društvom "Mladost", nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

57. MODEA, GAREŠNICA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Modea" s p.o., Garešnica nije obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Fond je početkom veljače 1995. poništio Rješenje Agencije od 4. travnja 1992., kojim je dana suglasnost Poduzeću na namjeravanju pretvorbu kao i sve pravne radnje provedene tim Rješenjem, jer je kontrolom utvrđeno da su za kupnju dionica korištena sredstava Društva. Nepravilnosti su po svojoj prirodi bile takve da ih nije bilo moguće otkloniti u naknadnom roku, te je Poduzeću dana mogućnost da ponovno provede postupak pretvorbe prema Rješenju od 1. veljače 1995. i u skladu sa zakonskim propisima. Nakon poništenja Rješenja, kupci dionica stečenih pretvorbom po Rješenju od 4. travnja 1992. pokrenuli su sudski postupak zbog povrata sredstava i drugih naknada. Sudski postupak je u tijeku.

- Dokapitalizacija nije provedena u skladu s odredbama Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća i Razvojnim programom. Dokapitalizacija je provedena uplatom novčanih sredstava od strane zaposlenika Društva, Ivana Jagatića i Ivana Lackovića, za 4 584 dionice. Ivan Jagatić je s Društvom zaključio 15. svibnja 1992. ugovor o kupnji 78 dionica nominalne vrijednosti 19.500,- DEM. Na temelju popusta ostvario je pravo na dodatnih 40 dionica, što je ukupno iznosilo 118 dionica. Dana 16. svibnja 1992. uplatio je 1.078.000,- HRD, što je prema tečaju na dan uplate iznosilo 10.517,07 DEM. Ulagatelj Ivan Lacković zaključio je 15. svibnja 1992. ugovor o kupnji 4 506 dionica nominalne vrijednosti 1.126.500,- DEM. Na temelju popusta ostvario je pravo na dodatnih 2 613 dionica, što je ukupno iznosilo 7 119 dionica. Ivan Lacković je podmirio obvezu prema Društvu s osnova dokapitalizacije na način da je društvo Zagrebačka štedionica uplatilo 19. svibnja 1992. na temelju ugovora o kreditu za dokapitalizaciju, u ime Ivana Lackovića 61.965.970,- HRD ili 604.546,05 DEM na račun Društva.

Istog dana, odnosno 19. svibnja 1992. kada je društvo Zagrebačka štedionica, uplatilo na račun Društva sredstva u ime Ivana Lackovića, Društvo je društvu Zagrebačka štedionica doznačilo kratkoročnu pozajmicu u iznosu 60.000.000.- HRD odnosno 585.365,85 DEM uz kamatu 17,0% mjesečno na 30 dana, koja do konca listopada 2001. nije bila vraćena. S osnova dokapitalizacije uplaćeno je 63.043.970.- HRD ili prema srednjem tečaju na dan uplate 615.063,12 DEM, što je za 531.090,88 DEM ili 46,3% manje u odnosu na iznos dokapitalizacije određen Odlukom o pretvorbi, prema kojoj je za dokapitalizaciju trebalo uplatiti 1.146.154,- DEM. Sredstva su uplaćena u ugovorenom roku do 19. svibnja 1992. odnosno u roku 30 dana od zaključivanja ugovora, što je u skladu s Odlukom o pretvorbi. Rješenjem Agencije nije utvrđeno do kada i prema kojem tečaju trebaju biti uplaćena sredstva dokapitalizacije. Nakon poništenja pretvorbe, Društvo je vratilo sredstva Ivanu Jagatiću, a Ivan Lacković je 19. svibnja 1992. prodao 4 506 dionica Zagrebačkoj štedionici.

Prema Odluci o pretvorbi i Razvojnom programu, sredstva dokapitalizacije trebala su biti korištena za financiranje pretvaranja viška skladišnog prostora u proizvodni objekt i opremu, što bi omogućilo zapošljavanje novih 60 zaposlenika - ženske stručne radne snage, te za pronalaženje stabilnijih i kvalitetnijih izvora obrtnih sredstava, što nije učinjeno. Iz navedenog je zaključeno da dokapitalizacija nije provedena u skladu s Razvojnim programom i odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti koje nisu otklonjene u ponovljenom postupku:

- Kod procijene vrijednosti Poduzeća primijenjene su statička i dinamička metoda procjene. Procijenjena vrijednost Poduzeća izračunana statičkom metodom iznosila je 97.173.000 din ili 10.797.000,- DEM, a procijenjena vrijednost Poduzeća izračunana dinamičkom metodom iznosila je 48.085.615 din ili 5.342.846,- DEM. Konačna procijenjena vrijednost Poduzeća iskazana u Elaboratu, dobivena je kombinacijom navedenih metoda i iznosi 67.720.569 din, odnosno 7.524.508,- DEM. Izračunana je kao ponderirana aritmetička sredina, a sastoji se od 40,0% procijenjene vrijednosti Poduzeća dobivene statičkom metodom i 60,0% procijenjene vrijednosti dobivene dinamičkom metodom. Uvidom u dokumentaciju o procjeni, utvrđeno je da kod procjene po statičkoj metodi, procijenjena vrijednost priključaka za javnu i individualnu infrastrukturu u iznosu 38.383,- DEM nije uključena u procijenjenu vrijednost Poduzeća. Stoga je primjenom kombinirane metode, procijenjena vrijednost građevinskih objekata odnosno procijenjena vrijednost Poduzeća manja za 15.353,- DEM. Navedeno nije u skladu s odredbama točke 8. podtočke 9. Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je određeno da se procjena treba obaviti odgovorno i brižljivo, bez ispuštanja bilo kojeg elementa procjene od značajnijeg utjecaja na konačnu procijenjenu vrijednost poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su prema Rješenju Fonda od 1. veljače 1995. u skladu sa zakonskim propisima.

S obzirom na činjenicu da tijekom proteklog razdoblja, u kojem je provedena pretvorba i privatizacija Društva, nisu ostvareni ciljevi određeni Razvojnim programom, te da je broj zaposlenika unatoč primljenim sredstvima za održavanje postojeće razine zaposlenosti ili novo zapošljavanje, smanjen sa 696 zaposlenika u 1990. na 575 zaposlenika u 2000. nisu u potpunosti ostvareni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

58. MREŽNICA, DUGA RESA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Mrežnica s p.o., Duga Resa, nije u potpunosti proveden u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Odluka o pretvorbi s potrebnom dokumentacijom dostavljena je Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj 30. lipnja 1992., a Agencija je 16. listopada 1992. od poduzeća zatražila podatke potrebne za kontrolu procijenjene vrijednosti te usklađenje podataka u Odluci o pretvorbi s programom pretvorbe, što nije u skladu s odredbama članka 12. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, jer se Agencija u roku od 60 dana trebala očitovati na odluku o pretvorbi.

- Vrijednost poduzeća procijenjena je u iznosu 12.888.701,- DEM, ali je zbog pogrešnog zbroja procijenjenih stavki, iskazana u iznosu 11.750.700,- DEM. Agencija nije kontrolirala zbroj pozicija koje čine iskazanu vrijednost poduzeća već je od iskazane vrijednosti poduzeća (11.750.700,- DEM) oduzela razliku povećanja i smanjenja pojedinih stavki u elaboratu u iznosu 882.598,- DEM, te je vrijednost poduzeća nakon ispravka u elaboratu iskazana u iznosu 10.868.000,- DEM.

- U elaboratu je mijenjana vrijednost poduzeća na način da su se pretvarale procijenjene vrijednosti nekretnina i zaliha robe i ispravljala njihova vrijednost, a nema obrazloženja zbog čega su izvršene ispravke niti dokaza za promjenu vrijednosti zaliha robe. Nakon ispravka vrijednosti poduzeća, Upravni odbor prihvatio je ispravke u elaboratu i donio odluku o pretvorbi poduzeća 9. lipnja 1993., kojom je vrijednost poduzeća utvrđena u iznosu 10.868.000,- DEM.

Prihvaćena procjena vrijednosti poduzeća u iznosu 10.868.000,- DEM iskazana je za 1.138.001,- DEM manje od procijenjene vrijednosti koja je trebala, da nije bilo pogreške u zbroju, biti iskazana u iznosu 12.006.001,- DEM.

- Ocjena postupaka privatizacije i sanacije

Postupci privatizacije nisu provedeni u skladu s zakonskim odredbama i sanacijskim programom. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Prema sanacijskom programu i Odluci Vlade Republike Hrvatske, Društvu su iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju prenesene dionice nominalne vrijednosti 6.714.500,- DEM ili 23.929.539,00 kn, a radi namirenja dugova prema dobavljačima i zaposlenima po osnovi neisplaćenih plaća. Ugovor o prijenosu dionica, između Društva i Hrvatskog fonda za privatizaciju, zaključen je koncem srpnja 1998. Blokada žiro računa Društva, trajala je neprekidno od 12. listopada 1996. do 3. siječnja 1999. Zbog brže deblokade žiro računa, Nadzorni odbor Društva dao je u kolovozu 1998. suglasnost Željku Kekiću, da obveze prema dobavljačima i zaposlenima podmiri vlastitim sredstvima, a prema sporazumu o preuzimanju tih obveza. Na istoj sjednici, donesena je odluka o prodaji dobivenih dionica po cijeni ne nižoj od 5.700.000,00 kn s preporukom da se navedene dionice prodaju Željku Kekiću ako ponudi jednake uvjete onima koje ponudi najpovoljniji ponuditelj. Javni natječaj za prodaju dionica nije proveden. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2001.), dionice nominalne vrijednosti 21.170.803,40 kn prodane su izravnim ugovaranjem Željku Kekiću, Mirni Cindrić i Gojku Marušiću. Ugovorena cijena prodanih dionica je 6.015.288,40 kn. Podmirivanje obveza s osnova kupoprodaje dionica, obavljeno je putem cesija i prijeboja. Prema podacima Društva, nisu prodane dionice nominalne vrijednosti 2.758.735,60 kn. Nije bilo zamjena dionica.

- Sporazum o preuzimanju obveza prema dobavljačima i zaposlenima između Društva i Željka Kekića (vjerovnik) zaključen je u kolovozu 1998. Prema sporazumu, vjerovniku je dana suglasnost da u ime Društva podmiri obveze prema dobavljačima i zaposlenima, a iznosi obveza utvrdit će se pojedinačnim ugovorima o preuzimanju duga. Obveze koje preuzme vjerovnik, uključujući i pogodnosti koje proizlaze iz zaključenih ugovora o preuzimanju duga, u cijelosti su evidentirane u poslovnim knjigama Društva kao obveza prema vjerovniku. Obveze Društva prema dobavljačima i zaposlenima, s kojima su zaključeni ugovori o preuzimanju duga, iznose 9.020.983,44 kn i iskazane su u poslovnim knjigama kao obveza Društva prema vjerovniku. Ove obveze tretiraju se kao pozajmljena sredstva. Ugovor o pozajmici nije zaključen, a prema odluci Nadzornog odbora, sredstva su pozajmljena na rok od jedne godine. Kamate su obračunane za 1998. i 1999. u visini 13,75% godišnje i iznose 509.108,10 kn.

Kako su za podmirenje obveza prema dobavljačima i zaposlenima Društvu prenesene dionice iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju, prema sanacijskom programu i na temelju ugovora o prijenosu dionica, pretvaranje obveza Društva prema vjerovniku u pozajmicu i obračunavanje kamata na pozajmicu nije u skladu s odredbama ovog ugovora. Vjerovnik je podmirio obveze prema dobavljačima i zaposlenima u iznosu 6.879.083,16 kn, a od Društva, na temelju zaključenih ugovora o preuzimanju duga i obračunanih kamata, potražuje 9.530.091,54 kn te ostvarene pogodnosti vjerovnika iznose 2.651.008,38 kn. Do srpnja 2001., Društvo je podmirilo obveze prema vjerovniku u iznosu 6.041.914,45 kn te obveze iznose 3.488.177,09 kn. Obveze u iznosu 5.499.914,45 kn podmirene su putem cesija i prijeboja po ugovorima o prodaji dionica, a 542.000,00 kn novčanim doznakama.

- Prema sanacijskom programu Društva i Odluci Vlade Republike Hrvatske, Hrvatski fond za privatizaciju je 10. srpnja 1998., prenio Željku Kekiću (stjecatelj) upravljačka prava nad 43 145 dionica Društva. Ugovor o prijenosu upravljačkih prava nad dionicama, zaključen je na rok od tri godine uz obvezu ispunjenja sljedećih uvjeta: zaposliti minimalno 200 djelatnika, uložiti vlastita sredstva za sanaciju i modernizaciju objekata Društva u iznosu 2.500.000,00 kn te sanirati Toplice Lešće i rekonstruirati ugostiteljski objekt Roganac iz sredstava kredita koje će teretiti Društvo u iznosu 8.986.256,40 kn. Stjecatelj ne smije otuđiti nekretnine Društva odnosno opteretiti ih upisanim ili neupisanim teretima bez suglasnosti Hrvatskog fonda za privatizaciju. Također se obvezuje podnositi godišnja izvješća o izvršenju preuzetih obveza. Ako ne ispuni preuzete obveze, gubi pravo potraživanja uložених sredstava, a ukoliko ih izvrši, dobit će u vlasništvo 43 145 dionica Društva. Izvješće o izvršenju obveza podneseno je samo za prvu godinu provođenja sanacijskog programa. Ugovor je istekao 10. srpnja 2001., a Hrvatski fond za privatizaciju je dopisom od 26. rujna 2001., pozvao stjecatelja da u roku 8 dana dostavi izvješće o izvršenim obvezama po ugovoru. U zadanom roku, stjecatelj nije dostavio izvješće, stoga Hrvatski fond za privatizaciju nije stjecatelju prenio dionice. Uvidom u dokumentaciju Društva, utvrđeno je da ugovorne obveze stjecatelj nije ispunio. Po ugovoru o dioničkim pravima, stjecatelj je bio u obvezi zaposliti 200 djelatnika. Koncem srpnja 2001., Društvo ima ukupno 23 zaposlenika, od toga u društvima s ograničenom odgovornošću 19. Tijekom provođenja sanacije, objekti Društva davani su u zakup, a djelatnici su zapošljavani na temelju ugovora o poslovnoj suradnji između Društva i zakupaca. Djelatnici su zasnivali radni odnos u Društvu na rok od tri mjeseca, nakon čega bi ih, u skladu s odredbama ugovora, zaposlio zakupoprimac. Na taj način, ukupno je zaposleno 154 djelatnika.

- Stjecatelj nije uložio vlastita sredstva u sanaciju i modernizaciju objekata Društva. Za sanaciju objekta Toplice Lešće i rekonstrukciju ugostiteljskog objekta Roganac, Društvo se nije zadužilo. S obzirom da se kod Općinskog suda u Karlovcu vodi postupak rješavanja tužbe Pamučne industrije Duga Resa za povrat Toplica Lešće, kreditna sredstva nisu osigurana. Ugostiteljski objekt Roganac rekonstruiran je sredstvima Društva.

S obzirom na činjenicu da je od 1993. broj zaposlenih smanjen s 494 na 23 u 2001., da je smanjen temeljni kapital, da je smanjena vrijednost imovine, te da program sanacije Društva nije ispunjen, privatizacijom nisu postignuti ciljevi iz razvojnog programa odnosno nisu postignuti ciljevi predviđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

59. OPSKRBA, VINKOVCI

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Opskrba, Vinkovci obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- U procjenu vrijednosti uključen je i poslovni prostor u upravnoj zgradi, kojega je Poduzeće koristilo na temelju ugovora o najmu, što nije u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- U razdoblju od 15. veljače 1994. do 30. siječnja 1995. u knjizi dionica upisivan je prijenos neotplaćenih dionica kupljenih na obročnu otplatu od 40 dioničara na novog stjecatelja, a jedan primjerak ugovora o prijenosu dionica stjecatelj nije dostavio Fondu, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- U knjigovodstvenim evidencijama u 1995. iskazana su plaćanja s računa Društva za kupnju dionica u iznosu 123.472,03 kn. Za plaćanja u iznosu 98.222,03 kn nedostaje dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo kome su plaćene dionice i za koga su kupljene, a 25.250,00 kn plaćeno je invalidu Domovinskog rata i obitelji poginulog hrvatskog branitelja za kupnju dionica na kojima se kao vlasnik u knjizi dionica upisalo poduzeće Akord, što nije u skladu s odredbama članka 8. stavka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Imovinu (7 prodavaonica) koja se u vrijeme pretvorbe nalazila na okupiranom području te je iskazana u vrijednost Poduzeća po knjigovodstvenoj vrijednosti u iznosu 91.142,- DEM, nakon provedene mirne reintegracije, Društvo nije procijenilo i nije postupilo u skladu s odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji. Pozajmljivanje sredstava bez ugovora i utvrđenih rokova povrata, nepoduzimanje mjera za povrat danih pozajmica te prodaja nekretnina za koje nema dokaza o izvršenom plaćanju, uzrokovali su nelikvidnost i insolventnost koje su dovele do otvaranja stečajnog postupka. Otvaranjem stečajnog postupka i otpuštanjem svih zaposlenih nisu ostvareni ciljevi razvojnog programa Društva.

60. ORTOPEDIJA ZAGREB, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Ortopedija Zagreb" obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Odluka o pretvorbi i dokumentacija o pretvorbi dostavljena je Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj 30. lipnja 1992., a naknadno je dostavljen Izvještaj o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1991. Hrvatski fond za privatizaciju zatražio je 23. srpnja 1993. izmjenu i dopunu dostavljene dokumentacije prema odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Odredbama članka 13. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća određeno je da se pretvorba može provesti onako kako je predloženo Agenciji, ako Agencija u roku od 60 dana od primitka odluke o pretvorbi i priložene dokumentacije ne obavijesti poduzeće o tome da namjeravana pretvorba nije u skladu s odredbama istog Zakona. Agencija nije zatražila dopunu dokumentacije u roku od 60 dana, već je dopuna zatražena 12 mjeseci nakon primitka dokumentacije o pretvorbi, što nije u skladu s navedenim odredbama.

- Poduzeće je prema uputi Hrvatskog fonda za privatizaciju trebalo riješiti imovinsko-pravne odnose s poduzećima "Banija" i "Banimed", zatražiti upis u zemljišnim knjigama i dostaviti zemljišnoknjižni uložak. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je procjena zemljišta i građevinskih objekata obavljena na temelju ugovora o diobi nekretnina koji je zaključen 19. srpnja 1993. između društvenih poduzeća "Banija", "Banimed" i "Ortopedija Zagreb", te da nije obavljen upis u zemljišnim knjigama.

- Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, određeno je da se u postupku procjene vrijednosti građevinskog zemljišta treba koristiti cijenama nadležnih općinskih tijela, kao i stvarnim usporednim tržišnim cijenama uzimajući u obzir lokaciju, opremljenost i atraktivnost građevinskog zemljišta. U Elaboratu o procjeni nisu navedeni izvori i nisu dana obrazloženja za cijene primijenjene kod izračuna pripreme zemljišta i rente. Tako je cijena pripreme zemljišta i rente za prvo područje u postupku procjene primijenjena u iznosu 82,- DEM/m². Uvidom u cijene Gradskog zavoda za izgradnju i uređenje Grada Zagreba za prosinac 1991. utvrđena je cijena pripreme zemljišta i rente u iznosu 348,- DEM/m². Vrijednost pripreme zemljišta i rente u postupku procjene utvrđena je u iznosu 117.039,- DEM/m², umjesto 496.700,40 DEM, što znači da je za 379.661,40 DEM manje procijenjena vrijednost građevinskog zemljišta.

- Hrvatski fond za privatizaciju proveo je postupak prikupljanja ponuda za kupnju 6 064 dionica bez popusta odnosno 50,0% procijenjene vrijednosti poduzeća "Ortopedija Zagreb", a dostavljena je jedna ponuda. U odluci od 31. ožujka 1994. navedeno je da u postupku javnog prikupljanja ponuda nije prihvaćena niti jedna ponuda i da se dionice prenose Hrvatskom fondu za privatizaciju. Iz dokumentacije nije vidljivo iz kojeg razloga nije prihvaćena dostavljena ponuda. Prema odredbama članka 5. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, određeno je da se dionice za koje vlasništvo nisu stekle osobe iz točke 1. do 5. stavka 1. istog članka, prenose fondovima i to dvije trećine tih dionica Hrvatskom fondu za razvoj, a jedna trećina Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske i Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske. Prema Odluci od 31. ožujka 1994., u portfelj Fonda preneseno je 6 064 dionice Društva, a prijenos Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske i Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske nije obavljen. U skladu s odredbama navedenog Zakona, 2 021 dionicu odnosno jednu trećinu dionica u vrijednosti 202.100,- DEM trebalo je prenijeti Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske i Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim u dijelu koji se odnosi se na prodaju dionica s popustom drugim stjecateljima.

- Kupci dionica s kojima su mali dioničari zaključili ugovore o prodaji dionica, nisu ostvarili upis u knjigu dionica jer za prijenos dionica nije prethodno bila pribavljena suglasnost Društva. Odredbama Statuta Društva određeno je da je za prijenos dionica potrebna suglasnost Društva koju daje uprava. Kupci dionica pokrenuli su sudski postupak kod Trgovačkog suda u Zagrebu kojim traže poništenje odluka donesenih na skupštini Društva jer im je onemogućeno pravo sudjelovanja u radu skupštine. Sudski postupak je u tijeku.

S obzirom na činjenicu da nije ostvareno povećanje proizvodnje, novo zapošljavanje i očuvanje broja zaposlenih, koji je s 80 početkom 1992. smanjen na 12 koncem 2001., da razvojni program ne sadrži analitičko-dokumentacijsku osnovu za donošenje odluka zbog čega nije moguće kontrolirati i nadzirati njegovu provedbu, da su u posljednjim poslovnim godinama smanjivani prihodi (1998., 1999., 2000.), te da nisu redovito isplaćivane plaće zaposlenicima, nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

61. PAMUČNA INDUSTRIJA DUGA RESA, DUGA RESA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Pamučna industrija Duga Resa s p.o., obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Prema izvadcima iz zemljišnih knjiga i katastra zemljišta ukupna površina društvenog zemljišta dana na korištenje Poduzeću iznosi 226 989 m². U procjenu zemljišta uključene su samo katastarske čestice na kojima su izgrađeni objekti, odnosno one koje su obuhvaćene ogradom na četiri lokacije, ukupne površine 124 526 m² čija procijenjena vrijednost iznosi 707.533,- DEM. Kako je Poduzeće za drugo zemljište u građevinskom području površine 64 095 m² imalo pravovaljani dokaz o pravu korištenja - zemljišno knjižni izvadak i bilo je iskazano u poslovnim knjigama, trebalo ga je uključiti u procjenu u iznosu 320.475,- DEM. Za zemljište na kojem su smješteni objekti izvan tvorničkog kruga navedena je ukupna površina, a ne katastarske čestice, dok je za zemljište na kojem je smještena Tkaonica u Generalskom stolu navedena ukupna površina i nabrojene su katastarske čestice, a ne i pojedinačna površina čestica. Elaborat o procijenjenoj vrijednosti nekretnina ne sadrži nekretnine toplica Lešće koje je poduzeće Ugovorom o prijenosu nekretnina zaključenim 26. kolovoza 1969. dalo na korištenje Trgovačkom poduzeću na veliko odnosno pravnom slijedniku, društvu Mrežnica d.d., Duga Resa. Ugovorom se primatelj odnosno društvo Mrežnica d.d. obvezuje da nekretnine neće otuđiti, a ukoliko nastupe okolnosti vezane za statutarne promjene primatelja (ukidanje poduzeća, reorganizacija i slično), da će nekretnine vratiti Poduzeću. Ugovorom je također dana mogućnost uknjižbe prava korištenja nekretnina kod Općinskog suda u Karlovcu što društvo Mrežnica d.d. nije učinilo te je kao nositelj prava korištenja navedeno Poduzeće. U procesu pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Mrežnica s p.o., Duga Resa, toplice Lešće nisu vraćene Poduzeću, već su procijenjene na iznos od 369.568,- DEM te su uključene u imovinu društva Mrežnica d.d. Društvo je podnijelo tužbu Općinskom sudu u Karlovcu kod kojega je postupak u tijeku.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama.

Nakon uspješno završenog stečaja u 1990., Društvo je do 1995. i u 1998. ostvarilo dobit. U drugim godinama ostvarilo je gubitak u poslovanju u iznosu 51.774.000,00 kn. Zbog ratom uništenih postrojenja i objekata, Društvo je moralo investicije usmjeriti u zamjenu i popravak uništenog te je na taj način odgođena realizacija razvojnog programa i to u dijelu modernizacije i proširenja postojećeg kapaciteta.

Od 1994. do 2000. nabavljeni su strojevi u pogonima oplemenjivanja, predionice i lake konfekcije, izvršena je zamjena dijela proizvodnih kapaciteta te je investirano u pogon nove konfekcije. Prema razvojnom programu, ulaganja su trebala doprinijeti poboljšanju proizvodnosti rada i ekonomičnost poslovanja te povećanju broja zaposlenih. Međutim, ostvarena ekonomičnost na razini ukupnog poslovanja u razdoblju od 1993. do 2000. je vrlo niska odnosno u stalnom je opadanju. Istodobno koeficijent zaduženosti je u stalnom porastu, što znači da se stalno povećava udjel tuđih izvora u odnosu na ukupnu imovinu Društva.

U razdoblju od 1995. do 2000., samo je u 1998. ostvarena dobit u poslovanju, dok je u svim ostalim godinama ostvaren gubitak. Broj zaposlenih u stalnom je opadanju, tako da je od 2 100 zaposlenih u 1991. smanjen na 1 240 u 2000. S obzirom na navedeno, ciljevi privatizacije određeni člankom 1. Zakona o privatizaciji, nisu ostvareni.

62. PANEX, ČAKOVEC

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Panex" s p.o., Čakovec, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama.

U prvoj fazi razvoja, Društvo je planiralo razvoj novoosnovanih društava i njihovu konsolidaciju. Prema programu razvoja, u drugoj fazi trebalo je odlučiti o raspodjeli kapitala koji će se akumulirati na temelju zakupa i udjela u dobiti (isplatiti dioničarima ili angažirati u nove programe). Društvo je planiralo zadržati poslove kontrole i koordinacije novoosnovanih društava.

Društvo nije ostvarilo pravce razvoja utvrđene razvojnim programom, jer su poslovne odluke o smanjenju cijena zakupa novoosnovanim društvima, o manjinskim udjelima u novoosnovanim društvima koji nisu omogućavali utjecaj u kreiranju poslovne politike, o raskidanju profitabilnih ugovora o najmu, o otpisu potraživanja i o zaključivanju ugovora o zajmu na način da zajmodavatelj obračunava kamatu a ne uplaćuje prihode s osnove zakupa, uzrokovala ostvarivanje gubitaka.

Društvo je smanjilo temeljni kapital za 26.344.640,00 kn, a zbog nemogućnosti podmirivanja obveza otvoren je predstečajni postupak. S obzirom na navedeno, nisu postignuti ciljevi privatizacije propisani odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

63. 5. MAJ, BJELOVAR

- Ocjena postupka pretvorbe

S obzirom da je u elaboratu utvrđena vrijednost Poduzeća u iznosu 16.586.378,- DEM, a Rješenjem Hrvatskog fonda za privatizaciju u iznosu 18.334.000,- DEM, te da je elaborat više puta mijenjan i dopunjavan, a ne postoji cjelovita i vjerodostojna dokumentacija o tijeku i razlozima svih promjena, ne može se dati ocjena o ispravnosti provedenog postupka.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim propisima.

U vrijeme obavljanja revizije, u portfelju Fonda je 65,3% dionica, u portfelju fondova mirovinskog i invalidskog osiguranja 13,9%, dok svi drugi dioničari imaju 20,8% dionica.

Razvojnim programom, donesenim tijekom postupka pretvorbe, bio je predviđen završetak započete izgradnje tvornice za proizvodnju zamrznutog i oblikovanog mesa, čime bi se postojeća proizvodnja povećala s 1 024 tone na 4 096 tona godišnje i dodatno zaposlio 41 djelatnik.

O provedbi razvojnog programa Društvo ne posjeduje dokumentaciju, ali iz godišnjih financijskih izvještaja proizlazi, da se u godinama nakon provedene pretvorbe smanjuju poslovni prihodi i broj zaposlenika, što upućuje na smanjenje obujma proizvodnje i ukupne realizacije. Zbog nemogućnosti podmirenja dospjelih obveza, od 1995. žiro račun Društva je blokiran. U razdoblju od 1996. do 1998. proveden je postupak financijske sanacije u kojem je 13 423 dionice Društva zamijenjeno za potraživanja u iznosu 4.975.583,17 kn, otpisana su potraživanja Ravnateljstva za robne zalihe u iznosu 6.596.948,61 kn, a iz državnog proračuna doznačeno je 9.883.048,90 kn. Unatoč dodatnim ulaganjima iz državnog proračuna, obveze nisu smanjene, Društvo iskazuje gubitak u poslovanju, a u lipnju 1999. otvoren je stečaj. Prijavljena su neosporena potraživanja vjerovnika u iznosu 54.514.833,23 kn.

U vrijeme obavljanja revizije (listopad 2001.), u tijeku je stečajni postupak. Otkazani su svi ugovori o radu. Prodane su nekretnine i oprema u vrijednosti 16.360.071,29 kn. Od 640 zaposlenika, koliko ih je Poduzeće imalo u vrijeme pretvorbe, odnosno 292 zaposlenika u vrijeme otvaranja stečaja, pravne osobe koje su na javnim dražbama kupile imovinu Društva u stečaju, zaposlile su 165. Provedenim postupcima pretvorbe i privatizacije, nisu ostvareni zadaci zacrtani programom razvoja, te nisu postignuti ciljevi predviđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

64. PGM RAGUSA, DUBROVNIK

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Proizvodnja građevinskog materijala "Ragusa" s p.o., Dubrovnik, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama. Provedenom privatizacijom ispunjeni su ciljevi zacrtani odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

Poduzeće je pretvoreno u dioničko društvo u 1994. po knjigovodstvenoj vrijednosti na dan 31. prosinca 1993. u iznosu 2.788.371,- DEM, a sve dionice su prenesene u portfelj Fonda. U vrijeme pretvorbe Poduzeće je imalo 93 zaposlenika. Privatizacija Društva obavljena je tijekom 1999. Procijenjena vrijednost temeljnog kapitala Društva utvrđena je u iznosu 6.774.581,- DEM, a Društvo je imalo 76 zaposlenika. Provedbom privatizacije, dionice Društva stekli su: mali dioničari s 48,62% udjela u temeljnom kapitalu kupnjom 127 548 dionica s popustom, stjecatelji Luka Mihaljević, Ivan Kralj i Vinko Pejić s 42,58% udjela zamjenom 111 710 dionica s Fondom, te Fond sa 7,42% udjela prijenosom (rezervacijom) 19 460 dionica u vrijednosti imovine za koju nisu riješeni vlasnički odnosi i 1,38% udjela prijenosom neprodanih dionica u procesu privatizacije.

Po okončanju postupka privatizacije akumulirani gubitak Društva iznosio je 4.740.243,73 kn, dok je u prvoj godini nakon izvršene privatizacije Društvo ostvarilo dobit u iznosu 1.608.061,98 kn. Iz ostvarene dobiti u iznosu 1.608.061,98 kn, te iz sredstava pričuve u iznosu 2.372.107,07 kn pokriven je dio akumuliranog gubitka u iznosu od 3.980.169,05 kn, pa nepokriveni gubitak iz ranijih godina na koncu 2000. iznosi 760.074,69 kn.

Tijekom 2000. došlo je do rasta ukupnih prihoda i smanjenja ukupnih rashoda u odnosu na prethodnu godinu, a obnovljena je i proizvodnja u kamenolomu Visočani koji nije radio od početka Domovinskog rata u Hrvatskoj. Pokazatelji likvidnosti, financijske stabilnosti, zaduženosti, ekonomičnosti, profitabilnosti i rentabilnosti Društva na koncu 2000. su povoljniji u odnosu na granične vrijednosti i u odnosu na prethodnu godinu. U Društvu je na koncu 2000. bilo 67 zaposlenika. Pojedinačni udjeli dioničara u razdoblju od izvršene privatizacije do vremena obavljanja revizije nisu prelazili 50% temeljnog kapitala Društva.

- Državni ured za reviziju dao je **Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.**

65. PRODEX, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupci pretvorbe obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- U elaboratu o procjeni vrijednosti primijenjena je pogrešna jedinična cijena za m² građevinskog zemljišta turističko-rekreacijskog centra Šmidhen u Samoboru, a vrijednost zaliha sirove kave nije izračunana na temelju tržišnih cijena. Vrijednost zemljišta procijenjena je manje za 558.023,- DEM, a zaliha sirove kave procijenjena je manje za 3.135.820,- DEM, čime je procijenjena vrijednost Poduzeća ukupno umanjena za 3.693.843,- DEM, što nije u skladu s odredbom točke 8. Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Rješenje o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu Agencija za restrukturiranje i razvoj nije donijela u roku 60 dana, što nije u skladu s odredbama članka 12. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Prema ocjeni boniteta i prihvaćenom razvojnom programu u vrijeme pretvorbe, Poduzeće je imalo zadovoljavajuću razinu radnog kapitala i razinu financijske sigurnosti. Poduzeće je koncem 1991. imalo 230 zaposlenika, a 66 početkom rujna 2001. U 1991. proizvedeno je 700 tona pržene kave, a u 2000. proizvodnja je smanjena na 150 tona. Zbog nemogućnosti podmirenja obveza prema poslovnoj banci za dospjele obroke kredita, te podmirenja komunalne naknade, žiro račun Društva je u neprekidnoj blokadi od 26. siječnja 2001.

S obzirom na činjenicu da je poslovna banka založni vjerovnik na većinskom paketu dionica i nekretninama Društva, te smanjenu proizvodnost i zaposlenost, ciljevi privatizacije određeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji, nisu ostvareni.

66. PROGRES, JASTREBARSKO

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Progres" obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim:

- Pri kontroli procijenjene vrijednosti Poduzeća, Fond nije priznao procijenjenu vrijednost pasivnih vremenskih razgraničenja u iznosu 1.400.277,- DEM, jer nisu bila iskazana u bilanci stanja na dan 31. kolovoza 1993. Fond je trebao priznati procijenjena pasivna vremenska razgraničenja iako ona nisu bila iskazana u bilanci stanja, jer su to stvarne obveze koje je Poduzeće trebalo podmiriti vjerovnicima na temelju zaključene prisilne nagodbe kojom je obustavljen stečajni postupak nad Poduzećem i omogućen daljnji nastavak poslovanja, te je procijenjena vrijednost Poduzeća trebala biti manja za taj iznos. Iz dokumentacije nisu vidljivi razlozi zbog kojih cjelokupne obveze Poduzeća po prisilnoj nagodbi nisu iskazane kao obveze Poduzeća u bilanci stanja na dan 31. kolovoza 1993. Prema rješenju Fonda od 18. travnja 1994., procijenjena vrijednost Poduzeća iznosi 9.079.276,- DEM. Priznata potraživanja Zagrebačke banke koja se pretvaraju u ulog Poduzeća iznose 5.973.212,- DEM, te temeljni kapital iznosi 15.052.488,- DEM. Upravni odbor Poduzeća je 12. studenoga 1993. obavio analizu vjerodostojnosti potraživanja i donio odluku kojom se potraživanja Zagrebačke banke pretvaraju u ulog, o čemu je 7. ožujka 1994. zaključen ugovor. U Društvu ne postoji dokumentacija na temelju koje je upravni odbor obavio analizu vjerodostojnosti potraživanja i donio odluku o pretvaranju potraživanja u ulog, te se ne može dati ocjena o ispravnosti provedenog postupka.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu u potpunosti obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Društvo "Astra international industrija" je 14. kolovoza 1998. sa 7 malih dioničara zaključilo ugovore o stjecanju 753 neotplaćene dionice nominalne vrijednosti 75.300,- DEM, za što je malim dioničarima platilo 27.861,00 kn. Neotplaćene dionice mali dioničari (prenositelji) prenijeli su u korist društva "Astra international industrija" (stjecatelj), što je upisano u knjigu dionica. Mali dioničari su 6. veljače 1998. s Fondom zaključili dodatke ugovora, te su za otplatu tih neotplaćenih dionica u roku 20 godina Fondu trebali platiti 276.649,23 kn. Odredbama članka 21.d i 21.e Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća propisano je da je jedan primjerak ugovora o prijenosu dionica stjecatelj dužan dostaviti Fondu, te da stjecatelj preuzima prenositeljev dug prema Fondu iz ugovora o prodaji dionica zaključenog s Fondom.

Odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji propisano je da je stjecatelj koji preuzima prenositeljev dug prema Fondu iz ugovora o prodaji dionica kupljenih s popustom na obročnu otplatu do 20 godina dužan preostali dug platiti jednokratno u roku 6 mjeseci od dana zaključenja ugovora. Društvo "Astra international industrija" nije postupilo u skladu s navedenim odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i Zakona o privatizaciji, jer primjerak ugovora o prijenosu dionica nije dostavilo Fondu, a u roku 6 mjeseci nije na račun Fonda uplatilo preostali dug.

- Društvo "Astra international industrija" je u svibnju 1998. od Zagrebačke banke kupilo 59 730 dionica Društva nominalne vrijednosti 5.973.000,- DEM. Ugovorena cijena za dionice iznosi 1.195.000,- DEM, za što je banka društvu "Astra international industrija" odobrila dugoročni kredit. Osim tog kredita odobrila mu je i dugoročni kredit u iznosu 400.000,- DEM (koji je iskorišten u iznosu 302.764,24 DEM) za kupnju dionica Društva od malih dioničara, te ukupno potraživanje banke od društva "Astra international industrija" iznosi 1.497.764,24 DEM. Sudužnik, koji solidarno odgovara za povrat kredita, je društvo "Astra international" koje je kao instrument osiguranja naplate kredita dozvolilo banci upis založnog prava na svojim nekretninama u Zagrebu i Velikoj Gorici čija procijenjena vrijednost iznosi 15.754.814,72 DEM. Kako bi se sudužnik (društvo "Astra international"), osigurao za slučaj da društvo "Astra international industrija" banci ne vraća kredit u skladu s ugovorenim uvjetima, kada bi se banka imala pravo naplatiti iz sudužnikovih založenih nekretnina u Zagrebu i Velikoj Gorici, Društvo i društva "Astra international" i "Astra international industrija" su 29. rujna 1999. zaključili ugovor o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava, te 1. ožujka 2000. dodatak tom ugovoru. Na temelju ovog ugovora, društvo "Astra international" steklo je založno pravo na nekretninama Društva u svrhu osiguranja duga kojeg društvo "Astra international industrija" ima prema banci. U slučaju da banka prema društvu "Astra International" poduzima bilo kakvu mjeru naplate iz založenih nekretnina u Zagrebu i Velikoj Gorici zbog neizvršavanja obveza društva "Astra international industrija", društvu "Astra international" pripada pravo da se naplati iz nekretnina Društva, bez prethodne opomene i vođenja sudskog postupka radi utvrđivanja utemeljenosti i visine svoje tražbine. U zemljišnim knjigama Općinskog suda u Jastrebarskom, 10. ožujka 2000. uknjiženo je pravo zaloga na nekretninama Društva u iznosu 1.497.764,24 DEM. u korist društva "Astra International". Društvo je založilo svoje nekretnine u korist društva "Astra international", koje je bilo sudužnik i zalagodavac društvu "Astra international industrija" za dva kredita koja je Zagrebačka banka odobrila za kupnju dionica Društva. S obzirom da je koncem 2000. otvoren stečajni postupak nad Društvom (stečajni dužnik), društvo "Astra International" (vjerovnik) ima razlučno pravo, odnosno pravo odvojenog namirenja prema stečajnoj masi, jer je u zemljišnim knjigama u njegovu korist upisano založno pravo nad nekretninama Društva.

Stečajni upravitelj osporio je tražbinu vjerovnika u protuvrijednosti 1.497.764,24 DEM, jer je tražbina stečena bez naknade, odnosno Društvo je založilo svoju imovinu bez dobivanja neke protuvrijednosti, što nije u skladu s odredbama Stečajnog zakona, te što pri stjecanju tražbine nije postupljeno u skladu s odredbama članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, jer je stečajni dužnik svojom imovinom jamčio za povrat kredita koji je uzet u svrhu kupnje njegovih dionica. Društvo je tužbom pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pokrenulo sudski postupak oko utemeljenosti priznavanja prava vjerovnika na odvojeno namirenje iz stečajne mase Društva, te je predložilo brisanje založnog prava na nekretninama Društva upisanog u korist vjerovnika. U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2002.), sudski postupak je u tijeku. Poduzeće je koncem kolovoza 1993. okončalo stečajni postupak i time ostvarilo mogućnost nastavka poslovanja i provođenje postupka pretvorbe.

Razvojni program Poduzeća odnosio se na razdoblje od 1993. do 1995., a ciljevi postavljeni programom su ostvarivanje stabilnog i ravnomjernog razvoja, te povećanje dobiti. Da bi se ostvarili postavljeni ciljevi u tom razdoblju planirane su investicije u iznosu 3.000.000,- DEM, te bruto dobit u iznosu 1.115.377,- DEM. Ciljevi nisu ostvareni jer, prema financijskim izvještajima za razdoblje od 1993. do 1995., nisu ostvarene planirane investicije, a Poduzeće je u svakoj poslovnoj godini u tom razdoblju poslovalo s gubitkom.

S obzirom da je u vrijeme pretvorbe Poduzeće zapošljavalo 133 djelatnika, a u vrijeme provođenja revizije nema zaposlenih djelatnika, da je u svim godinama osim u 1996. ostvaren gubitak u poslovanju, da plaće nisu redovno isplaćivane, da je prestalo s proizvodnjom, te da je koncem 2000. otvoren stečajni postupak nad Društvom, nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

67. RIBOMATERIJAL, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Za pretvorbu društvenog poduzeća Ribomaterijal nije moguće dati ocjenu je li provedena u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, jer u okviru dokumentacije Hrvatskog fonda za privatizaciju i Ribomaterijala nema izvornog Elaborata o procjeni vrijednosti poduzeća. Prema odluci o pretvorbi poduzeća, procijenjena vrijednost poduzeća iznosi 1.675.000,- DEM, a Potvrdom o suglasnosti na provedbu pretvorbe Hrvatskog fonda za privatizaciju iz 1993. i rekonstrukcijom Elaborata, koju je izradio Hrvatski fonda za privatizaciju u 1997., povećana je vrijednost poduzeća za 3.315.000,- DEM i iznosi 4.990.000,- DEM, za što ne postoji vjerodostojna i cjelovita dokumentacija. Razvojni program nije dostavljen Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj do 30. lipnja 1992., već 6. listopada 1992., što nije u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Dr. Robert Tafra je u više navrata obavještavao Hrvatski fond za privatizaciju da je kapital Ribomaterijala manji od utvrđenog kod procjene, te da su kod zaključivanja ugovora o kupnji 33,3% dionica dani podaci o Poduzeću koji nisu iskazivali stvarno stanje. Promemorijom sa sastanka održanog u Hrvatskom fondu za privatizaciju 27. svibnja 1998., između ostaloga je utvrđeno da postoji zajednički interes da se pronađe rješenje i način za djelomično obeštećenje dr. Roberta Tafre, te da će se nastojati zaključiti nagodba između Hrvatskog fonda za privatizaciju, dr. Roberta Tafre i Croatia banke, koja je izdala garanciju za osiguranje podmirenja obveza dr. Roberta Tafre. Nagodba nije postignuta, o čemu je Hrvatski fond za privatizaciju 21. svibnja 2001. obavijestio Croatia banku. Iz postojeće dokumentacije nije razvidno zbog čega nagodba nije postignuta i je li Hrvatski fond za privatizaciju nakon toga dostavio banci zahtjev za naplatu duga, koji uvećan za zatezne kamate iznosi 1.074.492,73 DEM, a što je u skladu s ugovorom trebao učiniti.

- Hrvatski fond za privatizaciju nije na vrijeme izdao rješenje o vlasništvu na nekretninama koje su ušle u procijenjenu vrijednost poduzeća, iako su Ribomaterijal i dr. Robert Tafra u više navrata upućivali zahtjev za izdavanjem rješenja. Rješenje je izdano 21. lipnja 1999., odnosno 6 godina nakon izdavanja potvrde o suglasnosti za provođenje pretvorbe i 2 godine nakon pokretanja stečajnog postupka, što nije u skladu s Uputama za primjenu članka 1. stavka 3. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- U financijskim izvještajima Ribomaterijala za 1993., prije prodaje 1 663 dionice iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju u nominalnoj vrijednosti 1.663.000,- DEM (što čini 33,3% kapitala), za ostvareni gubitak u 1993. u iznosu 8.345.036,00 kn nije umanjena vrijednost temeljnog kapitala. Stoga financijski izvještaji ne iskazuju realno i objektivno stanje, što nije u skladu s odredbama članka 14. Zakona o računovodstvu.

S obzirom na činjenicu da je u 1993. ostvaren gubitak u poslovanju u iznosu većem od temeljnog kapitala dioničkog društva i da je račun društva blokiran od početka 1994., te da je zbog dugotrajne insolventnosti u 1997. pokrenut stečajni postupak, ciljevi privatizacije određeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji, nisu ostvareni.

68. SALONA GRADITELJ, SOLIN

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Salona Graditelj" d.o.o., Solin, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća osim što:

- Osnivačka skupština društva nije održana u roku utvrđenom odlukom o pretvorbi. Odlukom je utvrđen rok do 27. siječnja 1993., a skupština je održana 20. travnja 1994., odnosno petnaest mjeseci nakon utvrđenog roka. Organ upravljanja u navedenom razdoblju bio je upravni odbor kojeg je imenovala Agencija Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj. Rješenjem Agencije, upravnom odboru je utvrđena obveza donošenja odluka i poduzimanja potrebnih radnji na pripremi i provođenju pretvorbe te podnošenja dvomjesečnog izvješća o svom radu Agenciji. Upravni odbor nije postupao u skladu s navedenim rješenjem, jer Agenciji nije podnosio izvješća o svom radu. U Hrvatskom fondu za privatizaciju nema dokumentacije iz koje bi se mogli utvrditi razlozi kašnjenja u sazivanju osnivačke skupštine.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Hrvatski fond za privatizaciju nije postupao u skladu s odredbama ugovora zaključenih s četiri dioničara za kupnju dionica bez popusta. Prema odredbama članka 9. ovih ugovora, utvrđeno je da ako kupac ne plati jedan obrok, prodavatelj (Hrvatski fond za razvoj) može pisanim putem pozvati kupca da u roku od 15 dana od dana predaje poziva, uplati zaostali obrok zajedno sa zateznom kamatom i o tome obavijesti prodavatelja. U slučaju da kupac ne postupi u skladu s pozivom, ugovor se smatra raskinutim posljednjeg dana petnaestodnevnog roka. Trojica kupaca otplatila su prva dva obroka. Drugi obrok plaćen je 12. veljače 1993., a Hrvatski fond za privatizaciju je 26. listopada 1995. uputio opomene za podmirenje duga uz obračunane zatezne kamate. Četvrti kupac je zadnju uplatu izvršio 19. siječnja 1995., a opomena je upućena 1. prosinca 1995. Iako kupci nisu u roku od 15 dana podmirili dospjele obveze po opomeni, Hrvatski fond za privatizaciju je raskinuo ugovore s trojicom dioničara 16. veljače 1996., a s četvrtim 18. veljače 1999.

- U razdoblju od 1994. do 1999., Hrvatski fond za privatizaciju nije poduzimao radnje u svezi prodaje dionica društva "Salona Graditelj" iz svog portfelja, što nije u skladu s odredbama članka 31. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prema kojima je bio dužan sve dionice stečene pretvorbom staviti na javnu prodaju.

S obzirom da je u društvu broj zaposlenika smanjen sa 106 na 32 iako u vrijeme pretvorbe poduzeće nije bilo opterećeno viškom zaposlenika, da je društvo od pretvorbe do 1997. ostvarivalo značajne gubitke iako su postojale velike razvojne mogućnosti zbog dobrih materijalnih uvjeta, te da nije ostvarilo bolji položaj na tržištu iako je imalo specijalne strojeve koji nisu bili izloženi konkurenciji, nisu u potpunosti ostvareni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

69. SLANICA, MURTER

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Slanica, Murter, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- U elaboratu o procjeni vrijednosti poduzeća procijenjena je vrijednost opreme u iznosu 2.288.000,- DEM, a u Poduzeću i Hrvatskom fondu za privatizaciju nema dokumentacije i obrazloženja na temelju kojih je procjena izvršena.
- Hrvatski fond za privatizaciju je izdao Rješenje u kojem je temeljni kapital iskazan u iznosu 8.951.000,- DEM. Procijenjena vrijednost Poduzeća prema elaboratu i dopuni elaborata iznosi 9.202.000,- DEM. Kontrolom je utvrđeno da je zbog pogreške u zbrajanju procijenjena vrijednost Poduzeća u Rješenju o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu iskazana za 251.000,- DEM manje od procijenjene vrijednosti.
- U kolovozu 1998. je društvu Kupina d.o.o. iz Zagreba prodana nekretnina na čestici 11 656, površine 1 090 m² zajedno s izgrađenim poslovnim prostorom površine 20,25 m² za kunsku protuvrijednost 70.000,- DEM na dan plaćanja. Plaćanje je izvršeno putem izjave o prijeboju u prosincu 1998., u iznosu 271.810,00 kn. Navedena čestica nije bila uključena u procijenjenu vrijednost poduzeća. Prije prodaje je, u skladu s odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednosti društvenog kapitala Društva, trebalo prenijeti Hrvatskom fondu za privatizaciju, ako ne postoje razlozi za obnovu postupka, odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu.

- Ocjena postupaka privatizacije

Za ocjenu postupaka korišteni su zapisnici i dokumentacija Hrvatskog fonda za privatizaciju, Trgovačkih sudova iz Splita i Zagreba, Zavoda za platni promet, zapisnici Financijske policije, dokumentacija stečajnog upravitelja, te dokumentacija zatečena u Društvu, jer Društvo nema cjelovitu i sistematiziranu dokumentaciju o poslovanju u razdoblju od 31. prosinca 1991. do 12. svibnja 2000.

Postupci privatizacije nisu obavljani u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Prema zapisniku Financijske policije od 31. ožujka 1996. utvrđeno je da je društvo Eurosped d.o.o. za kupnju dionica Društva od malih dioničara koristilo sredstva Društva u iznosu 1.900.000,00 kn, što nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.
- Društvo Eurosped d.o.o. je u listopadu 1996. podnijelo Hrvatskom fondu za privatizaciju zahtjev za produljenjem roka otplate neotplaćenog duga po stečenim dionicama. U travnju 1998. Hrvatski fond za privatizaciju je s društvom Eurosped d.o.o. zaključio ugovor o produljenju roka otplate duga za 20 297 dionica na 120 mjesečnih obroka. Društvo Eurosped d.o.o. je trebalo, u skladu s odredbama ugovora, na ime osiguranja plaćanja prenijeti 11 760 otplaćenih dionica Hrvatskom fondu za privatizaciju, što nije učinjeno. Zbog neispunjavanja ugovorenih obveza Hrvatski fond za privatizaciju je u veljači 1999. raskinuo ugovor s društvom Eurosped d.o.o., te je Hrvatskom fondu za privatizaciju pripalo 20 297 dionica.
- Želimir Dodder je u travnju 1996. zaključio ugovor o kupnji 2 200 dionica s dioničarom Vojkom Skračićem koji je prethodno kupio dionice od 11 malih dioničara. Jedan primjerak ugovora dostavio je Hrvatskom fondu za privatizaciju u lipnju 1997. S obzirom da stjecatelj nije podnio Hrvatskom fondu za privatizaciju zahtjev za produljenje roka otplate preostalog duga po stečenim dionicama trebao je, u skladu s odredbom članka 36. Zakona o privatizaciji, preostali dug platiti jednokratno u roku šest mjeseci od dana sklapanja ugovora, što nije učinio. Deset ugovora, osim jednoga, raskinuto je u lipnju 1999.
- S obzirom da Hrvatski fond za privatizaciju nije pravodobno raskinuo ugovore o kupnji dionica s društvom Eurosped d.o.o. i Želimirom Dodderom, koji je ujedno i jedini osnivač spomenutog društva, omogućeno im je da u razdoblju od lipnja 1996. do veljače 1999. raspolazu s 45 029 dionica nominalne vrijednosti 100,- DEM ili 50,3% udjela u vlasništvu i da tako dobiju većinsko pravo glasa u skupštini Društva.
- Društvo Eurosped d.o.o. je u veljači 2000. zaključilo s Želimirom Dodderom ugovor o prodaji 25 532 dionica, a prema dokumentaciji raspolagalo je s 23 396 dionica. Time je društvo Eurosped d.o.o. prenijelo 2 136 dionica s kojima nije raspolagalo. U knjizi dionica evidentiran je prijenos 25 532 dionice.

- U veljači 2000. društvo Eurosped d.o.o. prenijelo je Želimiru Dodderu 25 532 dionice ili 28,5% udjela u vlasništvu. Time je Želimir Dodder stekao 46 427 dionica ili 51,9% udjela u vlasništvu. Društvo Eurosped d.o.o. nije dostavilo Komisiji za vrijednosne papire Republike Hrvatske obavijest o otpuštanju dionica prema kojoj je palo ispod praga od 10% udjela u vlasništvu, odnosno Želimir Dodder nije dostavio obavijest o prelasku praga od 50% udjela u vlasništvu, što nije u skladu s odredbama članka 74. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima. Želimir Dodder nije objavio ni ponudu za preuzimanje Društva, što nije u skladu s odredbom članka 3. Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava.

- Založno pravo na nekretninama Društva upisalo je više banaka na temelju zaključenih ugovora o kreditu, garancijama ili sudužništvu za kredite koje su od banaka podizala društva kojima je Želimir Dodder osnivač i vlasnik, ili u njima ima većinski udjel. Jadranska banka d.d. upisala je založno pravo po ugovorima o kreditima što ih je zaključila s Društvom, a na temelju kojih u stečajnom postupku od Društva potražuje 3.742.081,58 DEM ili 14.711.192,93 kn. Zagrebačka banka d.d. upisala je založno pravo po sudužništvu i osiguranju plaćanja za ugovore o kreditima i garancijama koje je društvo Eurosped d.o.o. zaključilo s bankom, a na temelju kojih u stečajnom postupku potražuje 6.765.983,16 DEM ili 26.599.014,88 kn. Hrvatska poštanska banka d.d. upisala je založno pravo kao osiguranje plaćanje po ugovoru o kreditu što ga je Društvo zaključilo s tom bankom radi korištenja sredstava odobrenih od Hrvatske banke za obnovu i razvitak na temelju kojeg u stečajnom postupku potražuje 2.416.221,29 DEM ili 9.498.856,94 kn. Hrvatska poštanska banka d.d. upisala je založno pravo kao osiguranje plaćanja i po ugovorima o kreditima i garancijama koja su društva Kupina d.o.o. i Eurosped Transporti d.o.o. zaključili s tom bankom, a na temelju kojih banka u stečajnom postupku potražuje 500.697,77 DEM ili 1.968.386,14 kn. Društvo je bilo sudužnik i supotpisnik ugovora po kreditima koja su društva Eurosped d.o.o., Brodoprojekt d.d. iz Rijeke i Donna M d.d. iz Zagreba zaključili sa Zagrebačkom bankom, a na temelju kojih banka u stečajnom postupku potražuje 9.782.503,53 DEM ili 42.545.089,78 kn. Odluke nadzornog odbora o davanju založnog prava, kao i odluke nadzornog odbora o sudužništvu Društva za kredite koja su podizala druga društva, nisu donesene, a trebale su biti donesene u skladu s odredbama članka 22. Statuta Društva.

- Društvo je tijekom 1997. i 1998. zaključilo s Hrvatskom poštanskom bankom d.d. više kratkoročnih kredita u iznosu 29.586.136,22 kn, od čega je realizirano 29.327.763,21 kn. Namjena kredita bila je osiguranje obrtnih sredstava, opremanje hotela i poboljšanje tekuće likvidnosti. Najveći dio ovih sredstava u iznosu 21.901.282,16 kn, nije utrošen za predviđene namjene nego za pozajmice društvu Eurosped d.o.o. i plaćanje predujma za konzultantske i marketinške usluge inodobavljaču Eurosped Speditions GmbH u iznosu 2.869.993,90 kn, što nije u skladu s odredbama ugovora o kreditima.

- Društvo je tijekom 1997. i 1998. zaključilo ugovore o kreditu s Hypo bankom Croatia u iznosu 2.200.000,- CHF i s bankom Credito Italiano di Udine u iznosu 1.200.000.000,- ITL, a sredstva kredita od Hypo banke Croatia u iznosu 9.322.723,33 kn i sredstva kredita od Credito Italiano di Udine u iznosu 905.697.052,- ITL protuvrijednost u kunama su doznačena na žiro račun društva Eurosped d.o.o. Dane pozajmice podmirene su u prosincu 1998. zaključivanjem sporazuma između Hrvatske poštanske banke d.d. i društava Eurosped d.o.o., Eurosped Transporti d.o.o., Kupina d.o.o. i Društva.

- Hrvatska poštanska banka d.d. je na temelju sporazuma zaključenog u prosincu 1998. s Društvom i društvima Eurosped d.o.o., Eurosped transporti d.o.o. i Kupina d.o.o., utvrdila potraživanja prema tim društvima u iznosu 24.640.317,22 DEM. Od toga se na Društvo na temelju kredita i garancija odnosi 9.617.990,85 DEM. Radi osiguranja potraživanja, ugovoreno je založno pravo na nekretninama u vlasništvu društva Eurosped d.o.o. Radi se o nekretninama Rebarsko na Pagu (Paška rebra) površine 713 296 m² koje je društvo Eurosped d.o.o. kupilo od grada Paga u listopadu 1997. za 5.400.000,- DEM. Nekretnine je u prosincu 1998. društvo Planko Konzalting d.o.o. iz Zagreba procijenilo u iznosu 26.391.952,- DEM. Kako spomenuta društva nisu plaćala obveze prema Hrvatskoj poštanskoj banci d.d., obavljen je upis prava vlasništva nad nekretninama u korist banke u svibnju 1999. Tako je Hrvatska poštanska banka d.d. dobila nekretnine u vrijednosti 24.640.317,22 DEM koje je društvo Eurosped d.o.o. kupilo od grada Paga za 5.400.000,- DEM. Time su podmirene i obveze Društva prema banci. Hrvatski fond za privatizaciju i Hrvatska poštanska banka d.d. su na temelju zaključka Vlade Republike Hrvatske u srpnju 2001. zaključili ugovor o ustupanju 886.034.000,00 kn potraživanja te banke uz diskont od 20,0%, što iznosi 708.828.000,00 kn. Hrvatski fond za privatizaciju se obvezao platiti Hrvatskoj poštanskoj banci d.d. 708.828.000,00 kn u roku tri godine u tri jednaka godišnja obroka uvećana za kamatu u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke. Od ovih potraživanja, na potraživanje Hrvatske poštanske banke d.d. od Društva odnosi se 17.587.327,41 kn, od čega je 8.595.500,00 kn potraživanja po izdanoj garanciji za ugovor o kreditu što ga je Društvo zaključilo s Hypo bankom Croatia d.d., podmireno upisom nekretnina Rebarsko na Pagu u korist banke. Na taj način se Hrvatski fond za privatizaciju obvezao podmiriti dio potraživanja koja je Hrvatska poštanska banka d.d. već naplatila.

- Prema zapisniku Financijske policije, Društvo od 1997. nije sve prostore i opremu koristilo za obavljanje registrirane djelatnosti, već ih je davalo u zakup. Prihodi od zakupa su u poslovnim knjigama za 1997. iskazani u iznosu 693.920,65 kn, u 1998. u iznosu 741.431,61 kn, a u 1999. u iznosu 1.328.987,34 kn. Iz dokumentacije nije moguće utvrditi koliki dio prihoda je stvarno i naplaćen. Tijekom 1996. i 1997. izvršeni su radovi na uređenju hotela Colentum u iznosu 20.644.036,44 kn ili 4.027.372,41 DEM na dan plaćanja.

Ulazni računi na temelju kojih je izvršena nabava opreme nisu kontrolirani od odgovorne osobe, uz račune nema dokaza o primitku robe, a u 1997. nije obavljen popis cjelokupne imovine i obveza po pojedinačnim vrijednostima, što nije u skladu s odredbama članka 5. i 12. Zakona o računovodstvu. U poslovnim knjigama Društva, za izvršena ulaganja iskazana su zaduženja veća od stvarnih u iznosu 1.866.622,81 kn, jer je terećenje izvršeno na računu investicija u tijeku i računu obveza prema dobavljačima, iako je plaćanje izvršeno iz odobrenih kredita ili garancija. Prema zapisniku Financijske policije, utvrđen je manjak opreme u iznosu 1.141.400,83 kn. Iz navedenog slijedi da temeljni financijski izvještaji za 1997. ne pružaju istinit, fer, pouzdan i nepristran pregled imovine, obveza, kapitala, promjene financijskog položaja i dobiti ili gubitka Društva, što nije u skladu s odredbama članka 14. Zakona o računovodstvu. Prema zapisniku Financijske policije, iz blagajne Društva obavljane su isplate pravnim i fizičkim osobama obveznicima poreza na dohodak iako je žiro račun Društva bio blokiran, što nije u skladu s odredbama Odluke o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem i Zakona o platnom prometu u zemlji.

Iz svega navedenog, razvidno je da su nepravilnosti u postupku privatizacije dovele Društvo u nepovoljnu financijsku situaciju. Tako je u razdoblju od 1994. do 1999. Društvo kontinuirano povećavalo gubitke u poslovanju, smanjivalo broj zaposlenih (sa 129 u 1994. na 17 u 1999.), a prezaduženost i nesposobnost za podmirivanje obveza uzrokovali su otvaranje stečajnog postupka u svibnju 2000. Potraživanja vjerovnika utvrđena u stečajnom postupku znatno su veća od utvrđene vrijednosti imovine. Vrijednost nekretnina i potraživanja od kupaca, prema stanju koje je utvrdio stečajni upravitelj iznose 43.289.132,94 kn, a na ispitnim ročištima prijavljena su potraživanja vjerovnika u iznosu 156.231.707,71 kn, od čega je osporeno 118.393.606,37 kn. Vidljivo je da je većinski vlasnik dionica Društva, društvo Eurosped d.o.o. i društva s kojima je društvo Eurosped d.o.o. bilo u izravnim ili neizravnim poslovnim vezama, koristilo nekretnine Društva za osiguranje povrata kredita. Ciljevi razvojnog programa koji se odnose na preuređenje postojeće i dogradnju novih smještajnih kapaciteta i ugostiteljskih objekata, izmjenu strukture i broja zaposlenih, povećanje udjela vanjske trgovine, izgradnju novog trgovinskog centra i specijalizaciju postojećih prodavaonica, nisu ostvareni. Osim toga, razvojnim programom planirana je proizvodnja zdrave hrane i premještanje pogona uljare na novu lokaciju, što također nije ostvareno. Također, nije ostvaren ni brži gospodarski rast u uvjetima tržišnog gospodarstva, očuvanje zaposlenosti, modernizacija, unošenje učinkovitih metoda menagmenta, uključivanje u tokove europskog gospodarstva i poticanje uključenja poduzetnika iz iseljene Hrvatske u razvitak Društva, a što je u skladu s odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji, trebao biti glavni cilj privatizacije Društva.

70. SLAVIJA, KUTINA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Slavija s p.o., Kutina, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva o pouzdanosti podataka iskazanih u godišnjem obračunu za potrebe pretvorbe Poduzeća odnosi se na 1990., a ne na 1991. koja je u elaboratu bila polazište za utvrđivanje procijenjene vrijednosti poduzeća što nije u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije djelomično su obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- O otplati dionica iz sredstava Društva ne može se dati ocjena jer o plaćanjima sa žiro računa Društva nema cjelovite i vjerodostojne dokumentacije, nije vidljivo kolika sredstva i u kojim vremenskim razdobljima su pojedini dioničari dugovali Društvu, te da li se radi o otplati dionica iz sredstava Društva ili iz sredstava interne štednje.

- U razdoblju od 1994. do 1999. Društvo je stjecalo vlastite dionice. Najveći broj dionica kupljen je 1995. od društva Euromarket d.o.o. iz Zadra. U prosincu 1994. Zdravko Barbarosa kupio je od malih dioničara 59 421 dionicu (48,1% temeljnog kapitala), a ugovorena cijena za otplaćene i neotplaćene dionice iznosila je 585.898,- DEM. Isti paket dionica kupilo je Društvo Euromarket iz Zadra, čiji je Zdravko Barbarosa direktor, a ugovorena cijena iznosi 2.460.000,- DEM. U razdoblju kraćem od mjesec dana Društvo je otkupilo navedene dionice. Ugovoreno je plaćanje koje čini zbroj iznosa 6.588.923,00 kn ili 1.757.046,- DEM za 20 105 otplaćenih dionica (što iznosi 87% nominalne vrijednosti) i ostatka duga prenositelja prema Fondu za 39 316 dionica čija nominalna vrijednost iznosi 3.931.600,- DEM.

- Društvo je vlastite dionice stjecalo iznad zakonom propisane visine (10% temeljnog kapitala), a nisu bile stvorene propisane pričuve. Zapisnici s redovnih i izvanrednih skupština Društva ne sadrže izvješća o razlogu i svrsi stjecanja, broju i nominalnim iznosima, njihovom udjelu u temeljnom kapitalu i iznosima koji su za dionice plaćeni. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 233. stavak 2. i 3. Zakona o trgovačkim društvima.

- Stjecatelji dionica nisu uplaćivali dospjele obroke u skladu sa zaključenim ugovorima. Fond nije pravodobno raskidao ugovore zbog nepodmirenja obveza što nije u skladu s odredbama ugovora. Na taj način omogućen je prijenos i onih dionica koje su trebale ući u portfelj Fonda.

Razvojnim programom predviđena je: izgradnja pekarnice prehrambenih proizvoda u okviru veleprodaje, osuvremenjivanje voznog parka, informatizacija poduzeća, razvoj veleprodaje i maloprodaje i osuvremenjivanje poslovanja, poboljšanje kadrovske strukture zaposlenih kroz zapošljavanje kadrova visoke i više spremne te visoko kvalificiranih radnika, redovno i permanentno obrazovanje kadrova, uvođenje marketinga i druga investicijska ulaganja koja se prije svega odnose na specijalizaciju prodavaonica, opremanje prodavaonica tehničkim pomagalima i modernizaciju skladišnog poslovanja. Razvojni program je djelomično ostvaren. Prema izjavi odgovorne osobe sagrađena je pekara u postojećem skladišnom prostoru, nabavljeni su kompjutori i nove registar kase, te nova trgovačka oprema, organiziran je marketinški pristup prodaji, dotrajala vozila prodana su prijašnjim djelatnicima. Poboljšanje kadrovske strukture kroz zapošljavanje kadrova visoke i više spremne nije ostvareno. Broj zaposlenih smanjen je s 503 u 1992. na 196 zaposlenika u 2001. Prosječna plaća zaposlenih manja je za 45% od prosječne plaće u Republici Hrvatskoj.

Ciljevi predviđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji nisu ostvareni.

71. SLAVIJA-PROMET, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

- Elaboratom o procjeni, vrijednost Poduzeća utvrđena je u iznosu 51.511.343,- DEM. Rješenjem Agencije od 19. studenoga 1992. procijenjena vrijednost Poduzeća je 61.587.000,- DEM, što je za 10.075.657,- DEM više od utvrđene Elaboratom o procjeni. U Fondu nije raspoloživa dokumentacija na temelju koje je izvršena korekcija vrijednosti u odnosu na iskazanu u Elaboratu. Pregledom dokumentacije o procjeni utvrđeno je da je vrijednost zaliha trgovačke robe u Elaboratu manje iskazana za iznos 3.732.676,- DEM, a odnosi se na razliku u cijeni. Također je utvrđeno da Elaboratom o procjeni, u vrijednost zemljišta, odnosno građevinskih objekata nije uračunana priprema i renta. U dokumentaciji Fonda i Društva raspoložive su dvije odluke i dva programa pretvorbe s istim datumima donošenja, a različitim iznosima. Zbog navedenih okolnosti nije moguće dati ocjenu o poštivanju zakonom propisanih rokova donošenja dokumentacije o pretvorbi. Također se ne može dati ocjena o ispravnosti provedenog postupka pretvorbe.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Društvo je u razdoblju od 1994. do 1996. stjecalo vlastite dionice otkupom od dioničara-fizičkih osoba i otkupom od pravnih osoba. Vrijednost stečenih vlastitih dionica nije prelazila više od 10% temeljnog kapitala. Stjecanje vlastitih dionica normativno je određeno Izmjenama i dopunama Statuta Društva od 30. studenoga 1993., odnosno Zakonom o trgovačkim društvima koji je u primjeni od 1. siječnja 1995. Razlozi stjecanja vlastitih dionica ne mogu se dovesti u vezu s uvjetima stjecanja koji se navode u Izmjenama i dopunama Statuta Društva od 30. studenoga 1993. Ne postoje odluke organa upravljanja Društva s obrazloženjima stjecanja vlastitih dionica, te nije moguće dati ocjenu o opravdanosti stjecanja. Za stjecanje vlastitih dionica tijekom 1995. i 1996. nisu stvorene rezerve, kako propisuje Zakon o trgovačkim društvima.
- U razdoblju od 1994. do otvaranja stečajnog postupka učestale su promjene vlasničke strukture u dioničkom kapitalu Društva. Evidentiranje i način podmirenja obveza za vlastite dionice nije u svim slučajevima provedeno u poslovnim knjigama Društva. Otkup 3 900 vlastitih dionica od Petra Bebera po ugovorenoj cijeni 1.162.180,11 kn i otkup 511 vlastitih dionica od Adama Pavića po ugovorenoj cijeni 205.480,05 kn, nije evidentirano kao obveza, a također ne postoje saznanja o podmirenju obveza.
- Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o., društvo za financiranje i investiranje, kojemu su Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske i Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske, povjerili upravljanje i gospodarenje dionicama i udjelima, izravno, na temelju ponude društva Partner invest d.o.o. od 27. travnja 1994., zaključilo je ugovor o prodaji 16 799 dionica Društva po cijeni 3.359.800,- DEM. Upis u knjigu dionica obavljen je 28. lipnja 1994. Prema odredbama članka 31. i 38. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, društvo HMO d.o.o., prodaju dionica trebalo je javno objaviti. Ugovor je raskinut 8. travnja 1998. zbog nepodmirenja obveze. Upis promjene vlasništva po raskidu ugovora nije evidentiran u knjizi dionica s obrazloženjem da je dionice prije saznanja o izjavi o raskidu ugovora, steklo društvo Globus grupa d.d., a nakon toga Dastra d.o.o., o čemu postoji dokumentacija.
- Društvo i društvo Globus holding d.o.o. zaključili su 5. rujna 1994. tri ugovora o prodaji udjela u društvima: Europa globus d.o.o., Globus interijer d.o.o. i Globus trade d.o.o., u kojima društvo Globus holding d.o.o. ima 100% udjel. Ugovorena kupoprodajna cijena društva Europa globus d.o.o. je 2.953.240,91 DEM.

U ugovoru se navodi da je realan iskaz vrijednosti u navedenom iznosu rezultat knjigovodstvene vrijednosti po završnom računu od 31. prosinca 1993. i procjene ovlaštenog sudskog vještaka, Vještačenja Marić d.o.o. U Društvu je predložena dokumentacija o vještačenju po kojoj je vrijednost opreme i inventara procijenjena u iznosu 512.370,- DEM i vrijednost ulaganja u objekte u vlasništvu drugih u iznosu 1.989.214,50 DEM, što ukupno iznosi 2.501.584,50 DEM. Kupoprodajnu cijenu društva Europa globus d.o.o. nije moguće potvrditi dokumentacijom koja postoji u Društvu. Kupoprodajna cijena društva Globus trade d.o.o. ugovorena je u iznosu 102.508,87 DEM. U ugovoru se navodi da je cijena utvrđena na temelju knjigovodstvene vrijednosti prema financijskim izvještajima na dan 31. prosinca 1993. Kao dokazna dokumentacija predložena je nepotpuna bilanca na dan 31. prosinca 1994. s usporednim pregledom bilančnih stavki na dan 31. prosinca 1993. Realnost ugovorenih kupoprodajnih cijena za društva Europa globus d.o.o. i Globus trade d.o.o. nije moguće potvrditi jer nema potpune dokazne dokumentacije. U korist žiro računa društva Globus holding d.o.o., do 31. prosinca 1994. po kupoprodajnim ugovorima Društvo je uplatilo 13.119.175,26 kn, ili 3.569.609,78 DEM.

- Nakon pretvorbe, Društvo je osnovalo šest trgovačkih društava, od toga pet sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, a jedno u Bosni i Hercegovini. Društvo Diona d.o.o. za trgovinu sa sjedištem u Karlovcu u 100% vlasništvu Društva, osnovano je na temelju izjave o osnivanju od 16. listopada 1995. Temeljni kapital društva je 20.000,00 kn u novcu, a upisano je u sudski registar 8. studenoga 1995. Trgovački sud u Karlovcu Rješenjem St-s-129/01 od 16. svibnja 2001. otvorio je i zaključio stečajni postupak po službenoj dužnosti, čime je društvo brisano iz sudskog registra. Društvo Diona Exkluzive d.o.o. za trgovinu parfemima, kozmetikom i kozmetičkim proizvodima, Zagreb, osnovano je na temelju Odluke Nadzornog odbora Društva od 22. srpnja 1996. Upisano je u sudski registar 28. studenoga 1996. Temeljni kapital društva je 18.000,00 kn u novcu. Ugovorom o prodaji i prijenosu udjela od 21. siječnja 1999., Društvo je prenijelo 100% udjel na stjecatelja Maria Polić po cijeni 18.000,00 kn. Uplata je izvršena 2. travnja 2001. Uvidom u poslovne knjige Društva, utvrđeno je da su udjeli u povezanim društvima Diona d.o.o. Karlovac i Diona Exkluzive d.o.o. Zagreb evidentirani u iznosima osnivačkih uloga. U Društvu nisu raspoloživi financijski izvještaji o poslovanju navedenih društava. Prema odredbama članka 15. Zakona o računovodstvu i Međunarodnog računovodstvenog standarda 25, određeno je da se postojeći udjeli u zavisnim poduzećima povećavaju ili smanjuju ovisno o ostvarenoj dobiti ili gubitku. Društvo ZT-Auto d.o.o. za iznajmljivanje automobila, Zagreb, osnovano je na temelju društvenog ugovora o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću, od 17. svibnja 1996. kojega su potpisnici Društvo i društva Globus holding d.o.o., UTP Globus d.o.o. i Zagrebački transporti d.d. Temeljni kapital osnovanog društva je 2.422.400,00 kn u stvarima. Osnivački udjel Društva su dva osobna automobila u vrijednosti 410.800,00 kn (17,0% ukupnog udjela). Prema odluci Nadzornog odbora Društva od 18. listopada 1996. zaključen je ugovor prema kojem Društvo prenosi svoj udio po cijeni 410.800,00 kn na društvo Zagrebački transporti d.d. Instrumenti osiguranja plaćanja nisu ugovoreni. Ugovorna obveza nije podmirena.

Društvo Diona d.o.o., Široki Brijeg osnovano je na temelju ugovora o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću, od 25. rujna 1997. kojega su potpisnici Društvo i poduzeće OTP Lištica p.o. Široki Brijeg, Bosna i Hercegovina i dodatka ugovoru od 18. studenoga 1997. Prema dodatku ugovora, temeljni kapital društva je 6.774.032,80 DEM, od čega je obveza Društva utvrđena u iznosu 5.139.207,74 DEM (75,9%) i OTP Lištica 1.634.825,06 DEM (24,1%). Društvo je upisano u sudski registar po rješenju Višeg suda u Mostaru br: U/I-1105/97 na dan 27. studenoga 1997. U dokumentaciji Društva, je preslika Rješenja broj U/I-1105/97 s dvije različite stranice na kojima su evidentirani osnivački ulozi, s istim datumom upisa u sudski registar, 27. studenoga 1997., istim brojem registarskog uloška (1-9514 Mostar) i istom oznakom i brojem suda (U-I-1105/97). Kao osnivački ulog Društva na jednoj od navedenih stranica evidentiran je ulog od 817.626,56 DEM u stvarima i 10.000,- DEM u novcu. Na drugoj stranici rješenja evidentirani ulog Društva iznosi 5.129.207,74 DEM u stvarima i 10.000,- DEM u novcu. Osnivački ulog OTP Lištica, Široki brijeg istovjetan je u oba rješenja i iznosi 1.634.825,06 DEM. Odluka nadležnog organa Društva o osnivanju društva u inozemstvu, nije pronađena u dokumentaciji Društva. Odredbama članka 52. Zakona o trgovini propisano je da je domaća pravna osoba dužna ministarstvu nadležnom za trgovinu u roku 30 dana od dana osnivanja tvrtke ili podružnice u inozemstvu, odnosno zaključenja ugovora o ulaganju u inozemnu tvrtku, dostaviti izvješće o osnivanju. Također je propisana i obveza dostavljanja izvješća o statusnim promjenama koje utječu na osnivački ulog, odnosno o prestanku poslovanja tvrtke. U zapisniku Deviznog inspektorata Ministarstva financija Republike Hrvatske o izvršenoj kontroli deviznog i vanjskotrgovinskog poslovanja Društva od 17. siječnja 2000., navodi se da nije dostavljeno izvješće nadležnom Ministarstvu gospodarstva. Na temelju preslike Rješenja Županijskog suda u Širokom Brijegu broj U/I-368/99, registarski uložak broj 1-3080, od 24. lipnja 1999., evidentiran je prijenos osnivačkog udjela Društva u iznosu 5.139.207,74 DEM na društvo Lijanovići d.o.o. Zagreb. U dokumentaciji Društva ne postoji ugovor o prijenosu udjela između Društva i društva Lijanovići d.o.o. Prema Zapisniku Deviznog inspektorata o izvršenoj kontroli deviznog i vanjskotrgovinskog poslovanja Društva od 17. siječnja 2000., Društvo je u razdoblju od prosinca 1997. do veljače 1998. izvozilo robu za društvo Diona d.o.o. Široki Brijeg koju je nabavljalo od domaćih i inozemnih dobavljača. Izvoz robe nije naplaćen. Nenaplata deviznih potraživanja u ukupnom iznosu 876.347,94 DEM, 2.938.282,57 ATS, 23.666.812,- ITL i 1.056.643,17 kn nije u skladu s odredbama članka 47. Zakona o osnovama deviznog sustava, deviznog potraživanja i prometa zlatom i članka 1. Odluke o produženju roka naplate izvoza robe i usluga. Zbog nenaplate deviznih potraživanja, Porezna uprava Ministarstva financija, Rješenjem UP/I-471-02/99-01/146 od 10. svibnja 1999. utvrdila je obvezu uplate poreza na promet za 1997. u iznosu 867.043,87 kn s kamatama, te poreza na dodanu vrijednost za 1998. u iznosu 1.291.873,64 kn s kamatama. Na navedeno rješenje, Diona d.d. u stečaju, 2. lipnja 1999. podnijela je žalbu Ministarstvu financija, koja je odbijena Rješenjem od 17. studenoga 1999. Pokrenut je upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske koji je u tijeku.

- Na temelju ugovora o prodaji poslovnog prostora broj 4-III-1/41 od 12. srpnja 1994., Društvo je od Partner investa d.o.o. kupilo poslovni prostor na lokaciji Jurišićeva 19, Zagreb, neto površine 322,30 m² u roh-bau izvedbi. Kupoprodajna cijena za m² ugovorena je u iznosu 4.800,- DEM. Zapisnikom o preuzimanju poslovnog prostora od 10. veljače 1995. utvrđeno je da preuzeta površina umjesto ugovorenih 322,30 m² iznosi 361,25 m², na temelju čega je zaključen dodatak ugovoru 10. veljače 1995. Ugovorom o prodaji poslovnog prostora broj 4-Pr-3/3 od 12. srpnja 1994. Društvo je od društva Partner invest d.o.o. ugovorilo kupovinu poslovnog prostora na istoj lokaciji neto površine 40 m² u roh-bau izvedbi. Ugovorena cijena po m² je 7.500,- DEM. Troškovi uređenja dijela stečenog poslovnog prostora na lokaciji Jurišićeva 19, prema računu izvoditelja radova iz 1998. iznosili su 1.120.222,00 kn. Pet poslovnih prostora koje je steklo od društva Partner invest d.o.o., Društvo je prodalo fizičkim osobama, te jedan poslovni prostor Hrvatskoj poštanskoj banci. Obveze utvrđene na temelju dva kupoprodajna ugovora koji su zaključeni s fizičkim osobama podmiruju se uredno, a po ugovorima o prodaji četiri poslovna prostora obveze nisu podmirene. Ugovornim odredbama određeno je da kupci prostora stupaju u posjed danom zaključenju ugovora. Instrumenti osiguranja plaćanja nisu ugovoreni. S obzirom da Društvo nije ugovorilo instrumente osiguranja plaćanja po kupoprodajnim ugovorima, raspoložive mjere naplate, objektivno su bile ograničene. Prema zahtjevu stečajnog upravitelja, Sektor za imovinu Društva izvršio je uvid u stanje prodanih nekretnina na lokaciji Jurišićeva 19, Zagreb. Utvrđeno je da površina prostora koja je prodana Hrvatskoj poštanskoj banci d.d. Zagreb ne odgovara ugovorenoj. Također je utvrđeno da neki kupci ne koriste prostore, ili ih koriste u površini koja je veća od ugovorene. Za poslovne prostore na lokaciji Jurišićeva 19, Zagreb, Društvo je platilo Partner investu d.o.o. 7.364.226,08 kn, u uređenje dijela poslovnog prostora investirano je 1.120.222,00 kn, te cijena stjecanja poslovnih prostora iznosi 8.484.448,08 kn. Po zaključenim kupoprodajnim ugovorima naplaćeno je 269.841,05 kn. Stjecanje poslovnih prostora ne može se dovesti u vezu s namjerom obavljanja djelatnosti Društva, s obzirom da su prodani fizičkim i pravnim osobama. Odredbama kupoprodajnih ugovora, nedvojbeno se pogodovalo fizičkim i pravnim osobama, kupcima prostora, a na štetu Društva.

- Koncem veljače 1999. ulaganja u dionice drugih društava, prema nominalnoj vrijednosti iznosila su 158.311.064,00 kn. Pregledom analitičkih evidencija udjela utvrđena je nedosljednost u evidentiranju stjecanja dionica. Poslovne promjene evidentirane su prema zaključenim kupoprodajnim ugovorima, a jednako tako i prema novčanom tijeku, zbog čega je otežano praćenje. Ugovorom o prodaji dionica od 21. studenoga 1995., Globus holding d.o.o. prodao je Društvu 33 855 dionica društva Karlovačke industrije mlijeka d.d. Karlovac, ukupne nominalne vrijednosti 3.385.500,- DEM, uz ugovorenu cijenu stjecanja 3.000.000,- DEM u protuvrijednosti kuna. Ugovorom o prijenosu dionica od 1. prosinca 1995. Društvo je od istog prodavatelja kupilo 8 374 dionicu, po cijeni stjecanja 837.400,- DEM u protuvrijednosti kuna. U ugovorima nije naveden broj otplaćenih i neotplaćenih dionica.

Naknadno je utvrđeno da su po ugovoru od 21. studenoga 1995., pored otplaćenih bile i neotplaćene dionice prema Fondu. Prema odredbama članka 21.c do 21.f Zakona o dopuni Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, neotplaćene dionice prenose se ugovorom koji se u obliku javno ovjerene isprave zaključuje između prenositelja i stjecatelja. U ugovoru se, među ostalim, mora navesti nominalna vrijednost neotplaćenih dionica i ukupan broj neotplaćenih dionica koje se prenose. Prema dokumentaciji Društva, obveza za ugovorene dionice KIM d.d. podmirena je u iznosu 15.882.386,67 kn putem ugovora o asignaciji, cesiji i gotovinskim uplatama. Tijekom 1995. i 1996. Društvo je otkupljivalo dionice KIM d.d. i po ugovorima o prodaji i prijenosu od malih dioničara. Ugovori sadrže sve zakonom propisane elemente. Na opisani način zaključena su 102 ugovora o prodaji i prijenosu 19 888 dionica KIM d.d. od čega je 8 768 otplaćenih i 11 120 neotplaćenih. Obveza prema malim dioničarima u cijelosti je podmirena u iznosu 4.018.985,00 kn. U postupku usklađivanja nepodmirenih obveza za neotplaćene dionice KIM d.d., s Fondom je 2. travnja 1998. zaključen ugovor broj 3122336/9515, u kojem se među ostalim navodi da je ostalo neotplaćeno 22 485 dionica. Društvo se po ugovoru obvezalo platiti dug u iznosu 8.530.502,40 kn i kamate u visini eskontne stope Narodne banke Hrvatske. Ugovoreno je plaćanje u 96 mjesečnih obroka u iznosu 111.051,86 kn, počevši od 2. svibnja 1998. do 2. travnja 2006. Na ime osiguranja plaćanja Društvo je Fondu prenijelo 14 173 otplaćene dionice društva KIM d.d. u vrijednosti 1.417.300,- DEM. Ugovoreno je da, ako kupac ne plati dva mjesečna obroka uzastopno, cijeli neotplaćeni iznos kupoprodajne cijene dospijeva na naplatu odmah i Fond ima pravo zahtijevati od Društva da u roku petnaest dana plati cijeli ostatak duga s obračunanim kamatama. S obzirom da je zaključno s prosincem 1998. Društvo trebalo platiti osam obroka u iznosu 888.414,88 kn, a uplatilo je ukupno 444.207,44 kn, Fond je 30. prosinca 1998. poslao poziv na ispunjenje cjelokupne tražbine. Društvo nije podmirilo dospjelu obvezu, a Fond je 15. siječnja 1999. poslao obavijest o raskidu ugovora. Navodi se da se ugovor raskida kako u pogledu budućih ugovornih obveza tako i u pogledu već ispunjenih obveza. Društvo je 24. siječnja 2001. protiv Fonda podnijelo Tužbu Trgovačkom sudu broj P-970-2001 zbog neosnovanog stjecanja otplaćenih dionica. Sudski postupak je u tijeku. Društvo i Globus holding d.o.o. zaključili su 2. lipnja 1995. ugovor o kupoprodaji dionica prema kojem društvo Globus holding d.o.o. prodaje 198 868 dionica društva Jadrankotekstil d.d. Split po cijeni 19.886.600,- DEM, koliko iznosi i nominalna vrijednost dionica. Dodacima ugovoru izmijenjeni su broj dionica i cijena stjecanja. Na temelju drugog dodatka ugovoru, Društvo je kupilo od Globus holdinga d.o.o. 203 365 dionica Jadrankotekstila d.d. po cijeni 20.336.500,00 DEM. U ugovorima nije naveden broj otplaćenih i neotplaćenih dionica. Društvo se obvezalo platiti dionice u skladu sa svojim mogućnostima, odnosno prema dogovoru ugovornih strana. Prema dokumentaciji Društva, obveza za ugovorene dionice društva Jadrankotekstil d.d. podmirena je u iznosu 78.267.561,08 kn putem ugovora o asignaciji, cesiji, prijebojem i gotovinskim uplatama. Naknado je utvrđeno da su po navedenim ugovorima, pored otplaćenih bile i neotplaćene dionice i to 86 805 prema Fondu i 33 919 prema Splitskoj banci d.d.

Prema odredbama članka 21.c do 21.f Zakona o dopuni Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, među ostalim, u ugovoru se moraju navesti, kako otplaćene, tako i neotplaćene dionice. Tijekom 1995. i 1996. Društvo je otkupljivalo dionice Jadrankotekstila d.d. i po ugovorima o prodaji i prijenosu od malih dioničara. Ugovori sadrže sve zakonom propisane elemente, a ugovorena cijena stjecanja dionica iznosi 1.032.862,46 kn. Na opisani način zaključen je 171 ugovor o prodaji i prijenosu 14 723 dionica Jadrankotekstila d.d., od kojih je 7 464 neotplaćeno. Društvo je preuzelo obvezu daljnje otplate za 5 044 dionice prema Fondu i 2 420 prema Splitskoj banci d.d., Split. Na temelju dva ugovora o prodaji dionica Jadrankotekstila d.d. od 1. siječnja 1998. Društvo je prodalo društvu Tisak d.d. ukupno 57 982 dionice, po cijeni 5.798.200,- DEM, u protuvrijednosti 20.352.461,85 kn. Dio obveze u iznosu 20.051.273,79 kn, podmiren je prijebojem primljenih kredita od društva Tisak d.d. tijekom 1995., 1996. i 1997. Ostatak obveze u iznosu 301.188,06 nije podmiren. Fond je 8. kolovoza 1997. poslao opomene za podmirenje dospjelog duga za neotplaćene dionice kupljene od društva Globus holding d.o.o. i malih dioničara u ukupnom iznosu 5.930.401,63 kn. U kolovozu 1997. na ime dospjelog duga za neotplaćene dionice Društvo je uplatilo 618.328,63 kn. U postupku usklađivanja nepodmirenih obveza za neotplaćene dionice Jadrankotekstila d.d., s Fondom je 2. travnja 1998. zaključen ugovor broj 3117600/92409 u kojem se među ostalim navodi, da je ostalo neotplaćeno 48 076 dionica. Prema ugovoru Društvo se obvezalo platiti dug u iznosu 18.662.651,84 kn i kamate u visini eskontne stope NBH. Ugovoreno je plaćanje u 96 mjesečnih obroka u iznosu 242.954,30 kn, s rokom otplate od 2. svibnja 1998. do 2. travnja 2006.

Na ime osiguranja plaćanja, Društvo se obvezalo prenijeti Fondu 28 923 otplaćene dionice društva Jadrankotekstila d.d. u vrijednosti 2.892.300,- DEM. U slučaju nepodmirenja dva mjesečna obroka uzastopno, cijeli neotplaćeni iznos kupoprodajne cijene dospijeva na naplatu odmah i Fond ima pravo zahtijevati od Društva da u roku 15 dana plati cijeli ostatak duga s obračunanim kamatama. S obzirom da Društvo nije podmirivalo ugovorne obveze, Fond je 21. prosinca 1998. poslao poziv na ispunjenje cjelokupne tražbine. Ukupne obveze za otplatu dionica prema Fondu na dan 7. siječnja 1999. iznosile su 23.323.612,65 kn i prema Splitskoj banci 7.535.294,44 kn. Zbog nepodmirenih ugovornih obveza, Fond je 18. siječnja 1999. poslao obavijest o raskidu ugovora, prema kojoj je preuzeo 48 076 neotplaćenih dionica. Splitska banka raskinula je ugovore 15. rujna 1999. i preuzela 36 455 neotplaćenih dionica. Društvo i Antun Dekanović zaključili su 4. veljače 1998. ugovor o zamjeni dionica kojim Društvo stječe od Antuna Dekanovića 29 205 dionica društva Vinka d.d., svaka nominalne vrijednosti 300,00 kn, od čega je otplaćenih 12 616 dionica. Društvo je za dionice društva Vinka d.d., ustupilo Antunu Dekanoviću 12 572 dionica društva Vinogorje d.d., Nova Gradiška, svaka nominalne vrijednosti 100,- DEM, od čega je otplaćeno 9 701 dionica. Potpisnici ugovora, zamjenom dionica preuzeli su i obvezu otplate za neotplaćene dionice. Društvo je provjerom kod Fonda utvrdilo da navodi u ugovoru od 4. veljače 1998. o broju otplaćenih dionica društva Vinka d.d. nisu točni, te da je umjesto otplaćenih 12 616, stvarni broj otplaćenih dionica 1 461. Vodi se sudski spor o pobijanju ugovora o zamjeni dionica s Antunom Dekanovićem.

Ako društvo koje stječe dionice preuzme više od 20% dionica s pravom glasa drugog društva, može imati značajan utjecaj na poslovnu i financijsku politiku društva čije dionice drži, a više od 50% dionica drugog društva osigurava kontrolu poslovne i financijske politike društva. Stečenim dionicama drugih društava u iznosima većim od 20%, društvo je ostvarilo preduvjete za ostvarenje značajnog utjecaja, odnosno kontrolu poslovne i financijske politike. Određeni broj društava u kojima je Društvo ostvarilo takav utjecaj i kontrolu su nelikvidna ili u stečaju.

- Zapisnikom financijske policije od 1. prosinca 1999. utvrđeno je da je Društvo je u razdoblju od 1995. do 1997. ukupno primilo 14 kredita iz inozemstva, od toga 11 financijskih i 3 robna kredita. Po ugovorima o financijskim kreditima na devizni račun Društva doznačeno je 33.132.832,39 DEM i 6.959.235,- USD, što prema srednjem tečaju NBH (ovisno o datumu doznake i obračuna) iznosi 157.094.026,38 kn. Primljeni robni krediti iznose 6.250.727,- DEM i 3.124.484,78 ATS, što prema srednjem tečaju NBH (ovisno o datumu obračuna) iznosi 24.021.345,79 kn. Svi primljeni krediti su dugoročni s rokom dospelja od 1998. do 2002. Na dan 23. veljače 1999. obveze za glavnice iznose 175.086.682,64 kn, kamate 19.482.035,14 kn, što ukupno iznosi 194.568.717,78 kn. Za dio primljenih kredita Društvo je osiguranje vraćanja jamčilo akceptnim nalogima, mjenicama i založnim pravom na imovini. Ugovorenim kreditnim poslovima s inozemstvom Društvo se obvezalo primljena sredstva koristiti za financiranje registrirane djelatnosti. Društvo je primljene kredite koristilo za razne namjene i to za odobravanje kredita drugim pravnim osobama, otplatu svojih kredita, plaćanje obveza za kamate, obveza dobavljačima, za otkup dionica i drugo. Spomenute poslovne promjene evidentirane su u poslovnim knjigama Društva na temelju prijetoja, ugovora o cesijama i asignacijama. Prema odredbama članka 12. Zakona o kreditnim poslovima s inozemstvom, domaća pravna osoba, osim banke može uzimati kredite iz inozemstva i davati jamstva u korist stranih osoba, ako se kredit koristi za obavljanje djelatnosti za koju je registriran korisnik kredita. Društvo je u razdoblju od 1. siječnja 1994. do 23. veljače 1999. odobravallo kredite pravnim i fizičkim osobama. U navedenom razdoblju korisnici kredita su bili 70 pravnih i dvije fizičke osobe. Krediti su odobreni u ukupnom iznosu 682.158.237,81 kn. Pojedini krediti su u potpunosti vraćeni, a neotplaćeni su u cijelosti ili djelomično pretvoreni u 1998. kao novi odobreni krediti uz 16% kamata godišnje. Zaključeni ugovori u 1998. ne sadrže odredbu osiguranja povrata kredita. Za nepodmirene obveze nisu poduzimane mjere naplate. Potraživanja za dane kredite na dan 23. veljače 1999. iznose 177.490.759,32 kn. S obzirom da su krediti odobravani povezanim i ostalim trgovačkim društvima, u kojima je tijekom 1999. pokrenut stečajni postupak ili su nelikvidna, upitna je mogućnost povrata odobrenih kredita. U razdoblju blokade žiro računa Društva, odnosno od 1. studenoga 1998. do otvaranja stečaja, odobreno je 30 kredita pravnim osobama u ukupnom iznosu 36.470.929,13 kn, a vraćeno je 17.312.811,23 kn. Istodobno, dok je Društvo odobravallo kredite drugim pravnim osobama, na dan 23. veljače 1999. obveza prema Poreznoj upravi za poreze, pristojbe i druge obračunske prihode iznosila je 9.043.473,76 kn.

Porezna uprava je Rješenjem od 7. siječnja 1999. i Rješenjem od 25. siječnja 1999. zabranila Društvu raspolaganje novčanim sredstvima. U vrijeme blokade žiro računa Društva, sredstva dnevnog utrška prodavaonica i blagajne doznačavana su na žiro račun društva Diona veleprodaja d.o.o. U razdoblju od 16. prosinca 1998. do 2. ožujka 1999. priljev sredstava na žiro račun društva Diona veleprodaja d.o.o. iznosio je 16.692.032,86 kn. Društvo Diona veleprodaju d.o.o. osnovalo je društvo Globus holding d.o.o. 27. prosinca 1995. Društvo kao pravna osoba obvezno je voditi novčana sredstva na računu kod ovlaštene organizacije za obavljanje platnog prometa i sva plaćanja obavljati preko tih računa u skladu s odredbama Zakona o platnom prometu. Prema odredbama Odluke o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem, pravna osoba gotov novac primljen tijekom dana, po bilo kojoj osnovi dužna je uplatiti na račun kod ovlaštene organizacije istog dana, a najkasnije idućeg radnog dana. Pravna osoba koja kod ovlaštene organizacije kod koje vodi račun ima evidentirane nepodmirene obveze, čiji je redoslijed plaćanja propisan, ne može zadržati gotov novac u blagajni.

S obzirom da je račun Društva bio u blokadi, gotov novac trebao se odmah ili najkasnije idući radi dan u cijelosti uplatiti na račun za redovno poslovanje. Društvo je od priljeva sredstava na žiro račun društva Diona veleprodaja d.o.o. odobrilo tri kredita Dioni veleprodaji d.o.o. i to: 15. prosinca 1998. u iznosu 9.934.063,96 kn, 2. siječnja 1999. u iznosu 6.547.502,49 kn i 1. veljače u iznosu 183.120,38 kn. Ugovori od 2. siječnja i 1. veljače 1999. nisu potpisani. Krediti su odobreni za isplatu plaća Društva za studeni i prosinac 1998. i razna druga plaćanja putem ugovora o ustupanju potraživanja. Određeni broj ugovora o cesiji koji su evidentirani u poslovnim knjigama Društva, nisu evidentirani u Zavodu za platni promet. Prema odredbom članka 21. Zakona o platnom prometu u zemlji, novčane obveze koje se namire prijenosom vrijednosnih papira, promjenom vjerovnika, odnosno dužnika, pravna osoba evidentira preko računa kod ovlaštene organizacije, najmanje jednom mjesečno.

- U skladu s odredbama Zakona o računovodstvu, od 1993. do otvaranja stečajnoga postupka u Društvu je obavljana revizija financijskih izvještaja, za svaku poslovnu godinu. U točki 21. revizorskog Izvješća o financijskim izvještajima Društva za 1998. navodi se da nije bilo racionalnog gospodarenja financijskim sredstvima. Također se navodi da nije bilo valjanih ekonomskih kriterija za razna povezivanja s drugim gospodarskim subjektima, te da financijski izvještaji nisu cjeloviti i zbog toga ne odražavaju stvarno stanje. U dopuni Izvješća o reviziji financijskih izvještaja za 1998. obrazlaže se da iskazani gubitak u iznosu 201.779.667,63 kn treba povećati za 2.158.917,51 kn. Inspekcijskim nadzorom Porezne uprave, Područni ured Zagreb, zapisnikom od 31. ožujka 1999. utvrđene su manjkavosti pri obračunu i uplati poreza za 1996., 1997. i 1998. u kojem razdoblju je manje plaćeno poreza s kamatama u iznosu 2.158.917,51 kn. Kapital i pričuve koji su na dan 31. prosinca 1998. evidentirani u iznosu 111.615.204,06 kn, korigiraju se za manje plaćene poreze, te korigirana vrijednost iznosi 109.456.286,55 kn.

U listopadu 2000. Revizija Zagreb d.o.o. obavila je reviziju financijskih izvještaja Društva i to bilance na dan 23. veljače 1999., računa dobiti i gubitka za razdoblje 1. siječnja do 23. veljače 1999., izvještaja o stanju i promjenama na kapitalu na dan 23. veljače 1999. i izvještaja o novčanom tijeku za 1999. Zbog ocjene o nenaplativosti, kratkoročna potraživanja u bilanci na dan 23. veljače 1999. više su iskazana za iznos približno 297.134.442,00 kn. Zbog sumnje u realnost i objektivnost, financijska imovina više je iskazana približno 118.330.729,00 kn. Obveze za kamate po kreditima za siječanj i veljaču 1999. manje su iskazane u iznosu 6.994.572,00 kn. Prema revizorskom mišljenju kumulativni efekt nepravilnosti koje su uočene je manje iskazani gubitak za 1999. u iznosu 411.845.093,00 kn. Financijski izvještaji ne prikazuju realno i objektivno financijsko stanje, rezultate poslovanja i promjene u novčanom tijeku za 1999.

Ciljevi zacrtani u dokumentu Razvojni program koji se odnose na razdoblje od 1992. do 1997. djelomično su ostvareni ulaganjem u modernizaciju opreme, te u pogledu povećanja maloprodajne aktivnosti kroz veću tržišnu prisutnost u tuzemstvu.

Jedan od ciljeva koji su određeni člankom 1. Zakona o privatizaciji, među ostalim je i očuvanje produktivne zaposlenosti uz poželjno stvaranje novih radnih mjesta. Na dan 31. listopada 1992. u Poduzeću je bilo zaposleno 2 626 djelatnika, a prema ocjeni posloводства od studenoga 1992., optimalan broj zaposlenih, uz uvjet zadržavanja razine poslovanja tekuće godine, je 2 200 djelatnika. Koncem studenoga 2001. u društvu Diona d.d. u stečaju bilo je zaposleno 1 538 djelatnika.

Privatizacija u smislu Zakona o privatizaciji je prodaja dionica, udjela, stvari i prava, te prijenos bez naplate dionica i udjela fizičkim i pravnim osobama. Prodajom i prijenosima dionica u razdoblju od pretvorbe do otvaranja stečajnog postupka ostvarene su značajne promjene vlasničke strukture, kako u dioničkom kapitalu Društva, tako i u dioničkom kapitalu drugih društava. Procesom privatizacije Društva, te utjecajem na poslovnu i financijsku kontrolu kroz stečene udjele i dionice u drugim društvima, nije ostvaren očekivani doprinos u sveukupnom rastu hrvatskog gospodarstva.

72. SLOGA, KOPRIVNICA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog kapitala poduzeća Sloga, Koprivnica, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- U Elaboratu, prije procjene nije provjerena niti je uspoređena dokumentacija o vlasništvu ili pravu korištenja sa stvarnim stanjem, što nije u skladu s odredbama točke VIII. podtočka 2. alineja 9. Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Osim toga, nisu priloženi ugovori o kupnji poslovnog prostora na Trgu Edvarda Kardelja i Trgu dr. Bardeka. Ukupna vrijednost priključaka na lokaciji u Marofskoj ulici i u Ulici Mihovila Pavleka Miškine, iskazana je za 24.500,- DEM manje nego što proizlazi iz zbroja pojedinačnih elemenata procjene.

- Procjenom nije obuhvaćeno zemljište površine 933 m² u Ulici Mihovila Pavleka Miškine, a na lokaciji u Dravskoj ulici - Ivanščak i u Ulici Mihovila Pavleka Miškine nije procijenjeno 58 815 m² zemljišta, što po cijeni 15,- DEM/m² odnosno 8,- DEM/m² iznosi 484.515,- DEM. Procjenom nisu obuhvaćeni sljedeći objekti: u Marofskoj ulici kuća s dvorištem ukupne površine 521 m², na Trgu dr. Bardeka kuća i dvorište ukupne površine 2201 m² s 2/10 udjela u vlasništvu te skladišta i metalni kiosk u 100% vlasništvu Društva, na Trgu Edvarda Kardelja poslovni prostor površine 89,92 m², a na Starogradskoj cesti kuća i dvorište ukupne površine 705 m². Od navedenih nekretnina, sudski vještak je u svibnju 1998. procijenio vrijednost poslovnog prostora na Trgu Edvarda Kardelja u iznosu 395.516,00 kn. U listopadu 1996. i lipnju 1998., na temelju rješenja Općinskog suda u Koprivnici, za nekretnine koje nisu procijenjene u vrijednost temeljnog kapitala, upisano je u zemljišne knjige pravo vlasništva Društva. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 47. Zakona o privatizaciji, prema kojem se dionice, udjeli, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednost temeljnog kapitala prenose Fondu, ako ne postoje razlozi za obnovu postupka, odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim:

- Za upis nekretnina u zemljišne knjige nije pribavljeno rješenje Fonda, kojim se utvrđuju nekretnine koje su procijenjene u vrijednost temeljnog kapitala u skladu s Uputama za primjenu članka 7. stavak 3. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.
- Društvo je u prosincu 1998. kupilo 507 vlastitih dionica, a uprava nije izvijestila skupštinu o razlozima i svrsi stjecanja, broju i nominalnom iznosu stečenih dionica, o njihovu udjelu u temeljnom kapitalu i protuvrijednosti koja je dana za dionice, niti je dionice ponudila zaposlenima na otkup, što nije u skladu s odredbama članka 233. stavak 3. Zakona o trgovačkim društvima. U ugovoru o kupnji vlastitih dionica nije naveden broj otplaćenih i neotplaćenih dionica, nije navedena nominalna vrijednost neotplaćenih dionica, serijski i kontrolni brojevi, niti je primjerak ugovora dostavljen Fondu, što nije u skladu s odredbama članka 21.d stavak 2. i 3. i članka 21.f Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Dionice s popustom do 24. prosinca 1999. otplaćivao je dioničar, iako ih je prodao Društvu 28. prosinca 1998., dok dionice bez popusta nisu otplaćivane, što nije u skladu s odredbama članka 21.e Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i članka 36. Zakona o privatizaciji, kojima je propisano da dug prema Fondu preuzima stjecatelj koji ga je dužan podmiriti u roku 6 mjeseci od dana zaključivanja ugovora.

Ugovor o kupnji dionica s popustom nije raskinut, niti su preostale dionice prenesene u portfelj Fonda, što nije u skladu s odredbama članka 31. stavak 1. točka 3. Zakona o privatizaciji, iako obveze po obročnoj otplati nisu uplaćivane od prosinca 1999., odnosno nije plaćeno više od 3 dospjela obroka. Ulaganje u novu tehnologiju i suradnja sa stranim partnerima, omogućili su širenje proizvodnog programa u 2001. Plaće su isplaćivane redovno, ali je za iznose poreza i doprinosa žiro račun Društva svaki mjesec nekoliko dana bio u blokadi.

Osim toga, dioničarima su tijekom 2000. i 2001. iz plaća mjesečno ustezani iznosi za otplatu dionica, a uplaćivani su Fondu koncem poslovne godine. Broj zaposlenih do 2001. smanjivan je umirovljenjem, a u 2001. i programom zbrinjavanja viška zaposlenih.

Društvo je do 1996. ostvarivalo pozitivan financijski rezultat, koji je prenesen u zadržanu dobit. Od 1997. do 2000. posluje s gubitkom, za koji su u razdoblju od 1997. do 1999. u ukupnom iznosu 19.104.854,00 kn smanjene pričuve. U 2000. ostvaren je gubitak u iznosu 18.937.904,00 kn ili 64,3% temeljnog kapitala. Društvo je djelomično ostvarilo ciljeve predviđene razvojnim programom i odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

73. SLOGA, NOVI MAROF

- Ocjena postupaka usklađivanja

Obavljena je revizija usklađivanja općih akata Zadruga s odredbama Zakona o zadrugama (Narodne novine 53/91 i 36/95) u razdoblju od 1990. do 2000.

Zadruga je tijekom 1990. i 1995. obavila usklađivanje akata u skladu s odredbama Zakona o zadrugama. U ožujku 2000. skupština Zadruga donijela je odluku o izmjenama Pravila Zadruga, omogućila da svaki zadrugar može uplatiti više uloga, te ujedno donijela odluku o prijemu dvoje novih zadrugara koji su članstvo stekli kupnjom zadružnih uloga od drugih zadrugara i tako stekli 96,3% od ukupnih zadružnih uloga.

Ocjena o otkupu zadružnih uloga i o preuzimanju Zadruga, ne može se dati jer je u tijeku sudski postupak koji je pokrenut radi utvrđivanja ništavosti odluka skupštine Zadruga.

U vrijeme obavljanja revizije, Zadruga nema zaposlenika, u tijeku je stečajni postupak, dvoje zadrugara imaju 96,3%, a preostalih 3,7% zadružnih uloga u vlasništvu je 10 zadrugara.

S obzirom na otkazane ugovore o radu za sve zaposlenike, ostvarivanje gubitaka u poslovanju, te na otvaranje stečajnog postupka zbog nemogućnosti podmirenja dospjelih obveza, ciljevi udruživanja u Zadrugu, predviđeni odredbama članka 1. Zakona o zadrugama, nisu postignuti.

74. SLOGA, POŽEGA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Sloga, Požega, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Procjenom vrijednosti Poduzeća nije obuhvaćen stan u Osijeku (k.o. Osijek, k.č. broj 3876/1) površine 70,77 m² niti poslovni prostor u Prnjavoru - Bosna i Hercegovina (k.o. Prnjavor, k.č. broj 787/1) površine 72,36 m². Stan u Osijeku i poslovni prostor u Prnjavoru su tijekom 2000. prodani za 516.121,00 kn. U skladu s odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji, dionice, udjeli, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednosti društvenog kapitala pravne osobe na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prenose se Fondu, ako ne postoje razlozi za obnovu postupka, odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu. Prijedlog za obnovu postupka pretvorbe za stan u Osijeku podnesen je Hrvatskom fondu za privatizaciju 17. lipnja 2000., a prijedlog za obnovu postupka pretvorbe za poslovni prostor u Prnjavoru, nije podnesen.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Po završetku prvog kruga upisa dionica, nakon što su zaposleni i ranije zaposleni u Poduzeću kupili 50,0% vrijednosti Poduzeća uz popust, počinje drugi krug upisa i prodaja dionica, i to uz njihovu punu cijenu. Dionice bez popusta upisalo je 17 osoba. Ukupno je upisano 20 800 dionica. Navedene dionice otplaćene su sredstvima osiguranim kreditom Požeške banke. Ugovori s Požeškom bankom i korisnicima kredita-dioničarima, zaključeni su 12. veljače 1993. Za osiguranje naplate kredita, banka je ugovorila polaganje 10,0% depozita na ugovoreni iznos kredita, zalog upisanih dionica, te jamstvo fizičkih osoba. Polaganje depozita regulirano je posebnim ugovorom o namjenskom oročavanju sredstava, a zalog dionica reguliran je posebnim ugovorom o zalogu.

Ugovor o kreditu između banke i fizičke osobe zaključen na temelju zaloga upisanih dionica, a bez osiguranja hipotekom na nekretnine čija procijenjena vrijednost iznosi najmanje 70,0% iznosa kredita, nije u skladu s odredbama članka 4. Zakona o ništavosti određenih vrsta ugovora o osiguranju i ugovora o kreditu.

Planirani ciljevi razvojnog programa, povećanje broja vlastitih prodavaonica, razvijanje marketinške i promotivne aktivnosti, pronalaženje novih tržišta i poslovnih partnera, te postizanje pozitivnih financijskih rezultata, nisu postignuti.

75. SLOGA, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Sloga" Zagreb obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Osobe s pravom prvenstva odnosno zaposleni i ranije zaposleni upisali su svih 18 770 dionica u protuvrijednosti 1.877.000,- DEM i to 9 385 dionica s popustom, a 9 385 bez popusta.

- Ocjena postupka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljeni u potpunosti u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Nakon provedene pretvorbe društvenog poduzeća u dioničko društvo, na osnivačkoj skupštini društva donesena je odluka o dokapitalizaciji. S inozemnom tvrtkom "Kucifer" G.m.b.H iz Graza, zaključen je ugovor o dokapitalizaciji u iznosu 1.962.000,- DEM na način da je jedini kupac dionica druge emisije. Tvrtka "Kucifer" je uplatila 1.962.000,- DEM dana 25. veljače 1993. na žiro račun "Sloge", a "Sloga" je dana 26. veljače 1993. vratila tvrtki "Kucifer" 1.922.760,- DEM kao predujam za uvoz robe po predračunima koji su ispostavljeni 22. veljače 1993. Roba po predračunima isporučena je do lipnja 1993. Izvršenom dokapitalizacijom na opisani način tvrtka "Kucifer" je postala većinski vlasnik s 51,1% temeljnog kapitala "Sloge". Nakon što je postala većinski vlasnik, tvrtka "Kucifer" je u travnju i svibnju 1993. zaključila ugovore o kreditu u iznosu 1.800.000,- DEM s austrijskom bankom. Povrat kredita jamčila je Bjelovarska banka koja je supotpisnik na ugovoru. Na zahtjev Darka Mutića, vlasnika i direktora tvrtke "Kucifer", upravni odbor "Sloge" donio je u travnju 1994. odluku kojom je odobren upis založnog prava Bjelovarskoj banci na nekretnine "Sloge" u iznosu 2.400.000,- DEM. U odluci je navedeno da se dozvoljava upis založnog prava Bjelovarskoj banci radi osiguranja garancija koje će dati tvrtki "Kucifer". Na ime upisa založnog prava na nekretnine "Sloge", tvrtka "Kucifer" je bila obvezna založiti dionice u vrijednosti 1.962.000,- DEM u korist "Sloge", što nije učinjeno. S obzirom da je Bjelovarska banka vratila kredit austrijskoj banci umjesto tvrtke "Kucifer", podnijela je zahtjev za prodajom nekretnina "Sloge" na koje je prethodno upisano založno pravo. U stečajnom postupku na ročištu od 19. lipnja 1997. Bjelovarskoj banci nije priznata tražbina odnosno razlučno pravo, nakon čega je stečajni upravitelj podnio tužbu Trgovačkom sudu u Zagrebu radi osporavanja založnog prava na nekretninama Sloge.

Presudom Trgovačkog suda tužbeni zahtjev je odbijen, a u siječnju 2001. stečajni upravitelj je podnio zahtjev Vrhovnom sudu Republike Hrvatske za reviziju pravomoćne presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske. Postupak nije okončan. Županijsko državno odvjetništvo podnijelo je zahtjev za provođenje istrage, pod sumnjom da je izvršena fiktivna dokapitalizacija, što je u svom izvješću utvrdila Policijska uprava Zagreb. Istražni sudac donio je rješenje o provođenju istrage, na što su se žalili optuženici i nakon čega je zahtjev za provođenje istrage odbijen kao neosnovan. Na presudu Županijskog suda, državni odvjetnik Republike Hrvatske podnio je zahtjev za zaštitu zakonitosti zbog povrede zakona i značajnih postupovnih odredbi. Vrhovni sud Republike Hrvatske u lipnju 1996. presudio je da je zahtjev za zaštitu zakonitosti osnovan i da je trebalo provesti istragu.

- U razdoblju nakon izvršene dokapitalizacije 1993. do 1997. kada je otvoren stečajni postupak, "Sloga" je poslovala s gubitkom koji je na koncu 1997. iskazan iznad visine kapitala u iznosu 24.261.728,00 kn. Zaduženje kod poslovnih banaka je stalno povećavano, a istodobno uz uzimanje kratkoročnih kredita, većinskom vlasniku tvrtke "Kucifer" putem predujma plaćan je uvoz robe, koja nije isporučena. U stečajnom postupku iskazano je potraživanje za plaćenu, a neisporučenu robu u vrijednosti 4.135.774,82 kn.

- U studenom 1994. na temelju odluke upravnog odbora osnovano je društvo kćer "Sloga-Nova". U izvješću Sektora kriminalističke policije, navedeno je da je Darko Mutić uputio dopis Komisiji za poslovni prostor Grada Zagreba za promjenu naziva zakupca u kojem je navedeno da je "Sloga-Nova" pravni slijednik "Sloge", na temelju čega su raskinuti ugovori o zakupu poslovnog prostora i zaključeni novi ugovori sa "Sloga-Novom" na šest lokacija u gradu. Nakon toga poslovni prostori dani su u najam, potraživanja su naplaćivana na žiro račun "Sloga-Nove" jer je račun "Sloge" bio blokiran. Osim navedenoga, u studenom 1994. zaključen je ugovor o zajedničkoj suradnji između "Sloge" i Sloga-Nove" na temelju kojeg je "Sloga" bila u obvezi platiti najamninu i ostale troškove za najam poslovnog prostora u iznosu 116.800,00 kn mjesečno, te uložiti svu pokretnu imovinu, a novoosnovano društvo-kćer poslovne prostore i poznavanje tržišta. Osnivanjem društva kćeri i ugovora o zajedničkog suradnji, poslovanje "Sloge" dodatno je opterećeno, a od 8. veljače 1995. nadalje žiro račun je neprekidno blokiran. Zadnja plaća zaposlenima isplaćena je za siječanj 1995. nakon čega je 60 zaposlenika upućeno na čekanje (na Zavod za zapošljavanje), a otvaranjem stečajnog postupka raskinuti su ugovori o radu.

S obzirom na činjenicu da je nakon izvršene dokapitalizacije od 1993. do 1997. "Sloga" poslovala s gubitkom koji je na koncu 1997. iskazan iznad visine kapitala u iznosu 24.261.728,00 kn, da je od pretvorbe kada je poduzeće imalo 220 zaposlenika njihov broj tijekom godina smanjivan tako da u 1997. više nije bilo zaposlenih, da je zbog prezaduženosti u travnju 1997. pokrenut stečajni postupak, nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

76. SLOGA-MALOPRODAJA, d.o.o., ĐURĐEVAC

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Sloga-maloprodaja", Đurđevac obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Nije obavljen postupak utvrđivanja zakonitosti i realnosti iskazanih knjigovodstvenih podataka koji su korišteni za procjenu; za procijenjenu vrijednosti trgovačke robe elaborat ne sadrži dokaze za postupke u proceduri procjene niti poziv na korišteni izvor podataka; elaborat nije potpisan, osim dijela koji se odnosi na procjenu vrijednosti opreme; s pravnim osobama koje su sudjelovale u postupku izrade elaborata nisu zaključeni ugovori, što nije u skladu s uputama o provedbi odredbi članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.
- Rješenje o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu Hrvatski fond za privatizaciju nije donio u roku 60 dana, što nije u skladu s odredbama članka 12. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.
- Sedam poslovnih prostora nije obuhvaćeno elaboratom o procijenjenoj vrijednosti poduzeća, od čega je za pet poslovnih prostora u tijeku obnova postupka pretvorbe. Za dva poslovna prostora nije zatražena obnova postupka pretvorbe, te postupak pretvorbe nije obnovljen, što nije u skladu s odredbama članka 47. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Ponudbena dokumentacija za prodaju dionica nije sastavljena, što nije u skladu s odredbama članka 4. Pravilnika o prodaji dionica, udjela, stvari i prava javnim prikupljanjem ponuda.

Ponuda Bilokalnika, jedinog ponuditelja, ne sadrži potvrdu o plaćenim dospjelim porezima, plaćenom dospjelim doprinosu za mirovinsko i invalidsko osiguranje, te plaćenom dospjelim doprinosu za zdravstveno osiguranje i ne sadrži instrumente osiguranja plaćanja, što nije u skladu s odredbama članka 2. Pravilnika o vrsti dokumenata koje je kupac dionica, udjela, stvari i prava dužan dostaviti Hrvatskom fondu za privatizaciju pri zaključenju ugovora o kupnji.

- Odluku o prodaji dionica nominalne vrijednosti 5.778.700,- DEM, pod posebnim uvjetima uz naknadu 1,00 kn po dionici, nije donijela Vlada Republike Hrvatske već Kolegij Fonda, što nije u skladu s odredbama članka 9. Zakona o privatizaciji. Fond je objavio natječaj za prodaju 45 409 dionica Društva u stečaju koje je tada imao u svom portfelju, a Bilokalniku je prodao 57 787 dionica ili 64,6% temeljnog kapitala. Razlika od 12 378 dionica odnosi se na dionice vraćene u Fond nakon raskida ugovora s malim dioničarima, a prodana je bez javnog prikupljanja ponuda, što nije u skladu s odredbama članka 6. Zakona o privatizaciji.

- Nepodmirene obveze prema vjerovnicima iz prisilne nagodbe u stečaju koncem kolovoza 2001. iznose 1.034.338,40 kn odnosno 268.089,44 DEM, što nije u skladu s rješenjem Trgovačkog suda o odobrenju prisilne nagodbe od 24. lipnja 1999., prema kojem se Bilokalnik obvezao da će kao solidarni jamac Društva ispuniti vjerovnicima sve obveze iz prisilne nagodbe ako to ne učini samo Društvo u roku dvije godine, odnosno do 24. lipnja 2001. Bilokalnik je kupio većinski dio dionica Društva procijenjenog na 8.944.648,- DEM za 57.787,00 kn, odnosno na dan uplate Fondu za 14.676,06 DEM, a obveze koje je podmirio kao solidarni jamac evidentirane su u poslovnim knjigama Društva kao potraživanje Bilokalnika. Imovina Društva založena je i dalje u korist Croatia banke, iako je obvezu prema banci preuzeo Bilokalnik.

Razvojnim programom nije predviđen kvantitativni razvoj Društva već kvalitetnija ponuda uz očuvanje postojećeg stanja. Prije pretvorbe, poduzeće je obavljalo djelatnost u 51 prodavaonici s 251 zaposlenikom. Zbog iskazanog gubitka u poslovanju u razdoblju od 1993. do 1995. i nemogućnosti podmirenja obveza, tijekom 1996. pokrenut je stečajni postupak, a 1999. rješenjem Trgovačkog suda odobrena je prisilna nagodba i obustavljen stečajni postupak. Obveze utvrđene rješenjem o prisilnoj nagodbi, u predviđenom roku od dvije godine, nisu u cijelosti izvršene. Po obustavi stečajnog postupka Društvo je obavljalo djelatnost u 7 prodavaonica sa 43 zaposlenika, a koncem 2000. djelatnost se obavlja u 12 prodavaonica sa 67 zaposlenika.

S obzirom da je u razdoblju od pretvorbe do obustave stečajnog postupka smanjivan broj zaposlenih i smanjivan broj prodavaonica u kojima se obavlja djelatnost, te s obzirom na nepodmirivanje obveza utvrđenih po rješenju o prisilnoj nagodbi, privatizacijom nisu u potpunosti postignuti ciljevi predviđeni člankom 1. Zakona o privatizaciji.

77. STAKLO, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Staklo, Zagreb obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Nakon provedene pretvorbe, 298 malih dioničara kupilo je ukupno 50% temeljnog kapitala Društva. Od prosinca 1995. do konca 1996. mali dioničari su s društvom Staklo d.o.o., Slavonski Brod i Draganom Marićem zaključivali ugovore o prijenosu otplaćenih i neotplaćenih dionica. Zaključeni su ugovori o prijenosu ukupno 4 195 dionica (43,7% temeljnog kapitala), od čega je bilo otplaćeno 2 199 dionica, a 1 996 dionica nije bilo otplaćeno. Od 261 ugovora o prijenosu dionica, 63 ugovora su javno ovjerena, a 198 ugovora nije ovjereno. Ovjerenim ugovorima dionice se prenose na društvo Staklo d.o.o., Slavonski Brod, a neovjerenim na Dragana Marića. Nakon zaključivanja ugovora o prijenosu dionica, stjecatelji nisu nastavili otplaćivati dionice, nisu dostavili Fondu primjerak ugovora o prijenosu, a 198 ugovora nisu javno ovjerali, što nije u skladu s odredbama članka 21.d i 21.e Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Na popisu dioničara koji su prodali dionice, ukupna ugovorena cijena za prijenos dionica iskazana je u iznosu 4.506.854,00 kn, od čega je dioničarima isplaćeno 2.023.923,00 kn, dok 2.482.931,00 kn nije isplaćeno. Uz popis se nalaze evidencije prema kojima su dionice pojedinim malim dioničarima plaćane materijalom i inventarom Društva, o čemu nema cjelovite dokumentacije. Mali dioničari su u siječnju 1999. zatražili zaštitu pučkog pravobranitelja jer društvo Staklo d.o.o., Slavonski Brod i Dragan Marić nisu isplatili ugovorenu cijenu, a u svibnju 2000. mali dioničari su uputili Fondu zahtjev za reviziju pretvorbe. Fond je o tome uputio obavijest Općinskom državnom odvjetništvu, Ministarstvu unutarnjih poslova i Ministarstvu financija s prijedlogom da se pokrenu zakonom predviđeni postupci.

- Društvo je kreditiralo, odnosno plaćalo obveze društva Staklo d.o.o., Slavonski Brod za kupnju dionica Društva, što nije u skladu s odredbom članka 2. Zakona o privatizaciji, prema kojoj se kupnja dionica ili udjela određene pravne osobe ne može plaćati, kreditirati, niti jamčiti imovinom te pravne osobe. O dijelu obavljenih plaćanja za društvo Staklo d.o.o., Slavonski Brod, u Društvu nema cjelovite dokumentacije. Iz postojeće dokumentacije utvrđeno je da je Društvo iz svojih sredstava platilo 2.165.992,35 kn obveza društva Staklo d.o.o., Slavonski Brod za kupnju dionica Društva. Fond je 8. studenoga 1995. u dnevnom tisku objavio poziv na dražbu za prodaju dionica i udjela starom deviznom štednjom.

Između ostalih, nuđeno je 2 500 dionica Društva. Javna dražba održana je 13. studenoga 1995. Ovlašteni sudionici obaviješteni su javnim oglašavanjem o održavanju javne dražbe 5 dana ranije, što nije u skladu s odredbama Uputa o načinu kupnje dionica ili udjela deviznim depozitima građana koji se pretvaraju u javni dug Republike Hrvatske, prema kojima ovlaštene sudionike javne dražbe treba obavijestiti najmanje 7 dana prije održavanja. Na javnoj dražbi je prodano 2 500 dionica Društva iz portfelja Fonda društvu Staklo d.o.o., Slavonski Brod za 2.500.000,- DEM. Obveza kupca u ugovorenom iznosu podmirena je obveznicama Republike Hrvatske. Društvo Staklo d.o.o., Slavonski Brod kupilo je obveznice od društva Glumina d.o.o., Zagreb, a plaćanje je ugovorilo u obrocima u razdoblju od studenoga 1996. do svibnja 1999. Društvo je iz kratkoročnih kredita ugovorenih s Gluminom bankom, u 1997. platilo dio obveza društva Staklo d.o.o., Slavonski Brod društvu Glumina d.o.o., Zagreb - 18. lipnja 1997. plaćeno je 584.016,71 kn, 20. lipnja 1997. plaćeno je 685.077,84 kn. U poslovnim knjigama ova plaćanja evidentirana su kao potraživanja za kredit. U lipnju 1997. Društvo je prodalo poslovni prostor u Sisku, a plaćanje je ugovoreno na račun društva Glumina d.o.o., Zagreb. Za naplaćeni iznos 535.095,00 kn evidentirano je potraživanje za kredit od društva Staklo d.o.o., Slavonski Brod. Potraživanja od društva Staklo d.o.o., Slavonski Brod za kratkoročne kredite iskazana su koncem 2000. u iznosu 3.584.924,87 kn. Nakon provedenog postupka javnog prikupljanja ponuda, Hrvatsko mirovinsko osiguranje je u rujnu 1995. prodalo društvu Staklo d.o.o., Slavonski Brod 1 602 dionice iz portfelja mirovinskih fondova. Ugovorena je cijena u iznosu 1.700.000,- DEM, a plaćanje u obrocima do rujna 2000. Do konca travnja 1996. otplaćeno je 337.923,95 DEM, nakon čega dionice nisu otplaćivane. Hrvatsko mirovinsko osiguranje raskinulo je ugovor 8. siječnja 1998. na zahtjev kupca, te su 1 602 dionice Društva vraćene u portfelj fondova mirovinskog i invalidskog osiguranja. Uplaćeni iznos društvo Hrvatsko mirovinsko osiguranje vratilo je 14. veljače 1998. Prodavatelj je imao pravo raskinuti ugovor ako kupac zakasni s uplatom bilo kojeg obroka više od 15 dana, a ugovor je raskinut 20 mjeseci nakon zadnje uplate. Od plaćenog iznosa Hrvatskom mirovinskom osiguranju, s računa Društva 30. travnja 1996. plaćeno je 361.802,80 kn, u protuvrijednosti 98.983,04 DEM. Naznačeno je da se plaćanje obavlja na temelju ugovora o cesiji. Društvo nema navedeni ugovor o cesiji, a u poslovnim knjigama uplata je evidentirana kao potraživanje za dane predujmove. Potraživanja za dane predujmove društvu Staklo d.o.o., Slavonski Brod u poslovnim knjigama koncem 2000. iskazana su u iznosu 4.420.035,00 kn.

- Dragan Marić i društvo Staklo d.o.o., Slavonski Brod, ugovarali su na dionicama Društva založno pravo u korist banaka. Zalog nije upisivan u knjigu dionica. Ugovorom i sporazumom, koji su u listopadu 1997. zaključili s Hrvatskom poštanskom bankom, suglasili su se da na banku prenesu pravo vlasništva 4 505 dionica imatelja društva Staklo d.o.o., Slavonski Brod i 4 107 dionica imatelja Dragana Marića. Jamčili su da navedene dionice nisu opterećene i da su njihovo isključivo vlasništvo, a navodi nisu bili točni.

Društvo Staklo d.o.o., Slavonski Brod odobrilo je ranije u studenom 1995. društvu Glumina d.o.o., Zagreb upis zaloga na 2 500 dionica, s društvom Hrvatsko mirovinsko osiguranje u rujnu 1995. ugovorilo je da do konačne otplate ne smije opteretiti 1 602 dionice, a 403 dionice od društva Inkobrod d.d., Korčula nije kupilo, već je za upravljanje njima Dragan Marić imao punomoć. Dragan Marić nije bio vlasnik 4 107 dionica, jer nisu bile otplaćene.

- Društvo je 30. prosinca 1998. kupilo od društva Hrvatsko mirovinsko osiguranje 52 125 dionica društva Hrvatska industrija ravnog stakla d.d., Lipik nominalne vrijednosti 5.212.500,- DEM. Ugovorena je cijena 1.042.500,- DEM. Plaćanje je ugovoreno dionicama društva Elka d.d., Zagreb, u nominalnoj vrijednosti 1.045.200,- DEM. Društvo Hrvatsko mirovinsko osiguranje prodalo je dionice po cijeni nižoj od nominalne vrijednosti, a plaćanje ugovorilo dionicama drugog društva. Plaćanje dionica dionicama drugog društva nije u skladu s odredbama članka 16. Pravilnika o prodaji i zamjeni dionica, udjela, obveznica i prava, kojeg je u lipnju 1997. donio Nadzorni odbor Hrvatskog mirovinskog osiguranja, a kojima je određeno da su sredstva plaćanja kune, obveznice i devize.

- Dana 20. prosinca 1997. Društvo je zaključilo ugovor o prodaji 34 675 kupljenih dionica (16,6% temeljnog kapitala) Draganu Mariću po cijeni 400,00 kn po dionici, odnosno za ukupno 13.870.000,00 kn, što kupac treba platiti u obrocima u roku 8 godina uz početak od dvije godine. S Draganom Marićem Društvo je 29. siječnja 1999. zaključilo dodatak ugovoru o kupoprodaji dionica društva Hrvatska industrija ravnog stakla d.d., Lipik. Ugovoreno je da Dragan Marić kupuje 48 663 dionice po cijeni 112,00 kn po dionici, što iznosi 5.450.256,00 kn. Dragan Marić i Društvo zaključili su 15. prosinca 1999. ugovor kojim Dragan Marić iste dionice prodaje natrag Društvu po cijeni 224,00 kn po dionici, što iznosi 10.900.512,00 kn. Dragan Marić je prodaju dionica ugovorio za 5.450.256,00 kn više od iznosa za koji je ugovorio kupnju. Međusobna potraživanja i obveze zatvoreni su prijebojem, kojim je Društvo podmirilo Draganu Mariću obveze za dionice u iznosu 10.829.058,00 kn, a Dragan Marić podmirio Društvu obveze za dionice u iznosu 5.450.256,00 kn, primljeni kredit u iznosu 5.034.260,80 kn i druge obveze u iznosu 344.541,12 kn. Kredit direktoru Draganu Mariću u iznosu 6.000.000,00 kn odobrio je nadzorni odbor 15. siječnja 1997. Kredit je odobren na 7 godina, uz početak od dvije godine i kamatu u visini zaštitne kamate. Kredit u iznosu 5.034.260,80 kn Dragan Marić je iskoristio u 1997. Iz odobrenih kratkoročnih kredita, koje je uz kamatnu stopu 30,0% godišnje Društvo ugovorilo s Glumina bankom, na tekući račun Dragana Marića doznačeno je 3.000.000,00 kn, a iz kredita koji je Hrvatska poštanska banka odobrila Društvu plaćena je obveza Dragana Marića za kupljene dionice društva Hrvatska industrija ravnog stakla d.d., Lipik u iznosu 2.034.260,80 kn. Ugovorima o prodaji i kupnji 48 663 dionice društva Hrvatska industrija ravnog stakla d.d., Lipik, koji su zaključeni u 1999. između Društva i Dragana Marića, Dragan Marić je pribavio imovinsku korist u iznosu 5.450.256,00 kn, bez obračunanih kamata na korištena sredstva.

O dijelu evidentiranih poslovnih događaja, u poslovnim knjigama Društvo nema cjelovitu i vjerodostojnu dokumentaciju. U poslovnim knjigama Društva nisu evidentirani poslovni događaji koji su vezani za prodaju dionica društva Hrvatska industrija ravnog stakla d.d., Lipik društvu Staklo Split d.o.o., Solin, za zamjenu dionica društva Elka d.d., Zagreb, za prodaju dionica društva Metal elektro d.d., Donja Zelina i društva Brodvin d.d., Slavonski Brod, te za prodaju restorana Brođanka. Od 1996. plaće, doprinosi i porezi ne isplaćuju se redovito. Sredinom 1999. nepodmirene obveze Društva za doprinose Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, koje su dospjele do 31. prosinca 1998. (s pripadajućom kamatom do 30. lipnja 1999.) iznosile su ukupno 9.425.560,78 kn. Navedene obveze preuzelo je u 1999. Ministarstvo gospodarstva, a potraživanja prema Društvu je otpisalo.

Od 1998. ostvaruju se manji prihodi, a u poslovanju su ostvareni gubici. Žiro račun Društva nalazio se u neprekidnoj blokadi od ožujka 1998. Za vrijeme blokade žiro računa, koja je trajala 3 godine, plaćanja su obavljana cesijama, asignacijama i prijebojima. Prema odredbama članka 10. Uredbe o izmjenama Zakona o platnom prometu u zemlji, pravne i fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost ne smiju namiriti obveze asignacijom, cesijom i preuzimanjem duga ukoliko imaju evidentirane nenamirene obveze na računu u ovlaštenoj organizaciji. Vjerovnici koji su u tom razdoblju naplatili potraživanja stavljeni su u povoljniji položaj u odnosu na druge vjerovnike, čime se, prema odredbama članka 127. Stečajnog zakona, remetilo ujednačeno namirenje vjerovnika. Direktor Društva nije podnio prijedlog za otvaranje stečajnog postupka, što nije u skladu s odredbama članka 251. Zakona o trgovačkim društvima i članka 39. Stečajnog zakona, kojima je propisano da su osobe ovlaštene za zastupanje dužnika dužne podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka najkasnije u roku od 21 dan od dana nastupanja nesposobnosti za plaćanje.

Poslovanje Društva nije vođeno u skladu s odredbama članka 252. Zakona o trgovačkim društvima. Direktor Društva je financijska sredstva koristio za plaćanje tuđih obveza, ugovarao je poslove na štetu Društva i poslove koji nisu bili značajni za obavljanje djelatnosti, preuzimao obveze koje Društvo nije bilo u mogućnosti podmirivati. Potraživanja za plaćanja obavljena za društvo Staklo Brod d.o.o., Sesvete iskazana su u poslovnim knjigama koncem 2000. kao potraživanja za kredite, predujmove i robu u ukupnom iznosu 9.573.382,00 kn. Potraživanja od društva Procro d.o.o., Ploče iskazana su u iznosu 3.883.487,00 kn, a odnose se na plaćanje po danoj garanciji za kredit. Ukupne obveze koncem 2000. iskazane su u iznosu 105.015.367,00 kn, a nepokriveni gubitci iznosili su 24.752.632,00 kn. Radi osiguranja naplate potraživanja Društvo je omogućilo pravo zaloga na nekretnine i opremu Privrednoj banci, Glumina banci, Slavonskoj banci i Hrvatskoj poštanskoj banci.

U srpnju 2000. Fond je od prijašnjih zaposlenika Društva primio prijavu koja je ukazivala na sumnje u postojanje različitih kaznenih djela i prekršaja vezanih za poslovanje Društva. Fond je o tome uputio obavijest Općinskom državnom odvjetništvu, Ministarstvu unutarnjih poslova i Ministarstvu financija s prijedlogom da se zbog sumnji u postojanje kaznenih djela i prekršaja u poslovanju Društva, pokrenu zakonom predviđeni postupci.

Od ožujka 1999. Društvo je prestalo obavljati djelatnost. Prije prestanka obavljanja djelatnosti imalo je 141 zaposlenika kojima je uručen sporazum o raskidu radnog odnosa i prijedlog ugovora o radu u društvu Hrvatska industrija ravnog stakla d.d., Lipik. Svi zaposlenici, osim jednog, prihvatili su ponuđeni ugovor. Nekretnine u Sesvetama u kojima je do tada obavljana djelatnost, dane su u zakup 1. travnja 1999. društvu Hrvatska industrija ravnog stakla d.d., Lipik. U zakupljenom prostoru djelatnost se više ne obavlja.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu od 20. ožujka 2001., na prijedlog Slavonske banke, nad Društvom je otvoren stečajni postupak. U 2001. stečajni postupak je otvoren i nad vlasnički povezanim društvima - društvom Hrvatska industrija ravnog stakla d.d., Lipik, društvom Staklo Split d.o.o., Sesvete, te društvom Staklo Brod d.o.o., Sesvete.

Razvojnim programom Poduzeća planirano je povećanje broja zaposlenih na 550 u 1997. Predviđeno je da će se u razdoblju od 1993. do 1997. povećati plasman stakla i izvršiti rekonstrukcija ili proširenje pogona, za što je planirano utrošiti 4.320.000,- DEM. Planirano je dugoročno zaduživanje u ukupnom iznosu 1.400.000,- DEM, te uzimanje kratkoročnih kredita od banaka u iznosu do 800.000,- DEM godišnje. Značajnija ulaganja u postrojenja i opremu izvršena su u 1997. u iznosu 17.486.015,00 kn. Osim u opremu, Društvo je ulagalo u osnivanje novog društva i udjele u drugom društvu, a zaduživalo se višestruko iznad iznosa predviđenog razvojnim programom i mogućnosti plaćanja preuzetih obveza. Prodalo je nekretnine na lokaciji u Vlaškoj ulici 83, dio nekretnina na Petretićevom trgu i u Sesvetama, te sve nekretnine na drugim lokacijama koje su uključene u procjenu vrijednosti Poduzeća. Prodan je i dio opreme. Nakon pretvorbe broj zaposlenih se smanjivao, a u ožujku 1999. Društvo je prestalo obavljati djelatnost. Privatizacijom Društva nisu postignuti ciljevi određeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

78. SUNČANI HVAR, HVAR

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Rješenjem Hrvatskog fonda za privatizaciju utvrđena je procijenjena vrijednost poduzeća u iznosu 76.951.000,- DEM, dok je u Elaboratu vrijednost poduzeća iskazana u iznosu 70.939.379,- DEM. Za razliku u iznosu 6.011.621,- DEM nema vjerodostojne dokumentacije.

- U Elaboratu o procijenjenoj vrijednosti poduzeća, obveze po odobrenim dugoročnim kreditima prema Splitskoj banci iznose 520.264,- DEM, dok je Rješenjem Hrvatskog fonda za privatizaciju dana suglasnost hotelskom poduzeću Sunčani Hvar s p.o. da iznos dospjelih potraživanja Splitske banke kod pretvorbe poduzeća zamijeni za odgovarajući iznos dionica u vrijednosti 3.508.000,- DEM. Potraživanja u iznosu 520.264,- DEM odnose se na dane, a nevraćene dugoročne kredite dok su potraživanja u iznosu 2.988.096,- DEM stečena na temelju ugovora o revalorizaciji odobrenih, a vraćenih kredita. Potraživanja u iznosu 2.988.096,- DEM nisu utemeljena jer je poduzeće obveze koje je imalo po navedenim kreditnim partijama otplatilo od 1987. do 1990. u skladu s ugovorima. Također navedene obveze nisu iskazane u poslovnim knjigama hotelskog poduzeća Sunčani Hvar s p.o. na dan 31. prosinca 1991. Stoga je u rješenju Hrvatskog fonda za privatizaciju od 28. veljače 1994. iznos potraživanja Splitske banke Split koji se pretvara u dionice trebao iznositi 520.264,- DEM, a ne 3.508.000,- DEM.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu s odredbama Zakona o privatizaciji.

Ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji nisu u potpunosti postignuti jer razvojni program Društva nije realiziran u predviđenim razmjerima. Društvo je iz godine u godinu povećavalo dugoročne obveze koje su na koncu 2000. iznosile 73.246.843,00 kn, ali je istodobno izvršilo ulaganje u obnovu objekata u iznosu 22.000.000,- DEM. Iako je Društvo u razdoblju od 1994. do 2000. iskazivalo financijske gubitke ipak je uložilo značajne napore za održavanje pozicija na tržištu te redovito isplaćivalo plaće djelatnicima i podmirivalo obveze prema dobavljačima.

79. SVEUČILIŠNA TISKARA, d.o.o., SPLIT

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupci pretvorbe društvenog poduzeća Sveučilišna tiskara d.o.o. Split, nisu obavljeni u potpunosti u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Elaborat o procijenjenoj vrijednosti poduzeća, osim u dijelu koji se odnosi na nekretnine, nije ovjeren i ne sadrži naznake stručnih osoba koje su sudjelovale u njegovoj izradi. Uz elaborat o procijenjenoj vrijednosti poduzeća nije priložen popis opreme, zaliha, potraživanja i obveza. Navedeno nije u skladu s odredbama točke 8. Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prema kojima su stručne osobe iz poduzeće ili druge pravne ili fizičke osobe, dužne potpisati izvještaj o izvršenoj procjeni vrijednosti poduzeća, te da elaborat treba sadržavati dokaz za pojedine postupke u proceduri procjene.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljeni u potpunosti u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Prijenos dionica društva iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju u vlasništvo tvrtke DM-NAJ d.o.o., Split, koji je obavljen tijekom 1997. i 1998. na temelju zaključenog ugovora i dva dodatka ugovoru, nije evidentiran u knjizi dionica jer knjiga dionica u društvu nije vođena, što nije u skladu s odredbama članka 226. Zakona o trgovačkim društvima. Ugovor i dodaci ugovoru o prijenosu dionica zaključeni su na temelju odredbi Zakona o sanaciji određenih poduzeća, Odluke Vlade Republike Hrvatske o sanaciji određenih poduzeća te na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske u svezi s provedbom sanacijskih programa određenih brodogradilišta od 1. travnja 1996. Hrvatski fond za privatizaciju primio je 12. veljače 1997. ponudu tvrtke DM-NAJ d.o.o., Split, o preuzimanju cjelokupnog paketa dionica društva Sveučilišna tiskara d.d. Split, u zamjenu za potraživanja prema hrvatskim brodogradilištima u iznosu 5.280.818,60 kn. Tvrtka DM-NAJ d.o.o., Split je svoja potraživanja prema dioničkom društvu Brodosplit stekla na temelju zaključenih ugovora o ustupanju. U razdoblju od 27. listopada do 16. prosinca 1996. zaključeno je više ugovora o ustupanju potraživanja. Naime, JKP Vodovod i kanalizacija Split, kao početni vjerovnik dioničkog društva Brodosplit, svoja potraživanja iz 1994. i 1995. u iznosu 14.004.368,00 kn ustupio je tvrtki Rimal Zg d.o.o., Zagreb, koja je svoja potraživanja u istom iznosu ustupila tvrtki DM-NAJ d.o.o., Split.

Ugovori o ustupanju potraživanja zaključeni između cedenta (JKP Vodovod i kanalizacija Split) i cesionara (Rimal Zg d.o.o., Zagreb) i ugovori zaključeni između cedenta (Rimal Zg d.o.o., Zagreb) i cesionara (DM-NAJ d.o.o., Split) ne sadrže naznake osoba ovlaštenih za zastupanje. Također, prema odredbama Zakona o sanaciji određenih poduzeća i Odlukom Vlade Republike Hrvatske o sanaciji određenih poduzeća, propisano je da vjerovnici poduzeća u pogledu zamjene svojih potraživanja za dionice poduzeća, postupaju prema odluci vjerovničkog vijeća. Hrvatski fond za privatizaciju, kao prenositelj dionica i Javno komunalno poduzeće Vodovod i kanalizacija Split, kao početni vjerovnik dioničkog društva Brodosplit iz Splita nemaju odluku vjerovničkog vijeća. Na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske, Hrvatski fond za privatizaciju može prenositi dionice na drugu pravnu osobu u zamjenu za potraživanja prema saniranom poduzeću. Odluku i Zaključak Vlade Republike Hrvatske o zamjeni potraživanja s tvrtkom DM-NAJ d.o.o., Split, Hrvatski fond za privatizaciju nema u svojoj dokumentaciji. Priložen je samo zapisnik s informativnog kolegija Hrvatskog fonda za privatizaciju. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o sanaciji određenih poduzeća i točkom V. Odluke o sanaciji određenih poduzeća.

- Ugovorom o prijenosu dionica nije utvrđen iznos potraživanja kao značajan element ugovora za koji je Hrvatski fond za privatizaciju prenio cjelokupan portfelj dionica društva nominalne vrijednosti 4.429.100,- DEM u vlasništvo tvrtke DM-NAJ d.o.o., Split, radi namirenja obveza dioničkog društva Brodosplit.

- U vrijeme zaključenja ugovora o prijenosu dionica, nad društvom traje stečajni postupak koji je započeo 3. travnja 1996. Stečajni upravitelj je 9. travnja 1996. donio rješenje o imenovanju predsjednika i pet članova popisne komisije za provedbu inventure. Imenovana komisija nije sačinila zapisnik o provedenoj inventuri iz kojeg bi bilo vidljivo stanje imovine, potraživanja i obveza na temelju kojih je otvorena početna bilanca društva u stečaju, što nije u skladu s odredbama članka 61. Zakona o prisilnoj nagodbi, stečaju i likvidaciji.

S obzirom na činjenicu da nije pokrenuta proizvodnja i da je broj zaposlenika sa 122 smanjen na 83 te da se zbog dugotrajne insolventnosti nad dioničkim društvom vodi stečajni postupak, nisu ispunjeni ciljevi zacrtani razvojnim programom poduzeća u pretvorbi odnosno nisu postignuti ciljevi propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

80. ŠAVRIĆ, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe proveden je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi, osim što:

- U elaboratu o procjeni, vrijednost zemljišta iskazana je u iznosu 3.667.142,- DEM, a nakon kontrole koju je obavila Agencija, ispravljena je na 4.904.265,- DEM bez pisanog obrazloženja uz elaborat. Međutim, i ispravljena vrijednost zemljišta manja je od prometne vrijednosti zemljišta iz odluka općinskih organa uprave za 810.119,- DEM. Procijenjena vrijednost zaliha i potraživanja u elaboratu iskazana je u iznosu 8.980.090,- DEM, a nakon kontrole, ispravljena je na 7.837.911,- DEM, što je za 1.142.179,- DEM manje. Nema pisanog obrazloženja o razlozima smanjenja. U procijenjenu vrijednost nekretnina nije uključeno zemljište na lokaciji u Zagrebu, Slovenska 24 površine 4 339 m² procijenjene vrijednosti po cijenama iz odluke općinskog organa uprave u iznosu 238.645,- DEM, uz obrazloženje u elaboratu da se zemljište nalazi na lokaciji Trg Francuske revolucije broj 11 i 12. Posebna procjena vrijednosti zemljišta na lokaciji Trg Francuske revolucije nije napravljena. Osim navedenog, u procijenjenu vrijednost zemljišta nije uključeno neizgrađeno građevinsko zemljište u Krapini površine 25 000 m² koje je prodano 1995. i 1996. za 500.000,- DEM. Nadalje, u procijenjenu vrijednost zgrada nije uključeno skladište u Puli površine 371 m² koje je prodano 1997. za 107.148,- DEM, te poslovni prostor površine 20,89 m² prodan 1995. za 25.058,- DEM, poslovni prostor u Velikoj Gorici površine 262,43 m² koji je prodan u stečajnom postupku za 289.000,- DEM. Također, nisu uključene: prodavaonica u Slavonskom Brodu površine 177,94 m² koja je zbog upisane hipoteke predana u posjed Centar banci u stečajnom postupku, prodavaonica u Belišću površine 163,21 m² koja je prodana 1994. za 120.000,- DEM. S obzirom da dio imovine nije uključen u procijenjenu vrijednost poduzeća, nije postupljeno u skladu s odredbama članka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je propisano da je društveni kapital razlika između vrijednosti sredstava (ukupne aktive) i vrijednosti obveza poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu provedeni u potpunosti u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Kod kupnje dionica s popustom, nakon prve godine otplate u kojoj su mali dioničari otplatili 12 obroka, uplaćen je dana 22. prosinca 1993. trinaesti obrok za sve male dioničare sa žiro računa Šavrića u iznosu 130.387.825,- HRD odnosno u protuvrijednosti 34.430,37 DEM na dan uplate. Zbog nedostatka dokumentacije, nije moguće utvrditi tko je donio odluku i iz kojih sredstava je uplata izvršena.

Prema podacima iz zapisnika Financijske policije iz siječnja 1996., sredstva u navedenom iznosu isplaćena su iz dobiti za 1993. koja je raspodijeljena za dividende. Odluku o raspodijeli dobiti u dividende donijela je skupština dioničara. Daljnja četiri obroka u iznosu 138.847,- DEM na ime otplate dionica malih dioničara, podmirena su iz sredstava Šavrića na način da su od Zagrebačke banke kupljene obveznice na ime stare devizne štednje, putem kojih je podmirena obveza prema Fondu. Otplata dionica iz sredstava Šavrića nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojim je propisano da poduzeće u pretvorbi ne može kreditirati kupnju dionica.

- Kod drugih dioničara koji su kupili dionice bez popusta u ukupnom iznosu 12.200.000,- DEM a pojedinačno u iznosima od 200.000,- DEM do 5.000.000,- DEM, prvi obrok u protuvrijednosti 1.220.000,- DEM uplaćen je 10. studenoga 1992. u HRD po tečaju iz rješenja, umjesto po tečaju Narodne banke Hrvatske na dan uplate. Zbog navedenoga, umjesto 380.640.000,- HRD ili u protuvrijednosti 1.220.000,- DEM uplaćeno je 242.780.000,- HRD ili u protuvrijednosti 778.141,- DEM, odnosno 441.859,- DEM manje. Drugi obrok podmiren je 2. prosinca 1992., također po tečaju iz rješenja umjesto po tečaju Narodne banke Hrvatske na dan uplate. Drugi obrok za 15 dioničara ugovoren je u iznosu 3.843.000,- DEM, što je po tečaju na dan uplate iznosilo 1.483.398.000,- HRD, a uplaćeno je 764.747.982,54 HRD, odnosno 1.981.212,39 DEM ili 1.861.787,61 DEM manje. Zbog uplate prvog i drugog obroka u HRD preračunano u DEM po tečaju iz rješenja umjesto po tečaju Narodne banke Hrvatske na dan uplate, umjesto ugovorenih 5.063.000,- DEM uplaćeno je 2.759.353,39 DEM odnosno za 2.303.646,61 DEM manje. Konačna otplata dionica bez popusta izvršena je u veljači 1993., kada je ostatak duga revaloriziran indeksom porasta cijena na malo od dana zaključenja ugovora do dana uplate, a na revalorizirani ostatak duga obračunan je popust od 35% na ime jednokratne uplate u skladu s važećim zakonskim odredbama. Za 122 000 dionica nominalne vrijednosti 12.200.000,- DEM, upisanih bez popusta, plaćeno je ukupno 5.715.629,80 DEM što je 46,8% nominalne vrijednosti. Uplata prvog i drugog obroka po tečaju iz rješenja umjesto po tečaju Narodne banke Hrvatske na dan uplate, nije u skladu s odredbama ugovora kojim je propisano ako se prvi obrok plati 30 dana nakon dana izdavanja rješenja uplata se vrši po tečaju Narodne banke Hrvatske na dan plaćanja, što nije učinjeno jer je prvi obrok plaćen 53 dana nakon dana izdavanja rješenja i to po tečaju iz rješenja. Uplata prvog obroka nije u skladu i s rješenjem Agencije o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu kojim je propisano ako se prvi obrok uplati 45 nakon dana izdavanja rješenja, vrijednost upisanih, a neuplaćenih dionica korigirat će se za postotak porasta cijena na malo od dana izdavanja rješenja do dana uplate, što također nije učinjeno. Dionice su plaćene kreditima Zagrebačke banke putem tzv. stare devizne štednje. Na ime osiguranja otplate kredita, ugovoren je zalog dionica kupljenih u postupku pretvorbe u korist banke, te zalog nekretnina u vlasništvu korisnika kredita u vrijednosti jednakoj iznosu kredita. Otplata kredita ugovorena je na rok od 7 godina s početkom otplate 10. studenoga 1993., odnosno godinu dana nakon početka korištenja kredita.

Ugovorima i dodacima ugovoru, nije utvrđena vrijednost nekretnina koje su korisnici kredita stvarno dali u zalog. Naplata dospjelih potraživanja ugovorena je prvenstveno prodajom založenih dionica naročito ako može doći do pada njihove prometne vrijednosti. Dana 2. veljače 1994. stupio je na snagu Zakon o ništavosti određenih vrsta ugovora o osiguranju i ugovora o kreditu, kojim je između ostaloga propisano da su ništavi svi ugovori o kreditu za kupnju dionica zaključeni između banke i fizičke osobe na temelju otkupljene stare devizne štednje bez osiguranja otplate hipotekom na nekretnine čija je procijenjena vrijednost niža od 70% iznosa kredita, a kod ugovora kojim se financira kupovina preko 50% vrijednosti dionica, založena nekretnina mora biti procijenjene vrijednosti najmanje u visini kredita. Navedeni menadžerski ugovori su ništavi, jer korisnici kredita nisu založili nekretnine čija procijenjena vrijednost iznosi najmanje koliko je visina kredita. Međutim, nakon stupanja na snagu navedenoga Zakona ugovori nisu poništeni niti je nadležno državno tijelo podnijelo zahtjeve za utvrđivanje ništavosti ugovora. Dana 3. veljače 1994. Zagrebačka banka je zbog neotplaćivanja kredita, zaključila s dioničarima ugovore o podmirenju obveza po kreditu prijenosom 93 932 dionica nominalne vrijednosti 9.393.200,- DEM u svoj portfelj, nakon čega je banka postala najveći pojedinačni vlasnik dionica Šavrića s 34,2% dionica, mali dioničari 44,3%, Fond 10,2%, fondovi mirovinskog i invalidskog osiguranja 3,7%, a veliki dioničari 7,6%. Korisnici kredita i dalje nisu otplaćivali kredit, a u međuvremenu su na temelju vlasništva na dionicama u 1994. ostvarili pravo na dividendu, koja im je (prema podacima iz zapisnika Financijske policije) isplaćena u ukupnom iznosu od 832.563,20 kn, a pojedinačno u iznosima od 14.867,20 kn do 371.680,00 kn. U razdoblju od 1996. do konca srpnja 1999., kada je otvoren stečajni postupak, Šavrić je poslovaao s gubitkom koji je iskazan u iznosu 36.284.085,00 kn, nepodmirene obveze iznosile su 109.243.758,00 kn, na većinu nekretnina upisano je založno pravo poslovnih banaka za otplatu kredita, a zbog prezaduženosti i blokade žiro računa, koncem srpnja 1999. otvoren je stečajni postupak. Nakon pokretanja stečajnog postupka, 13 korisnika kredita podnijelo je tužbu protiv Zagrebačke banke radi utvrđenja ništavosti ugovora o kreditu, uz obrazloženje da su ugovori ništavni jer je procijenjena vrijednost založenih nekretnina manja od 70% iznosa kredita. Općinski sud u Zagrebu donio je presude 2. studenoga 1999. za 11 korisnika kredita, te 18. svibnja 2000. za dva korisnika kredita, kojima je utvrđena ništavost ugovora o kreditima za kupnju dionica u cijelosti. Fond je 14. prosinca 1999. i 21. prosinca 2000. donio odluke o storniranju ugovora o kupnji dionica 13 dioničara, jer su proglašenjem ništavosti ugovora o kreditu ništavi i ugovori o kupnji dionica, što je propisano odredbama članka 6. stavka 2. Zakona o ništavosti određenih vrsta ugovora o osiguranju i ugovora o kreditu, te odredbi članka 109. Zakona o obveznim odnosima.

Nakon raskida ugovora o prodaji dionica u visini odobrenog kredita, u prosincu 1999. Fond je uputio dopis Zagrebačkoj banci za storniranje naloga za prijenos deviznih sredstava stare devizne štednje u iznosu 3.582.223,16 DEM za 11 korisnika menadžerskih kredita, a dana 4. siječnja 2001. upućen je dopis za storniranje prijenosa 1.514.824,05 DEM odnosno ukupno je vraćeno 5.097.047,21 DEM, a Zagrebačka banka je vratila u portfelj Fonda 110 000 dionica Šavrića nad kojim je u međuvremenu otvoren stečajni postupak. Do vremena obavljanja revizije (studen 2001.), nisu poništena dva ugovora o kupnji dionica u protuvrijednosti 1.200.000,- DEM. Prema odredbama članka 104. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima, propisano je da u slučaju ništavosti ugovora, svaka ugovorna strana je dužna vratiti drugoj sve ono što je primila po osnovi takvog ugovora. Pretvorbom društvenog poduzeća procijenjene vrijednosti 36.492.000,- DEM u dioničko društvo, na ime kupnje dionica uplaćeno je na račun Fonda ukupno 268.948,81 DEM i to od strane malih dioničara, a uplate velikih dioničara nakon raskida ugovora o kupnji dionica vraćene su Zagrebačkoj banci.

- U razdoblju od 1993. do 1995., Šavrić je ostvario dobit u poslovanju i to za 1993. u iznosu 2.585.449,00 kn za 1994. u iznosu 701.000,00 kn, te u 1995. u iznosu 444.000,00 kn. Na temelju odluke skupštine dioničara, ostvarena dobit za 1993. raspodijeljena je za dividende, a za 1994. i 1995. u pričuve društva. S obzirom da nema dokumentacije o poslovanju u tom razdoblju, nije moguće utvrditi u kojem iznosu je dividenda obračunana, a u kojem isplaćena. Prema podacima iz zapisnika Financijske policije sastavljenog koncem 1995., obračunana je dividenda u iznosu 2.625.449,00 kn, a isplaćena je u iznosu 1.459.549,25 kn i to malim dioničarima 390.186,05 kn, velikim dioničarima (otplaćene dionice bez popusta) 832.563,20 kn i Zagrebačkoj banci 236.800,00 kn. Razlika u iznosu 1.165.899,75 kn koja je obračunana na ime udjela fondova, nije uplaćena. Obveza za obračunane a neisplaćene dividende iskazana je u financijskom izvještaju za 1999., u iznosu 1.107.342,00 kn. Prema odredbama članka 20. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i Uputa za provedbu članka 20. stavka 4. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, dividenda se prenosi Fondu u roku 7 dana od održavanja skupštine, što nije učinjeno do vremena obavljanja revizije.

S obzirom da nakon izvršene pretvorbe od 1993. do 1999. nije bilo ulaganja predviđenih razvojnim programom u iznosu 7.545.000,- DEM u obnovu tehnologije i opreme, ulaganja u nove proizvodne linije i definiranja novih proizvodnih programa čiji su planirani efekti nakon osam godina poslovanja predviđeni u iznosu 15.134.088,- DEM, nisu ostvareni ciljevi planirani razvojnim programom.

Također, s obzirom da je Šavrić od 1996. nadalje poslovao s gubitkom, koji je na koncu 1999. iskazan u iznosu 81.132.179,00 kn, gubitak iznad visine kapitala u iznosu 2.536.895,00 kn, te da je zbog prezaduženosti 30. srpnja 1999. otvoren stečajni postupak, a na nekretninama upisano založno pravo na ime povrata kredita, da je od pretvorbe kada je bilo 2 200 zaposlenika broj zaposlenika smanjen u vrijeme otvaranja stečajnog postupka na 920 zaposlenika, a u vrijeme obavljanja revizije u listopadu 2001. na pet osoba, nisu postignuti ciljevi predviđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

81. TAKSI-REMONT, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Taksi-remont" p.o. obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Fondu nije dostavljen izvještaj SDK Hrvatske da je godišnji obračun za 1991. iskazan u skladu s propisima i računovodstvenim standardima, što je propisano odredbom članka 11. Zakona o pretvorbi. SDK Hrvatske nije dala suglasnost za utvrđivanje procijenjene vrijednosti poduzeća metodama koje se temelje na knjigovodstvenim vrijednostima jer je kontrolom bilanci sastavljenih za 1991. utvrđena neusporedivost i nerealnost iskazanih podataka. Iskazanim podacima obuhvaćeno je samo poslovanje putem društvenog poduzeća "Taksi-remont" p.o., a većina poslovanja obavljala se putem pet novoosnovanih poduzeća u kojima je društveno poduzeće "Taksi-remont" p.o. suvlasnik. Promjene na imovini, nastale u vezi osnivanja i rada novoosnovanih poduzeća, nisu evidentirane u poslovnim knjigama društvenog poduzeća "Taksi-remont". Popis imovine i usklađenje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem nije izvršeno. Za iskazivanje knjigovodstvene vrijednosti poduzeća korišteni su podaci iz bilanci sastavljenih sa stanjem na dan 31. prosinca 1992.

- Prema osnovnim podacima o procjeni sastavljenim u Fondu, knjigovodstvena vrijednost poduzeća iznosi 1.382.101,- DEM, a vrijednost poduzeća po procjeni Fonda 5.686.989,- DEM. U Rješenju, kojim je Fond dao suglasnost na pretvorbu, procijenjena vrijednost poduzeća utvrđena dinamičkom metodom iznosi 8.000.000,- DEM. Iz raspoložive dokumentacije nije vidljivo na koji način je utvrđena navedena vrijednost poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama osim što:

- Nakon što su zaključeni dodaci na osnovne ugovore kojima je rok otplate produljen na 20 godina trgovačko društvo "Dija" d.o.o. otkupilo je dionice od 90 malih dioničara s upisanih 16 100 dionica od kojih je 10 986 bilo neotplaćeno. Ukupni dug prema Fondu, za neotplaćene dionice iznosio je 3.257.690,28 kn, a nakon obračuna popusta obveza za uplatu iznosila je 1.696.570,36 kn, koju je stjecatelj izmirio početkom veljače 1998. Odredbama članka 35. Zakona o privatizaciji, pravo na izmjenu ugovora po odredbama navedenog Zakona, imaju osobe iz članka 5. stavka 1. Zakona o pretvorbi koje su zaključile ugovor o kupnji dionica s popustom uz obročnu otplatu i njihovi zakonski nasljednici. Ovo pravo ne pripada osobama koje su stupile na mjesto dioničara kao stjecatelji na temelju članka 21.c stavka 1. Zakona o dopuni zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. S obzirom da je trgovačko društvo "Dija" d.o.o. 28. siječnja 1998. zaključilo ugovore o kupnji 16 100 dionica od dioničara, trebalo je o tome obavijestiti Fond, te u skladu s odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji, u roku od najkasnije 6 mjeseci jednokratno uplatiti na račun Fonda dug za neotplaćene dionice bez popusta u iznosu 3.257.690,28 kn. Koristeći pravo dioničara na popust, trgovačko društvo je manje platilo za dionice 1.561.119,92 kn.

Posljednjih godina dioničko društvo ne obavlja svoju osnovnu djelatnost, a prihode ostvaruje samo davanjem u zakup poslovnog prostora. Koncem 1991. poduzeće "Taksi-remont" je imalo 127 zaposlenika, a samo 4 zaposlenika koncem 2000. Provedenom privatizacijom trgovačkog društva "Taksi-remont" d.d., nisu ostvareni ciljevi navedeni u članku 1. Zakona o privatizaciji.

82. TEKOP, PULA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljani u skladu s zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Skupština Društva donijela je 27. travnja 1994. odluku da se dionice Društva, koje su kupili dioničari koji ih nisu u mogućnosti otplaćivati, prodaju putem interne burze drugim dioničarima.

Upravni odbor Društva donio je dvije odluke, kojima ovlašćuje direktora Društva da u ime dioničara zastupa i potpisuje ugovore o prijenosu prava i obveza iz ugovora o prodaji dionica, te utvrđuje cijenu dionica. U dokumentaciji Društva nema punomoći kojom dioničari opunomoćuju direktora da zaključuje ugovore u njihovo ime. U razdoblju od 1994. do 1996. dioničari Društva, zastupani po direktoru, zaključili su 43 ugovora o kupnji 3 223 dionice s dioničarima koji su odustali od daljnjeg plaćanja. Ukupna nominalna vrijednost za ugovorene dionice iznosi 322.300,- DEM. Plaćanje dionica obavljalo se u skladu s odlukama upravnog odbora Društva, a neotplaćene dionice prenesene su bez naknade stjecateljima. Za neotplaćene dionice Društvo je u lipnju 1996. dostavilo zahtjev Fondu za prijevremenu otplatu. Ugovori o kupnji dionica koje su dioničari zaključivali, nisu dostavljeni Fondu. Navedene promjene nisu evidentirane u knjizi dionica. Javni bilježnik ovjerio je samo potpis prodavatelja dionica. Ugovorima nije određena osoba koja kupuje dionice, već je navedena grupa dioničara. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je uređeno da se neotplaćene dionice prenose ugovorom koji se u obliku javno ovjerene isprave zaključuje između prenositelja i stjecatelja, te da se jedan primjerak ugovora o prijenosu dionica dostavlja Fondu.

- U svrhu dospjelih obroka otplate dionica u razdoblju od lipnja 1993. do svibnja 1997., iz sredstava zaposlenih dioničara uplaćeno je 515.758,79 kn na štedne knjižice kod društva Istarska banka d.d., na temelju obustava iz plaća, regresa za godišnji odmor, toplog obroka i prijevoza. Punomoći dioničara za korištenje sredstava toplog obroka, prijevoza i regresa za godišnji odmor za otplatu dionica, nema u dokumentaciji Društva.

- Hrvatsko mirovinsko osiguranje je 3. studenoga 1997. zaključio ugovor o prijenosu upravljanja dioničkim pravima Društva na društvo Edis. Ugovor je zaključen na pet godina. Društvo Edis se obvezalo da neće poduzimati radnje koje bi štetile dioničkom društvu. U ožujku 2000. Hrvatsko mirovinsko osiguranje sporazumno raskida ugovor zaključen s društvom Edis, kojim je utvrđeno da društvo Edis nije ispunilo ugovorenu obvezu u iznosu 21.178,- DEM. U svibnju 1999. Društvo je s društvom Edis zaključilo ugovor o međusobnom utanačenju dospjelih potraživanja na temelju kojeg Društvo duguje društvu Edis 536.711,91 kn. Usklađenje dužničko-vjerovničkih odnosa nije obavljeno. Istog je dana Društvo zaključilo četiri ugovora o ustupanju potraživanja, na temelju kojih četiri društva prenose, a društvo Edis stječe potraživanje od Društva u iznosu 1.607.437,59 kn. Ukupna potraživanja društva Edis prema Društvu iznosila su 2.144.142,50 kn. Društvo je u rujnu 1999. zaključilo ugovor s društvom Edis o osiguranju novčane tražbine u iznosu 2.144.149,50 kn prijenosom prava vlasništva na nekretnini. Ugovorena je isplata dugovanja sa zateznim kamatama u roku 30 dana od dana zaključenja ugovora. Radi osiguranja novčane tražbine prenesena je u fiducijarno vlasništvo nekretnina Društva. Procjena nekretnine prije zaključenja ugovora nije obavljena. Na temelju Ovršnog zakona, u travnju 2001. izvršena je uknjižba društva Edis u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Puli.

Nadzorni odbor Društva nije odlučivao o opterećivanju nekretnina, što nije u skladu s odredbama članka 52. Statuta Društva, kojima je propisano da nadzorni odbor daje suglasnost za otuđivanje i opterećivanje Društva ili njegova značajnog dijela do 10% vrijednosti kapitala.

- U srpnju 1998. zaključen je ugovor o prijenosu poslovnog udjela društva Hydra Pula, kojim Gianpietro Glavina prodaje, a Društvo kupuje 50% udjela ukupne vrijednosti 50.000,- DEM ili 181.740,00 kn, te postaje jedini član društva Hydra. Društvo nije podmirilo obvezu. Trgovački sud je u lipnju 2000. donio rješenje o ovrsi. Nakon prodaje na javnoj dražbi doneseno je rješenje Općinskog suda Pazin kojim se nekretnina prodaje fizičkoj osobi za 502.000,00 kn. Navedenim iznosom namiruju se potraživanja za glavnicu duga, zatezne kamate i sudske troškove u iznosu 250.220,26 kn, a ostatak u iznosu 251.779,74 kn uplaćen je na žiro račun Društva. Za zaključenje ugovora nije donesena suglasnost nadzornog odbora, što nije u skladu s odredbama članka 52. Statuta Društva. Društvo nije izradilo izvješće o odnosima s povezanim društvima, odnosno konsolidirane financijske izvještaje, što nije u skladu s odredbama članka 497. Zakona o trgovačkim društvima. Tijekom 1998. i 1999., Društvo se zaduživalo kratkoročnim kreditima kod poslovnih banaka za održavanje tekuće likvidnosti uz osiguranje povrata sredstava mjenicama i hipotekama na nekretninama, bez odluka nadzornog odbora. Prema podacima Zavoda za platni promet, žiro račun Društva je neprekidno blokiran od 20. ožujka 2000. Ukupni evidentirani nalozi za plaćanje za čije izvršenje nema pokrića iznosili su 892.593,30 kn. Uvidom u dokumentaciju Društva, utvrđeno je da su uplate kupaca i plaćanje dijela obveza obavljane putem žiro računa društva Tekop Trgovina d.o.o., što nije u skladu s odredbama članka 21. Zakona o platnom prometu.

S obzirom da se Društvo prezadužilo, da je u nemogućnosti podmirivati obveze prema vjerovnicima, da je žiro račun duže vrijeme u neprekidnoj blokadi, da je obustavljeno obavljanje većeg dijela djelatnosti, da je nad Društvom otvoren stečajni postupak, da predloženi modeli održavanja djelatnosti stečajnog dužnika nisu realizirani, a daljnje poslovanje Društva je neizvjesno, te da je broj zaposlenika smanjen s 316 koncem 1991. na 27 koncem 2001., nisu ostvareni ciljevi predviđeni razvojnim programom, ni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

83. TRANSPORT, VINKOVCI

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe trgovačkog poduzeća Transport s p.o., Vinkovci, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća osim što se:

- U elaboratu o procijenjenoj vrijednosti poduzeća, procjena građevinskih objekata temelji na nepotpunim izvodima iz zemljišnih knjiga. Za građevinske objekte priloženi su izvodi iz kojih nije vidljivo o kojim se građevinskim objektima radi, a za upravnu zgradu izvod iz kojeg nije vidljivo na kojoj se katastarskoj čestici upravna zgrada nalazi, što nije u skladu s odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama.

Poduzeće je tijekom Domovinskog rata imalo velika razaranja. Uništeno je oko 30,0% transportnih sredstava, proizvodna hala je najvećim dijelom izgorjela, a druga infrastruktura je velikim dijelom uništena ili oštećena. Razvojni program sadrži dva dijela: dio koji se odnosi na ulaganje u popravak hale, poslovnih prostora, opreme i druge infrastrukture, te dio koji obuhvaća zahvate u organizaciji radi poboljšanja funkcioniranja postojećih djelatnosti poduzeća. Razvojni program ne sadrži ukupnu vrijednost, dinamiku izvršavanja, način i izvore financiranja programa. Financijskom analizom razvojnog programa ukazuje se na potrebu saniranja ratnih šteta na osnovnim sredstvima i imovini poduzeća u iznosu 1.187.640,- DEM, pokrće gubitka iz ranijih godina u iznosu 42.909,- DEM i pokrće gubitka iz 1991. u iznosu 98.455,- DEM, te ostvarenje dobiti.

Razvojni program poduzeća ne sadrži financijske aspekte i ocjenu izvodljivosti i nije moguće pratiti njegovo ostvarenje. S obzirom na činjenicu da je prodan veći dio nekretnina i osnovnih sredstava za obavljanje redovne djelatnosti, da je uknjiženo založno pravo na preostalim nekretninama, da je od 1994. do 2000. ostvarivan negativan financijski rezultat, te da je smanjen broj zaposlenika s 86 koncem 1991. na 14 koncem 2000., nisu ostvareni ciljevi privatizacije utvrđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

84. TRGOCENTAR, ZABOK

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Trgocentar, Zabok, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Godišnji obračun za 1991. koji je bio polazište za procjenu vrijednosti poduzeća nije ovjeren od strane Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Ugovori o prijenosu dionica, zaključeni između dioničara i Trgocentra u razdoblju od 1994. do 1997., nisu zaključeni u obliku javno ovjerene isprave i nisu dostavljeni Fondu, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.
- U razdoblju od 1994. do 1997., Trgocentar je stekao vlastite dionice iznad zakonom propisane visine, i to: koncem 1994. u visini 14% temeljnog kapitala, 1995. u visini 18% temeljnog kapitala, 1996. u visini 23,4% temeljnog kapitala i 1997. u visini 27,8% temeljnog kapitala, a nisu bile stvorene propisane pričuve, što nije u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima.
- Vlastite dionice koje su stečene tijekom 1994., odnosno prije primjene Zakona o trgovačkim društvima, nisu do 31. prosinca 1996. ponuđene na otkup, što nije u skladu s odredbama članka 643. Zakona o trgovačkim društvima.

Trgocentar je ostvario ciljeve predviđene razvojnim programom i ciljeve iz članka 1. Zakona o privatizaciji. Broj zaposlenih smanjen je samo dokupom staža, odlaskom u mirovinu i sporazumnim raskidima radnog odnosa, a plaće su redovno isplaćivane. Prema temeljnim financijskim izvještajima, Trgocentar je u svim godinama nakon pretvorbe ostvarivao pozitivan financijski rezultat, a od 1995. isplaćuje dividendu.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

85. TRGOPROMET, ĐAKOVO

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe trgovačkog poduzeća Trgopromet s p.o., Đakovo, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što zbog nedostatka dokumentacije nije moguće utvrditi:

- je li rješenje Hrvatskog fonda za privatizaciju o suglasnosti na pretvorbu doneseno u skladu s odredbama članka 12. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, odnosno u roku od 60 dana od dana primitka odluke o pretvorbi i propisane dokumentacije.
- Procijenjena vrijednost društvenog kapitala utvrđena je u iznosu 7.810.000,- DEM, a rješenjem Hrvatskog fonda za privatizaciju povećana je na 8.084.900,- DEM. Nema dokumenata niti obrazloženja, na temelju kojih se može ocijeniti opravdanost povećanja vrijednosti poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Utvrđene su nepravilnosti odnose se na prodaju dionica bez popusta, te otplatu dionica otkupljenih od malih dioničara.

- Poziv za podnošenje ponuda za kupnju dionica sadržava mogućnost ulaganja dodatnog kapitala u poduzeće, što nije u skladu s odlukom o pretvorbi poduzeća, razvojnim programom i Rješenjem Fonda.
- Prema ponudbenoj dokumentaciji, ponuditelj je bio dužan priložiti dokumente o bonitetu. Prema zapisniku komisije, utvrđeno je da dokumenti o bonitetu ponuditelja nisu priloženi. Također, ponuditelj se obvezao da će do osnivačke skupštine za program razvoja s poduzećem zaključiti poseban ugovor. S obzirom da u dokumentaciji društva nema posebnog ugovora o programu razvoja, nije moguće potvrditi je li ugovor zaključen.
- Upravni odbor Hrvatskog fonda za privatizaciju donio je 9. studenoga 1993. zaključak o prodaji poduzeća, ukoliko ponuditelj prihvati platiti 20% ugovorene cijene u roku od 7 dana od dana potpisivanja ugovora, a ostatak duga u 59 jednakih obroka. Fond je s društvom Pankartonaža, Donji Andrijevci, zaključio 29. prosinca 1993. ugovor o prodaji dionica, prema kojem se kupac obvezao 20% ugovorene cijene platiti u dva obroka i to 10% u roku od 7 dana od zaključivanja ugovora, a preostalih 10% u roku 60 dana od zaključivanja ugovora. Ugovor nije zaključen u skladu sa zaključkom Upravnog odbora Hrvatskog fonda za privatizaciju, prema kojem je kupac trebao platiti 20% od ugovorene cijene u roku od 7 dana od dana potpisivanja ugovora.

- U ponudbenoj dokumentaciji predviđeno je ulaganje kapitala u iznosu 6.600.000,- DEM, dok je ugovorom utvrđeno 3.100.000,- DEM u robi, što je za 3.500.000,- DEM ili 53% manje od iznosa navedenog u ponudi. Dodatkom ugovoru od 28. veljače 1994., Hrvatski fond za privatizaciju i društvo Pankartonaža, smanjili su vrijednost ugovorenog ulaganja kapitala na iznos 1.050.258,- DEM. Iznos dodatnog ulaganja prema zaključenom ugovoru i dodatku ugovora, nije usuglašen s iznosom navedenim u ponudi, odnosno umjesto ponuđenog ulaganja u iznosu 6.600.000,- DEM, Hrvatski fond za privatizaciju prihvatio je 1.050.258,- DEM ili 15,9%. Za smanjenje iznosa ulaganja nije dano obrazloženje niti je predložena odluka o smanjenju, iz koje bi bilo vidljivo tko je i iz kojih razloga odobrio smanjenje ulaganja. Također, o vrijednosti dodatnog ulaganja u robi nema mišljenja ovlaštenoga sudskog vještaka, što je bilo predviđeno ponudbenom dokumentacijom i utvrđeno ugovorom.

Dokapitalizacija društva nije predviđena Rješenjem Fonda i nije provedena u ponuđenom iznosu. Obavljeno je i smanjenje vlastitog kapitala uz značajnu promjenu vlasničke strukture (u korist većinskog vlasnika). Povećanje vrijednosti imovine financirano je iz sredstava vlasnički povezanih društava uz značajne nepravilnosti u poslovanju, koje su utvrđene kontrolama Financijske policije i Porezne uprave. Uzimajući u obzir prije navedene činjenice, ciljevi privatizacije određeni člankom 1. Zakona o privatizaciji, djelomično su ostvareni.

86. TRGOVAČKO PODUZEĆE JAPETIĆ, JASTREBARSKO

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe Poduzeća Japetić obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Rješenjem Fonda od 27. kolovoza 1996., rezervacije za ukupno 1 456 dionica (za vlasnike nacionaliziranih nekretnina) su ukinute. Društvo je objavilo poziv prema kojemu se upis i kupnja dionica mogla obaviti u razdoblju 9. do 16. rujna 1996. Prioritetno pravo na upis i kupnju pripalo je zaposlenima i ranije zaposlenima. Zapisnikom komisije za pretvorbu od 18. rujna 1996. navedeno je da na objavljeni poziv nije bilo ponuda, te se dionice prenose u portfelj Fonda. Društvo je zaključilo ugovor o zastupanju s tvrtkom Anja d.o.o., koja se obvezala osigurati kupnju 1 456 dionica Japetić d.d., u nominalnoj vrijednosti 727.780,- DEM. Za financiranje kupovine Društvo je na račun zastupnika doznačilo predujam u iznosu 1.550.028,48 kn.

Na dan 20. rujna 1996. Fond je zaključio tri ugovora o prodaji 1 456 dionica bez popusta s osobama navedenim u članku 5. stavak 1. točka 2.a Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, odnosno s punoljetnim građanima Republike Hrvatske. Obveze po ugovorima podmirene su u cijelosti starom deviznom štednjom. Fond nema dokumente na temelju kojih bi se mogli potvrditi kriteriji i postupci prodaje, te način odabira kupaca. Dionice stečene na temelju ranije navedenih ugovora, Japetić d.d. otkupio je od tri dioničara 26. rujna 1996. po cijeni 1.550.028,48 kn, koliko iznosi i predujam doznačen tvrtki Anja d.o.o.

- Uvidom u dokumentaciju Fonda utvrđeno je da su pojedini kupci nakon određenog broja otplata prestali podmirivati ugovorne obveze, a ugovori su raskinuti sa zakašnjenjem i do nekoliko godina.

- Rješenjem Fonda od 9. prosinca 1999., koje je izdano u obnovi postupka na temelju odredbi članka 250. i 255. Zakona o općem upravnom postupku, preuzetog Zakonom o preuzimanju Zakona o općem upravnom postupku u Republici Hrvatskoj, ukinuta je rezervacija dionica za nekretninu - prodavaonicu broj 26, Beter (procijenjena vrijednost 67.950,- DEM) koja se nalazi u prizemlju zgrade zadružnog doma u Beteru, na k. č. br. 3426/18, z.k.ul. br. 6016, KO Klinča Selo. Rješenje je izdano na temelju pravomoćne presude Općinskog suda u Jastrebarskom broj 187/97, prema kojoj je vlasnik prodavaonice broj 26 u Beteru, Poljoprivredna zadruga Okić s p.o. iz Betera. U poslovnim knjigama Japetića d.d. nije izvršeno smanjenje temeljnog kapitala za 67.950,- DEM.

U vrijeme obavljanja revizije (rujan 2001.), Društvo ima 211 zaposlenika, što je u odnosu na broj zaposlenika u vrijeme pretvorbe (lipanj 1992.) manje za 23,3%. Smanjenje broja zaposlenika, ostvareno je kroz prirodni odljev.

Unatoč izraženoj tržišnoj konkurenciji u razdoblju od pretvorbe društvenog kapitala do vremena obavljanja revizije (rujan 2001.), kupovnoj moći koja stagnira, maloprodajnoj mreži koja pokriva relativno ograničeno područje, Društvo je stalnom prisutnošću na tržištu poslovalo s dobiti. Ekonomično poslovanje ostvaruje se kroz uštede i racionalizaciju, te smanjenjem troškova nabave kroz povezivanje sa srodnim društvima i zajedničkim nastupom na tržištu. Sredstvima ostvarene dobiti u proteklom razdoblju, pored isplata dividendi, financirani su i projekti zacrtani razvojnim programom.

S obzirom na činjenicu da je Društvo nakon provedenih postupaka pretvorbe i privatizacije nastavilo pozitivno poslovati, može se ocijeniti da su privatizacijom postignuti ciljevi, određeni člankom 1. Zakona o privatizaciji.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

87. TRGOVINA, KRIŽ

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Trgovina, Križ, obavljen je u skladu sa zakonskim odredbama.

- Ocjena postupaka privatizacije

Nakon provedene pretvorbe, mali dioničari zaključili su ugovore za kupnju 45 432 dionica ili 50% ukupnog broja dionica, dok su preostale dionice prenesene fondovima u skladu sa zakonskim propisima.

Prodaja dionica malim dioničarima obavljena je u skladu s tada važećim zakonskim propisima. Nakon provedene pretvorbe, u razdoblju od 1993. do obavljanja revizije u studenom 2001., vlasnička struktura se nije mijenjala, osim što je Fond u 1995. bez naplate dodijelio invalidu Domovinskog rata 50 dionica i što je u 1999. raskinuo ugovore s dioničarima koji su prestali otplaćivati dionice, čime je povećan portfelj Fonda. U vrijeme obavljanja revizije, Fond ima u svom portfelju 58 326 dionica ili 64,2%, mali dioničari vlasnici su 20 103 dionica ili 22,1%, a Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje 12 435 dionica ili 13,7% temeljnog kapitala.

Fond je u razdoblju od 1993. do 1996. više puta objavljivao pozive za kupnju dionica Društva, a zainteresiranih nije bilo. Dionice Društva koje su u postupku pretvorbe dodijeljene fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja, također nisu prodane.

Zbog nesposobnosti za plaćanje, 10. studenoga 1997. nad Društvom je pokrenut stečajni postupak. Do navedenog dana račun je bio neprekidno u blokadi 460 dana. Prije otvaranja stečajnog postupka bilo je 242 zaposlena. Društvo u stečaju započelo je poslovanje s 47 prijašnjih zaposlenika na određeno vrijeme, a u studenom 2001. ima 10 zaposlenih. Prijedlog za otvaranje stečajnog postupka podnio je direktor sa zakašnjenjem od 6 mjeseci, što nije u skladu s rokom propisanim odredbom članka 39. stavka 6. Stečajnog zakona. U posljednja tri mjeseca prije otvaranja stečajnog postupka, zaključeni su ugovori o prodaji dviju nekretnina za ukupno 570.000,- DEM. Nekretnine su naplaćene prijebojem i cesijama, čime su podmirene tekuće obveze sedmorici vjerovnika. Spomenuti vjerovnici su stavljeni u povoljniji položaj u odnosu na druge vjerovnike, čime se, prema odredbama članka 127. Stečajnog zakona, remetilo ujednačeno namirenje vjerovnika.

Razvojnim programom društvenog poduzeća Trgovina, Križ, bilo je predviđeno izraditi Program rješavanja tehnološkog viška zaposlenih, postići ekonomično poslovanje prodavaonica, ostvariti optimalne zalihe roba, osigurati kvalitetna obrtna sredstva, izgraditi suvremeno centralno skladište i postupno uvoditi suvremenu opremu. S obzirom na činjenicu da je smanjen broj zaposlenih, da su ostvarivani negativni rezultati poslovanja, te da je otvoren stečajni postupak, zadaci utvrđeni razvojnim programom nisu ostvareni, a nisu postignuti ni ciljevi predviđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

88. TRUDBENIK, SVETI IVAN ZELINA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Trudbenik, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- U 1995. i 1996. Društvo je kupovalo vlastite dionice na temelju odluke upravnog odbora bez jasno navedenog obrazloženja odnosno razloga zbog čega se provodi otkup. Za kupnju dionica nisu bila osigurana sredstva. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima.

- Društvo je dionice kupovalo od malih dioničara, te je od ukupno 25 473 kupljenih dionica 10 099 otplaćenih, a 15 374 dionica je neotplaćeno. Društvo je bilo dužno, u skladu s odredbom članka 21.d i 21.e Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, ugovore o stjecanju vlastitih dionica dostaviti Fondu, jer po navedenim ugovorima preuzima obvezu podmirenja duga prema Fondu za neotplaćene dionice, a što nije učinjeno.

- Korištenje sredstva iz tekućeg poslovanja za otkup vlastitih dionica negativno je utjecalo na likvidnost Društva. Na temelju usvojenih računovodstvenih politika, razlika između troškova nabave dionica (nabavljene su po cijeni manjoj od nominalne) i njihove nominalne vrijednosti evidentirana je kao prihod zbog čega je u 1995. iskazana dobit, a iz redovnog poslovanja ostvaren je gubitak. Prodaja vlastitih dionica obavljena je u 1996. i to po cijeni nabave odnosno ispod nominalnog iznosa. Odluka o prodaji vlastitih dionica argumentirana je potrebom pribavljanja likvidnih sredstava, ali je njena provedba utjecala na iskazivanje negativnog poslovnog rezultata 1996., jer je razlika između prodajne i nominalne vrijednosti evidentirana kao rashod.

Prodaja vlastitih dionica na taj način, utjecala je na visinu iskazanog gubitka. Društvo je u lipnju 1996. prodalo vlastite dionice jednom dioničaru - Dragutinu Posavcu. S obzirom da Društvo prigodom stjecanja vlastitih dionica nije izvršilo uplatu neotplaćenih dionica, na novog stjecatelja prenose se obveze prema Fondu za neotplaćene dionice. Ugovor o prodaji dionica kojeg je Društvo zaključilo s kupcem nije prijavljen Fondu. Uplatu neotplaćenih dionica kupac je izvršio jednokratno, što je u evidencijama Fonda evidentirano kao prijevremena otplata 167 ugovora uz umanjeње preostalog revaloriziranog duga za 50%. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 34. Zakona o privatizaciji, jer se pravo prijevremene otplate i korištenja dodatnog popusta od 50% na iznos nedospjelog duga odnosi samo na osobe koje su u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenog poduzeća zaključile ugovor o kupnji dionica s popustom na obročnu otplatu, u ovom slučaju na male dioničare. Stjecatelj, Dragutin Posavec, koji je preuzeo prenositeljev dug za neotplaćene dionice bio je dužan prijaviti ugovor Fondu u skladu s odredbom članka 36. Zakona o privatizaciji, te jednokratno u roku 6 mjeseci od dana zaključivanja ugovora otplatiti neotplaćene dionice. Kupnjom 21 473 vlastitih dionica od Društva i 19 792 dionica Društva iz portfelja Fonda, jedan dioničar - Dragutin Posavec, u 1996. postaje vlasnik 35,45% dionica Društva i predsjednik nadzornog odbora. Dragutin Posavec stjecao je dionice i nakon stupanja na snagu Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava u studenome 1997. kada je već raspolagao s više od 25% od ukupnog broja glasova u glavnoj skupštini. U skladu s odredbama članaka 3. i 31. navedenog Zakona, po novom stjecanju dionica bio je dužan objaviti ponudu za preuzimanje Društva, što nije učinio. U razdoblju od 1996. do 1999. Dragutin Posavec stekao je ukupno 68 897 dionica Društva i tako postao većinski vlasnik. Dionice koje je većinski vlasnik stekao iz portfelja Fonda nisu otplaćene u cijelosti, a posljednja je otplata izvršena u rujnu 2000. Zbog neizvršavanja ugovornih obveza kupca, Fond nije raskinuo ugovor, ni iskoristio mogućnost zadržavanja uplaćenog prvog obroka (30% od ukupno ugovorene cijene), već je odobrio produženje otplatnog roka. Dodatak ugovoru kupac nije potpisao, iako mu je bio dostavljen. Usprkos pisanim opomenama Fonda iz kolovoza 2001. kupac i dalje ne izvršava ugovorne obveze, te prema posljednjoj opomeni obveza iznosi 1.330.850,51 kn. Većinski vlasnik ujedno je i osnivač društva Stellatex s kojim Društvo od 1997. nadalje ima značajne poslovne odnose.

Od 1996. Društvo se, radi osiguranja sredstava za potrebe poslovanja, kontinuirano kratkoročno zadužuje kod osiguravajućeg društva i poslovnih banaka u čiju se korist izdaju instrumenti osiguranja plaćanja, te zasnivaju založna prava na nekretninama. Istodobno, Društvo pozajmljuje sredstva društvu Stellatex i većinskom vlasniku, a ugovorima o zajmu ne preciziraju se rokovi vraćanja i visina kamatne stope. Pozajmice većinskom vlasniku koji je ujedno predsjednik nadzornog odbora, nisu odobrene odlukama nadzornog odbora što nije u skladu s odredbama članka 271. Zakona o trgovačkim društvima. Na obračunane kamate na pozajmice društvu Stellatex u iznosu 450.751,62 kn, obračunan je i porez na dodanu vrijednost. Na temelju odluke nadzornog odbora, potraživanje za kamate u cijelosti je otpisano u 2001.

Nadalje, u uvjetima kad posluje s gubicima i ima značajne obveze prema dobavljačima, Društvo preuzima obveze kao jamac platitelj za kredite većinskog vlasnika i društva Stellatex. Po navedenim jamstvima Društvo je u 1999. poslovnoj banci doznačilo 1.498.996,22 kn.

Dragutin Posavec na temelju statusa većinskog vlasnika Društva i osnivača društva Stellatex, kompenzacijom podmiruje svoju obvezu za kupnju dionica prema društvu Grad-Export, jer se pod drugim okolnostima kao fizička osoba ne bi mogao naći u lancu kompenzacije.

Razvojnim programom predviđeno je povećanje prometa, ulaganje u nekretnine, opremu, zapošljavanje novih visokoobrazovanih stručnjaka uz edukaciju postojećih, te razrada djelotvornijeg sustava nagrađivanja. Povećanje prihoda planirano razvojnim programom nije u dovoljnoj mjeri pratilo povećanje rashoda u razdoblju od pretvorbe pa nadalje, zbog čega je Društvo, uz kontinuirano povećanje kratkoročnih obveza, iskazalo gubitke. Umjesto ulaganja u poslovne prostore i kadrove Društvo je zatvorilo pojedine nerentabilne prodavaonice od čega pet u 2001., prodalo dva poslovna prostora, te smanjilo broj zaposlenih. Od ukupno 400 djelatnika u 1991., broj zaposlenih smanjio se na 182 zaposlena na dan 31. listopada 2001., od kojih su dva zaposlenika pod otkaznim rokom. Poslovanje s gubicima u 1994., 1996. i 1998. dovelo je do smanjenja temeljnog kapitala u 1999. za 8.608.480,60 kn iz kojeg su pokriveni gubici u iznosu 4.360.106,15 kn, a 4.248.374,51 kn raspoređeno je u pričuve. Temeljni kapital prije smanjenja iznosi 43.521.880,66 kn, a nakon smanjenja 34.913.400,00 kn. Ciljevi privatizacije bili su brži gospodarski rast u uvjetima tržišnog gospodarstva, očuvanje produktivne zaposlenosti uz poželjno stvaranje radnih mjesta i tehnološka modernizacija hrvatskog gospodarstva. S obzirom na navedeno, nisu ostvareni ciljevi privatizacije utvrđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji, ni ciljevi predviđeni razvojnim programom.

89. TURIST, NOVALJA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Turist Novalja, proveden je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Knjigovodstvena vrijednost poduzeća, prema bilanci stanja na dan 31. prosinca 1991., iznosi 10.008.454,- DEM, a procijenjena 10.008.213,- DEM. U postupku provjere Elaborata, Agencija Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj je utvrdila: da dokazi o pravu korištenja nekretnina nisu sređeni ni sistematizirani, oprema nije pravilno procijenjena, i da iznos potraživanja koji se namjerava pretvoriti u ulog nije utemeljen, te se ne može pretvoriti u ulog.

Nakon izvršenih ispravaka, vrijednost poduzeća procijenjena je na iznos 8.457.830,- DEM, a sastoji se od nekretnina koje su procijenjene u iznosu 7.682.340,- DEM i opreme u iznosu 775.490,- DEM. Zalihe, potraživanja, novčana sredstva i ostale pozicije aktive te obveze, nisu obuhvaćene Elaboratom o procjeni vrijednosti poduzeća, što nije u skladu s odredbama točke 8. Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. U prosincu 1992., donesena je nova Odluka kojom je vrijednost društvenog kapitala određena u iznosu 8.766.000,- DEM. U Društvu i Hrvatskom fondu za privatizaciju nema dokumenata i obrazloženja, na temelju čega je izvršena korekcija procjene vrijednosti poduzeća i zbog čega utvrđeni iznos u Odluci iz prosinca 1992. nije istovjetan s izvršenim ispravcima u Elaboratu.

- Ocjena postupaka privatizacije

Za ocjenu postupaka korišteni su zapisnici i dokumentacija Financijske policije, jer Društvo nema dokumentaciju vezanu za postupke privatizacije. Postupci privatizacije nisu obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Ugovor o dokapitalizaciji i dodatak istom ugovoru, zaključeni su u travnju 1996. Dokapitalizaciju u iznosu 2.000.000,- DEM trebalo je provesti trgovačko društvo ESA d.o.o., gotovinskom uplatom u iznosu 500.000,- DEM i izdavanjem garancije u iznosu 1.500.000,- DEM kojom se osigurava plaćanje ugovorenih radova s društvom Croatia commerce MW d.o.o. Za iznos 1.796.250,00 kn (protuvrijednost 500.000,- DEM) postoji virmanski nalog kao dokaz o izvršenoj uplati na ime povećanja temeljnog kapitala, dok za iznos od 5.832.310,47 kn (protuvrijednost 1.500.000,- DEM) u Društvu nema dokumentacije na temelju koje je obavljeno evidentiranje u poslovnim knjigama. Dokapitalizacija društva u iznosu 2.000.000,- DEM provedena je u sudskom registru, na temelju izvješća revizorske tvrtke Contrev d.o.o., u kojem je navedeno da je dokapitalizacijom izvršena uplata 500.000,- DEM na žiro račun društva, a za 1.500.000,- DEM izdana je garancija banke, kojom se osigurava plaćanje ugovorenih radova. Prema dokumentaciji stečajnog upravitelja, za izvođenje radova i nabavu opreme radi povećanja temeljnog kapitala, Društvu su ispostavljene građevinske situacije od društva ESA d.o.o., u iznosu 5.661.923,76 kn i od društva Croatia commerce MW d.o.o. u istom iznosu, koje je ovjerio isti nadzorni organ. U oba slučaja, nadzor nad građenjem obavio je komercijalni direktor Društva, što nije u skladu s odredbama članka 20. Zakona o građenju. Na temelju raspoložive dokumentacije, nije moguće utvrditi zbog čega su građevinske situacije ispostavljene na isti iznos i za iste radove. Osim ispostavljenih građevinskih situacija ovjerenih od nadzornog organa, Društvo nema drugu dokumentaciju iz koje bi se moglo utvrditi, koji su materijali utrošeni, koji radovi su izvedeni i koja oprema je nabavljena te je li po ispostavljenim građevinskim situacijama izvršeno plaćanje i je li korištena garancija banke.

- U razdoblju od kolovoza do listopada 1999., društvo ESA d.o.o., Zagreb, kupilo je dionice Društva u ukupnom iznosu 251.800,00 kn na temelju ugovora o cesiji, iz sredstava Društva, što nije u skladu s odredbom članka 2. Zakona o privatizaciji.

- Društvo ESA d.o.o. upisano je u Knjizi dionica za 14 653 dionice prije izvršenog plaćanja, što nije u skladu s odredbama ugovora zaključenog s društvom HMO d.o.o. Također, upis 1 930 dionica izvršen je u kolovozu 1999., a ugovor o kupnji spomenutih dionica između društva ESA d.o.o. i vodoprivrednog poduzeća Karašica-Vučica d.o.o., Donji Miholjac, zaključen je u siječnju 2000., te je na taj način pogrešno evidentirano vlasništvo nad dionicama.

Razvojnim programom, koji je prihvaćen u vrijeme provedbe postupka pretvorbe, predviđena je rekonstrukcija, preoblikovanje sadržaja i tehničke promjene u svim objektima poduzeća s ciljem postignuća samostalnog poslovanja i ostvarivanja dobiti. Prema bilanci stanja na dan 31. prosinca 1991., vrijednost imovine iskazana je u iznosu 10.008.454,- DEM, a prema bilanci uspjeha, ukupni prihodi iznose 359.455,- DEM, ukupni rashodi 689.327,- DEM, te gubitak 329.872,- DEM.

U 1991. Društvo je imalo 126 zaposlenika. Prema raspoloživoj dokumentaciji, u razdoblju od 1994. do 1997., Društvo je iskazivalo gubitak, žiro račun je bio u stalnoj blokadi od rujna 1997. do otvaranja stečajnog postupka (kolovoz 2000.). U listopadu 2001. stečajni postupak je u tijeku.

Prema bilanci stanja na dan 31. prosinca 2000., vrijednost imovine iskazana je u iznosu 46.227.678,93 kn odnosno 11.899.121,- DEM, a prema računu dobiti i gubitka za istu godinu, ukupni prihodi iznose 7.621.024,12 kn odnosno 1.961.671,- DEM, ukupni rashodi 4.201.056,59 kn odnosno 1.081.362,- DEM te dobit u iznosu 3.419.967,53 kn odnosno 880.309,- DEM. U rujnu 2001. Društvo ima 41 zaposlenika. Prema izvještaju stečajnog upravitelja, obveze prema vjerovnicima iznose 36.729.621,45 kn odnosno 9.434.332,70 DEM. Najveći vjerovnici su poslovne banke, čije potraživanje iznosi 29.996.483,84 kn odnosno 7.721.170,50 DEM.

S obzirom na navedeno, procesima pretvorbe i privatizacije nisu ispunjeni ciljevi određeni člankom 1. Zakona o privatizaciji, jer nije ostvaren brži gospodarski rast u uvjetima tržišnog gospodarstva, a nije ni očuvana razina zaposlenosti uz uvjet otvaranja novih radnih mjesta, unošenja novih, modernih i učinkovitih metoda i vještina poduzetništva.

90. TVORNICA RAČUNSKIH STROJEVA, ZAGREB

- Ocjena postupka pretvorbe

Pretvorba društvenog poduzeća Tvornica računskih strojeva, Zagreb, obavljena je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Fond je izdao suglasnosti na namjeravanu pretvorbu iako razvojni program ne sadrži financijske aspekte i ocjene izvodljivosti, te podatke o financijskim i poslovnim sposobnostima potencijalnog ulagača, a u 1992., odnosno u godini na kojoj je temeljena procjena vrijednosti poduzeća, ostvaren je gubitak u poslovanju, koji je za 113,4% veći od ostvarenih ukupnih prihoda, što nije u skladu s Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Fond je početkom 1997. društvu Reinhart B.B. d.o.o., koje je bilo vlasnik 50,6% dionica Društva, produžio rok otplate za 436 dionica nominalne vrijednosti 436.000,- DEM, iako nije priložilo odgovarajući razvojni program. Iz priložene dokumentacije o financijskim sposobnostima društva Reinhart B.B. d.o.o., razvidno je da je u 1996. ostvarilo ukupne prihode u iznosu 232.290,00 kn, što je za 1.312.305,69 kn manje od obveze prema Fondu. Osim navedenoga, društvo Reinhart B.B. d.o.o. nije ispunilo obveze iz ponude i ugovora zaključenog s Fondom u 1993., koje se odnose na zadržavanje svih zaposlenih i realizaciju razvojnog programa Poduzeća.

- Fond je vlasnik 47,1% dionica Društva i sudjelovao je u radu nadzornog odbora i donošenju odluka skupštine do 2000., međutim nije poduzimao mjere u cilju realizacije razvojnog programa. U 2000. u ime Fonda nije imenovan novi član nadzornog odbora, iako je Društvo uputilo zahtjev za imenovanje novog člana s obzirom da dotadašnji član ne sudjeluje u radu nadzornog odbora. Također, Fond nije imao svog predstavnika na skupštini održanoj u 2001. kod usvajanja financijskih izvještaja za 2000.

S obzirom na činjenicu da je Društvo nakon pretvorbe prestalo obavljati djelatnosti za koje je registrirano, da prihode ostvaruje isključivo od zakupa vlastitih poslovnih prostora i posluje s gubicima, da je prije pretvorbe u Društvu bio zaposlen 71 djelatnik, a od 1997. zaposlena su 4 djelatnika, nisu ispunjeni ciljevi predviđeni razvojnim programom, odnosno nisu postignuti ciljevi određeni člankom 1. Zakona o privatizaciji.

91. UNIVERZAL, BJELOVAR

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Univerzal", obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim propisima, osim što:

- U prosincu 1995. i siječnju 1996. društvo Diona d.d., Zagreb je na temelju ugovora o prodaji i prijenosu zaključenih s malim dioničarima, postala vlasnik 31 841 otplaćenih i 14 339 neotplaćenih dionica Društva. Ugovori o prijenosu dionica dostavljeni su Hrvatskom fondu za privatizaciju, koji je zbog neispunjenja obveze po ugovorima o prijenosu dionica, 17. travnja i 24. srpnja 1996. poslao opomene za podmirenje dugovanja. Nakon opomena, Diona d.d. je, u razdoblju od travnja do studenoga 1996., platila 9 obroka u ukupnom iznosu 805.152,94 kn. U prosincu 1995. i listopadu 1996., društvo Diona d.d. je prenijelo dionice na druge stjecatelje (6 476 Miroslavu Kutli i društvu Globus Holding d.o.o. 39 704). U prosincu 1995. Miroslav Kutle prenio je dionice društvu Globus Holding d.o.o., koje preuzima prenositeljev dug prema Hrvatskom fondu za privatizaciju. Prema evidenciji Fonda, društvo Globus Holding d.o.o. je do 28. studenoga 1996. otplatilo ukupno 1 265 dionica. Prema odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji, društvo Globus Holding d.o.o. trebalo je neotplaćene dionice platiti u roku od 6 mjeseci od dana zaključenja ugovora tj. do svibnja 1997. Zbog nepodmirjenja obveza, Fond je 19. listopada 1998. obavio obračun neotplaćenih dionica, a zbog nepodmirjenja obveze 9. veljače 1999. raskinuo ugovore.

- Revizijom je utvrđeno da je Društvo osnovalo društvo Uni-trgovina d.o.o. koje je 23. kolovoza 1996. upisano u registar Trgovačkog suda u Bjelovaru. Osnivač je 22. srpnja 1996. dao izjavu da nema nepodmirjenih dospjelih obveza. Prema podacima o solventnosti (obrazac BON-2) Zavoda za platni promet, Podružnica Bjelovar, na dan 9. siječnja 1997. vidljivo je da je Društvo imalo nepodmirjenih dospjelih obveza neprekidno 278 dana i da nije moglo osnovati drugo društvo. Davanje netočnih podataka o nepodmirjenim obvezama nije u skladu s odredbama članka 41.a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru.

- U razdoblju od 1993. do 1997. ukupni prihodi i broj zaposlenih se smanjuju, a gubici u poslovanju povećavaju. U 1993. i 1994. iskazana je dobit, a u 1995., 1996. i za razdoblje od 1. siječnja do 15. rujna 1997. iskazan je gubitak u poslovanju. U navedenom razdoblju broj zaposlenih smanjen je s 446 na 94. U razvojnom programu iskazan je tehnološki višak od 50 zaposlenih.

Predviđeno je da će se tehnološki višak rješavati odlaskom u mirovinu, davanjem u zakup nerentabilnih prodavaonica, raspoređivanjem administrativnih zaposlenika na radna mjesta u prodajne objekte te rasporedom postojećih zaposlenika na novootvorena radna mjesta.

Broj zaposlenih smanjen je zbog osnivanja društva "Uni-trgovina" d.o.o. koje je preuzelo dio zaposlenika, te iznajmljivanja prodajnih objekata uz preuzimanje zaposlenih u objektu. Dio novih poslodavaca nije uspješno poslovao, te je s određenim brojem zaposlenika raskinut ugovor o radu.

S obzirom na činjenicu da ciljevi iz razvojnog programa nisu postignuti, da je broj zaposlenih smanjen i da se poslovanjem ne postižu pozitivni financijski rezultati, ciljevi privatizacije predviđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji, nisu postignuti.

92. UNIVERZAL, VARAŽDIN

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Univerzal", Varaždin obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što je:

- Kod procijenjene vrijednosti građevinskog zemljišta primijenjena cijena 112,- HRD/m², odnosno 2,04 DEM/m², a prema podacima Općinske uprave društvenih prihoda, prometna vrijednost građevinskog zemljišta na području k.o. Varaždin tijekom 1991. kretala se u rasponu od 100,- HRD do 600,- HRD/m², odnosno preračunano prema prosječnom tečaju HRD za 1,- DEM u 1991. od 8,57 DEM do 51,43 DEM/m². Primjenom najniže prosječne cijene građevinskog zemljišta, vrijednost zemljišta iznosila bi 441.852,- DEM ili za 336.852,- DEM više od procijenjene vrijednosti (u iznosu 105.000,- DEM). Primjena niže cijene prometne vrijednosti građevinskog zemljišta pri procjeni od cijene Općinske uprave društvenih prihoda, nije u skladu s odredbama Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- U razdoblju od 30. srpnja do 4. prosinca 1992. Društvo je kreditiralo kupnju dionica malim dioničarima u iznosu 4.771.900,- HRD, odnosno 29.824,38 DEM, što nije u skladu s odredbom članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Odluku o prodaji 1 647 dionica nominalne vrijednosti 823.500,- DEM nije donio Kolegij Fonda, što nije u skladu s odredbama članka 7. Zakona o privatizaciji.

- 7. prosinca 1999. i 28. veljače 2000. Društvo je kupilo 940 vlastitih dionica ili 26,1% temeljnog kapitala iz sredstava ostvarenih tekućim poslovanjem, a pričuve za stjecanje vlastitih dionica nisu bile stvorene, što nije u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima.

Ocjena o obračunu revalorizacije duga dioničara, raskidu ugovora s dioničarima zbog nepodmirenja revaloriziranog iznosa i prijenosa dionica u portfelj Fonda, te prodaji prenesenih dionica, ne može se dati, jer je u tijeku sudski postupak kojeg su pokrenuli dioničari zbog obračuna revalorizacije smatrajući da su u ugovorenom roku podmirili svoju obvezu u cijelosti.

S obzirom na povećanje broja zaposlenika, prosječnu isplaćenu plaću po zaposlenom te ostvarivanje pozitivnih rezultata poslovanja, privatizacijom su postignuti ciljevi predviđeni razvojnim programom i odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

93. VELEPROMET, VUKOVAR

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Velepromet, Vukovar obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- knjigovodstvena vrijednost poduzeća u vrijeme pretvorbe nije utvrđena u skladu s odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća,
- elaborat o procjeni vrijednosti temeljnog kapitala ne sadrži izvješće ovlaštene revizorske tvrtke o objektivnosti i realnosti financijskih izvještaja, u procjenu su uključene i nekretnine bez dokaza vlasništva, a zbog nepotpune dokumentacije u sudski registar nije upisana promjena temeljnog kapitala.

- postupak privatizacije nije proveden

94. VETERINARSTVA STANICA NOVA GRADIŠKA, NOVA GRADIŠKA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Veterinarska stanica Nova Gradiška obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama.

U razvojnom programu iskazani su brožčani pokazatelji o ukupnim prihodima i rashodima i planirani opseg poslova, ali nije naznačeno vrijeme za koje bi se trebali ostvariti. U sljedećim godinama planirano je liječenje od zaraznih i unutarnjih bolesti 2 550 komada konja, goveda, svinja, ovaca i pasa, cijepljenje 80 600 komada peradi i svinja protiv kuge, pasa protiv bjesnoće i goveda protiv bedrenice. Na klaonici u društvenom sektoru planirano je pregledati 1 600 komada goveda, svinja i ovaca. U prometu namirnica životinjskog podrijetla planirano je pregledati utovar-istovar 400 hladnjača, 50 kamiona stoke, izvršiti dezinfekciju oko 500 kamiona, te deratizaciju 2 000 domaćinstava. Osim toga, planirano je povećanje odgovornosti u upravljanju kapitalom, angažiranost i odgovornost u izvršavanju zadataka, broj usluga i njihova kvaliteta, te uspostavljanje bolje organizacije rada.

Planirani ciljevi razvojnog programa, broj usluga i njihova kvaliteta, postupno se ostvaruju. S obzirom da je velik broj ljudi bio raseljen, a stočni fond uništen, potrebno je duže razdoblje obnove sela i stočnog fonda. Društvo je koncem 1991. imalo 21 zaposlenika, a krajem 2001. imalo je 19 zaposlenika. Analizom financijskih izvještaja o poslovanju Društva nakon pretvorbe, utvrđeno je da je u razdoblju od 1993. do 2000. ostvarivana dobit, blokade žiro računa nije bilo, djelatnicima su redovito isplaćivane plaće, a porezi i doprinosi pravodobno su uplaćivani.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

95. VETERINARSKA STANICA POŽEGA, POŽEGA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Veterinarska stanica Požega, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Procijenjena vrijednost Poduzeća prema Odluci o pretvorbi i dobivenoj suglasnosti iznosi 358.900,- DEM. U procijenjenu vrijednost nije uključena imovina Poduzeća u iznosu 19.962,- DEM, a koja se odnosi na udjel u glavnici Požeške banke d.d., vanjsko uređenje lokacije i pogrešno zbrojene bilančne pozicije stalnih sredstava, što nije u skladu s odredbama članka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim propisima.

Potkraj 1991., Poduzeće je imalo 47 zaposlenika, a zbog odlazaka u mirovinu, do konca 2000. broj zaposlenika smanjen je na 33. Poduzeće je koncem 1991. u financijskim izvještajima iskazalo aktivu u iznosu 491.436,- DEM, a koncem 2000. aktiva je iskazana u iznosu 1.900.528,- DEM. U proteklih deset godina, Društvo je iskazivalo dobit za svaku godinu i prema odlukama skupštine, raspoređena je u zadržanu dobit koja na koncu 2000. iznosi 559.944,- DEM.

S obzirom na pozitivne rezultate poslovanja i povećanu produktivnost, te uspješnu realizaciju zadataka utvrđenih razvojnim programom, ostvareni su i ciljevi privatizacije utvrđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

96. VODIČANKA, VODICE

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Vodičanka, Vodice obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Odlukom o pretvorbi i programom pretvorbe utvrđeno je da se potraživanja Jadranske banke u iznosu 12.105.000,- DEM pretvaraju u ulog. U elaboratu o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća navedeno je da se dugoročne obveze u iznosu 5.721.123.000,- HRD odnosno 11.557.824,- DEM odnose na revaloriziranu vrijednost investicijskih kredita koje je Jadranska banka odobravalala Poduzeću za izgradnju i adaptaciju turističkih objekata u razdoblju od 1974. do 1981. s rokom otplate od 5 do 24 godine. Navedeni iznos potvrđen je u izvješću o zakonitosti i realnosti knjigovodstvenih podataka za 1992. Prema ugovoru o pretvaranju potraživanja u ulog zaključenog između Jadranske banke i Poduzeća 2. lipnja 1992., vrijednost potraživanja u navedenom iznosu pretvara se u ulog. Prema dokumentaciji banke, vidljivo je da su u razdoblju od 1974. do 1981. Poduzeću odobravani krediti za gospodarske investicije te da je banka preuzela kredite Poduzeća od Poljobanke Beograd. U Poduzeću, Jadranskoj banci i Fondu nema dokumentacije o revaloriziranim investicijskim kreditima u utvrđenom iznosu.

Prema drugom ugovoru o pretvaranju potraživanja u ulog zaključenog između Jadranske banke i Poduzeća od 12. lipnja 1992, dio ukupnih potraživanja banke prema Poduzeću u iznosu 547.700,- DEM pretvara se u ulog. Prema navedenim ugovorima o pretvaranju potraživanja u ulog, ukupno potraživanje Jadranske banke pretvoreno u ulog Poduzeća iznosi 5.992.234.380,- HRD odnosno 12.105.524,- DEM. S obzirom da ne postoji dokumentacija za pretvaranje potraživanja Jadranske banke u ulog Poduzeća u iznosu 11.557.824,- DEM, ne može se dati ocjena o ispravnosti navedenog postupka pretvorbe.

- Prema rješenju, procijenjena vrijednost društvenog Poduzeća iznosi 104.089.320,00 kn odnosno u protuvrijednosti 27.981.000,- DEM. Prema elaboratu, procijenjena vrijednost iznosi 32.561.250,- DEM i manja je za 4.580.408,- DEM u odnosu na rješenje. Procijenjena vrijednost uvećava se za pretvaranje potraživanja Jadranske banke u ulog u iznosu 45.030.600,00 kn odnosno 12.105.000,- DEM. Fond je na temelju korekcija procjene vrijednosti smanjio vrijednost građevinskih objekata za ratnu štetu, a povećao vrijednost zaliha za razliku u cijeni. Prema presudi Općinskog suda u Šibeniku broj P-1557/93 od 22. travnja 1994. nekretnine u vrijednosti 654.616,- DEM, od čega se na vrijednost zemljišta odnosi 107.040,- DEM i na vrijednost građevinskih objekata 547.576,- DEM su u vlasništvu općine Vodice. Revizijom je utvrđeno da rješenjem o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu iz listopada 1995., iz procijenjene vrijednosti Poduzeća nisu isključene navedene nekretnine.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu s odredbama Zakona o privatizaciji, osim što:

Razvojnim programom planirana je financijska sanacija uz pomoć inozemnog i domaćeg kapitala, sanacija oštećenih objekata, kreiranje i realizacija strategije ponovnog osvajanja tržišta, prilagođavanje organizacije novim uvjetima i zadacima, kadrovsko restrukturiranje s mlađim i suvremenije obrazovanim kadrom, te dovršenje izgradnje suvremenog informacijskog sustava. S obzirom na realizaciju ciljeva predviđenih razvojnim programom i odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji, utvrđeno je da nije očuvana produktivna zaposlenost uz otvaranje novih radnih mjesta, uz obvezno kadrovsko restrukturiranje. Broj zaposlenih smanjen je s 387 potkraj 1992. na 102 stalna i 126 sezonskih zaposlenika u rujnu 2001. Do konca 1995. hotelski kapaciteti bili su popunjeni prognanicima i izbjeglicama. Za to vrijeme ostvareni su gubici u poslovanju, a smještajni kapaciteti su devastirani. Nakon 1996., počela je obnova hotela uz pomoć kredita Hrvatske banke za obnovu i razvoj, plasiranih putem Jadranske banke. Nakon obnove hotela, u 2000. povećan je turistički promet, te je Društvo počelo ostvarivati bolje financijske rezultate. Programom konsolidacije, što ga je Društvo izradilo u lipnju 2001., planirano je financijsko restrukturiranje. Provedba programa konsolidacije je u tijeku.

97. ZADAR FILM, ZADAR

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Zadar film obavljen je u skladu s Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama osim što:

- Na poziv Fonda za podnošenje ponuda za kupnju 1 257 dionica ili 11,62% temeljnog kapitala Društva, u studenome 1993. dostavljene su sljedeće ponude: zajednička ponuda Milana Utkovića i Josipa Bašića, ponuda Zorana Kvartuča i dvije varijante ponude društva "Prigorka promet" d.d. Zadar. Komisija za valorizaciju ponuda ocijenila je da su svi ponuditelji dostavili ponude u skladu s ponudbenom dokumentacijom koju je propisao Fond. Komisija je predložila prihvaćanje druge varijante ponude društva "Prigorka promet" d.d., Zadar, uz obrazloženje da je financijski najpovoljnija, a Upravni odbor Fonda donio je 1. ožujka 1994. Zaključak o prodaji dionica društvu "Prigorka promet" d.d., Zadar. Zoran Kvatuć (jedan od ponuditelja) je podnio zahtjev sudu u kojem traži poništenje Zaključka Upravnog odbora Fonda o prodaji dionica društvu "Prigorka promet" d.d., Zadar, jer smatra da je jedino njegova ponuda bila potpuna i udovoljavala zahtjevima iz natječaja i iz ponudbene dokumentacije. Ponudio je kupnju dionica za 130.000,- DEM i dokapitalizaciju u iznosu 150.000,- DEM. Društvo "Prigorka promet" d.d. je podnijelo dvije varijante ponude, a u drugoj (prihvaćenoj varijanti ponude) je ponudilo kupnju dionica za 151.000,- DEM i dokapitalizaciju u iznosu 200.000,- DEM. Ugovor je zaključen s društvom "Prigorka promet" d.d., u skladu s ponudom i realiziran je prema odredbama ugovora. S obzirom da je sudski postupak u tijeku, ne može se dati ocjena o ispravnosti postupka prodaje 1 257 dionica do okončanja sudskog postupka.

- Tijekom 1997., mali dioničari su zaključili 21 ugovor o prijenosu dionica Đenku Perošu. Ugovorima je preneseno 2 972 dionica, a stjecatelj nije primjerak ugovora dostavio Fondu, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Stjecatelj dionica nije otplaćivao dionice te je Fond u prosincu 1999. raskinuo ugovore s malim dioničarima. Po raskidu ugovora, u portfelj Fonda preneseno je 824 dionice, a Đenku Perošu pripalo je 2 148 dionica koje su otplatili mali dioničari.

S obzirom da je Društvo u razdoblju od 1994. do 2000. poslovanjem ostvarivalo dobit, da su ulaganja u modernizaciju opreme i prostora kina kao i dobri aranžmani s distributerima rezultirali povećanjem broja posjetitelja, a time i boljim poslovnim rezultatima, te opstankom na tržištu pored konkurencije i utjecaja drugih medija, realizirani su ciljevi iz programa razvoja te su privatizacijom postignuti ciljevi predviđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

98. ZADRANKA, ZADAR

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Zadranka, Zadar obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- Elaboratom je procijenjena vrijednost Poduzeća u iznosu 20.854.236,- DEM. Procjenom vrijednosti Poduzeća nisu obuhvaćene čestice zemlje u k.o. Puntamika zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa. Općinski sud u Zadru donio je u listopadu 1999. presudu kojom utvrđuje da je Društvo steklo pravo vlasništva na navedenim česticama zemlje. Nakon pravomoćnosti presude, Društvo nije u skladu s odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji, zatražilo obnovu postupka radi naknadne procjene i unijelo u temeljni kapital vrijednost predmetne imovine, već se na temelju sudske presude uknjižila kao vlasnik navedenih nekretnina u zemljišnim knjigama. Društvo je za vrijednost navedenih nekretnina u iznosu 6.120.837,44 kn, u 2000. povećalo vrijednost imovine i prihode poslovne godine. Nadalje, dio imovine Poduzeća, čija je knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 1991. iznosila 60.129.732,- HRD odnosno 1.093.267,85 DEM, a nalazila se na ratom okupiranim područjima, nije uključena u procijenjenu vrijednost društvenog poduzeća. Navedene nekretnine u elaboratu su obuhvaćene po procijenjenoj vrijednosti u iznosu 21.953.745,- HRD ili 399.159,- DEM, u kojem iznosu je Agencija isključila navedene nekretnine iz ukupno procijenjene vrijednosti Poduzeća. Nakon prestanka okolnosti zbog kojih navedena imovina nije unesena u procijenjenu vrijednost Poduzeća, nije obavljena procjena te imovine te proveden postupak u skladu s odredbom članka 47. Zakona o privatizaciji.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

- Hrvatski fond za privatizaciju donio je u listopadu 1995. odluku o prihvaćanju ponude Croatian American Enterprises Inc. USA NY, za kupnju 61 874 dionica društva Zadranka, nominalne vrijednosti 6.187.400,- DEM. Navedena odluka ne sadrži obrazloženje o ciljevima i mjerilima koji su korišteni pri odabiru najpovoljnije ponude, a koji su propisani odredbama članka 1. stavka 1. i članka 7. stavka 5. Zakona o privatizaciji. U prosincu 1995. zaključen je ugovor kojim je ugovorena cijena u iznosu 6.500.000,- DEM.

U razdoblju od prosinca 1995. do srpnja 1998. zaključena su četiri dodatka ugovoru kojima su mijenjani uvjeti otplate, rok i instrument osiguranja plaćanja. Prvim dodatkom ugovoru izmijenjen je instrument osiguranja plaćanja, te je umjesto bankarske garancije ugovoren zalog 61 874 dionica koje su predmet ugovora. Na taj je način, kvalitetni instrument osiguranja plaćanja i izvršenja ugovora, tj. bankarska garancija, zamijenjen manje kvalitetnim. Založno pravo na dionicama kao instrument osiguranja plaćanja, nepouzdan je i rizičan s obzirom da je tržišna vrijednost dionica relativna i promjenjiva kategorija. Zbog neredovitog plaćanja, Fond je raskinuo ugovor u siječnju 2000. i sve dionice preuzeo u svoj portfelj. Do raskida ugovora, ukupno je plaćeno 2.203.781,19 DEM s uključenim kamatama.

- Dionice Društva koje je Danijel Puhaločić kupio od mirovinskih fondova, plaćene su kreditom dobivenim na temelju ugovora zaključenog u ožujku 1998. između Bjelovarske banke d.d., te Danijela Puhaločića i Zvonimira Nižića u iznosu 1.324.840,- DEM. Pritom je Zvonimir Nižić (u svojstvu fizičke osobe) kao sredstvo osiguranja plaćanja navedenog kredita, ugovorio davanje u zalog nekretnina društva Grafotehna (direktor društva bio je Zvonimir Nižić). U ugovoru nije navedena vrijednost založenih nekretnina, a u zemljišnim knjigama zalog na navedenim nekretninama nije proveden u korist banke.

- Razvojnim programom planirana je izgradnja novih, te adaptacija i modernizacija postojećih kapaciteta s jačanjem veleprodaje i maloprodaje, te zadržavanje postojećeg broja zaposlenika. S obzirom na činjenicu da su kroz cijelo razdoblje nakon pretvorbe ostvarivani negativni financijski rezultati poslovanja, te da je broj zaposlenih smanjen s 1 153 koncem 1991. na 480 u rujnu 2001., nisu ostvareni ciljevi utvrđeni razvojnim programom, kao ni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

99. ZAGREBPLAST, ZAGREB

- Postupak pretvorbe

Na temelju Zakona o poduzećima, upravni odbor INA-Industrija nafte s p.o. je 12. ožujka 1991. donio odluku o osnivanju poduzeća INA-Organsko kemijska industrija, d.d., Zagreb, (dalje u tekstu: INA-OKI), a upravni odbor INA-OKI je 20. ožujka 1992. donio odluku o osnivanju društva INA-Zagrebplast d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) sa sjedištem u Zagrebu. Prema odredbama odluke o osnivanju, osnivač osigurava i unosi u Društvo osnovni ulog u iznosu 83.150.000.- HRD, od čega u novcu 100.000.- HRD, a u stvarima 83.050.000.- HRD prema popisu koji je trebao biti prilažen uz odluku. Navedeni popis stvari nije priložen. Društvo je registrirano kod Okružnog privrednog suda u Zagrebu 1. travnja 1992. Priložena je početna bilanca stanja za osnivanje Društva s osnovnim ulogom u iznosu 83.150.000.- HRD.

Navedeno je da su podaci u bilancu uneseni prema zatečenom knjigovodstvenom stanju bivše Osnovne organizacije udruženoga rada Zagrebplast na dan 31. prosinca 1991. Na temelju plaćenog i unesenog osnovnog uloga, osnivač je stekao 100% udjel u Društvu, s kojim raspolaže slobodno i bez ograničenja te sudjeluje u dobiti razmjerno unesenim sredstvima. Navedeno je, da je na temelju Zakona o računovodstvu obavljena revalorizacija dugoročnih sredstava za prva tri mjeseca 1992. u iznosu 48.888.340.- HRD za što je povećana vrijednost tih sredstava, a za isti iznos je povećan i dionički kapital odnosno osnovni udjel te iznosi 132.038.400.- HRD. Dodatna vrijednost se unosi u bilancu nakon osnivanja Društva.

Društvo Polimeri d.o.o. (ranije: INA-OKI), u svojstvu osnivača društva Zagrebplast d.o.o., ugovorom zaključenim 5. lipnja 1998., u cijelosti prenosi svoj poslovni udjel u vrijednosti 4.583.600,00 kn na Fond. Udjel je prenesen bez naknade. Odredbama Zakona o potvrđivanju Ugovora o zajmu za prilagodbu financijskog sektora i poduzeća između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj, predviđeno je uz ostalo, provođenje programa masovne privatizacije (kuponske privatizacije). Za kuponsku privatizaciju predviđene su dionice iz portfelja Fonda i dionice društva INA. Tijekom 1997., Fond je napravio program privatizacije, po kojem će u njegovo vlasništvo bez naknade biti prenesena sva ovisna društva Polimera d.o.o. i to: Zagrebplast d.o.o. Zagreb, Okipor d.o.o. Zagreb, Preplam d.o.o. Zagreb, Drnišplast d.o.o. Drniš, Okiroto d.o.o. Pregrada, Usluge d.o.o. Zagreb, Kemikalije d.o.o. Zagreb i Kepol d.o.o. Zadar sa 100% udjela, Polikem d.d. Zadar s 51% udjela te Adriaoil S.p.A. Milano s 50% udjela. U provođenju navedenog, zaključen je ugovor o prijenosu cjelokupnog poslovnog udjela društva Zagrebplast d.o.o. u portfelj Fonda.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama osim što:

- Prema elaboratu o procjeni, utvrđena je procijenjena vrijednost opreme u iznosu 17.347.977,00 kn koja je za 8.404.269,00 kn ili 93,9% veća od neto knjigovodstvene vrijednosti. Pri utvrđivanju procijenjene vrijednosti opreme nisu primijenjeni kriteriji navedeni u elaboratu. Nije razvidno je li procijenjena vrijednost opreme pravilno utvrđena.
- Fond je 8. prosinca 1999., na temelju rezultata dražbovanja u okviru kuponske privatizacije, prenio dionice društva Zagrebplast d.d. nominalne vrijednosti 7.974.267,- DEM na Dom-fond kojim upravlja društvo Epic-Invest, a u ugovoru i dodatku ugovora s Epic-Investom od 29. prosinca 1999., navedeno je da te dionice nisu prenesene, te da Fond treba Dom-fondu prenijeti dionice iste vrijednosti drugih poduzeća, što ne odgovara činjeničnom stanju. U vrijeme obavljanja revizije (listopad 2001.) kuponska privatizacija još nije u cijelosti okončana.

Prema zaključenim ugovorima, privatizacijski investicijski fondovi vratili su Fondu dionice društava u stečaju ukupne nominalne vrijednosti 749.700.929,- DEM, a prenesene su im dionice drugih društava nominalne vrijednosti 455.571.903,- DEM te je ostao dug u iznosu 294.129.027,- DEM, u vezi kojeg je pokrenut sudski postupak. Kod rješavanja ukupnog ostatka duga prema Dom-fondu treba uzeti u obzir da su tom fondu već prenesene dionice društva Zagrebplast d.d. nominalne vrijednosti 7.974.267,- DEM i da Fond za navedenu vrijednost više nije u obvezi prenijeti Dom-fondu druge dionice.

Ciljevi privatizacije predviđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji su ostvareni. U skladu s odredbama Zakona o potvrđivanju Ugovora o zajmu za prilagodbu financijskog sektora i poduzeća između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj, Fond je izradio program kuponske privatizacije, prema kojem je u njegov portfelj bez naknade u lipnju 1998. prenio sve dionice Društva. Nakon utvrđenih rezultata dražbovanja, početkom prosinca 1999. dionice Društva su prenesene na Dom-fond, a u listopadu 2001. prodane su na tržištu vrijednosnica društvu Doseg d.o.o. Osijek. Od 1992. Društvo posluje s gubitkom. Međutim, nakon prodaje društvu Doseg d.o.o. povećavaju se prihodi Društva, smanjuju se rashodi te je gubitak koncem 2001. u odnosu na prethodnu godinu smanjen za 11,0%. Proizvodnja je porasla za 16,1%, a prodaja za 12,3%.

- Državni ured za reviziju dao je Mišljenje o postupcima pretvorbe i privatizacije, u skladu s odredbom članka 19. stavak 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije.

100. ZLATA, NOVA GRADIŠKA

- Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Zlata, Nova Gradiška obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljeni su u skladu sa zakonskim odredbama, osim što:

Po objavljenom pozivu za kupnju dionica, prihvaćena je ponuda Marjana Petrovića s kojim je Fond zaključio 18. kolovoza 1993. ugovor o prodaji 10 859 dionica ukupne vrijednosti 1.085.900,- DEM. Ugovoren je prvi obrok u visini 10% ugovorene cijene odnosno 108.590,- DEM plativo u roku 7 dana od zaključivanja ugovora, a ostatak u 59 mjesečnih obroka po 16.565,- DEM plativo do 10. u mjesecu za protekli mjesec. Za slučaj kašnjenja uplata, ugovorena je zatezna kamata u visini 8% godišnje.

Za osiguranje naplate ugovoren je zalog 1 085 dionica stečenih otplatom prvog obroka, te 50% dionica od svih drugih dionica koje će steći svakom pojedinačnom obročnom otplatom. Za neredovito uplaćivanje obroka, te neupisivanje prava zalogu na otplaćene dionice, prodavatelj ima pravo raskinuti ugovor, čime založene dionice prelaze u vlasništvo Hrvatskog fonda za privatizaciju.

Zaključno do 31. siječnja 1994., Marjan Petrović uplatio je u korist Hrvatskog fonda za privatizaciju 174.330,21 DEM, od čega prvi obrok u iznosu 108.682,74 DEM i četiri obroka u iznosu 65.647,47 DEM. Uplatom navedenog iznosa stekao je 1 744 dionice. Uplate su obavljane obveznicama za obnovu Republike Hrvatske kupljenim za konvertibilna sredstva (CAD i USD), pri čemu je korišten popust u visini 30%. Nakon siječnja 1994., nije bilo plaćanja po ovom ugovoru, što znači da se kupac nije pridržavao ugovorene dinamike plaćanja, a koristio je upravljačka prava u Društvu. U skladu s odredbama članka 3. Ugovora o prodaji dionica, Hrvatski fond za privatizaciju je imao pravo raskinuti ugovor, a 1 085 dionica otplaćenih prvim obrokom i 50% dionica otplaćenih mjesečnim obrocima stavljenim u zalog, odnosno 1 414 dionica vratiti u portfelj Hrvatskog fonda za privatizaciju, što nije učinjeno. Nakon objavljene ponude za prodaju 10 859 dionica, Marjan Petrović je s Matom Stankovićem (predstavnik zaposlenika) 9. prosinca 1994. zaključio ugovor o prodaji 1 744 otplaćene dionice ukupne vrijednosti 174.400,- DEM. Ugovoreno je plaćanje u iznosu 44.565,21 DEM u kunskoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju Zagrebačke banke po potpisu ugovora, a preostali iznos 129.834,79 DEM u dva jednaka obroka najkasnije do 30. siječnja 1995. Po navedenom ugovoru, Marjanu Petroviću plaćeno je 641.792,00 kn, od čega je obustavom od plaća zaposlenika uplaćeno 610.671,00 kn, a preostali iznos 31.121,00 kn uplaćen je iz vlastitih sredstava Društva. Kupnja dionica iz vlastitih sredstava Društva nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Nakon otplate 1 742 dionice, zaključen je 22. veljače 1995. ugovor o prijenosu 10 859 dionica, od čega 1 742 otplaćene i 9 117 neotplaćenih dionica. Radi otplate neotplaćenih dionica, Hrvatski fond za privatizaciju zaključio je s Matom Stankovićem 20. listopada 1995. dodatak ugovoru o prodaji dionica u iznosu 911.569,80 DEM. Ugovorena je otplata u 34 mjesečna obroka uplatom deviznih depozita građana pretvorenim u javni dug Republike Hrvatske (stara devizna štednja) po srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan plaćanja svakog pojedinog obroka. Vrijednost pojedinog obroka iznosi 26.810,88 DEM. Sve druge odredbe osnovnog ugovora primjenjuju se i na dodatak ugovoru. Po dodatku ugovoru kupac nije obavljao uplatu, te je u skladu s odredbom članka 3. osnovnog ugovora o prodaji dionica, Hrvatski fond za privatizaciju imao pravo raskinuti ugovor za slučaj neplaćanja bilo kojeg obroka, što nije učinjeno. Ugovor je raskinut 18. rujna 1997. (sa zakašnjenjem 23 mjeseca).

Planirani ciljevi razvojnog programa, koji se odnose na poboljšanje organizacije poslovanja i prodaju vlastitih proizvoda domaćim kupcima (povećan obujam proizvodnje), povećan interes inozemnih partnera za lohn-poslove i ostvarenje većih prihoda, nisu postignuti. Provedena sanacija nije dala očekivane rezultate. S obzirom na činjenicu da je smanjen broj zaposlenika sa 666 koncem 1991. na 271 zaposlenika koncem 2000., da gubitak u 2000. iznosi 2.403.087,00 kn, a gubitak iznad visine kapitala 4.291.071,00 kn, te da je žiro račun u dugotrajnoj blokadi i da Društvo ne može podmirivati dospjele obveze, nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani odredbom članka 1. Zakona o privatizaciji.

4. Zaključak

Zakonom o reviziji pretvorbe i privatizacije, Državni ured za reviziju je, uz redovne zadaće, dobio u nadležnost i obavljanje revizije pretvorbe i privatizacije. Prema prikupljenim podacima, reviziju pretvorbe i privatizacije potrebno je obaviti u 1 982 trgovačka društva.

Za potrebe provedbe revizije pretvorbe i privatizacije, Državni ured za reviziju uspostavio je suradnju sa svim mjerodavnim državnim tijelima i institucijama (Hrvatski fond za privatizaciju, Visoki trgovački sud, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Ministarstvo financija, Ured za sprječavanje pranja novca, Hrvatska narodna banka, Komisija za vrijednosne papire, Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, te Direkcija za nadzor društava za osiguranje). Svi prikupljeni podaci potrebni za obavljanje revizije, obrađuju se paralelno s provedbom postupaka revizije.

U postupku revizije ponekad je potrebno prikupiti podatke i od poslovnih banaka. U većini slučajeva banke su odbijale dati tražene podatke, pozivajući se na odredbe članka 98. Zakona o bankama (Narodne novine 161/98) u kojima Državni ured za reviziju nije izričito naveden kao subjekt na koji se ne odnosi obveza čuvanja tajne o poslovima banaka i njihovih komitenata. Stoga bi kod donošenja izmjena Zakona o bankama tu činjenicu trebalo uzeti u obzir.

Do 4. travnja 2002. obavljena je priprema za reviziju 326 društava, od čega je u 181 društvu započela revizija, a u 100 društava je završena. Pored toga, u skladu s odredbama članka 6. stavka 2. Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije, provedena je revizija osnivanja i poslovanja u 262 trgovačka društva vlasnički povezana s društvima u kojima je provedena revizija. Najčešće nepravilnosti koje su utvrđene revizijom, a odnose se na proces pretvorbe i proces privatizacije su sljedeće:

a) pretvorba

- *procjena vrijednosti poduzeća obavljena je na jedan datum, a nezavisna ovlaštena institucija (Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske, revizorska tvrtka) dala je potvrdu o ispravnosti i realnost bilance na temelju kojih se obavlja procjena za drugi datum (npr. potvrda dana za bilancu na dan 31. prosinca 1991., a procjena obavljena na dan 31. prosinca 1992.);*
- *dio imovine poduzeća nije uključen u procjenu vrijednosti, iako je bio iskazan u poslovnim knjigama;*
- *za imovinu koja nije procijenjena, naknadno nije obnovljen postupak, niti je ta imovina prenesena Fondu, što je trebalo učiniti prema odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji;*
- *kod procjene vrijednosti zemljišta nisu korištene cijene utvrđene odlukama nadležnih općinskih organa, što nije u skladu s Uputama za primjenu odredbi članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (korištene su više ili niže cijene);*
- *za potraživanje poslovnih banaka koja su pretvorena u udjel, a koja su nastala revalorizacijom kredita vraćenih u cijelosti prije pretvorbe, nema dokumentacije iz koje bi se mogla utvrditi njihova opravdanost i realnost (nema ugovora o kreditu), potraživanje na temelju obračunane revalorizacije u pravilu nije bilo evidentirano u poslovnim knjigama poduzeća na dan procjene, samo u pojedinim slučajevima potraživanje je evidentirano u poslovnim knjigama naknadno, a prije izdavanja rješenja o suglasnosti na pretvorbu (pretvorba hotela);*
- *prema tada važećim propisima, potraživanja koja nisu naplaćena u roku 60 dana od dospijeca, trebala su biti ispravljena te procijenjena s vrijednošću nula (ako su naplaćena do dana izdavanja rješenja Fonda, u pojedinim slučajevima nisu uključena u procijenjenu vrijednost poduzeća);*
- *dokapitalizacija nije obavljena u skladu s programom pretvorbe ili uložena sredstva nisu utrošena namjenski na način utvrđen programom pretvorbe, odnosno razvojnim programom;*
- *razvojni program ne sadrži ocjenu izvodljivosti i financijske aspekte poslovanja, te nije moguće pratiti njegovo ostvarenje;*

- *Agencija (Fond) je mijenjala procijenjenu vrijednost poduzeća, no iz dokumentacije nisu vidljivi razlozi promjena, a u pojedinim slučajevima nije vidljivo ni na koju se imovinu odnose izmjene jer je promijenjena samo ukupna procijenjena vrijednost;*
- *za vrijednost imovine za koju nisu bili riješeni imovinsko pravni odnosi, odnosno koja je bila oduzeta prijašnjim vlasnicima, Fond je u pojedinim slučajevima rezervirao dionice u svom portfelju, a u pojedinima nije (zakonskim propisima nije bila predviđena obveza rezerviranja dionica);*
- *rješenje Agencije (Fonda) o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu nije doneseno u roku 60 dana, a nema dokaza da su tražene izmjene i dopune dokumentacije;*
- *u rješenjima Agencije (Fonda), pri preračunavanju vrijednosti osnovne glavnice iz DEM u HRD (kn) korišten je tečaj: na dan predaje dokumentacije, na dan izdavanja rješenja ili na dan predaje dokumentacije uvećan za indeks porasta cijena na malo, što se u uvjetima visoke inflacije različito odražavalo na realnu vrijednost otplaćenih dionica. Zakonom nije precizno utvrđeno koji se tečaj koristi kod izdavanja rješenja;*

b) privatizacija

- *mali dioničari su prenosili neotplaćene dionice novim stjecateljima koji ugovore o prijenosu nisu dostavljali Fondu. Novi stjecatelji koristili su se upravljačkim pravima na temelju prenesenih dionica od malih dioničara, često nisu uredno otplaćivali dionice, a zbog neplaćanja Fond je raskidao ugovore sa zakašnjenjem i od nekoliko godina te neotplaćene dionice vraćao u svoj portfelj. Nakon stupanja na snagu Zakona o privatizaciji, novi stjecatelji trebali su stečene dionice otplatiti jednokratno u roku 6 mjeseci od dana zaključivanja ugovora. Fond je na zahtjev stjecatelja produžavao rok otplate u skladu s odredbama članka 14. Pravilnika o prodaji dionica, udjela, stvari i prava javnim prikupljanjem ponuda, koji nije u skladu s odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji.*
- *dionice i udjele stečene pretvorbom društvenih poduzeća, Fond nije pokušavao prodati i po nekoliko godina, što je prema odredbama članka 31. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, trebao učiniti;*

- *kod prodaje dionica javnim prikupljanjem ponuda, često puta Fond nije ugovarao instrumente osiguranja plaćanja dionica ili je naknadno dodacima ugovora mijenjao kvalitetne instrumente (jamstva banaka) nekvalitetnijim (zalog dionica);*
- *u slučaju neredovite otplate, Fond i HMO su raskidali ugovore sa zakašnjenjem, sve dionice su vraćali u svoj portfelj, a kupcima vraćali uplaćeni iznos. Kupac se koristio upravljačkim i imovinskim pravima do raskida ugovora. Zbog lošeg poslovanja, u vrijeme vraćanja, dionice su često puta bile obezvrijeđene.*
- *društvo je iz vlastitih sredstava otplaćivalo dionice malih dioničara ili je kreditiralo male dioničare;*
- *stjecatelji su kupovali dionice od malih dioničara, branitelja ili fondova po cijenama znatno nižim od nominalne cijene, pa ih prodavali društvu po višim cijenama. Društvo je stjecalo vlastite (trezorske) dionice, a da prethodno nisu ispunjeni uvjeti propisani odredbama Zakona o trgovačkim društvima.*
- *zamjena dionica s privatizacijskim investicijskim fondovima i drugim subjektima, obavljana je po nominalnoj vrijednosti, ne uvažavajući načela jednakih vrijednosti (zbog nerazvijenog financijskog tržišta, ne postoje kriteriji za utvrđivanje vrijednosti pojedinih dionica);*
- *nakon stjecanja određenog postotka dionica (propisanog zakonom), stjecatelji nisu obavještavali Komisiju za vrijednosne papire, niti su objavljivali ponude za preuzimanje dionica društva.*

GLAVNI DRŽAVNI REVIZOR

Šima Krasić, dipl. oec.